

J. BURKUS



**TERESĖ
NEUMANNAITĖ**



Teresė Neumannaitė,
šiu dienų stigmatizuotoji Vokietijoje

J. BURKUS

J. Burkus
31954. 7. 1.

TERESĖ NEUMANNAITĖ

Tat atsitiko,
kad pasaulis pažintų,
jog yra Aukštesnė Jēga.

SŪDUVA

NIHIL OBSTAT:

V. Bagdanavičius, S.T.L., M.I.C:,
Censor Deputatus
Die 7 martii 1953

IMPRIMI POTEST:

V. A. Atkočius, M.I.C.,
Superior Provincialis
Die 7 martii 1953

IMPRIMATUR:

Samuelis Card. Stritch,
Archiepiscopus Chicagiensis
Die 7 martii 1953



AUTORIAUS PAREIŠKIMAS

Laikydamasis popiežiaus Urbono VIII ir kitų popiežių nurodymų, čia viešai pareiškiu, kad šioje knygoje aprašomi įvykiai yra remiami ir vertinami grynaž žmogiškuoju liudijimu, o tikrąjį jų vertę savo laiku spręs Katalikų Bažnyčia, kurios sprendimą esu pasiruošęs paklusniai priimti, nors jis kartais prieštarautų šioje knygoje mano išreikštai minčiai ir padarytoms išvadoms.

Viršeli piešė Jonas Kelečius

Knygų leidyklos Sūduvos leidinys, 4434 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill.

Copyright by Author

AVGUSTAS

I Ž A N G A

Pasaulyje yra daugiau gero,
nega iš tikrujų žmonės mano.

KONE VISO PASAULIO démesi yra atkreipę Konnersreutho Teresės Neumannaitės gyvenime vykstą reiškiniai. Per daugelį metų tą reiškinių tyrinétojai bei mistikos žinovai, įvairiai argumentuodami, dėsto savo nuomones didesniuose ar mažesniuose veikaluose, neišskiriant ir tą, kurie aprašo tik savo pergyvenimus Konnersreuthe.

Vieni iš jų, nuosekliai ir smulkmeniškai aprašydamis savo tyrinéjimų duomenis Konnersreutho klausimu bei savo pergyvenimus, prieina išvadą, kad apskritai visų Konnersreutho reiškinių natūraliai negalima išaiškinti. Kitaip sakant, jie mano, kad kai kurie Konnersreutho reiškiniai, k. a. Teresės stigmos, regėjimai, nevalga ir kt., yra antgamtinės kilmės. Tačiau yra nemažas skaičius ir tokių Konnersreutho įvykių tyrinétojų bei tuo klausimu parašytų knygų autorių, jų tarpe ir rimtų bei gerai dalyką nusimanančių, kurie tvirtina, kad visi Konnersreutho įvykiai yra natūraliai išaiškinami, kaip ir visi kiti gamtos reiškiniai, kurie nuostabūs yra tik tiems, kurie su tuo dalyku nėra pakankamai susipažinę.

Esant labai skirtingoms, o kartais net viena kitai priešingoms Konnersreutho reiškinius studijuojančiųjų ar tuo klausimu rašančiųjų nuomonėms, émiausi šio darbo, pirma rimtai persvartęs dalyką.

Šią knygą rašyti visų pirma mane paskatino toji aplinkybė, kad lietuvių kalba apie Teresę Neumannaitę dar beveik nieko neturime. Tad šiuo darbu noréjau užpildyti spragą lietuvių katalikiškoje raštijoje. Antra, šiuo veikalu noréjau duoti skaičytojui trumpą daugelio knygų, tyrimų bei pergyvenimų sancstrauką, kad skaitytojas galėtų susidaryti kiek galima pilnesni Teresės Neumannaitės gyvenimo vaizdą.

Todėl kiekvieną šioje knygoje gvildenamą klausimą aprašiau kaip galima trumpiau ir paprasčiau, kad kiekvienam skaitojujui dalykas būtų lengvai prieinamas, daugiau laikydamasis arkivysk. dr. J. Teodorowicziaus, kun. H. Fahselio, dr. Fr. Gerlichio, prof. dr. A. Seitzo, Fr. v. Lamos, kun. L. Witto ir kitų tos krypties autorų bei tyrinėtojų nuomonės. Tačiau visados atsižvelgiau ir į tuos Konnersreutho įvykių tyrinėtojus bei tuo klausimu rašytų knygų autorius, kurie yra priešingos nuomonės dėl Teresės Neumannaitės gyvenime vykstančių reiškinį.

Tuo būdu, šioje knygoje dėstydamas grynai savo nuomonę Konnersreutho klausimu, nuolat cituoju tiek vienos, tiek kitos krypties astovus ir tik po to palaikau kurią nors vieną, mano supratimu, priimtinesnę nuomonę, stengdamasis niekur nepabrėžti, kad tik manoji pažiūra yra teisinga, bet palieku skaitojujui laisvę susidaryti savo nuomonę Teresės Neumannaitės atžvilgiu.

ŠIA PROGA visu nuoširdumu dėkoju mylimam ir gerbiamaam amžino atminimo vyskupui Petru P. Būčiui, M. I. C. († 1951), ir gerbiamam kunigui daktarui Povilui Ragažinskui už nuoširdų knygos patikrinimą dogminiui bei mistiniu atžvilgiu ir gausius patarimus, Kaziui Stukui už gausią medžiagą ir knygoje aprašomų įvykių patikslinimą, lituanistui Stasiui Barzdžiukui už kalbinius nurodymus, "Sūduvos" leidyklai, išleidusiai šią knygą, ir visiems kitiems, kurie medžiaga, patarimais bei darbu rėmė ir skatino mane, kad ši knyga būtų parašyta ir išleista.

Autorius

KONNERSREUTHO MERGAITĖ

Mergaitė galvoja apie Viešpaties dalykus, kad būtų šventata kūnu ir dvasia.

1 K o r . 7 , 34.

K O N N E R S R E U T H A S

MAŽAS KONNERSREUTHO bažnytkaimis Bavarijoje, vos septyni kilometrai nuo Čekoslovakijos sienos ties Egerio (Cheb) miestu, iki 1926 m. niekam nebuvo žinomas. Nebuvo pažymėtas jokiame žemėlapyje nei knygose bei užrašuose. Ir nebuvo reikalo, nes tame, be kelių dešimtų ūkininkelių ir kaimo bažnyčios, nieko nebuvo, kas patrauktu praeivio akių. Šiandien apie jį rašomos knygos ir ilgiausiai straipsniai visomis pasaulio kalbomis. Viso to priežastis yra stigmatizuotoji Teresė Neumannaitė, gyvenanti Konnersreuthe.

Iki reformacijos, kada kaimą sudarė vos keli namai aplink bažnyčią, Konnersreutho kaimas priklausė Waldsasseno vienuolynei. 1556 m. kaime buvo įvestas protestantizmas, bet Bavarijos hercogui Maksimilijonui I gavus tą kraštą, vadinamą Oberpfalzu, kaip užstatą kovoje prieš Fridriką V, Konnersreuthas vėl tapo katalikiškas. Jis ir šiandien toks tebéra.

Daugumas gyventojų turi savo namukus ir šiek tiek žemės. Žemė reikalauja daug darbo. Ją dažnai dirba moterys, o vyrai dažniausiai išeina į gretimų miestelių dirbtuves, ypač į Waldsasseno porcelano fabriką. Gyventojai daugiausia neturtingi; dažnas neturi né arklio. Pagrindinis jų maistas — bulvės.

Prieš 1939—45 m. karą Konnersreutho kaimą sudarė maždaug tūkstantis gyventojų, o karas ji padidino pabégėliais ir benamiais iš Čekoslovakijos. Konnersreuthas yra ramus mažažemių kaimas, kurio laukai yra išmarginti mažų kalnelių ir miškelių, klonių ir pievų.

Šio karo pabaigoje traukdamiesi naciai tyčia apšaudė Konnersreuthą. Tūkstančiai tokį Bavarijos kaimų išliko karo nepaliesti, o Konnersreuthas, palyginti, labai nukentėjo, nors ten nebuvo jokio susirėmimo, bet tik dėl piktos nacių valios jis tyčia buvo apšaudomas. Nukentėjo bažnyčia, Neumannų namas ir kt. Iš viso sužalota ar sudeginta 17 gyvenamųjų namų ir 28 kiti pastateliai. Dėl žmonių neturto atsistatymas vyksta labai pamažu.

Artimiausias miestas yra Waldsassenas, iki kurio 6,2 km. Antroje kaimo pusėje už 7 km yra mažesnis Arzbergo miestelis. Abiejose minėtose vietovėse yra artimiausios geležinkelio stotys — pro jas eina traukiniai iš Egerio pro Waldsasseną į Regensburgą arba pro Arzbergą į Nuernbergą. Iš Konnersreutho tėra vienintelė oficiali susisiekimo priemonė — pašto autovežimis, einantis į Arzbergą. Kitu atveju — pėsčias arba samdykis automobilį. Bet ir pėsciam kelias tiek iš Waldsasseno, tiek iš Arzbergo yra gaivinantis po ilgos kelionės traukiniu, nenuobodus ir net savotiškai įdomus, nes kelias minutes žingsniuoji kalnelin, vėl kelias klonin, ir taip žmogus nepamatai, kad jau esi Konnersrenthe.

KONNERSREUTHE niekas nesistebi, pamatęs svetimą žmogų iš bet kokio pasaulio kampelio, niekas kakta neremia stiklo, išgirdęs autovežimį, nes šio kaimo gyventojui svetimas žmogus nėra jokia naujiena. Per daugelį metų tūkstančiai žmonių lankėsi Konnersreuthe, dėl to niekas čia vietinių daugiau nebelestebina. Svetimo čia neseka jokia smalsi akis. Nė vienas žmogus nei bažnyčioje, nei užkandinėje pašnibždomis nesiteirauja: kas čia toks? Svetimasis čia nesukelia jokio susidomėjimo. Ką nors paklausus, mandagiai atsakoma, patariama, nes jų ir atvykusiuji visų minčių ir pokalbių centras yra stigmatizuotoji. Kiekvienam aišku, kodėl jis atvyko; apie jį plačiau nesiteiraujama, net nepaklausiam, iš kur jis atvykęs. Gatvėje sveikinamasi gražiaus katalikiškais, visur Bavarijoje girdimais žodžiais: Gruess Gott — pasveikinimas Dievas! Bažnyčia kasdien popilnė žmonių. Trečdalis eina dažnos, kone kasdienės šv. Komunijos. Dievo malonė per Švč. Sakramentą ir Teresę veikia visus geros valios žmones. Bažnyčia patraukli. Vidus puošnus. Visų dėmesį patraukia priešingoje sakyklos pusėje didelis kryžius, o po juo sopulingoji Motina. Apačioje įrašas:

— O Jézau, išgirsk mūsų prašymus dėl savo švenčiausios Motinos ašarų.

Daugelis liturginių drabužių papuošta Kristaus kančios ženklais.

Taip pat Konnersreuthe nėra įrengtų didelių viešbučių svečiams, bet pasitenkinama mažais užeigos namais arba ūkininkų trobomis. Konnersreuthas pasiliko nepasikeitęs kaip ir kiekvie-



Šv. Lauryno bažnyčia Konnersreuthe

nas Bavarijos kaimas ir jo gyventojas. Jis ir šiandien paprastas su pora kuklių užeigos namų žemomis nakvynės patalpomis ir užkandine, kur stalai nežino staltiesių ir baldai savo jaunystės.

K L E B O N A S J. N A B E R I S

VISO KONNERSREUTHO kaimo gyvenimo centras yra dvi asmenybės: stigmatizuotoji Teresė Neumannaitė ir kaimo klebonas Juozapas Naberis.

Klebonas J. Naberis, Regensburgo vyskupijos kunigas, yra senyvo amžiaus, bet jaunos dvasios žmogus. Konnersreuthe jis gyvena nuo 1909 m. rugsėjo 15 d. 1946 m. gegužės 12 d. čia jis šventė vienerius metus dėl karo pavėluotą auksinį kunigystės jubiléjų.

Kun. J. Naberis yra paprastas, švelnaus būdo, malonių akių. Jis kiekvieną draugiškai priima, su juo maloniai kalbasi, besiteiraujančiam palankiai atsako, pataria, paguodžia, bet kartu gaunamas įspūdis, tartum jis norėtų pridurti:

— Aš dar daug norėčiau jums pasakyti, mano mieli broliai, bet jūs negalēsite pakelti.

Taip, šis kunigas daug pergyveno ir žino apie tokius dalykus, kurie nepriklauso šio pasaulio karalystei. Jis ne tik tiki tų įvykių tikrumu, kurie vyksta ryšium su jo parapijete Terese, bet jis pats tai gerai žino, ir vis kasdien pergyvena tuos įvykius ir kone kiekvieną dieną vis naujus. Bet jis taip pat pažista pasaulio ir laiko dvasią ir žino, kad mes kiekvienas esame šio laiko vaikai, dėl to labai dabus ką nors išsitarti, kas vėliau gali būti kai kurių klaidingai suprasta ar net iškreipta. Jis nieko nenori papiltinti, bet ji sustiprinti, nenori griauti, bet statyti, nenori užgesinti vos tik berūsenančios tikėjimo liepsnelės, bet ją kurstyti. Dėl to jis kalba, apgalvojės kiekvieną žodį, nes žino savo atsakomybę prieš Dievą ir žmones. Su kunigišku rimtumu jis moka atremti priekaištus, neteisingus kaltinimus dėl Konnersreutho įvykių vyksmo ir išėjimo viešumon. Ir pikčiausi priešai šio garbingo kunigo negalės giliai negerbti. Kiekvienas, kurs su juo yra kalbėjęs, žino, kad jis tvirtai kaip uola yra įsitikinės įvykių antigamtiškumu. Tuo įsitikinimu ir dieviškumu bei malone jis gyvena tiek bažnyčioje, tiek už jos sienų.

Tarp daugelio gražių atsiliepimų apie Konnersreutho kleboną kun. J. Naberį noriu paminėti bent porą, kurie labai gerai ji pažista ir svariu savo autoritetu įtikinančiai kalba.

Konnersreutho įvykius tyrinėjęs arkivysk. J. Teodorowiczius rašo:

— Jis amžumi senas, bet dar labai aktyvus ir pilnas gyvybės, visiškai pasiaukojęs savo pašaukimui ir vispusiškai kunigiškas, atviraširdis ir teisingas, paprastas ir natūralus savo elgesyje, ypač šiltas savo jausmuose, bet tuo pačiu metu jis rimtas ir ge-

rai išlaikąs pusiausvyrą; tuo jis svetimajam betarpiškai sudaro prielankų įspūdį¹.

Dar gražiau apie jį atsiliepia kard. K. Kasparas, Prahos arkivyskupas:

— Klebonas Juozapas Naberis. Koks kilnus tvėrinys! Pagal savo nutarimus, siekiančius tikslo, Dievas pažadino kleboną savo išrinktoms sieloms. Jis yra pamaldumo, kantrybės, meilin-gumo, aukos ir uolumo Dievo garbei pavyzdys. Toks yra įspūdis, susidarytas apie Konnersreutho kleboną².

N E U M A N N U Š E I M A

VISI KONNERSREUTHO bažnytkaimio pastatai grupuoja į aplink vietovės aikštę. Viename aikštės pakraštyje stovi kaimiško baroko šv. Lauryno bažnyčia, už jos — mokykla ir klebonija, o kitame aikštės pakraštyje—Ferdinando ir Onos Neumannų namas, pažymėtas dyliktu numeriu. Kaip ir kiekvieno bavarо ūkininko, taip ir šių gyvenamasis namas ir tvartai bei daržinėlė stovi po vienu stogu. Kadaisė čia stovėjęs namas yra buvusi policijos būstinė. Vėliau Bavarijos valdžia pardavė kažkokiam siuvėjui Feliksui Neumannui, Ferdinando seneliui. 1868 m. namas sudegė. Neumannai pastatė naują namą, prisidarydami daug skolos, kurią Ferdinandas Neumannas, Teresės tėvas, turėjo išmokėti. 1927 m. vasarą namo stogas buvo pakeltas truputį aukščiau ir po stogu įrengti bene trys kambarėliai Teresei ir kitiems šeimos nariams.

1945 m. pavasarį, amerikiečiams artinantis į Konnersreuthą, vokiečių naciai, atrodo, tyčia apšaudė Neumannų namą ir kleboniją, nors Konnersreuthe dar nebuvo né vieno amerikiečio. Karui pasibaigus, tuodu nukentėję namai buvo atremontuoti, o prie Neumannų namo sviedinių nudaužyti medžiai visai pašalinti. Be to, tada išorinėje Teresės kambario sienoje, iš namo galo tarp abiejų langų, igraviruota erškėčiais vainikuota Kristaus galva.

Ferdinandas Neumannas, kurio pavardė reiškia naują vyra, naują žmogų (Neu + Mann, tark noiman³), gimė 1873 m. biržė-

¹ Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann⁵, translated by Rev. R. Kraus, St. Louis, Mo., 1949, 45.

² Cit. Dr. J. Teodorowicz, t. p., 84,

³ Svetimų žodžių paaiškinimą žiūrėk knygos gale.

lio 16 d. Iš pašaukimo yra siuvėjas ir tuo amatu tebesiverčia drauge su sūnumi. Jis yra didelio ūgio, malonaus ir energingo būdo, sąžiningas, uolus, sumanus, kalboje atsargus ir susipratęs bavaras. Jo veido bruožai rodo, kad jis daug dirbęs, vargo matęs ir daug pergyvenęs.

Ferdinando žmona Ona gimė 1874 m. spalio 23 d. toje pačioje Konnersreutho parapijoje. Mirė 1950 m. sausio mėnesį. Ji buvo daug mažesnė už savo vyrą, storoka, ašturių veido bruožų, rami, rezervuota, nekalbi. Rūpesčiai, kentėjimai ir nepritekliai ją padarė labai rimtą ir tylią. Ji buvo ištikima žmona ir rūpestinga motina, pasiaukojusi šeimos gerovei.

Abu katalikai, religingi, pamaldūs. Jie susilaukė vienuoliokos vaikų — šešių dukrų ir penkių sūnų, būtent: Teresė gimė 1898 m., Marija Ona — 1899, Ona — 1900, Engelbertas — 1901, kuris mažas mirė, Otilija — 1902, Engelbertas — 1904, Crescencija — 1906, Augustinas — 1907, Agnietė — 1909, Ferdinandas — 1911 ir Jonas — 1912. Juos auklėjo griežtai katalikiškai, skiepydami pamaldumo ir paklusnumo jausmus. Niekados jų neišleisdavo iš savo akių: žiūrédavo, su kuo draugaujasi ir kaip meldžiasi namie ir bažnyčioje. Pastebėjė nuo viškų bažnyčioje besišnekučiuojančius, namie ant pagalių suklupdę liepdavo sukalbēti rožančių. Kartais vaikams panaudodavo rykštę. Nebuvo daug laiko skirti vaikiškiems žaidimams, nes anksti visi turėjo pradėti dirbtį ką nors naudingą — vieni eiti tarnauti, kiti namie pagelbēti, nes, mokant senas skolas ir esant tokiai didelei šeimai, materiališkai labai skurdžiai gyveno. Visi vaikai augo sveiki, dėl to nemažai suvalgydavo, ypač Teresė buvo valgi. Kartais ištisus metus pasitenkindavo vien bulvémis ir duona, tačiau niekas nežinojo apie jų skurdą.

TERESĖS VAIKYSTĖ

TERESĖ YRA VYRIAUSIAS Neumannų vaikas. Ji gimė 1898 m. balandžio 8—9 dienos naktį. Civilinėse ir bažnytinėse knygose užrašyta, kad Teresė gimusi balandžio 9 d. pirmą valandą ryto, o motinos tvirtinimu, Teresė gimusi truputį prieš 24 val., tai yra balandžio 8 d., Didžiųjų penktadienį. Gal būt, tikslesnė yra motinos pasakytoji data. Be to, pati Teresė patvirtina motinos pasakytają dieną ir valandą. Krikštyta Velykose — balandžio 10 d. Teresės vardu, kurios vardo globėja yra šv. Teresė, ispanė, mirusi 1582 m. Globėjos diena yra spalio 15-ji.

Teresė iš pat mažens buvo labai paklusni, o dar paklusniau pasidavė griežtam religiniam auklėjimui ir, kaip ji pati vėliau yra išsitarusi, už tai tėvams ji reikšdavo ir tebereiškia didelę pagarbą. Nepritekliaus ji nepaisė. Buvo labai draugiška su broliukais ir sesytmėmis. Lélių ir pasakų nemėgo, kaip nerealių dalykų, o pasakose, be to, daug melo. Jos didžiausias pomėgis buvo apmąstyti knygose randamus paveikslus ir prižiūrėti gėles. Iš pat mažens ji labai mėgo gamtą — gėles, paukštelius ir gyvulėlius. Taip pat ji mielai patarnavo; šluodavo kambarį, suplaudoavo indus, mazgodavo vystyklus.

Mokykloje Teresė buvo labai stropi ir darbšti. Silpniau mokėsi skaičiavimo, uoliausiai — tikybos; ją net perrašinėdavo. Mokykloje žaidė, bégiojo ir dainavo drauge su kitais vaikais; nesiskyrė iš jų tarpo. Ji mokėsi pradinėje mokykloje iki 1911 m. ir sekmacienciais nuo 1911 m. gegužės 1 d. iki 1914 m. balandžio 30 d.

Pirmosios šv. Komunijos Teresė priėjo 1909 m. balandžio 18 d. Tolimesnį religinį jos gyvenimą formavo tėvai, klebonas J. Naberis, religinės knygos ir šventi sakramentai.

T E R E S Ē S J A U N Y S T ē

PASKUTINĮ PRADINĖS mokyklos pusmetį, grįžusi iš mokyklos, Teresė eidavo į Fockenfeldą dirbti. Uždirbusi keliolika centų, atiduodavo tėvams džiaugdamasi, kad ir ji galinti prisidėti prie šeimos išlaikymo.

1912 m. 14 metų amžiaus Teresę tėvai išleido tarnauti pas Maksą Neumanną. Jis turėjo nemažai žemės ir daug gyvulių. Gal būt, jis buvo stambiausias ūkininkas visame Konnersreutho kaime. Darbas buvo sunkus. Kilus Didžiajam karui, 1916 m. šeimininko sūnus Martynas ir jųjų tarnas buvo pašaukti karan. Pats šeimininkas beveik visą laiką praleisdavo Waldsassene. Svarbiausiai ūkio darbininkai buvo Teresė ir jos sesuo Ona. Gerai, kad Teresė mėgo darbą, buvo tvirto sudėjimo ir pajėgi sunkiam darbui. Labiausiai jai patiko vyriški darbai. Dėl to ji arė jaučiaus, séjo mašina. Pas tėvus ji išmoko siūti, siuvinėti, virti, bet tų darbų ji niekados nemėgo. Be darbo ji nebūdavo. Dirbo linksma, su malonumu, ypač lauke:

— Lauke aš visados džiaugdavaus, — prisimena ji.

Su ypatingu džiaugsmu ji ir šiandien pasakoja apie ūkio darbus, nors jie buvo labai sunkūs.

Žiemą miške maitindavo žvėrelius ir paukštelius, kaip antai stirnas, kiškius, slampas. Jaunus gyvulėlius ji myli kaip vaikus, tačiau toji meilė néra sentimental. Ji myli dėl to, kad žmonės jų nekenčia. Kanarélių ir dabar ji turi savo kambarėlyje.

Ištroškusi alaus gurkšnio neatstumdavo. Iš šokius neidavo. Rengési kukliai, labai paprastai; nevilkėjo net margų suknelių, nors tévas pageidavo. Berniuką vengė. Vienas mégino prisigretinti, — ji paspruko, o kitą kartą kitas gavo porą sykių botkočiu į galvą, ir noras praéjo. Tai suprantama, nes ji buvo numaciusi, kaip pati sako, eiti į "juodąsias" — tapti misijų sesele, tik karas sutrukdė jai ištoti į vienuolyną. Mat, tévas buvo pašauktas karan, dėl to, motinos prašoma, ji laukė karo pabaigos, tačiau Dievas kitaip skyrė — dar ankstyvoje jaunystéje Jis ją pašaukė eiti kančios keliu. Dievas noréjo, kad ji kentetų ne tik vienuolyne, bet kitiems ir ta kančia laimétų daug sielų Kristui.

T E R E S É L I G O N É

1918 M. KOVO 10 D., sekmadienį, atsikélusi 5 val., Teresé pašérė gyvulius ir po rytinės ruošos — apie septintą valandą — grížo į virtuvę. Jai grížtant, kaimynė sušuko, kad ties kaimo kalviu, arti "Baltojo Žirgo" užeigos namų, kyla dūmai — gaisras.

Jauni vyrai dar nebuvo tada grížę iš karo. Didesnę gesinimo dalį turéjo atliliki mergaitės, moterys. Uoliausia gesintoja buvo Teresé Neumannaitė. Atsistojusi ant mažo suoliuko, padavinéjo sunkius vandens kibirus iki pastogës. Visa peršlapusi ir pervargusi po dviejų darbo valandų staiga, keldama kibirą, kryžiuje ji pajuto, kaip ji pati sako, "kniksa", lyg bûtų kas ignybes. Kibiras iškrito iš rankų, ir dideliuose skausmuose, kitų padedama, turéjo palikti gaisro vietą.

Po 12 val. šiaip taip grížusi namo, išgérė kavos su užkanda. Iki to laiko ji dar nebuvo valgiusi, nes po rytinės ruošos ji buvo pasiryžusi eiti šv. Komunijos. Skausmai didéjo. Noréjo eiti savo kambarélin, bet nepajégé įkopti laiptais. Skausmai plétési po visą kūną, pusiau ją paralyžuodami. Ji nebepajégé dirbtį jokio darbo, o iš šeimininko girdéjo priekaištus: ji tinginti.

Po 3 — 4 savaičių mégino ši tą dirbtį — noréjo pasodinti šiek tiek ankstyvųjų bulvių. Iš rūsio nešdama pintinę séklos, krito nuo šešto laipto ant dešinio peties. Ją ištiko dideli galvos skausmai. Neteko apetito. Nebepajégé dirbtį jokio darbo. Dėl

to ji šeimai pasidarė našta. 1918 m. balandžio 23 d. ji perkelė iš Waldsassen ligoninę dr. Goebelio priežiūron. Isakonia išsitiesus ramiai gulėti ir pasninkauti. Gaudavo valgyti truputį pieno ir miltų tyrėlės, dėl to ji jautė neapsakomą alkį. Po 48 dienų nepasveikusi buvo atleista iš ligoninės, nes nebenorėjo ilgiau ten būti ir ruošėsi slapta pabėgti.

Grįžusi namo, už savaitės kitos, lipdama nuo ratinės lūbų, nepasiekusi kopėčių skersinio, krito žemén. Žemėje pradėjo ja tampytį mėslungiai iki sąmonės netekimo. Atsigavusi jautėsi labai pavargusi. Motina ją rado apstotą smalsią vaiką. Parnešusi namo, motina ją saugojo lovoje 2—3 savaites. Ligonė jautė didelius galvos ir akių skausmus. Truputį sustiprėjusi, šiek tiek judėjo, net mėgino raverti daržus. Netrukus pasikartojo dar keli tampymai. Vieną kartą net šešias dienas išgulėjo suparalyžuota, be gyvybės ženklo. Pagrindinis valgis, kaip ji pati vadindavo, buvo vaikų tyrelė.

Pagaliau labai nuodugniai apžiūrėjės dr. Burkhardtas pasakė:

— Tas gali dar ilgai trukti. Bet tu gali taip pat kurią dieną staiga visai sugriūti.

Teresé nepasitaisė, bet kartais galėjo palikti lovą. Vėliau, tai prisiminusi, prisipažista dr. Fr. Gerlichui:

— Pagalvok tik, pone daktare, jaunas žmogus, kurs džiaugiasi pažintu pašaukimu! Aš norėjau tapti misijų sesele. Niekados nebūčiau pagalvojusi, kad taip būtų galėję įvykti, ar ne? o dabar taip!...

1918 m. spalio 19 d. šiek tiek darbavosi, bet, netekusi pūsiausvyros, krito ant galvos nuo rąsto, kuriuo éjo, nešdama plunksnų maišą, ir apalpusi liko gulėti. Po pusvalandžio dvi jos seserys radusios ją nuvedė į lovą. Šiuo kritimu padidėjo galvos ir akių skausmai.

Kitą dieną, Bažnyčios Šventinimo sekmadienį, kuri yra tradicinė bavarų šventė, Teresé jau taip silprai tematė, kad nebegaliéjo gerai įžiūrėti kambario apstatymo. Apie skaityiną nebuvo nė kalbos — net eilučių nematė, bet, sesers padedama, nuėjo į bažnyčią. Sutiktus žmones silpnai įžiūrėjo, bet nė vieno negaléjo pažinti. Per visas pamaldas neišbuvo — turėjo būti parvesta namo į lovą. R임tai grėsé pavojujus netekti sąmonės. Iš pirmadienio į antradienį tegaléjo atskirti dieną nuo nakties. Visai pasilpo.

Antradienį apie antrą valandą klebonas jai suteikė Paskutinį Patepimą. Skubiai grįžo tėvas, išsauktas iš kariuomenės Belgijoje. Jis dukrą rado mirties patale. Bet ši kartą mirties pavojujus lainingai praėjo, nors skaudamų vietų net badomų adata, visai nejautė. Dr. Burkhardtas apžiūrėdamas murmėjo:

— Blogi popieriai, blogi popieriai.

Taip sirgdama Teresė išgulėjo iki 1919 m. kovo mėnesio, kol ji šiek tiek sustiprėjo. Kovo 17 d. ji griuvo nuo kėdės, motinai pakeičiant patalinę. Pradėjo ją tampyti konvulsijos, ir beveik visai neteko sąmonės. Be to, visai apako. Nebeskyrė dienos nuo nakties. Konvulsinai tampymai pasidarė dažni, beveik kasdienis dalykas. Akla pirštais čiupinėjo akies obuolių, nieko nejausdama.

Motina stropiai prižiūrėjo ligonę, dažnai ją lankydama, va-kare pašlakstydamas švēstu vandeniu.

1922 m. Kalėdomis prasidėjo ir kaklo skausmai. Dėl didelių kaklo skausmų ir gerklės raumenų paralyžo beveik nieko negalėjo nuryti. Tik 1923 m. Kristaus Karaliaus šventėje pirmą kartą ji vėl galėjo priimti šv. Komuniją 1923—24 m. Teresės kaklas apsi-klojo votimis (vieną kartą net vienuolika). Vos galėjo kvėpuoti. Skilvio votys sparčiai naikino virškinimo traktą. Kartą konvul-sinio priepluolio išmesta iš lovos, peršalo ant grindų. Prasidėjo stiprus kosulys ir dideli reumatizmo skausmai.

S T A I G Ū S I Š G I J I M A I

JAU 1914 M. TĖVAS parnešė du Teresės Kūdikėlio Jėzaus paveikslėlius, ant kurių antroje pusėje buvo parašyta maldele iš-nelsti Dievą, kad toji Teresė Kūdikėlio Jėzaus, sesuo karmelitė, prancūzė, būtų paskelbta palaimintąja. Jau pirmajame Didžia-jame kare ji, nors dar nebuvo Bažnyčios paskelbta palaimintąja ar šventąja, daugelio buvo labai mylima, o prancūzų kariai buvo ją iissirinkę savo globėja.

Tada Konnersreuthe mažai kas žinojo apie Teresę Kūdikėlio Jėzaus, bet Teresę Neumannaitę, išižiūrėjusi į paveiksliuką, ra-do daug panašumo tarp jos ir savo vardo globėjos šv. Teresės iš Avilos, Ispanijos mistikės. Teresę Neumannaitę turėjo tada ry-šio su Waldsasseno seserimis pranciškietėmis, kurios daug jai pa-aikino apie naująją jos numylėtinę ir davė jai pasiskaityti šven-tosios rašytą knygą — “Vienos sielos istoriją”, iš kurios ji dau-giau pažino Teresę Kūdikėlio Jėzaus. Jai labai patiko jos papra-

stumas, ir atidžiai sekė jos beatifikacijos — palaimintąja paskelbimo bylą. Todėl iš pat mažens Teresę Neumannaitę turėjo ypatingą pamaldumą į Teresę Kūdikėlio Jézaus. Taip pat nereikia užmiršti, kad šventųjų garbinimas Neumannų šeimoje buvo iš senųjų paveldėtas ir išprastas. Be to, vienas tėvas karmelitas jai atsiuntė Teresės Kūdikėlio Jézaus relikviją — plauką kapsulėje. Ir šis dalykas prisišėjo prie jos pamaldumo į Teresę Kūdikėlio Jézaus.

1923 m. balandžio pabaigoje Teresės Neumannaitės sveikata labai pasilpnėjo. Ji vėl atsidūrė mirties akivaizdoje. Balandžio 25 d. iš vidurių išsiveržė kraujas su pūliais. Baimės ištikta, ji kreipėsi į Teresę Kūdikėlio Jézaus. Tėvas jai atnešė Teresėlės relikviją ir balandžio 29 d., sekmadienio rytą, 6 val. tėvas atsisveikino su ja, išvykdamas į Neustadt a. W. vaistų, mažai turėdamas vilties grįžes rasti gyvą. Tėvui išvykus, po pusvalandžio Teresė staiga praregėjo.

— Ar aš sapnuoju? — klausė ji pati save.

Tikrino akis, dairėsi. Ant sienos matė vis daugiau šventų paveikslų ir juos sveikino kaip senus draugus, ilgai nematyitus. Stebėjo sudžiūvusias rankas ir oda aptrauktus kaulus. Nežinojo, džiaugtis ar verkti. Lazda pabeldė į grindis. Jėjo sesuo Krescencija. Ketverius metus nemačiusi Teresė sesers nepažino.

— Kas Tamsta esi? — Teresė paklausė ją.

Krescencija, nieko nežinodama ir dalyko nesuprasdama, te-paklausė ją, ar jai ko nors nereikia. Iš balso pažinusি savo sese-ri, Teresė atsakė:

— Taip, tegul mama ateina. Bet tuo!

Kescencija pašaukė motiną. Jai jėjus, Teresė ją atpažino, nes ji nebuvo pasikeitusi, šaukdamo:

— Mamy, ką aš turiu? Mamyte, aš negaliu sakyti!

— Teresėle, kas tai? Sakyk!

— Mamyte, aš puikiai matau.

Motina negalėjo tikėti šia naujienu. Ji pašaukė Krescenciją, kad ši nubėgtų pas Martyną Neumanną pakvesti Otilią, o motina tuo tarpu drebančiomis rankomis nuskynė lange augančios gėlės baltą žiedą ir neše prie Teresėlės. Ši paėmė jį. Tada motina nuskynė gėlę raudonu žiedu. Ir ši ji paėmė, sakydama:

— Kokios gražios gėlės. Jos tinką bažnyčiai puošti.

Tada motina pažadino Jonuką:

— Jonuk, Teresėlė mato.

Šis greit iššoko iš lovytės naaktiniai marškiniai, pačiupo gėlę nuo lango ir bėgo į Teresės kambarį. Pamačiusi mažajį broliuką vienais marškinėliais, Teresė juokavo:

— Joneli, ar tu iš bažnyčios ateini? Gal jau esi klapčiukas?

Tuo metu jėjo Otilija.

— Ar tu Otilija? Oho, kokia didelė išaugusi per tą laiką!

Motina ir seserys pradėjo verkti iš džiaugsmo.

Vakare grįžo tévas su vaistais. Pamačiusi tévą, Teresė nusi-stebéjo:

— Téveli, kaip pražilai!?

Visų džiaugsmas neapsakomas.

Kitą dieną vietiniame laikraštyje "Rosenhain", kurio var-das reiškia "Rožių miškelį", pati Teresė skaito, kad jos pagiji-mo dieną Teresė Kūdikėlio Jézaus paskelbta palaimintąja. Iš-girdusi, kad duktė Teresė skaito laikraščius, motina galutinai įsitikino praregėjimu.

Teresė Neumannaitė Teresę Kūdikėlio Jézaus gerbė kaip garbingą Dievo tarnaitę. Kiekvienu sekmadienį ji kalbėjo mal-dele išprašyti Dievą, kad ji būtų paskelbta palaimintąja. Suži-nojusi, kad 1923 m. balandžio 29 d. ji bus paskelbta palaimintąja, Teresė Neumannaitė turėjo devynių dienų apmāstymą—no-veną. Novenos intencija — kad jos numylėtinė būtų paskelbta palaimintąja, o ne dėl savo sveikatos, nes ji nebeturėjo vilties pasveikinti.

Pirmadienį, balandžio 30 d., dr. Ot. Seidlis iš Waldsasse-no atėjo aplankytį Teresės, atnešdamas jai vaistų, kuriuos jis buvo prirašęs jau prieš keletą dienų. I gydytojo pasveikinimą Teresė atsakė:

— Aš matau.

— Kaip Tu, Tereséle, manai, kas Tau pagelbėjo? — teiravo-si gydytojas Ot. Seidlis.

Motina atsakė už Teresę, atspėdama dukters mintį:

— Vakar Teresėlė Kūdikėlio Jézaus buvo paskelbta palai-mintąja. Mes tikime, kad ji padėjo mūsų Teresei.

Atgaunant regėjimą, kartu dingo galvos skausmai, tačiau ji negalėjo sédeti ir vaikščioti ir net pasikelti — iki 1925 m. ligos prirakinta ji gulėjo lovoje. Taip pat nepaliovė kankinę tam-pymai ir apalpimai. Po kurio laiko nuo ilgo gulėjimo atsivėrė pū-vančios pragulos žaizdos. 1924 m. vasarą ant kaklo išaugo skau-

di votis. Ji taip padidėjo ir kaklas ištino, kad Teresė vos begalėjo kvėpuoti Vėl buvo pakviestas klebonas suteikti paskutinių jų sakramentų, nes bijota, kad Teresė visai neužtrokštų. Klebonui tebesant kambaryje, pratrūko votis, ir Teresė staiga pradėjo kalbėti. Pūliai subėgo į vidurius ir sukėlė didelius skausmus, nes nuo 1918 m. viduriuose ji turėjo atviras žaizdas. Ji galėjo valgyti tik skystą valgį. Be to, pradėjo skaudėti dešinę ausj, nes ir čia išaugo votis. Ji pratrūko su kraujais ir pūliais. Ta ausim negalėjo net girdėti, o kairiąją šiaip tik skaudėjo. Iš akių truputį sruveno kraujo su pūliais, bet matė visai gerai.

1924 m. rugsėjo mėnesį, žaisdama su broliukais (gal jie ją šiek tiek patraukė), ji iškrito iš lovos, susimušdama galvą į grindis. Vėl pradėjo ją kankinti mėslungiai ir apalpimas. Atsigavusi pajuto, kad per kelį pritraukta kairė koja. Méginta atitiesti, bet nepavyko, o tik Teresé labai prikankinta.. Nuo dabar Teresé galėjo gulėti tik ant nugaros. Kitaip neleido kojos žaizdos ir širdis. Koja visą pusmetį pūliaavo. Nuo riešo iki pirštų galų visai nebebuvo odos. Riešo kauliukai buvo visai pliki. Jokie vaistai nieko negalėjo pagelbėti. Pagaliau gydytojas Ot. Seidlis nutarė koją amputuoti. Labiausiai Teresę kankino neapsakomas motinos jaudinimasis, skaudus pergyvenimas.

1925 m. balandžio mėnesį ne tiek dėl savęs, kiek dėl motinos ji vėl kreipėsi į palaimintąją Teresę. Kadaise jai atsiustus tris rožės lapelius, kurie 1923 m. balandžio 29 d. buvo palietę palaimintosios Teresés karstą ir kuriuos jai buvo atsiuntęs karmelitas tévas Serafinas, 1925 m. gegužės 3 d. pridėjo prie žaizdų, ir visi paskendo maldoje. Teresé Neumannaitė prašė Mažąją Gélelę ne tiek sau sveikatos, kiek savo motinai rūpesčių sumažinimo. Po poros minučių Teresé pajuto stiprų žaizdotų kojų niežėjimą. Dingo skausmai. Sesuo nuémė tvarsčius. Visi stebėjosi nauja melsva oda, kuri aiškiai dengė žaizdas. Kojos žaizdos išgijo, tačiau paralyžas liko.

1925 m. gegužės 17 d., po pietų, bažnyčioje vyko gegužinės pamaldos, tačiau tévai budėjo ir meldési namie. Teresé kalbėjo rožančių. Ištarusi antrosios paslapties žodžius: kurs įžengė į dangų, mintys ir jausmai nukrypo į Kristą, žengiantį į dangų. Jai tai bemažtant, staiga ties lova prieš akis pasirodė balta šviesa. Pamačiusi net šūktelėjo iš išgąscio, kad net tévai išgirdo, būdami žemai, ir atskubėjo pas Teresę. Jie ją rado paraudusiu, šviežiu ir skaidriu veidu. Teresé nereagavo į tévų ir gailestingos

sios sesers vienuolės iš Mallersdorfo pasveikinimą. Jie matė jos judančias lūpas — lyg kalbėjo ir galvos linktelėjimu pritarė. Rankomis darė lengvus judesius. Žodžiai nebuvo suprantami, o tik girdimas niurnėjimas.

Nesuprasdami, kas vyksta su Terese, tévai pakvietė iš pamaldų einantį kleboną. Šis, prisiminęs, kad pal. Teresė Kūdi-kėlio Jėzaus šiandien skelbiama šventaja, pagalvojo, kad ši gal kviečianti Teresę Neumannaitę pas save. Dėl to eidamas pasiėmė stulą ir šv. aliejus. Sutikęs tévą, jis norėjo ji paguosti, bet šis paneigė, kad Teresė mirštanti. Jėsus klebonui, visi drauge stebėjo ligonę.

Tuo tarpu iš tos nuostabiai skaisčios šviesos ji girdėjo švelnų dangišką balsą, kurs ją klausė:

— Tereséle, ar tu norėtum pasveikti?

— Man visvien: gyventi ar mirti, sveikai būti ar sirgti, kaip tik Dievas nori, Jis geriausiai supranta! — atsakė ji.

Balsas kalbėjo toliau:

— Ar tu džiaugtumeis, jeigu šiandien galétum atsikelti ir eiti be kitų pagalbos?

— Aš viskuo džiaugiuos, kas ateina iš gerojo Dievo. Mane džiūgina gėlelės ir paukšteliai, bet taip pat ir naujos kančios. Bet labiausiai mane džiūgina mieliausias Išganytojas, — atsakė ji.

Tada balsas tarė:

— Tu šiandien turési mažą džiaugsmą. Tu vėl gali atsikelti, tik pamégink, aš tau pagelbésiu.

Tada, kaip Teresé pasakoja, per jos kūną perėjo šaltis. Ji jautė, kad kažkas paémė už rankos ir padéjo atsisesti. Ir ji, visų nustebimui, skausmuose atsisėdo. Balsas toliau kalbėjo:

— Tu dar daug ir ilgai turési kentéti ir joks gydytojas nieko negalės pagelbėti. Tiktais per kančias tu geriausiai gali suprasti savo aukos prasmę ir savo aukos paskirtį ir tuo paremsi kunigus. Tomis kančiomis bus išgelbima daug daugiau sielų, negu gražiausiais pamokslais. Kartoju: tomis kančiomis ir persekiojimu bus išgelbima daugiau sielų, negu gražiausiais pamokslais. Aš jau pirmiau tai tau užrašiau. Bet nebijok. Aš iki šiol tau padéjau ir ateityje taip pat tau pagelbésiu.

Teresé Neumannaitė aiškiai suprato, kad jai kalbėjo pal. Teresé ir ji yra ją parinkusi eiti kančios keliu.

— Aš galiu keltis ir eiti, — staiga taré Teresé Neumannaitė.

Visi labai nustebo jos žodžiais. Jau pusseptintų metų ji nebuvo žengusi né žingsnio.

— Taip, tikrai aš galu eiti! — pakartojo ji.

Ji atsikėlė ir, džiūgaudama lyg vaikas, vaikščiojo po kambarį. Gailestingoji sesuo, tikrindama nugaros žaizdas, staiga sušuko:

— O Jėzau, Marija, Juozapai! Nugara taip pat sveika!

— Taip, tai aš jaučiu, — atsakė Teresė.

Vakar vakarą pakeisti baltiniai buvo permirkę kraujais ir pūliais, bet nugara sveika. Nors ji buvo dar labai silpna, bet



Šv. Teresė Kūdikėlio Jėzaus



Šv. Teresė iš Avilos

galėjo vaikščioti. Ne mažesnis džiaugsmas buvo ir namiškiams. Staigus paralyžuotos kojos ir nugaros išgijimas sutapo su pal. Teresės Kūdikėlio Jėzaus paskelbimu šventaja.

Nuo dabar ji galėjo vaikščioti lazdos ar kitų padedama, bet virškinamojo aparato pakrikimas pasiliko ir toliau. Tévai vis draudė ją eiti iš namų, net į bažnyčią. 1925 m. birželio 11 d., Dievo Kūno šventėje, motina išklausė jos prašymą, ir pirmą kartą, tévelio padedama, galėjo eiti į bažnyčią, bet dėl didelių skausmų procesijoje negalėjo dalyvauti.

Namie adė, ir šiaip šj bei tą dirbinėjo, bet sunkesnių darbų nepajégė dirbti.

RUGSEJO PABAIGOJE, prieš 30-tą dieną, ji baigė noveną už vieno vyriškio atsivertimą. Rugsėjo 30 d., šv. Teresės mirimo dieną, anksti rytą, pusę pirmos, jos garbei kalbėjo litaniją. Staiga pasirodė pažistama šviesa, ir pažystamas balsas jai kalbėjo:

— Tereséle, Dievas nori, kad pranyktų kitų pastebimos tavо kančios. Nuo dabar tu galési eiti be kitų pagalbos. Kitų pastebimos kančios nuimamos. Bet už tai tu sulauksi skaudesnio. Ragink žmones pasitikėti Dievu.

— Bet aš pati nežinau, ar aš esu tikrame kelyje, — atsakė Teresé.

— Aklu paklusnumu sek nuodémklausi ir visame pasitikék juo. Tu savajji "aš" turi vis daugiau apmarinti! Visados pasilik kūdikiškai paprasta! — kalbėjo balsas.

Rytą, bažnyčios varpui skambinant "Viešpaties angelo" maldai, ji viena pati laisvai nulipo laiptais ir nuéjo į bažnyčią. To padaryti ji nepajégė per septynerius metus.

PRANAŠAUTŲ KANČIŲ nereikėjo ilgai laukti. Lapkričio 7 d., tai yra po 40 dienų, ją ištiko baisūs skausmai, ir ji pasijuto tokia silpna, kad net akių nepajégė praverti.

Lapkričio 13 d., pavakarėj, buvo pakviestas dr. Ot. Seidlis, kuris pripažino aštriausios formos aklosios žarnos uždegimą.

— Tuoj vežti į ligoninę skubiai operacijai, kuri turi būti padaryta dar ši vakarą, — įsakė gydytojas. — Rytojaus laukti nebegalima.

— Mergaitė negali nė iš namų išeiti, o dar veš operacijai, — šaukė motina.

Tévas irgi priešinosi gydytojui, galvodamas:

— Balsas sakė: "Joks gydytojas negalės tau pagelbėti".

Mergaitė atrodė jau net pažaliavusi. Tik klebonas šiaip taip įkalbėjo tévą, sakydamas:

— Dievas ir per gydytoją gali apreikšti savo valią.

Tévas pasirūpino vežimu. Motina rengė lovą ir baltinius. Teresé paklausė kleboną:

— Ar aš galiu, gerbiamas klebone, prašyti šv. Tereséle, kad, jeigu būtų Dievo valia man pagyti, per jos užtarimą pasveikčiau be operacijos. Juk matai Tamsta, kaip beviltiškai susikrimtusi mama.

Klebonui pritarus, ant skaudamos vietas buvo uždėta šv. Teresės relikvija — plaukas kapsulėje. Visi meldė pagalbos, o gydytojas išvyko pasiruošti skubiai operacijai. Teresé meldėsi:

— Žinai, mažoji Tereséle, tu gali man pagelbėti. Tu jau esi man pagelbėjusi. Man visvien. Bet išgirsk mano motiną.

Motinos šauksmas draskė Teresei širdį. Staiga ligonė nusišypsojo, pamačiusi pažistamą šviesą, iš kurios kyšojo šviesi ranka su trimis ištiestais pirštais. Ji norėjo pasiekti tą ranką, bet negalėjo. Balsas jai kalbėjo:

— Tavo pilnas pasitikėjimas ir kančios džiaugsmas mus džiūgina. Kad pasaulis pažintų, jog yra Aukštesnė Jėga, tu dar neturi būti reikalinga piaustymo. Tu turi keltis ir eiti į bažnyčią, padékoti Dievui, bet greit, greit!

Motina prieštaravo, sakydama:

— Dabar, vėlų vakarą, 7 val., eiti į bažnyčią su temperatūra!?

Bet klebonas J. Naberis atsakė:

— Jeigu šv. Teresė pagelbsti, leisk mums eiti.

Teresė greit nubėgo į bažnyčią, apie 10 asmenų lydima. Bažnyčioje jie išbuvo apie 20 minučių. Visai dingo skausmai ir temperatūra. Naktį natūraliu keliu išėjo kraujuoti pūliai ir pūliuota 10 cm aklosios žarnos odelė. Teresė pasijuto visai sveika. Rytą ji priėmė šv. Komuniją ir apie pietus su klebonu išvyko į Waldsasseną pranešti gydytojui, kad ji jau visai sveika. Gydytojas dr. Ot. Seidlis konstatavovo kaip nepaprastą įvyki, o žmonės stebuklą; tik viena Teresė Neumannaitė nesistebėjo, nes jai vistiek: gyventi ar mirti, kentėti ar sveikai būti.

Teresė turėjo dar porą staigų išgijimų šv. Teresės Kūdikėlio Jėzaus užtarimu. Apie tai vėliau.

T E R E S E S I Š G I J I M U V E R T I N I M A S

VISĄ METŲ EILE Teresę gydės ir ją geriausiai pažistąs dr. Ot. Seidlis tvirtina, kad visi šie išgijimai turėjo antgamtinio charakterio. Yra tvirtinančių, neva Teresė išgijusi autosugestija arba sugestija. Iš jų tarpo dr. J. Deutschas iš Lippstadto argumentuoja, grindžia jų nuomonę, sakydamas:

— Kur nėra žaizdos rando, negali būti kalbos apie rimtą žaizdą.

Jam pasipriešina visa eilė gydytojų, kurie vienbalsiai kalba už natūraliai neišaiškinamus Teresės išgijimus.

Dr. W. Kroeneris tarp kitko rašo:

— Jeigu svarbūs organiški pasikeitimai, kaip giliai pūvančios žaizdos ar kūno dalies netekimai, kurie kelis metus tokie buvo

ir kuriems pagydyti reikėtų daug mėnesių, per kelias valandas dingsta be pėdsakų, negalime tai pažymėti kaip autosugestinė reiškinį⁴.

Pagrindžiai dalykų studijavęs Lwovo arkivyskupas dr. J. Teodorowiczius laikosi tos pačios nuomonės:

— Aš laikaus nuomonės, kad šis žaizdų išgijimas matematišku tikslumu turi būti priimamas kaip antgamtinis⁵.

Dr. Fr. Gerlichas, visai netikės protestantas, tyrinėjęs Teresę Neumannaitę, norėdamas atidengti katalikų apgaulę, antrąjį savo veikalo tomą, kurį ištisai paskyrė Teresės išgijimų ir nevalgos studijoms, ir savo tyrinėjimo darbą baigė šiai žodžiai:

— Iš viso to prieinu išvadą, kad visas šis Teresės Neumannaitės atvejas nėra natūraliai išaiškinamas⁶.

⁴ Cit. Dr. A. Seitz, *Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth in Wahrheit und Klarheit*, Karlsruhe, 1939, 54.

⁵ *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 132.

⁶ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, Muenchen, 1929. II 406.

TERESES STIGMOS

Nesistebék, jeigu tu randi naują kryžių, eidamas namo nuo Dievo stalo. Jeigu jি randi, randi Dievo dovaną, kurią Jis yra paruošęs tau, kaip savo geriausiam vaikui.

KIEKVIENO, PIRMĄ KARTĄ pamačiusio Teresę Neumannaitę, pirmas žvilgsnis krenta į stigmas, į tas žaizdas, kurios pri-mena žmonijos atpirkimą ir Teresés ypatingą pašaukimą.

Daugis, manau, yra girdėjęs ir skaitęs apie šv. Pranciškaus asyžiečio ir kitų stigmas, tačiau daug įdomiau ir naudingiau iš-girsti apie dabar gyvenančios ir kenčiančios žaizdas, kurios pa-prastai vadinamos stigmomis.

Š O N O S T I G M A

1926 M. VASARIO 13 D., šeštadienį, per šv. Mišias pasil-pusi, Teresé turėjo eiti namo. Gydytojas pripažino gripą. Va-sario 16 d., Užgavénėse, jos kūną pradėjo piaustytı skausmai, didesni, negu prieš trejus metus. Ją ramino mąstymo žodžiai:

— Išganytojas dar daugiau kentėjo.

Gavėnios penktadieniais iš akių po truputį ištekėdavo krau-jø, vandens ir pūlių, ką mistikai vadina ašaromis. Jos ištrykšta žmogui iš akių dėl labai didelio skausmo, kyylančio apmąstant Kristaus kančias¹.

1926 m. kovo 4 d., ketvirtadienio vakarą, po pirmos eksta-zėje Jézaus ir trijų apaštalų regėjimo scenos Alyvų darželyje Teresé po širdimi pajuto didelius ir tokius stiprius skausmus,

¹ Plg H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, Berlin, 1931, 33.

jog ji pagalvojusi bemirštanti. Kaip tik tuo momentu iš kairiojo šono išsiveržė šiltas kraujas ir žaizda kraujavo iki penktadienio vidurdienio.

Apie šono žaizdos atsiradimą šiaip ji pati vėliau pasakojo kapelionui H. Fahseliui:

— Alyvų darželyje mačiau besimeldžiantį, krauju prakaituojantį Išganytoją. Vieną kartą Jis maloningai pažvelgė į mane. Tą patį akimirksnį tartum koks aštrus daiktas būtų buvęs įsmeigtas į mano šoną ir vėl ištrauktas².

Taip per visą gavėnią Teresė gulėjo lovoje, ir kiekvienoje ketvirtadienio-penktadienio nakties ekstazėje kraujavo šono žaizda. Kiekvieną kartą vis labiau.

Apie šono žaizdą, ekstazes ir regėjimus Teresė niekam nepasakojo ir nuo namiškių pavyko visa tai nuslėpti, nes ji nedarė jokių gestų, matomų vaizdų neišreiškė veido mimika. Šiuo metu ji buvo daugiau pasyvi stebėtoja.

Apie šono kraujavimą žinojo tik jos sesuo Krescencija. Jaja Teresė pasitikėjo. Bet ir ši nevargino Teresės intymiaus klausimais: kas čia per žaizda, ar ją skauda ir panašiai. Teresė jai kalbėjo:

— Tu pažisti mamą, kuri vis baiminasi, kad kas nors man neatsitiktų. Išplauk visa tai nuošaliau, kad mamytė nepastebėtų.

Ji slaptai plovė sukruvintus Teresės baltinius ir juodos spalvos skutus, kuriuos Teresė, aštuonis kartus sulanksčiusi, dėdavo ant šono žaizdos, kad mažiau persigertų per baltinius. Be to, ji visą laiką buvo apsigaubusi juoda skepetą, kad užmaskuotą kruviną baltinių lopą. Tėvai manė, kad Teresei šalta, dėl to ji dėvinti skepetą ant pečių. Tėvai kaip tik tuo metu labai buvo susirūpinę skubiu priešvelykiniu darbu: tėvas siuvimu, motina namų ruoša, dėl to jie mažiau ją vargino šią kartą ne visai malonais klausimais. Taip šono kraujavimą Teresei pavyko nuslėpti iki Didžiojo ketvirtadienio.

Didžiųjų ketvirtadienijų tėvas atidengė visą paslaptį. Tą vakarą Teresė turėjo ekstazę — ji matė Išganytoją Alyvų darželyje, ir jos šonas labai kraujavo. Tuo metu tėvas buvo jos kambarysteje ir matė, kaip Teresė po ekstazės ištraukė skutą ir slėpė lovoje. Tada ji paėmė naują ir slėpdama dėjo po drabužiais. Taip tėvai sužinojo apie šono kraujavimą, bet jie dar nebuvo matę šono žaizdos.

² Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 34

R A N K U I R K O J U S T I G M O S

DIDŽIOJO ketvirtadienio-penktadienio naktį (1926 m. balandžio 1-2 d.) pirmą kartą Teresė pamatė visą Kristaus kančios eiga — nuo Kristaus maldos Alyvų darželyje iki mirties ant kryžiaus. Ši kartą regėjimas prasidėjo prieš vidurnaktį ir baigėsi 15 val. Regėjimo metu ji atrodė labai nusilpusi. Prieš pietus ją aplankė klebonas. Ji jam padarė labai sunkiai kenčiančios įspūdį. Po pietų klebonas atsinešė šv. aliejus, nes bijota, kad nemirtų. Apie ši momentą pats klebonas taip pasakoja:

— Didžių penktadienį po pietų, man atėjus ją aplankytu su vienu kunigu, ji gulėjo lyg kančios paveikslas: akys krauju visai užlipusios, per veidą éjo du platūs dryžai, pageltusi lyg bemirštanti. Iki 15 val., iki Išganytojo mirties valandos, ji grumési balsiose mirties kančiose. Po to ji vėl nurimo³.

Šiuo klebono lankymosi metu jos akys taip smarkiai kraujava, kad kraujas sruvente sruvenęs per veidą. Klebonas laukė iki 15 val., galvodamas, kad Kristaus mirties valandą paliaus kančios, dėl to jis neteikės Paskutinio Patepimo.

Pasibaigus regėjimams, Teresé pajuto didelius rankų ir kojų skausmus. Kadangi jos akys buvo storai aplipusios kraujais, ji negalėjo pamatyti skausmų priežasties. Vakare paprašė seserį:

— Krescencija, pažiūrėk, kas atsitiko su mano rankomis ir kojomis, kad jas man taip skauda.

— O kokios dėmės viršuje — atviros, šiltos žaizdos!

Tai buvo stigmos viršutinėse rankų ir kojų dalyse. Krescencija perrišo žaizdas, bet tévams apie jas nieko nepasakojo, kad be reikalo jie nebūtų sujaudinti.

Didžių šeštadienį, tvarkydami Teresés lovą, tévai sužinojo, kas atsitiko su jos rankomis ir kojomis — jie pamatė stigmas. Tuoj, nubégę pas kleboną, su didžiausiu nustebimu ir baime jam visa nupasakojo. Velykų ryta klebonas atnešė šv. Komuniją. Nors Teresé buvo labai priešinga, bet, šiam griežtai pareikalavus, iš paklusnumo parodė žaizdas savo dvasios vadui.

Po Didžiojo ketvirtadienio žaizdos pasiliko atviros dar keturiolika dienų — iki balandžio 17 d. Tas dvi savaites jos nekraujava, bet visados buvo drėgnos. Jas sesuo vis perrišinėjo. Išorinės

³ Žr. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, Muenchen, 1929, I 104.

žaizdos briaunos buvo pakilusios, o viduryje buvo įdubimas. Jos išrodė šviežiai raudonos. Balandžio 17 d. ant žaizdų užsidėjo plo- na permatoma odelė, taip kad stigmatizuotoji vėl galėjo plauti rankas ir kojas.

Pati viena Teresė neišmanė, kaip ji turi žiūrėti į šiuos įvykius? Ar pasakoti, kad žaizdos atsirado ryšium su regėjimais, ar tylėti. Jei pasipasakosianti, galvojo ji, palaikys isterike, sergančia protine liga.

— Šisivaizduok, pone daktare, — pasakojo ji kartą dr. Fr. Gerlichui, — kaip jaustumėmis, vieną ryta atsikėlęs su skylėtomis rankomis?!⁴.

S T I G M U Ž A I Z D U G Y D Y M A S

TĖVAI SUSIRŪPINO žaizdų gydymu. Motina mėgino naminiais vaistais. Tuo tarpu atvyko gydytojas dr. Ot. Seidlis iš Waldsasseno apžiūrėti naujųjų žaizdų — stigmų. Jis nustatė, kad šono žaizda buvo 3,3 cm ilgio ir kad panašios žaizdos jis dar nebuvo matęs per ilgus gydytojavimo metus. Jis išreiškė viltį, kaip paprastai daroma prie ligonio lovos, kad žaizdos greit užgysiančios. Palikdamas ligonę, prirašė žaizdoms gydyti švelnaus tepalo⁵ ir vieną metrą labai plono tvarsčio⁶.

Uždėjus šių vaistų ant žaizdų, sutino rankos, kojos ir šonas. Kraujas ir toliau sunkėsi iš žaizdų. Kilo tokie dideli skausmai, kad Teresė vos galėjo kentėti. Šono sutinimasapsunkino net kvėpavimą. Teresė jautėsi labai silpna. Motina pakartotinai davė lašų nuo silpnumo. Gydytojo brolis, katalikų kunigas, atėjo pas kleboną J. Naberį pasiteirauti, kaip veikė vaistai. Klebonas aplankė Teresę, kad pats tai sužinotų. Patyrės, kad vaistai turi būti pakartotinai dedami ant žaizdų, liepė griežtai vykdyti gydytojo nurodymus. Paklusdama klebono žodžiams, skaudžiai kentėjo nuo vaistų. Tik vakare, atėjės apžiūrėti, klebonas leido nuimti tvarsčius.

Po poros dienų atėjo dr. Ot. Seidlis, kad pats pamatytu gydymo padarinius. Klebono akivaizdoje gydytojas aprišo žaizdas,

⁴ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, 106.

⁵ Rp. Liqu. alumin. subacet. 1,5, vaseline ad 30,0.

T. p., 107.

isakydamas neliesti, iki pats nuimsiąs. Netrukus ištiko ją dideli skausmai. Ji būtų turėjusi tvarsčius nuimti, jeigu klebonas nebūtų pasakęs, kad po valandos kitos grįšias pats gydytojas. Netrukus grijo dr. Ot. Seidlis. Šono, rankų ir kojų tinimas didėjo. Žaizdos stipriai kraujavo. Bet gydytojas, nieko nedaręs, išėjo. Klebonas nepatarė tvarsčių nuimti, bet namiškiai nutarė nakčiai nuimti tvarsčius su tepalu ir aprišti lininiu skutu, kad Teresė galėtų bent šiek tiek užmigti, o rytą vėl uždėti senuosis. Nuėmus vaistus nuo žaizdų, tuo dingo skausmai ir pranyko sutinimas.

Tą naktį, dar prieš antrą valandą, 1926 m. balandžio 17 d., Teresė Neumannaitė kreipėsi į šv. Teresėlę užtarimo, kad pastaroji duotų kokį nors ženkla, kaip ji turinti pasielgti. Ji kalbėjo šv. Tereselė:

— Žinai, mažoji Teresėle, tu dažnai man pagelbėdavai. Bet žiūrėk! Tai nepakeliamas. Melsk Išganytoją. Teleidžia Jis tai mums pažinti. Jeigu turi būti gydoma šiaisiai vaistais, aš sutinku. O jei ne, tada Jis teapreiškia, kas man darytina.

Netrukus po šios maldos ji pajuto, kad po prilipusiu drobiniu skutu kažkas juda. Ji pabudino tame pačiame kambarysteje miegojusią Krescenciją. Ši atrišo raiščius, ir skutai nukrito. Tuoj, lazda pabelsdama į grindis, pašaukė žemai miegojusius tėvus, kad šie pamatyty kitaip atrodančias žaizdas. Jos atrodė lyg švieži, o dele pridengti, drebuciai, šviesesnės, negu šiandien jos yra.

Tada gydytojas jai leido ryšeti paprastu tvarsčiu. Žaizdos niekados neturėjo kokio nors uždegimo ar pūliaivimo.

Iki 1927 m. gavėnios rankų ir kojų žaizdos nekraujavo net penktadieniais Teresei regint Kristaus kryžiaus kelią, bet kraujavo širdies žaizda ir akys.

K I T U S T I G M U A T S I R A D I M A S

1926 M. GEGUŽĖS 17 d., šv. Teresėlės šventaja paskelbimo metinėse, apie pietus, atėjo klebonas J. Naberis aplankyti ligonės. Teresė jam papasakojo, kad vienas lankytojas jai palikęs Kūdikėlio Jézaus paveikslėli, bet jai nepatinkęs, kad Kūdikėlis pusnuogis. Toliau kalba nukrypo apie mergaičių aprangą. Bet staiga ji pamatė pažįstamą šviesą ir girdėjo balsą:

— Turėk kantrybės ir nebūk niūri! Šiandien tu turėsi mažą palengvėjimą, bet tu turėsi dar daug ir sunkiai kentėti. Aš tau

iki šiol padėjau ir tau visados sakiau: nebijok! Pasilik nuolanki ir neprarask kūdikiškos dvasios!⁷.

Grįžusi į normalią būseną, pasakojo visa, ką ji girdėjo ir matė. Bet netrukus ji pati pradėjo abejoti, nejausdama jokio palengvėjimo. Klebonas padrašino, kad galinti jau eiti, bet ji atnaujino savo abejojimą. Netrukus klebonas išėjo namo. Tik jam išėjus, ji vėl galėjo atsikelti. Atsikėlus i nuėjo į bažnyčią padékoti Dievui.

Tų pačių metų spalio pradžioje Teresė persišaldė. Vėl pablogėjo jos sveikata. Ypač stipriai kosijo. Tačiau po kurio laiko jos sveikata vėl šiek tiek sustiprėjo. Bet vieną penktadienį, lapkričio 5 d., ji vėl staiga pablogėjo. Dr. Ot. Seidlis pripažino plaučių uždegimą. Pakilo temperatūra, pasilpo, net savujų nebepažino. Ji jautė galvoje iki to laiko nepažistamą jausmą, kažką ypatingo—tada atsirado erškėtių vainiko mažytės stigmos, bet jos nekraujavo⁸.

Lapkričio 18—19 dienų naktį, kaip paprastai, ji matė Kristaus kančią nuo maldos Alyvų darželyje iki mirties ant kryžiaus. Jai regint Kristaus vainikavimą erškėčiais, esantieji prie ligonės lovos pirmą kartą pamatė tris kraujo dėmes ant baltos skepetos. Vėliau patikrinus — tose trijose vietose plaukai buvo prisigérę kraujo. Ji turėjo didelius galvos skausmus iki vakaro, kada ji vėl matė jai pažistamą šviesą. Kristaus kančios reģimų pertraukėlėse, kurias vadintume pagavos būsenomis, ji jautėsi labai silpna. Nukryžiavimo metu — apie 13 val. kvėpuojamoji gerklė prisipildė gleiviu. Netekusi oro, užtroško ir nualpo. Apie 17 val. jos veidas atrodė kaip mirusios. Rankos ir kojos buvo šaltos, pastyrusios. Kvėpavimas silpnėjo.

Teresės draugės ir artimieji atnešė šv. Teresėlės relikviją ir visi meldési. Net klebonas nebetikėjo pagalba. Dėl to jis liepė uždegti žvakę ir įduoti Teresei į rankas. Klebonas su kunigu Weberiu kalbėjo mirštančiojo maldas, o bažnyčios varpai suskambėjo “Viešpaties angelo” maldai. Nuaidėjus paskutiniams varpo dūžiui, kuris buvo skirtas šv. Teresėlės garbei, prie mirštan-

⁷ Žr. L. Witt, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, Waldsassen, 1929, II 226.

⁸ Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 117—118.

čios budintiems atrodė, kad Teresė Neumannaitė kvėpė paskutinį kartą.

Tada staiga ji pakėlė žvilgsnį, praskaidrėjo veidas, ir vėl ji nusviro atgal ant pagalvės, kaip kad paprastai daroma, regėjimui pasibaigus. Rankos ir kojos vėl buvo šiltos. Klebonas džiaugdamasis laukė išgelbėjimo minutės. Ši kartą balsas jai kalbėjo:

— Mielas vaikeli! Tavo pasišventimas džiugina Išganytoja. Kad pasaulis pažintų, jog yra Aukštėsnė Jéga, tu vėl turi atsikelti. Tu dar neturi mirti. Tu turėsi dar daug kentėti ir veikti drauge su kunigais sielą išganymui.

Po regėjimo, jau rytą, buvo dingę visi skausmai. Pradėjo smarkiai kosėti, išspiaudama visas gleives, kurios buvo susišvenkusios kvėpuojamojoje gerklėje. Netrukus atsikėlė ir vaikščiojo.

Kitais penktadieniais galvos stigmų skaičius padidėjo iki aštuonių. Šios aštuonios žaizdos yra viršutinėje pakaušio dalyje išsidėščiusios puslankiu, sudarydamos pusę vainiko. Lygiai ties viduriu prasideda viename šone, baigiasi kitame.

Vėliau tos žaizdos užsidarė. Bet jos atsiveria, kada ima kraujuoti. Tada ji jaučia, kaip erškėčiai aštriai duria jos galvą, ir kartais ji ranka sieka, lyg norėdama išrauti į galvą įsmigusį erškėčio dygli.

Paklausta, kodėl ji turinti tik pusę vainiko, ji paaiškino turinti tiktai pusę erškėčių vainiko žaizdų.

1928 m. gavėnioje labai ištino Teresės dešinysis petis, bet jis nekraujavo. 1929 m. pirmą gavėnios penktadienį, vasario 15 d., pasikartojo peties ištinimas. Ketvirtą gavėnios penktadienį, kovo 8 d., iš sutinusio peties pirmą kartą pradėjo veržtis kraujas pro odą ir sunkėsi pro drabužius. Tas kartojosi kiek-vieną penktadienį iki Didžiojo penktadienio; iš viso keturis kartus, tačiau ant peties neišsvystė jokia žaizda.

1929 m. kovo 29 d., Didžiųjų penktadienį, matydama Kristaus kančią, ant viso kūno Teresė gavo plakimo žaizdas, nors plakimo skausmus, regėdama Išganytojo plakimą, jau pirmiau jautė. Kaip jos motina pasakoja, tai buvo atviros kruvinos žaizdos, kurios krauju sumirkė marškinius. Po to jos vėl užsidarė ir nebakraujavo, o Kristaus Dangun Žengimo šventėje jos visai pranyko.

S T I G M U I Š V A I Z D A T R K I T I M A S

ATSIRADUSIOS širdies, rankų ir kojų žaizdos iš pradžių buvo labai negilios, daugiau apskritos, bet vėliau jos darësi vis gilesnës ir keitë savo išvaizdą.

Pirmaisiais mënésiais šono žaizda buvo beveik lygi. Vėliau ji darësi vis gilesné ir gilesnë. Pati Teresé sako net jautusi žaizdos gilėjimą, ypač 1927 m. Švenč. Jézaus Širdies šventéje, iki jos širdis buvo perdurta⁹.

Kun. L. Wittas aiškiai nurodo Teresés Neumannaitės širdies žaizdos vietą:

— Šono žaizda yra ne dešinėje pusėje kaip Jézaus (taip pat ir šv. Pranciškus ją turėjo dešinėje pusėje), bet kairėje pusėje virš širdies¹⁰.

Klebonas J. Naberis paklaustas, kodėl Teresé turinti stigmą kairėje krūtinės pusėje, o tuo tarpu Kristus visur vaizduojamas žaizdą turėjės dešiniame šone, paaiškino:

— Turėdama privilegiją matyti Kristaus kančią, Teresé taip pat mato, kaip roménų kareivis Lionginas įsmeigia ietį į Jo šoną iš nugaros pusės. Po to ji pamato ieties smaigali, išlendantį iš Jo kairiojo šono... Kareiviui ištraukus ginklą (iš Kristaus kūno), jos akys įsminga į tą tašką, kur ji matė ieties smaigali. Ir ji įtemtu démesiu stebi sruvenantį kraują iš tos Jo kairiojo šono šviežios žaizdos¹¹.

Klebono J. Naberio pasakojimu, 1926 m., Velykose, kojų žaizdos atrodė lyg peilio piūviu būtų buvusi išpiauta oda. Pačiai Teresei, tada pamačiusiai rankų žaizdas, jos padarė panašų vaizdą. Rankų ir kojų stigmos buvo apskritos, šiandieninio dydžio. Jos buvo labai negilios. Tik vidury šiek tiek gilesnës, bet vos pastebimai. Vėliau žaizdos gilėjo, pasidarydamos lyg piltvėliai. Pagaliau 1927 m. Didijį penktadienį atsirado stigmos Teresés rankų delnuose ir kojų paduose. Pastarosios stigmos atrode pailgos ir mažesnës, negu rankų delnuose ir kojų viršuose jau

⁹ Plg. H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 34; Fr. Thomas, The Mystery of Konnersreuth, Los Angeles, Calif. 1940, 51.

¹⁰ Konnnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft³, Waldsassen, 1930, I 222.

¹¹ Guy Moews, Soldiers Saw Resl: The Story of Theres Neumann, Cincinnati, Ohio, 1947, 34; Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929; Konnersreuther Kronik, erste Folge, Karlsruhe, 1930, 143.

seniau gautosios stigmos. Vėliau vienos ir kitos stigmos keitė savo išvaizdą, taip kad 1930 m. jos jau buvo taisyklingai stačiakampės. Tačiau Teresės rankų ir kojų stigmos, nors ir keitė savo išvaizdą, niekados nesusijungė viena su kita. Vadinas, Teresės rankos ir kojos nėra kiaurai pervertos, kaip kad Kristaus rankos ir kojos buvo persmeigtos vinimis, nes stigmos yra Išganytojo žaizdų tik paveikslai¹².

Dr. Fr. Gerlichas smulkmeniškai aprašė Teresės stigmas, kaip jos atrodžiusios 1928 m. Didžioje savaitėje¹³. Tada jos dar buvo apskritos maždaug 12—13 mm skermeniu. Aplink žaizdų pakraščius, kaip kartais aplink ménulį, maždaug 1,5—2 mm pločio buvo sudžiūvusio kraujo vainikas, kurio plovimu Teresė negalėjo pašalinti; gal ir dėl to, kad dėl didelio rankų ir kojų skausmo negalėjo užtektinai stipriai mazgoti. Didžiojo ketvirtadienio vakarą, Teresei matant pirmąjį regėjimo vaizdą, stigmos buvo raukšlėtai pakilusios, o 21-me regėjime šiek tiek įdubo. Vidurnaktį sudžiūvusio kraujo vainikas jau buvo sutrūkės ir kai kuriose vietose suardytas. I tas vietas tekėjo šviežias kraujas ir jis džiūvo. Vėliau žaizdos vidurinis plotas, kuris vaizduoja vinies galvutę, pasidarė šiek tiek žemesnis.

Italių žurnalistas L. Berra 1930 m. vasario mėnesį savo knygoje: "Akys, kurios mato Išganytoją", rašo:

— Klebonas paprašė ją, kad ji mums parodytų stigmas. Ji atraitojo juodas vilnones pirštines, ir pasirodė jos rankos, gražios, baltos lyg sniegas, paženklintos kraujuotomis žaizdomis. Ji mums leido smulkiai jas apžiūrėti pirmiausia plaštaką viršuje, o po to delnuose. Plaštaką viršuje jos turėjo taisyklingų stačiakampių plokštumelių išvaizdą maždaug penkių pfenigų monetos pločio, bet truputį ilgesnės, negu ta moneta. Delnuose tos dėmės buvo žymiai siauresnės ir dar pailgesnės. Abi rankas, padėtas ant stalo, Teresė leido mums ilgai išižiūrėti. Tarp jų mes neradome jokio skirtumo. Abi žaizdos buvo tobulai vienodos, kas tikrai nebūtų galima, norint pačiam tai padaryti. Jas dengė ištekėjusio kraujo raudonas šašas¹⁴.

¹² Plg. L. Witt, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, I 221 ir II 21; Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, Konnersreuther Kronik, dritte Folge, Karlsruhe, 1932, 8.

¹³ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 276—290.

¹⁴ Cit. Fr. v. Lama, t. p. 8.

Tų pačių metų rugpiūčio 7 d. Konnersreuthe lankėsi dr. J. Teodorowiczius, Lwovo arkivyskupas, kurį lydėjo vyskupas Lisowskis. Arkivyskupas panašiai rašė apie Teresės stigmas:

— Noriu aprašyti Teresės Neumannaitės rankos žaizdas taip, kaip aš praeitais metais, lankydamasis Konnersreuthe, jas mačiau. Pirmiausia aš ir vysk. Lisowskis aplankėme Teresę, esančią normaliam stovyje. Mūsų prašoma, ji numovė pirštinę ir mums parodė abi stigmas. Viena jų buvo plaštakos viršuje, o antroji priešingoje pusėje (delne). Kiek liečia jų padėti, beveik kaip su skriestuvu būtų numatuota, būtent jos néra nei per daug į dešinę, nei į kairę, nei per daug aukštai, nei žemai, bet tiesiog plaštakos viduryje. Jos yra skirtinės formos ir skirtinio dydžio. Plaštakos viršuje esančioji yra kvadratinė ir daug didesnė, tuo tarpu antroji (delne) yra daug mažesnė ir elipsinės formos, bet abu šios žaizdos galai nusmailinti. Plaštakos viršuje esančioji žaizda yra padengta ypatingos odelės, kuri yra visai panaši į laką ir permatoma, taip kad žaizda matoma lyg pro mažą langelį¹⁵.

Vadinasi, 1930 m. stigmų išvaizda keitėsi — iš apskritos formos perėjo į kvadratinę.

Lankydamasis Konnersreuthe 1937 m. gruodžio 5 d., prof. dr. R. W. Hynekas rado stigmoje kvadratinę vinies galvutę, maždaug 11 mm ilgio ir pločio. Ji buvo pakilusi maždaug 2 mm. Šašas sumasyvėjes, bet šviežias. Nebuvo jokių randų, supigmintėjimo, sugrūdėjimo ir pūliaivimo bei erzinimo¹⁶.

Dar reikia pastebėti, kad 1927 m. gegužės 17 d., šv. Teresės Kūdikėlio Jézaus šventaja paskelbimo antrose metinėse, Teresė Neumannaitė buvo ekstazėje tamsiame savo suole, esančiame bažnyčioje už didžiojo altoriaus. Tos ekstazės metu žmonės pastebėjo, kad Teresės kairės rankos stigma švitėjusi. Kun. J. Naberis savo akimis to negalėjo ižiūrėti. Jis pakviesdino fotografą. Foto nuotrauka patvirtino žmonių pastebėjimą, nes foto aparatas nustato daug tiksliau šviesos kiekj, negu žmogaus akis¹⁷.

¹⁵ Juozapas Teodorowiczius, Lwowas, 1931 m. vasario 27 d.; cit. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 16.

¹⁶ Plg. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 81—82.

¹⁷ Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Kon-

TERESĖS NEUMANNAITĖS visos kančios ir regėjimai yra griežtai susiję su bažnytiniais metais ir bažnytine liturgija. Nuo to priklauso ir žaizdų kraujavimas. Didelius stigmų skausmus ir ypatingą jų kraujavimą Teresė turi gavėnioje. Tada ji beveik visai neišeina iš savo kambario dėl kojų stigmų skausmo. Šiaip ji avi specialius batukus.

Visos Teresės turimos žaizdos kraujuoja tik Didžių penktadienį. Kitais gavėnių penktadieniais kraujuoja galva, akys, rankos, kojos ir petis. Širdies stigma kraujuoja Kančios savaitės penktadienį ir Švenč. Jézaus Širdies šventėje (penktadienį) ir kai kuriais metais yra kraujavusios dar kai kuriais gavėnių penktadieniais. Ne gavėnių penktadieniais, kuriuose ji turi kančios regėjimus, kraujuoja tik akys ir galva. Tais penktadieniais tik keletą kartų yra kraujavusios rankos ir kojos.

Gavėnių penktadieniais, be to, kraujas sunkiasi net ten, kur visai nėra žaizdų: kraujuoja dešinysis petis, kuris primena kryžiaus nešimą, keliai, kurie primeno Kristaus puolimus po kryžiaus našta, o Didžių penktadienį kraujuoja net tos vietas, kur plakimu buvo sužeista Kristaus oda.

Tačiau vienintelė išimtis buvo 1951 m. Didžių penktadienį — tą dieną Teresės žaizdos visiškai nekraujavo. Susirinkusiai keilių tūkstančių miniai ta proga kun. J. Naberis paaiškino:

— Dvidešimt penkerių metų sukakties dieną Kristus yra palengvinės Teresės kančias... Iki Didžiojo ketvirtadienio vidurnakčio visa vyko taip, kaip kad būdavo per 25 metus... Bet (vidurnaktį žaizdos) visiškai sustojo kraujuoti¹⁸.

Tūkstančiai lankytojų, kaip antai medicinos daktarai, vyskupai, įvairių mokslų profesoriai ir kitokio išsilavinimo bei lomo žmonės, daug kartų yra matę ir stebėję Teresės žaizdų kraujavimą. Visiems stigmų kraujavimas padarė gilų įspūdį, ir beveik visi galvos linktelėjimu pasako: tai yra tiesa.

1928 m. nuodugniai tyrės, dr. R. Hynekas rašė apie rankų žaizdų kraujavimą:

nersreuth, I 127; L. Witt, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, II 33.

¹⁸ Žr. Relief for Therese: "Time", 15 (April 9, 1951) 55—56; plg. M. Jordan, Therese Neumann Doesn't Have Good Friday Bleeding: "The Register", 13 (April 1, 1951) 3.

— Jau nuoga akimi buvo galima matyti tokiaame kiekje pastoviai tekantį šviežią raudoną žmogaus kraują iš mažyčių sky lučių rudai juodo šašo arba plévelės (membranos), kurios apatinis pakraštys buvo šiek tiek pakilęs¹⁹.

Daug kartų lankėsis kardinolas dr. K. Kasparas taip apraše Teresės Neumannaitės stigmų kraujavimą:

— Dešimtame regėjime: abi rankos baisiai kraujuoja, akys gi dar stipriau... Dvidešimt pirmame regėjime kraujas teka taip pat iš aštuonių žaizdų aukščiau smilkinių (erškėčių vainiko stigmų). Iš akių sruvenantis kraujas sudaro dvi sroves, kurios susijungia po smakru. Širdis ir rankos kraujuoja, taip kad kraujas persigeria pro naktinius baltinius. Taip pat ir iš kojų žaizdų sruvena kraujas (bet tik kai jau pradedama regėjime eiti kryžiaus kelią)²⁰.

Nervų gydytojas dr. Witrys Teresės žaizdų kraujavimą tyré 1932 m liepos 3 d.:

— Iš akių kampučių ir per apatinės jungiamosios odelės pakraščius ištisas valandas teka dviem dviejų centimetru pločio dryžiais šviežias geranijos žiedo raudonumo kraujas ir nuteka po naktiniais drabužiais ant krūtinės... Širdies stigma turėjo tvarstomos medžiagos krauko klodą po naktiniais drabužiais ir kraujas sunkėsi pro drabužius, ir pamažu vis veržesi šviežias arterinis kraujas, o ne krauko vanduo. Arterinio raudonumo dėmė ant drabužių buvo vyro plaštakos dydžio²¹.

1930 m. balandžio 17 d. tyrės kraujavimą, Versalio gydytojas dr. Louis sutinka su dr. R. Hyneko nuomone, kad ruplėtoji odelė, esanti aplink šašą — vinies galvutę, yra kraujavimo organas²².

1928 m. balandžio 5—6 d. ekstazės metu dr. Fr. Gerlichas 25 cm atstume švietė elektrine lempute Teresei į akis ir stebėjo akių kraujavimo pradžią. Pradžioje jis pastebėjo į akis įeinančių ašarų, panašių į vandenį. Vėliau jau kraujas tekėjo iš po blakstienų. Buvo labai aiškiai matyti, kaip kraujas pasidalino per akies

¹⁹ Cit. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 117—118.

²⁰ Cit. t. p., 118.

²¹ Cit. t. p., 118.

²² Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 13.

obuoli, tada prasispaudė tarp akies vokų ir tekėjo žemyn. To kraugo ant nosinės paémė Muencheno medicinos universiteto prof. dr. Merkeliš ir prof. dr. Walcheris, kurie ištyrė nustatė, kad tai esas žmogaus kraujas²³. Akys pradeda kraujuoti Alyvų darželyje Išganytojo trečios maldos metu.

Be to, reikia pastebeti, kad kraujuojančios žaizdos būna labai karštos. Žaizdose, atrodo, vyksta specifinis medžiagos degimas. Dažnai iš kitą dieną rankos būna dar karštos.

Iš kur tiek daug kraugo apie aštuonias-devynias valandas be pertraukos gali tekėti iš akių, kur nėra jokių sužeidimų ir didesnių kraugo gyslų?

Biologas Pabstmanas, Bambergo universiteto profesorius, daug kartų tyrinėjės Teresės žaizdų kraujavimą, 1927 m. liepos 22 d., aiškindamas prof. dr. A. Seitzui, samprotavo, kad Teresės k r i š t o l i n ē s a š a r o s s t a i g a p a s i k e i č i a n c i o s krauju, kai tik ekstazėje ji pamato, kaip aukščiausiojo kuno kieme nuo šventyklos tarno Kristus pirmą kartą gauna smūgi²⁴.

Pirmaisiais Teresės stigmų metais viena lankytoja penktadienį nosine palietė Teresės stigmų kraują. Kun. J. Naberis subarė Teresę, sakydamas, kad ji neturinti teisės to leisti žmonėms. Tada Teresė atsakė:

— Viskas tvarkoje. Čia ne mano kraujas, bet Išganytojo kraujas sruvena per mane. Aš neturiu savo kraugo nuo to laiko, nuo kada nebepriimu jokio maisto kraujui pagaminti²⁵.

Nors keliolika valandų žaizdos kraujuoja ir Teresė būna paskendusi kraujuose, tačiau kambaryje nejaučiamā jokio kraugo kvapo ir tasai kraujas nesukelia jokio atstumiančio pasibaisėjimo. Priešingai: tai atrodo kaip gražiausia, kilniausia meilės kančios apraiška, vykstanti ant Kalvarijos kalno.

Be to, pažymėtina, kad Teresei stigmas visados skauda, ypač gavėnioje, tik tų skausmų ji nejaučia regėjimo būsenoje ir mažai jaučia išaukštintos ramybės būsenoje²⁶.

²³ Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 156.

²⁴ Plg. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 118.

²⁵ Guy Moews, Soldiers Saw Resl, 41.

²⁶ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, II 342—343. Apie būsenas žr. žemiau.

S T I G M U T I K R U M A S

STIGMOS YRA NEUŽTARNAUTA Dievo dovana. Jos stai-giai gaunamos ir yra tikros žaizdos, kurios niekados negyja, bet taip pat nepūliuoja, nepūva ir neturi uždegimo. Jos visados švie-žios. Šios rūšies žaizdos labai griežtai skiriasi nuo sužeidimo ar dirbtinių žaizdų. Sužeidimo žaizdos gyja arba pūliuoja, o dirbtinės žaizdos yra labai laikinės. Pavyzdžiu, tokias dirbtines stigmas dr. A. Lechleris mėgino ant kaž-kokios protestantės Elzbietos. Sugestijos pagalba jam pavyko sukelti visų stigminių vietų odos paraudonavimą ir kraujo sun-kimąsi pro odą, tačiau ten nebuvo jokių žaizdų ir paraudonavimas išbūdavo vos kelias valandas²⁷. Teresės Neumannaitės žaiz-dos yra tikros ir pastovios ir nėra hipnotizmo, sugestijos arba autosugestijos padarinys²⁸.

Jau 1907 m. Ženevos-Lausannos medikų kongrese buvo pri-imta, kad niekados nėra pastebėta žaizdų, atsiradusių vien tik sugestijos déka²⁹.

Dr. Bono, remdamasis daugiau kaip 16.000 atvejų statisti-ka, neranda nė vieno atvejo, kad kraujo išsiveržimas turėtų ner-višką kilmę³⁰.

Teresės Neumannaitės stigmos yra nuodugniai ir tiksliai ištirtos ir civilinio teismo patvirtintos, dėl to šiandien nebéra jokios abejonės dėl jų tikrumo. Netikės prof. dr. G. Ewaldas iš Erlangeno, dr. Ot. Seidlis iš Waldsasseno ir kiti 1929 m. balandžio 15 d. Muencheno civiliniame teisme kaip ekspertai liu-dijo, kad Teresės Neumannaitės stigmos esančios tikros³¹.

Beveik visi ligšioliniai liudininkai ir stebėtojai vienbalsjai su-tinka, kad Teresės stigmos nėra dirbtinės. Žaizdų atsiradimas dėl isterijos šiandien jau visų gydytojų yra atmestas. O juo labiau Teresės stigmos negali būti isterijos ar autosugestijos pa-darinys, nes ji kančios visai netroško.

²⁷ Plg. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 58—60.

²⁸ P. Schondorf, Gibt es Natuerliche Stigmatisation? Muenchen, 1949, 5.

²⁹ Žr. Dr. A. Seitz, t. p., 66.

³⁰ Žr. Dr. A. Seitz, t. p., 66—67; plg. Ch. M. Carty, Padre Pio, The Stigmatist, St. Paul. Min., 1951, 41.

³¹ Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929, 88—94.

Teresė Neumannaitė tvirtino dr. Fr. Gerlichui, kad ji nėkados neturėjusi noro būti stigmatizuota. Ir šiandien jai atrodo, kad trokšti stigmą būtų lyg ir nuodėminga. Šv. Pranciškų asyžieti gerbusi tik dėl to, kad jis mylėjės gyvulius ir augalus.

Panašiai ji kalbėjo ir arkivyskupui J. Teodorowiczui:

— Niekados netroškau kančios kelio. Visa mano prigimtis visados priešinosi kančioms ir kryžiui. Dažnai karčiai verkiau, galvodama apie save, savo gyvenimo planą tapti misijų sesele ir savo beturčius tévus bei brolius seseris, kurie dėl manęs turėjo tiek daug pakelti. Per visą ligos metą manyje kovési dvi sielos: viena iš jų bijojo kančios, o antroji pasidavė, turédama prieš akis tik Dievo valią. Būtų gi nuodémė nepriimti kryžiaus, kurį Viešpats siunčia³².

Pirmaisiais ir antraisiais Teresės stigmų metais ji dažnai buvo gydytojų klausinėjama, ar ji apie tai stipriai negalvojusi. Ji pati tvirtina:

— To aš nedariau. Aš vienam net pasakiau: „Jeigu vis įtemptai tu galvosi, kad esi jautis, ar išaugs tau ragai?“ Aš jau anksčiau nuolat mąstydavau apie Kristaus kančią, bet ne apie tai, kas įvyko³³.

Jeigu nuo įsimastymo ar Kristaus kančios pergyvenimo sauvame atsirastą stigmos, tai Dievo Motina Marija turėjo būti pati pirmoji stigmatizuotoji. Niekas taip giliai nepergyveno ir drauge neiškentėjo Kristaus kančios, kaip Marija, Motina skausmingoji. Apie ją Teresė taip pasakojo vysk. S. Waitzui:

— Dievo motina pergyveno dvasiškų kančių, kurios yra daug didesnės už kūniškias, ir Kristaus kančią ji kur kas labiau pajautė, kaip bet kuris žmogus. Ji tuo pačiu laiku kaip motina kentėjo už savo Vaiką ir su savo Vaiku, o ką motina iškenčia, jeigu ji kenčia už savo vaiką ir su savo vaiku, vyras negali suprasti. Todėl Dievo Motina tikrai nusipelnė Kankinių Karalienės varda³⁴.

³² Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 138—139.

³³ Žr. H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 38; plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 323.

³⁴ Mūsų laikų stigmatizuotoji, vertimas, Kaunas, 1930, 39—40.

TERESĖ NEUMANNAITĖ nėra pirmoji stigmatizuotoji krikščioniškame gyvenime. Jų buvo daugiau. Iki 1894 m., pasak dr. Imbert-Gourgeyre, kaip pažymi dr. A. Seitzas, stigmatizuotųjų buvę 321 asmuo³⁵. Arkivysk. J. Teodorowiczius, remdamasis tais pačiais šaltiniais, priskaičiuoja 341³⁶. Daugiausia stigmatizuotųjų buvo moterys. Vyrų tebuvo tik 41.

Bažnyčios istorija, kaip ir Teresė Neumannaitė, pirmuoju stigmatizuotuoju laiko šv. Pranciškų asyžietį. Jis stigmas gavo 1224 m. rugsėjo 17 d. Alverno kalne, dvejais metais prieš savo mirtį³⁷.

Be to, tryliktame šimtmetyje pažymėtini šie stigmatizuoti asmenys: cistersė sesuo šv. Liudgarda iš Belgijos (1182—1246), šv. Margarita iš Cortonos, benediktinė sesuo šv. Gertrūda, augustinietė sesuo šv. Klara iš Montefalco (1275—1308), pal. Angelė iš Foligno († 1309).

Vélesniaisiais šimtmečiais pažymėtini šie: šv. Kotryna iš Sienos (1347—1380), šeimoje gimusi dvidešimt penktuoju vaidu, šv. Lidvina iš Schiedamo (1380—1433), šv. Pranciška iš Romos, augustinietė sesuo šv. Rita iš Cassijos (1381—1457), šv. Jonas nuo Dievo († 1550), šv. Kotryna Ricci iš Florencijos (1522—1590), Uršulė Benincasa († 1618), sesuo Marcelina Pauper († 1702), karmelitė sesuo pal. Marija, pranciškonas pal. Karolis iš Zezzès († 1791), šv. Veronika Giuliani (1660—1727) ir kt.

Devynioliktame šimtmetyje plačiau žinomi yra sesuo Juozappa Kuemi († 1817), augustinietė sesuo Ona Kotryna Emmerich iš Duelmeno vakarų Vokietijoje (1774—1824), sesuo Marija Rožė Andriani (1786—1848), Maria von Moerl iš Kalterno pietų Tirolyje, Liudvika Lateau iš Belgijos (1850—1883), Pranciška Barthel iš Andlau (1824—1878), sesuo Marija Jézaus Nukryžiuotojo (1846—1878), šv. Gema Galgani iš Luccos Italijoje († 1903), Barbora Pfister iš Speyerio († 1909) ir kt.

Dvidešimtame šimtmetyje pažymėtini šie stigmatizuotieji: 1923 m. Bavarijoje mirusi sesuo Marija Fidelė Weiss, o truputį vėliau už ją pietų-vakarų Vokietijoje mirusi Ona Henle. 1936 m.

³⁵ Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 80.

³⁶ Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 277.

³⁷ T. D. Daveau, Šv. Pranciškus Asyžietis², vertė J. Povilaitis, Kennebunk Port, Me., 1948, 147—148.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse netoli Bostono (Woonsocket, R. I.) mirė stigmatizuotoji prancūzė Marija Rožė Ferron, kuri vadinama Mažąja Rože, gimusi 1902 m. Kanadoje.

IR ŠIANDIEN pasaulyje, be Teresės Neumannaitės, gyvena visa eilė stigmatizuotųjų, bet jie arba pasauliui nežinomi, arba dar neištirti. Čia noriu paminėti kapuciną tėvą Pijų (Padre Pio) iš Pietralcinos Italijoje, Ievą McIsaac iš Uptergrove Kanadoje ir Mortą Robin iš Prancūzijos.

Tėvas Pijus, gimęs 1887 m. Pietralcinoj, dabar gyvena šv. Jono kapucinų vienuolyne netoli Foggio pietų Italijoje. Iš mažens Pijus pasižymėjo dideliu pamaldumu. Po kunigystės šventimų kurį laiką buvo išsiyysčiusi plaučių džiova, bet visą laiką atlikinėjo kunigo pareias. Kartais šv. Mišiose krisdavo į ekstazę. 1918 m. rugsėjo 20 d., po tokios ekstazės išneštas iš bažnyčios, rasta, kad jis turėj penkias kraujuojančias žaizdas: ant rankų, kojų ir šono. Tėvo Pijaus žaizdos visados kraujuoja ir iš žaizdų drauge su krauju eina nuostabiai malonus lyg rožių ir žibuočių sielą gaivinąs kvapas. Šono žaizdos kraujas kasdien sumirko tris keturias nosines.

Nepaprastų įvykių tyrimo metu, kaip ir visados, Vatikanas išpėjo žmones nelaikyti tų faktų antgamtiniais, nelankyti stigmatizuotojo ir nesusirašinėti net pamaldumo tikslais³⁸. Po dvejų tyrimo metų speciali komisija pasakė, kad stigmų buvimas yra neabejotinas, kad nuo pat vaikystės vedė šventą gyvenimą ir kad tėvo Pijaus tarpininkavimu yra įvykę stebuklų³⁹.

Tėvas Pijus keliasi antrą valandą; tris valandas meldžiasi, 5.30 val. laiko šv. Mišias (dažnai skaito pusantros valandos — labai užtęsia po konsekracijos). Po šv. Mišių klauso išpažinčių. Didžiausioje spūstyje jo laukia vyrai ir moterys. Dažnai jau iš vakaro susidaro eilės prie bažnyčios, nežiūrint gražaus ar blogo oro. Vidurdienį pietauja ir valgo tik tą vieną kartą per dieną: siek tiek vaisių ar daržovių ir riekučių duonos.

Pas tėvą Pijų kasdien ateina maldininkų, kurie čia dažnai randa grįžimą prie Dievo ar tikėjimo sustiprinimą ir kitų Dievo malonių. Per metus tėvą Pijų aplanko apie 80.000 žmonių. Taip

³⁸ Žr. Acta Apostolica Sedis, XV (1923) 356 ir XVI (1924) 368.

³⁹ "The Register", 52 (1949. 12. 25) 3; Padre Pio: "Konnersreuther Sonntagsblatt", 16 (mano turimo egzemplioriaus nuplėšta data) 213—214; Ch. Carty, Padre Pio, 130, 15, 33—36, 76, 91—97.

pat jis kasdien gauna daug laiškų iš viso pasailio. Penki vienuolyne vienuolaiatsakinėja jam adresuotus laiškus.

Ieva M c I s a a c, gimusi apie 1902 m. iš tėvų Baye, ūkininko žmona, aštuonių vaikų motina, stigmatizuota nuo 1940 m., pamaldi moteriškė, gyvena Upbergrove bažnytkaimyje, 138 km nuo Toronto Kanadoje. Ji turi žaizdas ant rankų, kojų, kairio šono, nugaros ir dešinio peties. Jos žaizdos labai panašios į Teresės Neumannaitės žaizdas: rankų ir kojų žaizdos kvadratinės, šono žaizda gana gili. Kai kurios žaizdos kraujuoja tik Didžių penktadienį, o Velykose vėl užgyja.

Per visas savaitės dienas Ieva yra linksma, energinga, gyva iki penktadienio popiečio. Penktadienį 18 val. atsinaujina žaizdos. Ji krinta ekstazē, ir žaizdos palaipsniui pradeda kraujuoti. Jos ekstazė, kaip ir Teresės, turi visas tris ekstazės būsenas⁴⁰. 21 val. sustoja kraujavimas, sumažėja skausmai ir trumpam laikui ji lyg užmiego. Po to sugeba viską papasakoti, ką matė ekstazėje. Jaučiasi pavargusi. Ta naktį ji gerai išsimiega, o šeštadienio rytą atsikelia visai sveika ir normali. Medikų komisija du laikotarpius (1945 m. tris savaites ir 1946 m. dvi savaites) ligojinėje nė vienai minutei jos neišleido iš savo akių. Norint ją suklaidinti, ligoninėje visa dienotvarkė buvo vykdoma puspenktos valandos anksčiau, tačiau penktadienio ekstazės vyko punktualiai 18—21 val.

Stigmatizuotąją Ievą lankytī nėra uždrausta, bet vietos arkivyskupas lankymams nepritaria. Tūkstančiai ją lanko, neišskiriant kardinolų, vyskupų, kunigų iš Amerikos ir Europos. Daugis jų laikė šv. Mišias jos kambaryje. Kardinolas McGuigan, Toronto arkivyskupas, matė ją daug kartų. Ją lankė ir kardinolas Griffin iš Anglijos.

Ievą tyrė daug įvairių tikslybų gydytojų ir psichiatrų. Daug katalikų tyrinėtojų linkę pripažinti jos žaizdoms antgamtinį charakterį. Katalikų Bažnyčios atstovų nuomonės skirtinės, bet daugumas linkę manyti, kad žaizdos yra nuo Dievo. Bažnyčia oficialiai nėra padariusi jokio sprendimo⁴¹.

Morta Robin, gimusi 1902 m., gyvena mažame mirusiu savo tėvų ūkelyje su savo broliu apie 100 km nuo Lyono Pran-

⁴⁰ Apie ekstazines būsenas žr. žemiau.

⁴¹ Frank Hamilton, A. Miracle at Upbergrove? "Maclean's Magazine", (Sept. 15, 1950) 7—9 ir 39—42.

cūzijoje. Morta stigmatizuota nuo 1924 m. Jos kančios nuolat auga. Ji nevalgo, negeria ir nemiega. Kaip ir jos dvasios tėvas, ji nenori, kad apie ją būtų rašoma spaudoje, nes jos pašaukimas kentėti tyliai, be išorinės reklamos. Ji yra suparalyžuota, aptemusiomis akimis. Visai nesikelia iš lovos; težino vien kančią ir maldą. Ji kenčia, meldžiasi ir aukojasi už visą pasaulį, o nuo 1947 m., kada pirmą kartą pas ją lankési kun. dr. V. Balčiūnas, po to iš Romos stigmatizuotą lankęs dar per kelias vasaras iš eilės, ypačiai dažnai prisimena Lietuvą, kurios atgimimu ji tiki labiau, negu bet kas kitas, už viską labiau vertindama už tikėjimą pakeltos kančios galą Dievo Apvaizdos planuose, pagal kuriuos Jis valdo atskirus žmones ir atskiras tautas.

Palankiai į Mortą Robin žiūri daugis gydytojų bei teologų, vienos vyskupas ir šv. Tėvas. Atsilankiusiems ji daro didelės įtakos⁴².

NE VISI STIGMATIZUOTIEJI turėjo visas Kristaus žaizdas. Pvz., šv. Jonas nuo Dievo turėjo tik erškėčių vainiko žaizdas, šv. Rita — tik vieno erškėčių dyglį žaizdą kaktoje, Ugolinas iš Mantuos — tik širdies stigmą, pranciškonas Jonas Cray — kojų stigmas, šv. Pranciška Jézaus — peties stigmą, Pranciška Dorotėja — rankų ir kojų stigmas, Kotryna šv. Petro — širdies ir peties stigmas ir t. t. Kun. O. A. Boyerio surinktomis žiniomis tebuvę tik apie 30 stigmatizuotųjų, kurie turėjo rankų, kojų, širdies ir erškėčių vainiko stigmas⁴³. Teresė Neumannaitė yra priskiriama prie daugiausia turėjusių stigmų stigmatizuotųjų.

Kai kurie neturėjo matomų stigmų. Tokios, pvz., buvo sesuo Marija Fidelė Weiss, šv. Kotryna iš Sienos. Taip pat ne visų stigmos buvo vienokios išvaizdos ir turėjo skirtingus kraujavimo pobūdžius, o kai kurių stigmos visai nekraujavo.

Kai kurie nusižeminę stigmatizuoti asmenys prašydavo Dievą atitraukti nuo jų žmonių dėmesį, ir jų stigmos kartais laikinai ar visam laikui dingdavo. Tokios, pvz., buvo šv. Kotryna Ricci, šv. Gema Galgani, Rožė Ferron ir kt., bet skausmai pasilikdavo, dažnai jie net padidėdavo. Kai kurie stigmas gavo arba neregimos pasidarė regimos tik po mirties. Pvz., netikėta, kad šv.

⁴² Kun. dr. V. Balčiūnas, Laiškas iš Romos, rašytas 1951 m. vas. 20 d.

⁴³ She Wears a Crown of Thorns³, Ellenburg, N. Y., 1944, 125.

Kotryna iš Sienos turėjo neregimas stigmas, bet jai mirus tai pasitvirtino — jos stigmos pasidarė matomos.

Su šv. Gemos Galgani stigmomis buvo dar ypatingesnis atvejas. 1899 m. rugsėjo 8 d., penktadienį, 13 val. Gema krito ekstazėn. Po valandos, Gemai tebesant ekstazėje ir žaizdoms tebekraujuojant, atėjo prelatas Volpi su specialistu gydytoju, praktikuojančiu kataliku. Tuoj dingo kraujas ir užsidarė žaizdos. Oda atrodė, lyg jokios žaizdos niekados nebūtų buvę. Taip buvo, iki jie budėjo. Šiaip šv. Gemos stigmos atsiverdavo penktadienio ekstazės pradžioje ir kraujuodavo, o pasibaigus ekstazei, tą pačią akimirką dingdavo kraujavimas ir žaizdos. Sutrūkusi oda pasidarydavo normali, užgijusi⁴⁴.

Taip pat ekstazės metu šv. Gemos širdis taip degdavo, kad nuo karščio šone ties širdimi atsiverdavo didelė žerinti žaizda. Pilna meilės širdis iškeldavo jos krūtinę ir žymiai išlenkdavo tris šonkaulius. Iš jų du net buvo trūkė. Ji sakydavo:

— Jėzus yra per didelis, o mano širdis per maža Jį įtalpinti.

Pasibaigus ekstazei, šonkauliai vėl grįždavo į normalią padėtį⁴⁵.

Be to, čia būtinai pabrėžtina, kad stigmatizuotų asmenų buvo ir yra tik katalikų Bažnyčioje. Ne katalikų stigmatizuoto asmens niekados nėra buvę. Tik Romos katalikų pamaldumo dirva išaugina tikrų stigmatizuotų asmenų!⁴⁶.

Baigdamas šį skyrių, noriu pažymėti, kad stigmas turi tikrai šventi, pavyzdingi, nekalti katalikai, tačiau stigmos neduoda jokio pagrindo, kad stigmatizuotas asmuo būtų paskelbtas šventuoju. Pvz., žymi stigmatizuotoji regėtoja Kotryna Emmerich, mirusi 1824 m., nėra paskelbta šventaja ar bent palaiminta. Daugiau kaip 60 stigmatizuotųjų Bažnyčia yra paskelbusi šventaisiais, bet ne dėl to, kad turėjo stigmas, bet dėl jų gyvenimo šventumo. Bažnyčia visados yra labai atsargi, bet dėl stigmatizuotųjų dar atsargesnė. Pvz., 1308 m. mirusią stigmatizuotąją Klarą iš Montefalco tik beveik po 600 metų (1882) popiežius Leonas XIII paskelbė šventąja po labai griežto tyrimo, dar prie popiežiaus Jono XXII (1326) liudijant 370-čiai liudininkų ir užregistruojant 45 gerai ištirtus stebuklus⁴⁷.

⁴⁴ Plg. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 76—77.

⁴⁵ Plg. t. p. 78.

⁴⁶ Žr. t. p., 98.

⁴⁷ Plg. t. p., 80,

TERESĒS EKSTAZINĖS BŪSENOS

Gėrėkis Viešpačiu, ir Jis duos tau,
ko geidžia tavo širdis.
Pavesk Viešpačiui savo kelią
ir pasitikėk Juo, o Jis veiks.

Ps. 36, 4-5.

LYGIAGREČIAI su stigmomis 1926 m. Teresē Neumannaitė gavo ekstazes. Ne visi ekstazininkai turėjo stigmas, bet visi stigmatizuotieji turėjo ekstazes — jie gavo stigmas, būdami ekstazėje¹. Taip pat ir Teresė Neumannaitė gavo stigmas pirmesnėse ekstazėse.

Teresės ekstazėje būtinai yra skirtinos trys sielos būsenos, einančios viena po kitos, būtent: regėjimo būsena, pagavos būsena ir išaukštintos ramybės būsena.

R E G Ē J I M O B Ū S E N A

S u p r a t i m a s².

TERESÉ NEUMANNTAITĖ yra Dievo pašaukta matyti prieš šimtus ar net tūkstančius metų vykusius dalykus; ne tik matyti, bet iš arti stebėti ir net dalyvauti jų eigoje. Ji pati, ten būdama, iš arti mato Kristaus kančios eigą arba Jézaus bei šventųjų gyvenimo nuotrupas, svarbesnius įvykius iš jų gyvenimo; pvz., ji mato Paskutinę vakarienę, Kristų Alyvų darželyje, Kristaus suémimą, angelo apreiškimą Marijai, šv. Stepono užmušimą akmenimis ir t. t.

I šią ekstazinę regėjimo būseną, kuria prasideda Teresės ekstazė, regėtoja krinta labai staigiai, iš anksto nieko nežino-

¹ Plg. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann⁶, Milwaukee, 1949, 74; O. A. Boyer, She Wears a Crown of Thorns, 124.

² Vokiškai regėjimo būsena vad. der erhobene-ekstatische Zustand (dr. Fr. Gerlichas), der Zustand der Visionen (dr. A. Seitzas); angliskai — the state of vision (A. P. Schimbergas), complete ecstasy (F. Hamiltonas).

dama, visai tam nepasiruošusi. Dažnai ji nebaigia ne tik gyvo pasikalbėjimo, bet net pradėto žodžio. Pvz., kartą ji labai gyvai ir linksmai kalbėjosi su dr. Fr. Gerlichu apie Bambergo katedros juodvarnius, kuriais ji buvo labai susižavėjusi, ir staiga, nebaisusi sakinio, atsidūrė ekstazėje. Kun. J. Naberis ir dr. Fr. Gerlichas keletą kartų ketvirtadienio vakarais mégino nukreipti jos dèmesį įvairiaisiais pasakojimais arba laikrodžiu, jį pasukdami pirmyn arba atgal, išveždami automobiliu pasivažinėti, kad ji pamirštų ekstazės metą, bet nė karto nepavyko pakeisti ekstazės pradžios. Ekstazė prasideda visados tuo pačiu laiku ir labai staigiai. Nuo ekstazės niekas nepajégė sulaikyti³.

Ekstazinėje regėjimo būsenoje Teresė Neumannaitė savo dvasia ir net pojūčiais visiškai nereaguoja į šio pasaulio įvykius. Šioje būsenoje ji yra visai atskirta nuo išorinio pasaulio. Ji visai neprakalbinama, nejaučia prisilietimo ar net badymo adata bei žnaibymo replėmis. Taip pat ji nejaučia žaizdų skausmo. Tada ji sėdi tiesiu liemeniu, rankas laiko pakeltas į priekį, panašiai kaip kunigas šv. Mišių kanono metu.

Štai ką pati Teresė Neumannaitė pasakoja kun. L. Wittui apie savo ekstazinę regėjimo būseną:

— Kai tik regėjimas prasideda, geraji Išganytojai aš pamatau taip staigiai, lyg žaibas sužiba. Kiekvienas pavienis įvykis mane taip tobulai apima, jog aš visai negaliu pagalvoti, kad jų dar būtų daugiau, arba kad aš jau kartą tai esu mačiusi ankstyvesniame regėjime arba kad jau seniai visa tai pagrindžiai mokiausi šventojoje istorijoje. Kiekvienu kartą visa tai man yra vėl nauja lyg pirmą kartą. Tada išorės aš daugiau visai nematau, negirdžiu ir nejaučiu. Regėjimo scenai pasibaigus, staigiai vėl viskas baigias, kaip kad ir prasidėjo. Tada stengiuos prisiminti visa tai, ką aš ką tik mačiau. Dabar taipgi daugiau jaučiami mano kūno skausmai... Aš matau ne paveikslus, bet daiktus. Matau Išganytojai ir kitus asmenis be vargo lygiai tokius, kaip kad paprastai matoma, kas atsitinka gatvėje. Aš tada negaliu galvoti, kad tą ar tą norėčiau ypač matyti. Taip pat neieškau sau matymo objektų pagal savo pomėgį, kaip tai daroma, į ką nors šiaip-

³ Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 154 ir 173; H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 115; Fr. v. Lama, Therese Neumann³ translated by A. P. Schimberg, Milwaukee, Wisc., 1929, 182.

jau žiūrint. Aš nežiūriu, kaip kad teatre žiūrovas žiūri į tai, kas vyksta scenoje. Ir ne taip aš matau, kaip kad matoma tai, kas vyksta toluoje, bet aš matau taip, kaip tas, kurs pats yra ten drauge. Aš tada nesijaučiu esanti lovoje...⁴

I s r a i š k a.

PENKTADIENIO EKSTAZĖJE Teresė mato Kristaus kančios istoriją, šventėse ar kai kuriomis kitomis dienomis — iš tos dienos Evangelijos ar šventųjų gyvenimo. Visus savo regėjimus, pergyvenimus ir kančią bei džiaugsmus Teresė išreiškia veido išraišką ir silpnais kūno, ypač rankų judeisiais.



Teresė Neumannaitė ekstazėje

Ekstazinėje regėjimo būsenoje akys būna atviros, žvelgiantios į tolį. Jos stipriai įtemptu dėmesiu gyvai seka praeinančius vaizdus, nenorėdamos ko nors praleisti. Kartais ranką uždeda virš akių, kad geriau pamatytyt, kas vyksta toluoje. Pamačiusi, atidžiai seka. Taip pat pasuka galvą, įtempia ausis, kad aiškiau išgirstų, kas sakoma. Kančios regėjime paskutiniųjų Kristaus žodžių ji klausosi iš kairės pusės.

⁴ Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, I 191—192.

Matomąjį vyksmą ji labai ryškiai išreiškia veido mimika, ir toji veido išraiška yra tokia tikra, kokios nėra padariusi nė viena geriausia išraiškos profesionalė.

Ką nors pamačiusi ar išgirdusi, Teresė gyvai pergyvena matytą vaizdą ar girdétą žodį. Pvz., žodžiai "Šiandien su manimi būsi rojuje" suteikia paguodos. Labai skaudžiai pergyvena žodžius „Mano Dieve, mano Dieve, kam mane palikai“. Prie žodžio „Trokštu“ Teresė judina lūpas ir liežuvį, kad šiek tiek jį suvilkintų. Tares „I tavo rankas atiduodu savo dvasią“, Jėzus mirė. Ir Teresė jaučia, kaip Kristus nori viso pasaulio žmones ir kiekvieną sielą atiduoti **dangiškajam Tėvui**.

Visai kitaip atrodo Teresės veido bruožai džiaugsmo ir garbės regėjimuose. Pvz., Kristaus Persimainymo šventėje ji mato Jėzų, ir iš jos veido persimainymo aiškiai galima pastebėti nepaprastą antžmogišką pasigérėjimą, kurį pergyvena jos siela. Paňašiai ji pergyvena Velykų rytą, matydama prisikėlusį Kristų. Taip pat kiekvienoje jos šv. Komunijos ekstazėje jos veide atsispindi veido nušvitimas, persimainymas. Dalyvaujant šv. Mišiose, kunigui tariant konsekracijos žodžius, nušvinta jai veidas. Jos veide tada ryškiai pastebimas vidinis dalyvavimas pažinimo, valios ir širdies dalykuose, kuriuos ji mato regėjime. Beveik visos veido išraiškos yra labai glaudžiai susijusios su Kristumi ir tikėjimu. Veidas spinduliuoja džiaugsmu, pasigérėjimu ir prietarimu, kai ji pastebi ką nors, kas tinka Kristui ar kitiams jos regimiems asmenims. Tačiau veide pasirodo užuojaautos, baimės, susirūpinimo, pasibaisėjimo ir pasipiktinimo jausmai, kada ji mato ką nors priešingo. Bet jos pajauta ir išraiškos forma toli peržengia prigimties ribas, kada vienas kitam priešingas sielos jausmas ir širdies sujaudinimas dideliu greitumu betarpiškai sekā vienas kitą. Pvz., vieną akimirksnį ji mato kažką džiaugsmingo, o kitą akimirksnį iš jos akių jau rieda ašaros. Kaip greitai regėjime keičiasi vaizdai, tokiu pat greičiu keičiasi ir mimika.

Rankos ir pirštai irgi padeda paaiškinti, paryškinti veiksmo eigą. Pvz., ji moja Simonui kireniečiui, kad šis skubėtų pagelbėti Jėzui panešeti kryžių, ji rodo ranka Išganytojui trumpesnį kelią ir t. t.

Judesiai nėra perdėti ir staigūs. Žinodami vyksmo eigą iš Evangelijos arba pažindami šventės turinį, jeigu ekstazė vyksta ne penktadienį, o kurioje nors liturginėje šventėje, žiūrovai labai lengvai ir tiksliai gali pasakyti, ką šiuo momentu Teresė mato.

MACIUSIEJI TERESE⁵ ekstazėje tvirtai yra įsitikinę, kad ji tikrai turi regėjimus. Kun. H. Fahselis, stebėjęs daugiau kaip 40 Teresės ekstazių, tvirtai įsitikinęs jų realumu, kaip ir kiekvienas kitas žūrovas⁶.

Teresé tikrai turi regėjimus, nes, pirmiausia, ekstaziniai regėjimai prasideda visai tam neparuošus kūno ir sielos, bet stai-ga; dažnai pasikalbėjimo viduryje, nebespėjant baigti sakyti pradėto žodžio. To nebūtų, jeigu ekstazė priklausytų nuo jos valios jėgos. Pvz., kartą Teresé matė Mariją Magdaleną labai gražioje gamtos aplinkumoje. Pasibaigus regėjimui, Teresé prašė Išganytoją dar kartą parodyti matytą vaizdą. Nors ir kaip ji vaizdo ilgėjosi, tačiau savo jėgomis negalėjo jo gražinti.

Antra, Teresės kūno laikymasis, judesiai ir veido išraiška visados turi tikrą, religinę prasmę ir kūdikišką saikumą bei švelnumą.

Trečia, tuoju po regėjimo, aiškiai suprasdama, ji sugeba paprastais žodžiais papasakoti matyto vaizdo turinį. Jos pasakojuime néra jokios didybės atspalvio, o tik nusižeminimas.

Ketvirta, regėjimo turinys visados yra istorinis, religinis. Turinio nupasakojime niekados nebuvo prieštaravimų ar nukrypimų nuo Evangelijos pagrindų bei krikščioniškos dorovės mokslo.

Penkta, nors Teresé nemokyta, nepažista svetimų kalbų, tačiau po regėjimo sugeba pakartoti svetima kalba girdetus žodžius. Pvz., aramaiškus žodžius pakartoja ano meto tarme. Jie dažnai nerandami net žodynuose, bet yra tikri. Pvz., šv. Petras vietoj „u“ sako „o“ — kalba savo tarme, dėl to prie ugnies tarnaitė lengvai ji pažinusি.

Šešta, Teresės nupasakoti regimo meto pastatai, indai, drabužiai, papročiai ir kita tiksliai sutinka su archeologinių ir kitų mokslo duomenimis. Iš kur ji visa tai žinotų ir kaip galėtų apie juos taip smulkmeniškai nupasakoti, jeigu jų nematytu?

Septinta, ne tik akimis ji mato, bet pažista ir daiktų skoni, pvz., acto, taip pat kvapą brangiojo tepalo, kuriuo Marija Magdalena tepė Kristui kūną.

⁵ Plg. Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 19.

Aštunta, Teresės ekstazės stebėtojai dažnai išyja specialių malonių, kad sustiprėtų tikėjime ir daugiau pamiltų Išganytoją. Teresės regėjimų tikslas nėra smalsumas, bet Išganytojo kančių pamylėjimas ir sielų išganymas.

Visos šios aplinkybės rodo, kad Teresė tikrai turi regėjimus, o ne kokius nors haliucinacinius vaizdus ar sapnų bei vaizduotės paveikslus⁶.

P A G A V O S B Ū S E N A

REGĖJIMUS TERESE turi scenomis, pvz., ji mato Kristaus suémimo sceną, Kristaus erškėčiais vainikavimo sceną ir t. t. Po kiekvienos tokios regėjimo scenos betarpiskai sekā pagavos būseną, kuri kai kurių vadina kūdikiškąja būseną⁷. Ši būseną taip pat nėra gryna gamtinė, kaip ir pirmoji. Pasibaigus regėjimo scenai, kuri trunka 1—10 minučių, Teresė, lyg paleista aukštesnės jėgos, nusvyra atgal ant pagalvės, daro labai lengvus judesius lyg vaikas, pabudęs ar pažadintas iš miego. Kartais jos burna daro ragavimo judesius. Dažnai jos veide pasirodo lengvas apmaudo ar nepatogumo bei nesmagumo spindulėlis, nes ji labai staigiai ir nelauktai būna perkelta iš vienos būsenos į kitą jai nepatogią ar net nemalonią. Šioje būsenoje jos akys būna užmerktos. Ji nieko nemato, tačiau girdi, kas kalbama. Tada dažnai klebonas ją paklausia:

— Teresèle, kas gi ten buvo? Ką tu matei?

— Mačiau gerąjį Išganytoją, — dažnai ji atsako.

Tada jos veidas nušvinta džiaugsmu. Atrodo, prieš save turimą kūdikio veidą, visai kitokį, negu regėjimo būsenoje. Kartais ji net rankomis suploja, kūdikiškai išreikšdama savo džiaugsmą Išganytojui, ir po to taria:

— Bet tai buvo gražu...

⁶ Plg. H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 19—22; Dr. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 441—459; L. Witt, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, II 271—278; Fr. Thomas, The Mystery of Konnersreuth, 74—76; Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 143—146; 153; Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 67.

⁷ Vokiškai: der Zustand der Eingenommenseins (dr. Fr. Gerlichas), die kindliche Eingenommenkeit (dr. A. Seitzas); angliskai: the state of prepossession (A. Schimbergas, F. Hamiltonas), the childlike state (dr. J. Teodorowiczius), the semiecstatic state (Fr. v. Lama).

Jeigu Teresė matė Išganytoją skaudžioje, nemalonioje scenoje, tada jos veide atsispindė baimė, siaubas, nesmagumas, bet tuo lyg vaikas užuojaus jausmu ji sako:

— Taip, tai buvo, bet ką..., gerajam Išganytojui jie negerai padarė.

Ji dabar gyvena tuo, ką ji matė prieš minutę. Ji dar tebéra pagauta matyto pergyvenimo, bet ji būna visai pamiršusi, kur ji buvo, ką veikė, su kuo kalbėjos, prieš įkrisdama į ekstazę. To ji neprisimena. Dėl to ji dažnai paklausia:

— Kur aš esu?

Arba, išgirdusi svetimo balsą, o kartais savo klebono ar net savo motinos, paklausia:

— Kas tu toks?

Ji gerai prisimena ir išpasakoja tik tą dieną matytas scenas. Tačiau jai priminus anksstyvesniųjų penktadienių jos regėjimus, šioje būsenoje anči ji nežino. Taip pat ji nieko nežino, koks veiksmas toliau seks, nes, iš anksto žinodama ateities įvykius, negalėtų taip giliai pergyventi: dėl to visiškai dingęs jos istorinis ir loginis samprotavimas. Pvz., po trečios Išganytojo maldos Alyvų darželyje vieną kartą šioje būsenoje paklausta pasakojo:

— Šviesus vyras (t. y. angelas) kažką pasakė Išganytojui, kuris pasidarė ramus. Po to Išganytojas pažadino vyrus, kurie dabar eis namo ir miegos. Jie, bene, turėjo daug miego. Išganytojas eis namo. Tas mane džiugina. Ir aš eisiu namo⁸. Jau naktis. Jis turi eiti namo.

Bet staiga jai atėjo mintis:

— Išganytojau, kaip gi čia yra? Tu esi manyje⁹ ir aš Tave dar mačiau!

Toliau, Išganytoją suimant, Teresė mato, kad apaštalaus Judas pasveikino Jėzų, Ji pabučiuodamas. Ji džiaugiasi apaštalo Judo gerumu, visai nežinodama ir net nenujausdama, kad tuo pabučiavimu jis išduoda Kristų į piktų žmonių rankas mirčiai. Klebonui mėginus prieštarauti, ji paklausė:

⁸ Mat, pagal Teresės supratimą ir vaizduotę, ji esanti Išganytojo palydovė. Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 157 ir 148.

⁹ Šv. Komunijoje.

— Manai? Aš netikiu, kad gerajam Išganytojui ką nors bloga darytų.

Į tolimesnį klebono prieštaravimą, kad vienas (t. y. Judas) Viešpatį tik tam bučiavo, kad parodytų suémėjams, kurį turėjo suimti, Teresė **atsakė**:

— Manai, Išganytojas leis save surišti? To nebus! Šis suriš Viešpatį? Taip kvailai!? To nebus!

Tik tolimesnė vyksmo eiga privertė Teresę pagalvoti:

— Gal ir iš tikrųjų tas vyras nemylėjo Išganytojo!

Bet ji negali tikėti, kad žmonės gerąjį Išganytoją prikals prie kryžiaus ar žudys. To ji negali tikėti, net matydamা Kristų, į Kalvarijos kalną nešantį du medžius kryžiui padaryti. Ji mano, kad Kristus kalnan neša statybinę medžiagą.

Iš atneštų medžių sudaromas kryžius. Kol vyksta pasiruošimas kryžiavimui, Teresė būna tvirtai įsitikinusi, kad kareiviai tikrai Išganytoją paleisią, nes Jis esąs visai nekaltas ir labai geras¹⁰.

Kartą Teresė, užrakinusi savo kambario duris, įkrito ekstazėn. Namiškiai ir svečiai pradėjo belsti į duris, bet niekas neatsiliepė. Tada jie suprato, kad Teresė turinti regėjimą. Pagaliau, Teresei perėjus į pagavos būseną, ji ištarė žodelį: taip. Paskui kūdikiškai dar paklausė:

— Kas ten? Kur tu esi?

Bet ji visai nesuvokė, kad ji turėjo atidaryti duris. Tačiau ji ir negalėjo to padaryti, nes, būdama ekstazėje, ji negali vaikščioti. Už durų stovintieji aiškiai girdėjo, kad ji kalbėjosi su Išganytoju.

MATOMŲ ASMENŲ Teresė ne vadina įprastiniais v a r d a i s, bet nusako tik bendrais bruožais. Štai keletas tokios pavyzdžių:

— Šviesus vyras kažką Išganytojui pasakė (angelas Alyvų darželyje).

Arba¹¹:

— Vienas, kurs pabučiavo Išganytoją (Judas).

— Vienas, kurs miegojo, vienam nupiovė ausi (Petras).

¹⁰ Plg. Fr. v. Lama, Therese Neumann, 124—125.

¹¹ Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 231, 148.

— Vyras be plaukų, arba: vyras, kuriuo nenorėčiau pasitikėti (Pilotas).

— Vyrai, kurie vaikšto su geruoju Išganytoju (apaštalai).

— Vyrai su barzdomis (parizėjai), arba: ir kiti vyrai (ne apaštalai).

— Tiesūs vyrai (kareiviniai).

— Aukštesnis klebonas (vyskupas), aukščiausias klebonas (popiežius), — ir t. t.

Tiktais Dievo Motiną Mariją pažista kaip Išganytojo Motiną, bet ir i ją nekreipia ypatingo dėmesio. Visas jos dėmesys sukonzentruotas į Išganytoją, kurio nevadina bendru žodžiu vyras, bet tiesiog: gerasis Išganytojas, kurį supranta kaip žmonių Atpirkėją.

TAIP PAT PAGAVOS būsenoje Teresė n e p a j ē g i a s u v o k t i j o k i u a u k š t e s n i u a b s t r a k č i u s a v o k u. Dėl to ji niekados nepasako matomų asmenų ar daiktų skaičiaus. Apie juos tada ji neturi jokio supratimo. Pvz., paklausta¹²:

— Tereséle, pasakyk, keli vyrai buvo Alyvų darželyje, kai gerasis Išganytojas meldési?

Ji niekados neatsakys: trys, bet kiekvieną syki, lyg matydamā primintą vaizdą, skaičiuoja:

— Vienas, ir vienas, ir vienas.

— Ten buvo trys?

— Kas tai yra?

Arba vėl: pasibaigus Kristaus kryžiaus radimo regėjimui, keturis šv. kryžiaus medžius ji nusako šiuo būdu¹³:

— Vienas, ir vienas, ir vienas, ir vienas.

— Tai buvo keturi? — paklausė klebonas.

— Keturi? Aš to nežinau. Ten buvo vienas, ir vienas, ir vienas, ir vienas.

— Atgailojančio piktadario kryžius buvo iš trijų dalių?

— Trijų? Aš to nežinau. Buvo vienas, ir vienas, ir vienas.

Jeigu jai reikia pasakyti, kad ten ir ten buvo dvylika apaštalu, ji skaičiuoja dvylika kartų:

— Vienas, ir vienas, ir vienas...

¹² Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 154—155; Fr. v. Lama, Therese Neumann, 122—123.

¹³ Plg. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 79. Kryžiaus liemuo buvo pusiau perpiautas.

KITA ŠIOJE pagavos būsenoje Teresės psichinė ypatybė yra jos vaikiškas kalbėjimo būdas, kūdikiškas naivumas ir visiškas atvirumas¹⁴. Tačiau iš jos neišgirsi neišmintingų, kvailų ir prieštaraujančių išsireiškimų, kas paprastai pasitaiko pas vaikus. Ji greit suvokia ir niekados nepadaro loginės klaidos. Jos nuotaika, sielos pobūdis visai atitinka jos kalbos turinį ir keičiasi nuo giliausio liūdnumo iki tikriausio linksmumo. Be to, šioje būsenoje jai labai ryškus nuoširdumas, kuriuo ji užkariauja visų žmonių širdis.

Jeigu Teresė ko nors nebeprisimena, ji nesistengia atpasa-koti savais žodžiais ar sukurti. Pvz., klebonas ją paklausė:

— Ką Išganytojas pasakė atgailojančiam pilktadariui?

Ji žiojosi sakyti, bet nebeprisiminė. Ji teištarė:

— Pamiršau.

Jeigu ji prisimena, pakartoja tąja kalba, kuriaja girdėjo, pvz., aramajų¹⁵.

PAGAVOS BŪSENOJE ir apskritai visoje ekstazėje Teresė nieko nežino apie jos stigmų kraujavimą — ji to nemato. Taip pat ji nežino apie akių kraujavimą. Kartą pagavos būsenoje besikalbėdama netyciai pirštu palietė šviežiai kruviną veidą. Ak, kaip buvo išsigasta ir pasibaisėta!

— Kas čia? Kas čia? — kartojo ji, o klebonas prisiartino, kad ją nuramintų.

Dr. Fr. Gerlichas aprašo, kaip, jam esant Teresės kambaryje, paskutinėje pagavos būsenoje jos motina, rengdamasi nuplauti kruviną jos veidą, artinosi prie jos, sakydama:

— Teresėle, mes turime dabar tave nuplauti.

— Taip, bet dėl ko? Aš visai nesu susitepusi!

— Beje, Teresėle, tu susitepusi visą veidą kraujais!

— Aš? Visą veidą .. kraujais? Ne? Kita mergaitė (Marija Magdalena) susitepusi. Ji buvo visai po kryžiumi. Aš ne. Aš stovėjau toliau, užpakalyje!¹⁶.

PAGAVOS BŪSENOJE Teresė Neumannaitė turėjo patingą antgamtinę dovaną atskirti kon-

¹⁴ Plg. H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 49.

¹⁵ Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 70.

¹⁶ Žr. Dr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 151.

sekruotus ir švęstus daiktus bei sakralinių daiktų, nuo nešvestų, pasaulietiškų daiktų, kas natūraliai žmogui neįmanoma. Niekas negali, pvz., pasakyti, ar šis bei anas rožančius šventintas ar ne, ši ostija konsekruta ar ne. Taip pat ji atskiria tikras relikvijas nuo netikrų, padirbtų. Atskiria šv. kryžiaus relikviją ir stigmų kraują nuo paprasto kraujo. Ji nusako, iš kurios kryžiaus dalies toji relikvija ir kokio stigmatizuotojo stigmų kraujas¹⁷.

Ji atpažista ne tik šventintus daiktus, bet ir asmenis. Ji pasako, ar šis bei anas asmuo yra kunigas ar vienuolis, ji jaučia, reaguoja į kunigo palaiminimą. Be to, pažista kiekvieno žmogaus sielos stovę: kokiame santykije toji siela yra su Kristumi.

Teresė nusako ir smarkiai reaguoja, jai ant rankos padėjus raštą ar paveikslėlį: patinkamą paveikslėlį (pvz., šv. Teresėlės) ar raštą priglaudžia, o nepatinkamą (pvz., Hitlerio) — atstumia. Be to, ji sugeba pakartoti jai ant rankos padėto laiško tekstą, nežiūrint, kokia kalba jis būtų rašytas, ar atsakyti klausimų sąrašą, į ji visai nežiūrėdama.

TERESĖ ŠIOJE BŪSENOJE turi išminties ir mokslo dovaną. Ji išsprendžia sunkius teologinius klausimus, juos atsakydama labai trumpais ir paprastais žodžiais. Vienas mokytas tévas domininkonas kartą išsireiškė:

— Niekados per tokį trumpą laiką nesu išmokęs tiek daug teologijos ir sielovados mokslo, kaip iš Teresės šioje kūdikiškoje pagavos būsenoje¹⁸.

Be to, Teresė sugeba pakartoti ekstazinėje regėjimo būsenoje bet kokia svetima kalba girdėtus žodžius bei posakius, pvz., aramajų, prancūzų ir kt.

Apie šias ką tik minėtas antgamtingos dovanas plačiau pavyzdžiais bus kalbama žemiau atskirame šios knygos skyriuje.

IŠ AUKŠTINTOS RAMYBĖS BŪSENĄ

DR. FR. GERLICHAS nuodugniai yra išstudijavęs Teresės Neumannaitės sielos ekstazinės būsenas ir tiksliai nusakes jų ribas. Trečiąjį jos sielos stovę, kurį pati Teresė pavadino išaukštintos ramybės būseną¹⁹, dr. Fr. Gerlichas taip nusako:

¹⁷ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 50—54.

¹⁸ Žr. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 132.

¹⁹ Vokiškai — der erhobene Ruhezustand (dr. Fr. Gerlichas).

— Ji (išaukštintos ramybės būseną) duoda Teresei su Kristumi susijungimo prasmę ir įgalina dalyvauti visažinojimo laimėje, kiek tai leidžia Kristus. Čia Teresės kūnas pasilsi, sustiprėja, atsinaujina, dėl to šis stovis pažymėtinas kaip išaukštintos ramybės būseną. Ji (Teresė) paprastai guli ant pagalvės, laikydama sukryžiuotas rankas ant krūtinės. Tačiau šioje būsenoje esu matęs ją atsisėdusią ir rankomis mostaguojančią. Jos akys šioje būsenoje paprastai būna užmerktos. Jos kūnas tada tarnauja išreiškimo priemone. Išaukštintos ramybės būsenoje ji kalba ko gyviausiai. Perėjimas į normalų stovėjimo palydimas padidimo išoriniai ženklais, daugiausia balsiu žiovavimu, sąnarių ištiesimu ir t. t., kaip kad žmonės paprastai daro, busdami iš miego²⁰.

Išaukštintos ramybės būseną panašiai nusako ir kun. J. Naberis:

— Nežiūrint jos (Teresės) gausių kentėjimų, Teresė yra nepaprastai gyva ir linksma. Dalykams pakreipus ją į neviltį arba kai atrodo, jog ji nebegalėsianti pakelti (kančios), Išganytojas ateina pagalbon — ji atsiduria išaukštintos ramybės būsenon, iš kurios ji pabunda naujai sustiprėjusi²¹.

Kartą klebonas J. Naberis, H. Fahselio paklaustas ką reiškia Teresės duotas “išaukštintos ramybės” išsireiškimas, ši dalyką paaiškino vienu įvykiu. Sykį šiame giliame miege jis pašaukės Teresę, bet negavęs jokio atsakymo. Jam pakartoju savo kreipimasi į Teresę, ji atvėrusi savo burną, ir jis išgirdės iš jos burnos išeinančius žodžius:

— Tu dabar negali kalbėti su Tereséle. Ji dabar miega.

Klebonas labai nustebės, kad atsakymo sulaukęs su labai autoritetingai ištartu žodeliu “tu”. Girdimi žodžiai buvo tokie įsakantys, lyg būtų kalbėjęs pats Viešpats²². Tačiau kun. H. Fahselis abejoja, kad čia būtų kalbėjęs pats Dievas. Jis pats daug kartų Teresei davęs įvairių klausimų šioje išaukštintos ramybės būsenoje, bet atsakymuose nepastebėjęs dieviškojo atspalvio²³.

ne Ruhe (dr. A. Seitzas); angliskai — the state of exalted quietness (A. P. Schimbergas), the state of exalted rest (dr. J. Teodorowiczius).

²⁰ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 174—175.

²¹ Cit. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 75; plg. Dr. J. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 234.

²² H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 66—67.

²³ T. p., 67—68.

Pati Teresė sakosi esanti tik įrankis:

— ... ne aš kalbu, bet Išganytojas kalba iš manęs.

Kitą sykį panašiai išsireiškė:

— Išganytojas žvelgia pro mane. Aš esu tik Jo šešėlis²⁴.

Išaukštintos ramybės būsenoje Teresė ne tik atgauna visas per kančią prarastas jėgas, sustiprėja ir atgyja, bet taip pat šioje būsenoje ji yra ir visa žinanti, kiek tai jai leidžia Kristus. O klebonas J. Naberis sako:

— Šioje būsenoje nebéra jai praeities, ateities ir didelių atstumų uždangos. Išganytojas jai leidžia matyti paslėptus dalykus²⁵.

Šioje mistinėje išaukštintos ramybės būsenoje jai yra davę klausimų aukščiausio rango dvasiškiai. Tada ji yra pasakiusi net tokius dalykus, kurie pagal katalikų dogmatiką yra žinomi tik Dievui arba lietė tik klausėjo religinį gyvenimą ar kada nors buvusi pasikeitimų sieloje, ką tik vienas Dievas tegali žinoti. Visados tai buvo tikra arba taip atsitikę.

Atsakymai ir kalbos visados būna taikomi sielovados dalykams. Grynai pasaulietiški arba kontrolės eksperimentaliniai tilkslais klausimai neatsakomi, bet dažnai pasakoma:²⁶.

— Tu neprivalai to žinoti.

Arba:

— Čia tas nepriklauso.

Bet jeigu kartais tai atsakoma, tada visados taip surišama, jog iš to aišku, kad tai tarnauja klausančiųjų tikėjimo sustiprinimui. Taip vienam paklausiusiam silpnatikiui, pvz., ji atsakė grynakai pasaulietišką jo širdies paslaptį, bet baigdama pridėjo:

— Bet tu turi žinoti, jog suprantī, kad Viešpats visa žino.

Išaukštintos ramybės būsenoje Teresė dažnai pasako parvienių vėlių būklę amžiname gyvenime. Ji pasako, kad toji vėlė yra danguje arba toli dar kenčia skaistykloje; už ją reikia melstis.

Toliau šioje mistinėje būsenoje Teresė gali ižvelgti visas žmogaus sielos paslaptis, pasakydama jo praeitį ir kartais net ateitį, ir pažysta net tokius, kurie tuo metu yra toli nuo jos, net už vandenyną. Ji lankytavo neklausia, kas jis esąs, ko jis nori, bet ji pati jam sako:

²⁴ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 168.

²⁵ Cit. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 75.

²⁶ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken.

— Aš pati žinau; man pasako Išganytojas. Aš tau sakau tik tai, ką Išganytojas man pasako²⁷.

Kai kuriuos klausimus Teresė atmesta, sakydama:

— Išganytojas man to nesako; — arba: — tai neapreikšta.

Būdama šioje būsenoje, ji nedaro jokio skirtumo vyskupui ar kunigui arba pasauliečiui. Ką ji mato jų širdyse, kitaip sakant, ką jai pasako Išganytojas, tą ji pasako.

Be to, po šv. Komunijos esančioje išaukštintos ramybės būsenoje Teresė kartais nusako, kada ji turėsianti atsitiktines ekstazes ar atsiteisimo kentėjimus. Tie nusakymai visados būna tikri. Jie išsipildo nusakyta minutę. Tačiau ji niekados nenu-sako reguliariųjų penktadienio kančių. Dėl to niekados tikrai nežinoma, ar ji turėsianti ekstazę šį bei kitą penktadienį, bet sprendžiama daugiau iš praktikos. Arkivysk. J. Teodorowiczius mano, kad būsimujų proginių ekstazių nusakymas būna tam, jog kiti žinotų, kada ji turėsianti ekstazes, kurios prasideda labai staigiai, ir tuo būdu apsaugotų ją nuo nelaimingų atsitiki-mų — nuo ekstazių gatvėje, kur galėtų susižeisti arba būtų vai-kėzų išjuokta ir t.t.²⁸.

PLAČIAU APIE TAI rašoma žemiau, kur kalbama apie stebuklingus faktus. Čia noriu pažymeti tik tévo O. Staudingerio, O.F.M., pergyvenimus Teresės Neumannaitės išaukštintos ramybės būsenoje:

— (1928) kovo 2 d. Teresei pamačius Jézaus Kristaus šono perdūrimą, mes turėjome išeiti iš jos kambario, kad numaz-gotų jos kraujus ir pakeistų kruvinus drabužius. Prieš palikda-mas Konnersreuthą, labai norėjau vienui vienas asmeniškai pa-sikalbēti, kada ji jau kai kuriems atidengė sielos pergyvenimus ir paslaptis. Aš paprašiau kleboną tos malonės. Jis ją išrūpino ir pasakė man duosiąs ženklą, kada man būsiąs laikas vėl aplankyti Teresę. Pagaliau atėjo tas momentas. Dar ten tada bu-vę trys dvasiškiai taip pat norėjo atskirai aplankytį Teresę. Mes sustojome prie durų... Vienam pranciškonui ji pasakė, kad jis jau vieną kartą yra buvęs Brazilijoje ir ten vėl grišias. Kitą kunigą ji išpėjo, kad vakarais per ilgai iki šiol dirbęs. Jo širdis nėra tokia sveika. Jis neturis pasitikėti gydytoju, kurs per pas-kininį vizitą pasakė: esą tvarkoje. Šis kunigas neapsakomai

²⁷ Pagavos ir normalioje būsenoje jai pasako jos angelas sargas.

²⁸ Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 265—272.

nustebintas stigmatizuotosios atidengimu; juo labiau, kad **ne**-turėjo net minties klausti apie savo sveikatą. Darbas iki vėlu-mos ir gydytojo apžiūrėjimai atitiko tiesą. Ji man davė atsa-kymą į mano klausimus dėl mano asmeninio santykio su Išga-nytoju, kur amžinybėje esą mano tėvai ir kt. Ji pasakė, kad turiu uoliai rašyti, su Išganytoju tikrai glaudžiai laikytis. Apie vėlę vieno žmogaus, kurį aš pažinau, ji pasakė, kad ji dar esan-ti skaistykloje. Į mano klausimą, ar aš negalėčiau per tam tik-rą nustatyta skaičių šv. Mišių ją išlaisvinti, ji atsakė:

— Šv. Mišių vaisiai pasidalina. Jie néra vien tik tai vėlei. Žinoma, yra gera už ją aukoti šv. Mišias ir breviorių, tuo būdu gali būti sušvelninamos jos kančios, bet ji bus išgelbėta dar 1930 m.

Dar daug ko norėjau klausti, bet baigėsi man skirtas lai-kas. Ji mostelėjo, kad kitam leisčiau ateiti, tardama:

— Leisk jeiti broliukui, laukiančiam už durų!

Brolukas stovėjo už durų ir labai nudžiugo, kad ir jis galis jeiti²⁹.

PASIBAIBUS išaukštintos ramybės būsenai, Teresé visai nieko nežino, kokie žodžiai išėjo iš jos burnos ir su kuo ji kal-bėjosi. Dažniausiai jai visai nepasakoma, ką ji kalbėjo. Klebo-nas dažnai lankytojus įspėja:

— Jūs Teresélei to nesakykite!

Ji pati irgi niekados neklausia, apie ką ji kalbėjo išaukštintos ramybės būsenoje. Ji visai to nenori žinti ir niekados neleidžia kitam apie tai pasakoti. Pradėjusi pasakoti ji sulaiko:

— Man nereikalinga tai žinoti.

P A G A V O S I R I Š A U K Š T I N T O S R A M Y B E S B U S E N U S K I R T U M A I

BAIGDAMAS ekstazinių būsenų aprašymą, noriu iškelti pagavos ir išaukštintos ramybės būsenų skirtumus, kad labiau išryškėtų šių dviejų būsenų ypatumai. Būtent:

Pagavos būsenoje Teresé kalba tiktais tarmiškai. Išaukštintos ramybės būsenoje ji prisitaiko prie kalbančiojo ir varto-ja literatūrinę vokiečių kalbą, ko ji negali padaryti ir natūra-lioje būsenoje.

²⁹ Die Leidensblume von Konnersreuth, Wels, O. Oe., 1949, 39—40.

Pagavos būsenoje Teresė nepajégia išreikšti sintetinių abstrakčių sąvokų tikrais jų vardais. Išaukštintos ramybės būsenoje ji visai laisvai vartoja abstrakčioms sąvokoms išreikšti tikrus jų vardus, k. a. Bažnyčia, popiežius, vyskupas... Ji naudoja net tokius terminus (žodžius), kurie kasdieniame jos gyvenime jai yra visai svetimi.

Pagavos būsenoje Teresė nepasako matytų asmenų ar daiktų skaičiaus, o išaukštintos ramybės būsenoje ji tiksliai nusako jų skaičių. Dėl to žemesniuose regėjimų atpasakojoji muose esą skaičiai yra pasakyti išaukštintos ramybės būsenoje.

Pagavos būsenoje ji svarsto, ieško išvadų ir klausia, ką ji turinti daryti. Pvz., ji klausia, už ką ji turinti aukoti savo kančias; kodėl šv. Jonas apaštalas po kryžiumi buvo be barzdos, o mirė su barzda ir t. t. Išaukštintos ramybės būsenoje nėra jokio samprotavimo, jokio teiravimosi ar klausinėjimo. Ji kalba koramiausiai.

Pagavos būsenoje dažnai pastebimas apmaudas, jaudinimasis, varžymasis, prievara, kaip ir normalioje būklėje. Visoto nėra išaukštintos ramybės būsenoje. Šioje būsenoje Teresės kalba dvelkia majestotiška ramybe ir tikrumu. Nėra jokio argumentavimo, kurį čia atstoja rimtas tonas.

Pagavos būsenoje jos veido bruožai kinta pagal jos nuotaiką, pergyvenimus, o išaukštintos ramybės būsenoje visiškai nėra kokių nors veido bruožų kitimo.

Pagavos būsenoje ji kalba apie save, savo įspūdžius, pergyvenimus, patyrimus ir troškimus. Išaukštintos ramybės būsenoje dingsta visa, kas liečia jos asmenį. Ji nekalba apie save, savo įspūdžius ir jausmus, nečiukčia žodžio "aš".

Pagavos būsenoje, ypač kančios ekstazėse ir atsiteisimo kentėjimuose, ji labai kenčia ir išsenka jos jėgos, o visai priesingai esti išaukštintos ramybės būsenoje — tada ji atgauna anoje būsenoje prarastas jėgas ir nejaučia jokių kančių. Todėl visos ekstazės ir visi atsiteisimo kentėjimai baigiasi šiąja būseną.

Pagavos būsenoje Teresė skatinama kalbėti apie savo didelę meilę Išganytojui ir tai apsakyti kitiems, ir jos mintis yra pripildyta Kristaus kentėjimų. Išaukštintos ramybės būsenoje ji neprisimena turėtų regėjimų, nekalba apie savo meilę Išga-

nytojui, bet ji pergyvena vidinį susivienijimą su Išganytoju. Ji tada yra Jame, ji yra lyg paskendusi Išganytojo dievybėje³⁰.

EKSTAZINIŲ BŪSENŲ ILGUMAS IR JŪ

SANTYKIAVIMAS

TERESĖS EKSTAZINĖS regėjimo būsenos būna labai trumpos — nuo vienos iki dešimties minučių. Tik vienintelis regėjimas būna beveik visą valandą penktadieniais tarp 11.45 — 12.45 val. — tai Kristaus merdėjimas ir mirtis ant kryžiaus. Ne ilgesnė būna ir pagavos būsena — nuo vienos minutės iki keiliolikos minučių. Po kiekvienos regėjimo būsenos visados seka pagavos būsena. Todvi būsenos visą laiką kaitaliojas.

Labai tiksliai ekstazinių būsenų ilgi yra užregistravęs dr. Fr. Gerlichas 1928 m. Didžiojo ketvirtadienio - penktadienio kančios ekstazėje. Aiškumo dėlei noriu pažymeti minėtos nakties nuo 11 val. iki 12.04 val., tai yra 64 minučių laikotarpi, tų dviejų būsenų kaitaliojamosi raidą (pirmasis skaitmuo rodo ekstazinės regėjimo būsenos ilgi, o antrasis — pagavos būsenos ilgi, išreikštą minutėmis), būtent: 2 ir 2, 5 ir 2, 2 ir 5, 4 ir 3, 1 ir 6, $3\frac{1}{2}$ ir $4\frac{1}{2}$, 3 ir 6, $3\frac{1}{2}$ ir $11\frac{1}{2}$.

Tokį tų dviejų būsenų kaitaliojimą nutraukia išaukštintos ramybės būsena, kuri pasikartoja tik keletą kartų per visą kančios ekstazės laikotarpi. Išaukštintos ramybės būsenos taip pat ne visos lygios savo ilgumu — vienos yra ilgesnės, o kitos trumpesnės. Ilgiausia yra trukusi vieną valandą. Kristaus kančios ekstazėje išaukštintos ramybės būsenos paprastai būna naktį po 1.37 val (Kristui esant kalėjime), po 8 val., po 10.30 val. (su statant kryžių) ir visai pasibaigus ekstazei. Didžių penktadienijos būna beveik visą valandą vėliau. Išaukštintos ramybės būsenos ne visados būna tą pačią valandą, dėl to iš anksto negalima tiksliai pasakyti, kada Teresė pereis į išaukštintos ramybės būseną ir kaip ilgai ji joje bus. Išaukštintos ramybės būsena prasideda tada, kai visai išsisemia. Teresės jėgos ir ji toliau jau visai nieko nebepajégia. Pasibaigus išaukštintos ramybės būsenai, vėl toliau vyksta pirmųjų dviejų būsenų kaitaliojimasis, o po

³⁰ Plg. Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 235—237; H. Fahsel, *Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken*, 66—76.

paskutiniosios išaukštintos ramybės būsenos Teresė pereina į normalią būseną. Būdama normalioje būsenoje, ji aiškiai prisimena ne tik tos dienos, bet ir seniau turėtus regėjimus ir apie juos susgeba papasakoti.

K A D A T E R E S Ę T U R I E K S T A Z E S ?

PENKTADIENIO KANČIOS ekstazes Teresė turi ne kiekvieną penktadienį. Visos jos ekstazės yra labai tampriai susijusios su liturginiais metais. Ji drauge su Bažnyčia liūdi dėl Kristaus kančios, drauge su jaja džiaugiasi Jo pergale. Dėl to Teresė neturi Kristaus kančios ekstazių tais penktadieniais, kurie išpuola Velykų ir Kalėdų laikotarpiais ir linksmose šventėse bei jų oktavose.

Konkrečiai sakant, kančios ekstazių Teresė neturi šiaiš penktadieniais:³¹

a. nuo Velykų iki po Jėzaus Širdies oktavos;

b. nuo Kalėdų iki senųjų Užgavenių (septuagezimos). Nuo senųjų Užgavenių iki gavėnios pradžios ji turi kančios regėjimus tik iki Kristaus suémimo.

c. Jeigu penktadienis išpuola vyskupijos globėjų šv. arangelo Rafaelio (spalio 24 d.) ir šv. Wolfgango (spalio 31 d.) šventėse ir oktavose ir Konnersreutho parapijos globėjo šv. Lauryno šventėje (rugpiūčio 10 d.).

d. Marijos šventėse ir švenčių oktavose.

e. Apaštalų, šv. Teresės Kūdikėlio Jėzaus šventėse; Visų Šventųjų šventėje ir oktavoje.

f. Konnersreutho parapijoje vykstant 40 valandų atlaidams, kurie būna ryšium su Marijos Motinystės švente (spalio 11 d.).

Tačiau minėtais atvejais per visą laiką yra pasitaikę keletas išimčių, pvz., kartą Teresė turėjo ekstazę Marijos gimimo oktavoje, 1928 m. Švenč. Jėzaus Širdies šventėje. Kartais turi tik pradžią kančios regėjimo, kuris paprastai prasideda prieš vidurankštį, o 24 val., prasidedant šventei, kančios regėjimas staiga nutruksta; pvz., 1928 m. rugpiūčio 10 d. naktį Teresė matė Kristaus kančią tik Alyvų darželyje.

³¹ Plg. H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 112—133; Guy Moews, Soldiers Saw Resl, 7, 11—12, 63—64; Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 272.

Jeigu kuri nors aukščiau minėtoji šventė būna ketvirtadienį, kančios ekstazė prasideda lygiai 24 val. Tada ji neturi pirmųjų kančios regėjimo scenų — nemato Išganytojo Alyvų darželyje. Labai nustebusi kartą Teresė išsireiškė:

— Ką dabar pagalvos Išganytojas apie mane, kad aš taip vėlai atėjau.

Gavėnijoje ji kenčia kiekvieną penktadienį, išskyrus tą atvėją, jeigu penktadienis išpuola kovo 19 d. (šv. Juozapo šventėje) ar kovo 25 (Apreiškimo Marijai dienoje), tačiau šios dvi šventės nesukliudo Didžiojo penktadienio kančios ekstazės. Tik jeigu Didysis penktadienis išpuola kovo 25 d., pasibaigus po kančios regėjimo esančiai išaukštintos ramybės būsenai, Teresė turi regėjimą arkangelo Gabrielio apreiškimą Marijai.³²

Atmetus visas aukščiau minėtas išimtis, per visus metus Teresė turi Kristaus kančios regėjimus maždaug 25—28 penktadieniais.

DŽIAUGSMO IR GARBĖS ekstazes iš Kristaus, Dievo Motinos Marijos ir šventųjų gyvenimo Teresė turi tų dienų šventėse arba jų oktavose. Kartais net du ar tris kartus tą pačią dieną, pvz., sekmadienio rytą šv. Komunijos ekstazę, vėliau šv. Mišių Evangelijos ir pagaliau tos dienos šventojo. Iš antros pusės reikia pabrėžti, kad Teresė ne kasdien turi ekstazes. Kartais savaitėje teturi vieną kitą ekstazę.

Aiškumo dėlei pavyzdžiu noriu paimti 1931 m. vasario mėnesį. Tais metais senosios Užgavénės buvo vasario 1 d. Vasario 2 d. Teresė matė Kūdikėlio Jézaus paaukojimą šventykloje pagal tuometines apeigas ir susitikimą su Simeonu. Vasario 6 d., penktadienį, — Jézų Alyvų darželyje, o po to Jézaus paaukojimą šventykloje. Vasario 11 d. Teresė matė Marijos apsireiškimą Lurde. Vasario 13 d., penktadienį, — Jézų Alyvų darželyje; vasario 15 d. — aklojo pagydymą iš sekmadienio Evangelijos; vasario 17 d. — šv. Šeimos bėgimą į Egiptą ir buvojimą Egipte. Vasario 20 d., penktadienį, — Kristaus kančią. Vasario 21 d. Teresė matė iš tos dienos Evangelijos — Išganytojo vaikščiojimą ant vandens; vasario 22 d., pirmą gavėnios sekmadienį, — Išganytojo gundymą; vasario 24 d. ji matė iš dienos Evangelijos — šventyklos apvalymą nuo prekiautojų; vasario 26 d. — kananie-

³² Plg. Fr. v. Lama, Therese Neumann, 128—129.

tės pagydymą; vasario 27 d. — Kristaus kančią ir 38 metus sirgusio pagydymą.³³

Paprastai penktadieniais Teresės ekstazė prasideda trumpai prieš vidurnaktį — Jėzaus malda Alyvų darželyje, o baigiasi maždaug 13.45 val. — Kristaus mirtimi. Šis visas regėjimas turi 33 scenas. Tačiau pirmaisiais mėnesių penktadieniais, be to, Teresė dar regi Kristaus šono perdūrimą.

Didžiojo penktadienio ekstazė prasideda iš vakaro maždaug 22.27 val. — Jėzus su apaštala būna gatvėje prie Paskutinės vakarienės salės, o baigiasi maždaug 15.45 val. (1928 m. paskutinioji išaukštintos ramybės būsena prasidėjo 15.51½ val. — Jėzui mirus, žmonės išsiskirstė namo³⁴). Didžiojo penktadienio visą kančios regėjimą sudaro 41 scena.

Ne visi ekstazininkai turėjo vienodo ilgumo kančios ekstazes. Atrodo, kiekvieno ekstazės yra skirtinges tiek ilgio, tiek laiko atžvilgiu. Pav., apie Kotryną de Ricci, šv. Domininko tretininkę, gyvenusią netoli Florencijos, Italijoje, kanonizacijos procese rašoma:

— Jos kančios ekstazės prasidėjo, jai esant dvidešimties metų amžiaus (1541), ir pasikartodavo reguliarai kiekvieną savaitę minutės tikslumu. Kiekvieną savaitę ekstazės trukdavo dvi-dešimt aštuonias valandas — nuo ketvirtadienio vidurdienio iki penktadieno vakaro ketvirtos valandos. Drama būdavo padalinta į septyniolika scenų, kurių kiekviena prasidėdavo numatyta valandą.³⁵

Teresės šv. Komunijos ekstazės būna, ją priimant. Švenčių ekstazės — skaitant Evangeliją ar kitu metu. Džiaugsmo ir garbės ekstazės būna labai trumpos — vos vieną kitą kartą įvyksta regėjimo ir pagavos būsenų kaitaliojimasis. Tai priklauso, atrodo, nuo regimo įvykio ilgumo ir liturginės šventės svarbumo. Ir šios ekstazės baigiasi išaukštintos ramybės būsena.

Tačiau trumpai dar kartą noriu atkreipti dėmesį, kad visos Teresės ekstazės yra ko glaudžiausiai susijusios su liturginiai kataliku Bažnyčios metais.

³³ Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 130—131.

³⁴ Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 290.

³⁵ Cit. Dr. J. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 261.

KRISTAUS KANČIOS REGĒJIMAS

Šventasis kryžiau, norēčiau tave
vadinti tėvu ir motina, bet tu esi
man už juos daug brangesnis.

K R I S T A U S K A N Č I O S R E G Ē J I M U P R A D Ž I A I R V Y S T Y M A S I S

NE IŠ KARTO Teresė Neumannaitė pamatė visą Kristaus kančios eiga, bet palaipsniui ji buvo vedama ją pamatyti ir joje dalyvauti.

1926 m. kovo 4 d., ketvirtadienį apie 23 val., Teresė, nuo pat gavėnios pradžios gulėjusi lovoje, staiga atsidūrė ekstazėje. Ji matė gražų sodą. Jame klūpojantį besimeldžiantį ilgais plaukais ir barzda vyra. Nuošaliau ji matė tris pavargusius vyrus. Jie nemiegojo, o tik rymojo prisišlieję prie uolos. Ekstazė buvo ilgoka. Po jos sekė apmąstymas. Vidaus balsas jai sakė: matytas sodas yra Alyvų darželis, vyras — Išganytojas, trys pavargę vyrai — apaštalai.

Kitą ketvirtadienį, kovo 11 d. vakarą, ji vėl matė Jėzų Alyvų darželyje, o penktadienio ryta ji pergyveno Kristaus plakimą. Ji net nepagalvojusi, kad tą dieną buvės penktadienis. Tik vėliau motina jai priminusi.

Trečią ketvirtadienio-penktadienio naktį (kovo 18—19) Teresė matė Jėzų Alyvų darželyje, Jėzaus plakimą ir naują dalyką — vainikavimą erškėčiais.

Kančios savaitės penktadienį, be to, Teresė dar matė Išganytoją kryžių nešantį ir puolimą po sunkia kryžiaus našta.

Didžiojo ketvirtadienio-penktadienio naktį (balandžio 1—2) pirmą syki Teresė regėjo visą Kristaus kančios istoriją — nuo Išganytojo éjimo į Alyvų darželį iki mirties ant kryžiaus. Šis regėjimas baigėsi apie 15 val.

Taip 1926 m. gavėnijoje išsivystė pilnas Kristaus kančios regėjimas. Tačiau 1927 m. Didžiojo ketvirtadienio-penktadienio Kristaus kančios regėjimas prasidėjo 22.30 val. Velykų Avinėlio paruošimu Paskutinės vakarienės salėje ir baigësi Didžių penktadienį apie 15.30 val. Išganytojo kūno padėjimu į kapą. Tą dieną Teresė turėjo keturiaskint vieną kančios regėjimo sceną.

1928 m. Didžiojo ketvirtadienio-penktadienio Teresės regėtą Kristaus kančios eigą labai tiksliai ir rūpestingai stenografiškai užrašė dr. Fr. Gerlichas,¹ tik labai gaila, kad dideli tarpa praleido, paskirdamas ji savo poilsui. Paprasto penktadienio Kristaus kančios regėjimą pasakojamaja forma yra užrašęs kardinolas K. Kasparas² ir kun. L. Wittas.³ Pastarasis rašė iš Teresės pasakojimų, jai esant normalioje būsenoje, bet minėtieji autoriai atpasakoja labai trumpai, praleisdami valandas ir kitas įdomesnes smulkmenas. Kiti autoriai visai praleidžia Kristaus kančios nupasakojimą. Iš pradžių leisiu kalbėti pačiai Teresei tais pačiais žodžiais, kuriuos užrašė dr. Fr. Gerlichas 1928 m. pagavos būsenose, kad skaitytojas susidarytų gyvesnį kančios ekstazės vaizdą ir matytų, kiek pati Teresė pagavos būsenose pajégia perduoti kitiems matytą Išganytojo kančią. Tolimesnę kančios eigą perduosi pasakojamaja forma, imdamas medžiagą iš Teresės pasakojimų tiek pagavos, tiek normalioje būsenoje ir iš savo paties stebėjimo.

PASKUTINĖS LAISVĖS VALANDOS

V. JÉZUS BUVO maždaug 170 cm aukščio. Iš veido buvo tikras rytiečio tipas: ilga nosim, dideliu tamsiu įdubusių mėlynų akių, tamsiais, pečius dengiančiais plaukais, neilga juoda barzda ir papurusiais ūsais. Jo kūnas buvo raumeningas, o kojų padai kieti lyg kalnų vaikščiotojo. Jis avėjo odiniais sandalais, dėvėjo rusvai ruda iki kojų kaulelių ilgio tunika su ilgomis plačiomis rankovėmis ir per strėnas susijuosęs rudu išblukusiu penkių centimetrų pločio odiniu diržu su sagtimi priekyje. Išganytojas

¹ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 276—290.

² Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929, 133—157.

³ Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, I 195—208 ir II 13—19. Tolimesnė literatūra: E. J. Burrus, S. J., Mystic of Our Time: Theresa Neumann of Konnersreuth³ (vieta nepažymėta). 1950; A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 104—114.

vaikščiojo visados išsitiesės, niekados nevartojo lazdos ir susiekimui kokio nors gyvulio.

PASKUTINĖ VAKARIENĖ vyko⁴ turtingo Juozapo iš Aramatijos dideliuose namuose, kur dažnai lankydavosi šv. Veronika. Ji padėjo visa paruošti ir vakarieniuo drauge su Dievo Motina Marija ir kitomis pamaldžiomis moterimis kairėje esančiam kambaryje. Be to, šv. Veronika per du apaštalus Jėzui davė taurę, kurią Teresė yra mačiusi pas patriarchą Jokūbą.⁵

1928 m. Didžiojo ketvirtadienio vakarą Teresė Neumannaitė pirmą regėjimo sceną turėjo tarp 22.27—22.31½ val. Ji matė Išganytoją gatvėje drauge su dešimčia apaštalu. Petras ir Jonas jau anksčiau buvo išsiusti paruošti Paskutinės vakarienės. Tą valandą Teresės stigmos atrodė raukšlėtai pakilusios.

Po antrosios regėjimo scenos, prasidėjusios 22.40 val., pagavos būsenoje Teresė pasakojo:

— Išganytojas įėjo į didelę, gražią salę. Vienas geras vyras Jį įvedė vidun. Viduje viskas buvo paruošta. Dar vienas įėjo su smaila kepure. Po to nebuvo gražu...⁶ Tada Išganytojas vyrui leido išeiti. Vyras išėjo ir vėl gržo. Vyrai (apaštalai) susėdo ir kalbėjosi. Išganytojas, ir dar vienas vyras, ir dar vienas vyras.

Per visą Paskutinę vakarienę Išganytojas pasirodė kaip dingai viešpataująs šeimininkas, ir visoje Jo laikysenoje atsi-spindėjo Jo dieviškumas, tik tris kartus trumpai buvo įžiūrimas nuliūdimas.

Trečioje regėjimo scenoje (22.44½ — 22.47 val.) vyko tolimesni pasiruošimai salėje:

⁴ Pagal Kotrynos Emmerich regėjimus, istorinė Paskutinė vakarienė buvo kovo 29 d. Tą dieną Išganytojas buvo 33 metų 18 savaičių ir vienos dienos amžiaus. Jo istorinis gimtadienis buvės lapkričio 25 d. Plg. Cl. Brentano, Das bittere Leiden unseres Herrn Jesus Christus, Luzern, 1946, 33.

⁵ Pagal Kotrynos Emmerich regėjimus, ši masyvi taurė paėjo iš labai senų laikų. Tvano metu ji buvo Nojaus arkoje, vėliau ją vartojo kun. Melchizidechas, Abraomo akivaizdoje aukodamas duoną ir vyną, ir atidavė Abraomui. Egipte ji buvo Mozės žinioje, o Babilonijos nelaisvės metu ją saugojo gerieji Nojaus palikuonys. Plg. Cl. Brentano, t. p., 39—42.

⁶ Šiuo sakiniu ji pasako, kad vyksme tuo metu ji nemato Išganytojo, Teresės žodžiuose esą daugtaškiai rodo teksto praleidimą arba Teresei statomus klausimus. Pagavos būsenoje daugiausia ji pasakoja tik klausinėjama.

— Tada jie pasimeldė. Po to atnešė gyvulėlį (Velykų Avinėli). Žinai, jis buvo pasmeigtas ant lazdelės ir padėtas ant juodai rudos nevisai apskritos lėkštės — plonai kepto duonos pa-plotėlio. Šakučių nebuvo, peilius turėjo. Prie Išganytojo padėjo didelį (peilią). Tas su smailia kepure daug atnešė. Taą gyvulėlį padėjo prieš Išganytoją. Jis meldėsi, aukštyn žiūrėdamas. Kambaryje kurenosi ugnis. Taip pat ten buvo žibintų.

Ketvirtoje regėjimo scenoje (22.52—22.54 val.) Teresė matė Paskutinės vakarienės pradžią. Apaštalai sėdėjo po keturis stalo šonuose ir po du stalo galuose. Išganytojas sėdėjo tarp šv. Petro ir šv. Jono.

Penktoje regėjimo scenoje, prasidėjusioje 22.55 val., Teresė labai atidžiai ir gyvai klausėsi ir darė kryžiaus ženklus, o vėliau kitus judesius.

— Jie giedojo. Išganytojas pradėjo, kiti įsijungė į giedojamą. Išganytojas vedė skardžiu (baritono) balsu. Vienas išėjo pro duris. Aš jam leidau praeiti.⁷ Ir aš einu namo. Eik ir tu! Eik! Man karšta. Eik, eik! Aš nusivelku apsiaustą.

Paklausta, ką jie giedojo, ji atsakė:

— Halleluja, Eloim, Adonai!

Po šeštos regėjimo scenos (23.00—23.02 val.) ji pasakojo:

— Tiems vyrams Išganytojas mazgojo kojas. Vienas iš pradžių nenorėjo, bet paskui leido ir galvą mazgoti (Petras).

23.04—23.09 val. regėjimo scenoje Teresė matė Švenč. Sakramento įsteigimą: Išganytojas pakélé duoną, o po to vyno taukę su nepaprastai dideliu iškilmingumu ir jaudinančiu rimtumu. Apskritai Kristus elgėsi lyg apsieitų su nejkainuojamos vertės daiktais, nuo kurių priklausytų gyvenimas. Be to, Teresė pridėjo:

— Išganytojas kiekvienam kažką davė (Švč. Duoną). Pirmiausia davė Petru, tada Jonui ir visiems kitiems vyrams (apaštalams), bet pats Išganytojas nepriėmė. Vienas yra iš tų. Tas su raudonais plaukais (Judas). Išganytojas (jam) kažką pasakė. (Judas tuoj išėjo)... Tada Išganytojas tiems vyrams davė gerti.

Įsteigus Švenč. Sakramentą, tolimesnę eigą Teresė maždaug taip nupasakoja: Kai Išganytojas apaštalams padalino Švenč. Duoną ir Švenč. Vyną, švitėjo visa Išganytojo figūra, o ypač Jo veidas. Apaštalai į Jį žiūrėjo su didžiausiu nustebimu, lygiai

⁷ Paskutinės vakarienės metu Teresė stovi salėje netoli durų.

kaip kad prieš mūsų akis įvyktų kažkas negirdėtai naujo, ko ne-pajėgia suvokti žmogaus protas, — tada tik žiūrima, nerandant žodžio.

Po viso to Išganytojas vėl atsigréžė į apaštalus ir pilnas galios bei valdžios stovėdamas ištiesė rankas virš ratelyje esančių apaštalų galvų. Šis rankų laikymas nebuvo lengvas ir parankus, bet Viešpats abi rankas laikė įtemptai ir ištiestas lyg su didžiausia pastanga. Tai vyko apaštalų įšventinimas į kunigus ir vyskupus. Tiems dalykams vykstant, visą laiką apaštalai žvelgė į Viešpatį, tylėdami ir pilni Jam démesio, pagarbos bei atsidavimo.⁸

Judas Iskariotas nebuvo įšventintas į kunigus, nes, priėmęs šv. Komuniją tik vienu pavidalu, jis tuo išėjo.⁹

Po 23.11—23.13 val. regėjimo scenos ji pasakojo:

— Vyrai tarp savęs kalbėjosi. Išganytojui buvo skaudu. Jis kalbėjo jaunam vyru (Jonui). Išganytojas toliau meldėsi. Po to Jis atsisėdo. Jaunas vyras savo veidą padėjo Išganytojui prie kariojo šono... Iš kitų vienas atsistojo, o kiti sédėjo. Po to Išganytojas ir kiti vyrai išėjo pro duris. Ir aš išeinu. Eik ir tu! Eik! Jis dar ten yra. Aš girdžiu Jį kalbantį.

Devintoje regėjimo scenoje (23.18—23.22) Teresė žiūréjo dairydamasi, lyg ko ieškodama. Pagavos būsenoje ji pasakojo, bet jau buvo pavargusi, sunkiai suprantama:

— Išganytojas ir vyrai išėjo... Danguje buvo maža šviesos. Jų batai buvo surišti ne apačioje, bet aukštai.

IŠ PASKUTINĖS VAKARIENĖS salės Teresė sekā Išganytoją į Alyvų darželį, kad Jam, kur tik reikalinga, galėtų pagelbėti ir visą naktį baiminasi ir dreba dėl Jo likimo.

Po dešimtosios Didžioje savaitėje regėjimo scenos (23.25—23.26 val.) ji pasakojo:

— Išganytojas su tais vyrais perėjo mažą tiltelį (per Cedrono upelį). Žinai, į kalną kairėn. Ejo į sodą. Pirma priėjo mažą namelį, paskui didesnį. Kai kurie vyrai: vienas ir vienas... (ji suskaičiavo aštuonis mums pažistamu būdu) pasiliko, o Išganytojas su vienu, ir vienu, ir vienu vyrais éjo toliau... Man labai skauda. Aš esu labai pavargusi.

⁸ Plg. L. Witt, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, II 14—15.

⁹ Plg. vysk. S. Waitz, Mūsų laikų stigmatizuotoji, 10

Tolimesnėje regėjimo scenoje (23.33—23.35½ val.) Teresės veidas buvo liūdnas. Ji grąžė rankas. 23.35 val. akyse pasirodė ašaros. Ji matė Išganytoją Alyvų darželyje kalbantį pirmąją maldą. Ji dar prasitarė:

— Man sunku ir karšta. Kad nebūtų taip karšta. Man karšta.

Tolimesniame regėjime daugiau ašarojo, o 23.50½ val. perėjo į sutirštėjusias kraujo ašaras, taip kad pirmieji kraujo lašai, nuri nedėjė per skruostus, krito ant palaidinės ir po drabužiai.

— Kas čia rėplioja man ant kaklo? — pagavos būsenoje staiga ji paklausė kleboną.

— Teresele, kraujas iš akių.

— Ne, aš nesu taip arti (prakaituojančio Išganytojo).

Ji vis skundėsi, kad „apsiaustas“ esąs jai per sunkus, esą per karšta. Jai tada paaiškinta, kad ji neturinti jokio apsiausto. Ji esanti lovoje.

— Ką tu!? Aš lovoje? Ne, aš nesu lovoje. Tai būtų Išganytojui skaudu, jei aš eičiau namo ir atsigulčiau. Jam būtų per sunku, jei aš eičiau. Šviesus vyras (angelas) taip pat nuėjo. (Tylos minutė). Kodėl Išganytojui taip sunku, mielai norėčiau žinoti. Tai néra smalsumas. Jei aš tai žinočiau, džiaugčiaus.

— Blogi žmonės nenori Jį sekti. Ir už tai Jis turi juos bausti. Dėl to Jam skaudu, — aiškino jai klebonas J. Naberis.

— Tai aš galéčiau pamąstyti namie, o ne sode. Aš visados buvau bloga...

IŠGANYTOJAS BELAISVIS

IŠ EILĖS keturioliktoje Didžiojo penktadienio regėjimo scenoje (0.04—0.06 val.) iš pradžių Teresės veide atsispindėjo susirūpinimas, nustebimas, o vėliau jos veidą perėjo džiaugsmo spindulėlis — ji džiaugėsi Judo gerumu. Pagavos būsenoje ji pasakojo:

— Atėjo su degančiomis skalomis. Jie Išganytojo nemėgo. Jie éjo nuo gatvės. Vienas éjo pirmiau. Tas, kurs pabégo, kai jam Išganytojas davé duonos. Jis vyno negavo, tik truputį mésos. Ir kojas jam nuplovė. Jis Išganytoją draugiškai pabučiavo. Tas man džiugu... Jis Išganytoją ves namo. Bet ten atrodo taip tamsu. Aš noriu Jį palydėti namo.

— Tereséle, jis (Judas) Išganytoją suims, — paaiškino jai klebonas.

— Būk gi išmintingas! — staiga ji gyvai atsakė. — Negalimas daiktas, kad gerajam Išganytojui darytų ką nors blogo!

Sustiprėjo akių kraujavimas. Rankų stigmos dar vis buvo sausos.

Penkioliktoje Didžiojo penktadienio regėjimo scenoje (0.11½—0.13½ val.) pasitvirtino klebono žodžiai — Teresė suprato Ju-dio klastą. Tarp apaštalu ir Judo įvyko susikirtimas. Teresė nepaklausta kalbėjo aramaiškus žodžius:

— Vyrai vienodai šaukė: machada, machada! (Kas tai? Koks reikalas?). Tas raudonas vyras šaukė prieš: ganappa! (vagis, niekšas!). Vienas pasakė: Jėšua Nazarija (Jėzus Nazarie-tis). Iš tai Jėzus atsakė: Anna (aš).

Tolimesnėje regėjimo scenoje (0.18—0.20 val.) Teresė matė Jėzaus surišimą. Pagavos būsenoje Teresė keletą sykių sude-javo. Ji skundėsi, kad jai skauda rankas per riešus tose vietose, kuriose surišo Išganytojui rankas. Jis vis dejavo ir darė judesius lyg stengdamasis išsivilkti. Pagaliau ji ištiesė rankas priekin, šaukdama:

— Išganytojau, Išganytojau, laimingai!

Toliau (0.26—0.27 val.) ji matė suėmėjų vedamą Išganytoją. Po to pradėjo kraujuoti kairės rankos žaizda. Paklausta Teresė teatsakė:

— Išganytojas vedamas tollyn. Ir tu eik! Kai man bus vėsiau, tau papasakosiu.

0.37—0.38 val. regėjimo scenoje kraujavo dešinės rankos ir kojų žaizdos. Išganytojas vedamas Jeruzalės kryptimi per Cedrono upelį. Ji tepasakė:

— Išganytojas įstumtas į vandenį netoli tilto. Man labai Jo gaila.

0.41—0.43 val. regėjimo scenoje Teresė rankomis darė stiprius puolimo judesius. Pagavos būsenoje ji paaiškino:

— Vienas dėl nieko Išganytojui davė antausį. Išganytojas pasakė kažką šiurkštaus... Minia šaukė: machada (kas tai)?

Šiuo metu kairės rankos plaštakos viršaus žaizda ištino. Padidėjo žaizdų skausmai.

Vėliau (1.06—1.08 val.) Teresė matė, kaip Kristus įvedamas į didelį namą, bet:

— Aš nejėjau.

Po dvidešimt antrosios regėjimo scenos (1.15—1.17 val.) paklausta Teresė tepasakė:

- Aš mačiau Išganytoją.
- Pasakyk mums ką nors daugiau, — ragino dr. Fr. Gerlichas.
- Daugiau nebepajėgiu.

Dr. Fr. Gerlichas nedavė jai ramybės — bent po žodį kvotė iš Teresės. Ji dar išsitarė:

— Išganytojas stovėjo prieš vyra su didele barzda. Išganytojui kažką sakė ir iš Jo juokėsi.

Dėl skausmų didumo ji nebepajėgė kalbėti. Ji dejavo dėl nepakeliamų kančių ir rankomis glamžė antklodę. Toliau ji kaskart vis sunkiau buvo priprashaoma pasakoti.

1.27—1.29 val. Teresė matė, kaip Išganytojas įmetamas į kalėjimą, kur jis pasilieka iki ankstyvo ryto (t. y. maždaug vieną valandą).

— Jis (kalėjimas) yra tamsus urvas. Ten šalta.

Po tiek daug tampymų ir tardymų išvargintas Jėzus, nors ir labai vargingose sąlygose, gali valandėlei vienui vienas atsigauti. Ir Teresė, jau visai netekusi jėgų, gauna poilsio valandėlę jėgoms atgauti — ji pereina į išaukštintos ramybės būseną.

Pailsėjusi ir sustiprėjusi, atnaujintomis jėgomis Teresė matė Išganytoją prieš Pilotą. Vėliau Jėzus nuplakamas. Matant šią sceną, Didijį penktadienį pradeda kraujuoti visos plakimo žaizdos, atsivėrusios 1929 m. Didijį penktadienį.

Normalioje būsenoje kartą Teresė nupasakojo kun. L. Wittui Jėzaus nuplakimą:

— Po kurio laiko matau (Išganytojo) išrengimą plakti ir patį žiaurą plakimą. Išganytojas pririšamas prie aukšto stulpo, už ranką traukiant Jį aukštyn, taip kad kūnas būtų įtemptas, bet žemai (kojomis) Išganytojas siekia žemę. Drauge tuo pačiu metu Jį plaka du (budeliai). Jį plakusieji yra labai panašūs į žmones, kurie Jį suėmė Alyvų darželyje. Kankintojai pasikeičia du kartus, taip kad Jį plaka šeši vyrai. Gerajam Išganytojui nuplakamas visas kūnas: pirmiausia nugara, o po to Jis apsukamas ir dabar nuplakamas iš priekio. Skaudžiausiai Jis pergyvena visišką drabužių nuplėšimą. Nuo smūgių pirmiausia sutrūksta oda ir teka kraujas, taip kad visas kūnas baisiai sudarkomas ir pasidaro raudonas nuo krauko ir žaizdų. Kareiviai, užtenkamai išlieję sa-

vo žiaurumą, atriša Išganytoją, ir Jis susmunka. Skaudus vaizdas. Staiga regėjimas pasibaigia. Tada aš apmąstau, ką mačiau.¹⁰

TERESEI MATANT vainikavimą erškėčiais, baltoje galvos skepe-toje pusračiu aštuoniose vietose persisunkia šviežias kraujas (dažniausiai tik gavėnios penktadieniais).

— Staiga pamatau vainikavimą erškėčiais pakraštyje atviros kolonados su apskritais lankais taip lyg salės, — toliau Teresė pasakoja kun. L. Wittui. — Lauke prieš kolonadą matyti dangus. Iš plakimo vietas į šią (be stogo, žolėmis apaugusią) kolonadą dabar atgabenamas Išganytojas. Jo drabužiai Jam dar negražinti.¹¹ Jis dabar apvilktais be rankovių raudonu apsiaustu, atrodančiu lyg dangalas. Vyrai, Jį vedę, yra vėl tokie, kaip Jį suimant. Išganytojas pasodinamas ant tašto akmens prie sienos. Kokiam tikslui buvo toks akmuo, negaliu išpėti. Erškėčių vainikas jau paruoštas. Jis uždedamas Išganytojui lyg skrybelė; bet tai nėra tiktais vainikas, kaip mes matome paveiksluose (Kristaus erškėčių vainiko dugną sudaro septyni išilginiai ir septyni skersiniai virbai, tarp kurių įpinta daug aštriai erškėčių). Ilgomis lazdomis vienas Jam spaudžia erškėčių vainiką ant galvos. Kraujas teka per visą veidą. (Nuo dabar kraujuoja jau visos ir Teresės žaizdos)... Po to kankintojai Jam į rankas paduoda kažką panašaus į lazdą, kurios viršutinis galas turi natūraliai išaugusią buožę, panašią į kukurūzo galvą, kurią esu mačiusi Fockenfelde, tik mažesnę. Po to jie turi progos pasilinksminti, pašiepiamai tūpčiodami prieš Jį... Be to, jie spiaudo Jam į veidą ir paniekinančiai juokiasi iš Beginklio. Išganytojas dažniau praveria burną, kad lengviau įtrauktų (gaivinančio) oro... Kaip tik tada sykį vieną spiauna Jam tiesiog į burną ir gerajį Išganytoją tuo labai iškraudina... Taigi aš matau, kad gerasis Išganytojas yra labai nuliūdės. Man nelengva dabar visa atpasakoti. Visa tai prisiminus, mane skaudina¹².

Išjuokiant Išganytoją, Teresė girdi tada Palestinoje vartotos aramajų kalbos žodžius:

¹⁰ Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, I 196—197.

¹¹ Kristų išvilkus iš Jo drabužių nuplakti, plakėjai tuoj pasidalino Jo drabužiais. Vedamas į šią kolonadą, Kristus tris kartus jiems pasakė:
— Vagys, atiduokite mano drabužius!

Tuo Išganytojas norėjo pasakyti, kad dar ne laikas pasidalinti Jo drabužiais, o po mirties jie priklausys tam, kas ištrauks mestą burą.

¹² T. p., 197.

— Salem, malka(je) hudaje! Salem, Misicha! Salem, reb-hutha! — Sveikas, žydų karaliau! Sveikas, Mesijau! Sveikas, didybe!

Nebepajėgdamas atsispirti prieš parizėjų sukurstytą minią, Pilotas nusiplovė rankas ir atidavė Jėzų mirčiai į jų rankas¹³.

JÉZUS ANT PEČIU ima kryžiaus medžius, kuriuos keturi vyrai paruošė už vyriausio kunigo Kaifo rūmų, šiek tiek išskaptuodami ilgajių medį, kad geriau prigultų Kankinio nugara ir dėl to ant kryžiaus Jis ilgiau kankintuysi. Teresė grąžo rankas, atidžiai sekdamas vyksmą. Pasruvusi kraujuose, ji sušunka:

— Laimingai, Išganytojau!

Ji dejuoja skausmuose, tveria dešinį petį — sunkūs kryžiaus medžiai spaudžia ji. Išganytojas yra tąsomas, tampomas už virvių, pririštų prie Jo diržo, kad Jis greičiau eitų pirmyn.

Vėliau, normalioje būsenoje, Teresė paaiškino apie Išganytojo nešamą kryžių:

— Kryžius, kurį neša Išganytojas, nėra tokios formos, kaip mes įsivaizduojame. Jis iš viso nėra kryžius, bet tik medžiai jam padaryti. Tai tik du medžiai — trumpesnysis pririštas ant ilgesniojo¹⁴.

Kryžiaus kelyje Viešpats sutinka savo Motiną. Teresė moja rankomis, skausmingai dejuoja. Jėzus ši tą pasikalba su Marija, bet labai trumpai, tai yra lyg pasisveikinimas keliais žodžiais. Dievo Motina dėvi mėlynai pilką apsiaustą, kuris lyg šydas dengia jos galvą. Mariją lydi daugelis moterų ir apaštalas šv. Jonas. Tai yra vienintelis vyras, lydžis Viešpaties Motiną. Jis yra jaunesnis už Viešpatį, ilgais plaukais, be barzdos.

— Oi! — Teresė ištaria skausmo žodį, pasisukdama į kairę.

Kentėtoja eina visai arti Išganytojo ir supranta, kai savo Motinai Jis taria paguodos žodį:

¹³ Vyskupo S. Waitzo paklausta apie Piloto pomirtinį likimą, Teresė atsakė:

— Jis nėra pragare. Jis stengësi išgelbëti Išganytoją. Iš pradžių jis nebuvo nusistatęs prieš Išganytoją ir visą laiką, kaip įmanydamas, stengësi Ji išgelbëti. Tik jis negaléjo atsilaikyti prieš parizėjus.

Toliau iš Teresës sužinome, kad Pilotas buvo parizėjų apskystas Romos imperatoriui ir ištremtas į pietų Galiléją. Vėliau imperatorius pasiuntęs kareivį, kad Pilotą nužudyti ir įmestų į vandenį. — Žr. vysk. S. Waitz, Mūsų laikų stigmatizuojasi, 12.

¹⁴ Žr. Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 449.

— Immi! — Mano Motina!

Tereséje vis labiau mažta jėgos. Vis daugiau ji prakaituoja, nes ir Jėzus prakaituoja, nešdamas kryžių. Vis mažiau bepaaikina matomą vyksmą. Pagaliau beviltiškoje egonijoje ji moja — šaukia Simoną kirenietį, kuris nepriklauso prie triukšmaujančios minios, kad Jėzui padėtų nešti kryžiaus medžius. Teresé pati prašo ji pagelbėti Išganytojui, bet jis nenori, atsisako. Tada karieviai priverčia pagelbēti. Labai nepatenkintas, piktas ima apatinę medžių dalį, Kristui palikdamas sunkiausią naštą. Vėliau Išganytojas labai skausmingai pažvelgia į ji. Suminkštėja jo širdis, ir jis vis didesnę ir didesnę naštos dalį ima ant savęs, ir tai Teresę labai pradžiugina.

Vėliau ji mato Veroniką. Prie tako laukdama Išganytojo, šv. Veronika nuo savo peties nusega baltą brangią skepetą ir ją pasleplia savo drabužiuose¹⁵. Išganytojui atėjus iki tos vietas, kur stovėjo šv. Veronika, ji ištraukia užslėptą skepetą ir uždeda Išganytojui ant veido. Šis švelniai prispaudžia skepetą prie savo veido, ir joje atsispaudžia Išganytojo regimas veido paveikslas. Šv. Veronika greit paima ją iš Kristaus rankų ir skuba namo.

Toliau Teresé mato keletą Jėzaus suklupimų po sunkia medžių našta, moterų būrio su vaikais raminimą ir kaip Viešpats pasiekia Kalvarijos kalną.

Neaukšto Kalvarijos kalno viršūnės papédėje Išganytojas, visai baigdamas nešti kryžiaus medžius, išvysta mirties vietą. Čia Jo kūnas pajunta baime, ir septintą kartą Išganytojas krinta po kryžiaus naštą. Šis puolimas nuo pirmykščių šešių skiriasi tuo, kad čia Išganytojas nebepajėgia atsikelti. Šioje Kalvarijos kalno viršūnės papédėje įvyksta paskutinis Kristaus gundymas. Pirmasis gundymas buvo tyruose, kur, "visam gundymui pasibaigus, velnias atstojo nuo Jo iki laikui"¹⁶. Dabar Kristaus palydovai paima Jį už pažastų, pakelia nuo žemės ir laikydamai užveda ant Kalvarijos kalno viršūnės. Čia Išganytojas staiga atsi-gauna: paskutinį kartą Jis nugali velnią, išsitiesia ir vienas pats neša du kryžiaus medžius dar apie trisdešimt tris žingsnius kalno viršūnės plokštuma. Vedusieji sklavų kilmės budeliai sustab-

¹⁵ Kartą Teresé čia paaiškino, kad senovėje žmonės neturėjo kišenių; skepetas - nosines prisegdavo prie peties.

¹⁶ Lk. 4, 13.

do Išganytoją ir nurodo vietą, kur Jis turi padėti atneštus medžius. Dabar Išganytojas, trumpą laiką palaikytas uždengtoje duobėje, pereina roménų žinion, o budeliai kuriams laikui visai pasitraukia. Nugalėjės velnią prie Kalvarijos kalno viršūnės slenksčio, o jo viršūnėje pasišalinus budeliams, Išganytojas lieka laisvas, iki Jam padaro kryžių. Būdamas laisvas, Išganytojas žengia aštuonis žingsnius į dešinę nuo gulinčių kryžiui medžių prie dviejų žemės kupstelių, apaugusių pilka žole. Čia Jis ištraukia savo tunikos padalkas iš po diržo, jas nuleisdamas iki kojų kaulelių. Saulės šviesoje rusvai ruda tunika, perjuosta odiui diržu, gražiai guli ant Jo sužaloto kūno. Pakelia į dangų erškėtių krepšiu apvožtą galvą ir, vėl ją nuleidęs, atsisėda ant vieno kupstelio. Sédėdamas meldžiasi Tėvui, kelius kartus aukštyn pakeldamas galvą ir rankas. O Teresė tuo metu yra pilna vilties, kad Jėzus bus tuo paleistas, nes Jis yra visiškai nekaltas ir labai geras. Teresė vėl turi poilsio valandėlę — ji pereina į išaukštintos ramybės būseną.

P R I K R Y Ž I A V I M A S I R M I R T I S

PATIES KRYŽIAUS padarymo Kalvarijos kalne Teresė nemato, bet ji aiškiai įžiūri, kad Kristui kryžius yra padarytas iš trijų medžių — kryžiaus skersinį sudaro du medžiai ir skersinio galai yra daug aukščiau, negu to skersinio medžių galai, esą įtvirtinti į kryžiaus kamieną. Padarius kryžių, 10.50 val. V. Jėzus pats turi atsigulti ir išsitiesti ant kryžiaus. Budeliai pažymi, kur išgręžtinios skylės vinims. Visiškai paruošus kryžių, Jėzui nuplėšiami drabužiai, ir Išganytojas kalamas prie kryžiaus.

Išganytojo prikryžiavimą pati Teresė taip nupasakoja:

— Tuo pradžioje kareiviai Išganytojui duoda kažką gerti. Tačiau Jis negeria. Ilgos tunikos jie Jam negali nuvilkti — kliudo (erškėtių) vainikas. Dėl to jis Jam nuimamas, tačiau tai nevyksta taip lengvai padaryti, nes daug spyglių stipriai įsmigę į galvą. Po to jis Jam vėl uždedamas. Kraujas iš naujo teka per visą veidą. Prie juosmens Išganytojas turėjo skepetą. Išrengiant ypač man aiškiai krinta į akis gili žaizda ant dešinio peties. Man tada Jėzaus ypačiai gaila, tačiau šio regėjimo metu ir po to aš pati jaučiu panašų skausmą. Vyrai, vykdą prikryžiavimą, yra tie patys, kurie gerajį Išganytoją vedė kryžiaus keliu. Tai yra žmonės geltonai ruda oda, anksčiau puslaukiniai. Jie dėvi savo

tiškus drabužius, kurių aš negaliu visai tiksliai nupiešti... Ap-skritai tokie (šalutiniai) dalykai man yra bereikšmiai¹⁷.

Sudūžta Teresės visos viltys, kad Jėzus bus paleistas, — ją ištinka baisus nusivylimas. Ji realiai pergyvena Kristaus pri-kalimo ir mirties kančias. Toji išgąstanta neviltis, toji balsi kančia, neįsivaizduojami skausmai gyvai atispindi Teresės iškreip-tame veide. Čia kažkas iš Didžiojo penktadienio įvykių Jeruza-lėje, kurių neatskiria net du tūkstančiai metų. Pagalvojama: tas pats vakar kaip ir šiandien — tas pats yra ir bus Jėzus, kenčiąs dėl mūsų šiandien čia! Išgąscio mintys skrodžia žiūrovo sielą.

V. Jėzus turi pats atsigulti ant kryžiaus, prie kurio liemens pririšamos kojos, o po to Išganytojas prikalamas. Jo rankos¹⁸ ir kojos prikalamos iš viso šešiasdešimt trimis smūgiais¹⁹. Ko-jos prikalamos viena vinimi dešiniaja prie medžio. Po kojomis buvo prikalta maža kaladėlė.

Žiūrėdamas į Teresės rankas ir kojas, jauti žmogus, kaip Teresė kenčia Išganytojo kalimą prie kryžiaus. Jos kūnas pasi-suka šen bei ten, lyg norėdamas atsiplėsti nuo kryžiaus, bet ne-pajégia. Tada ji meta dar vieną ranką atgal, lyg norėdama ten išrauti balsų erškėtį, bet vėl staiga atitraukia skausmingai suba-dytus pirštus ir deda prie burnos, kad juos papūstų, kaip kad daro užsigavę ar susižeidę vaikai. Tas neapsakomai žmogų vei-ka, jaudina. Atrodo, žmogus visiškai pasiaukotum, jei tik galē-tum šiek tiek sušvelninti regimą kančią.

Plaštakos atrodo lyg stipriai prikaltos, bet pirštų galai, ypač viršutinis rodomojo piršto narelis, dreba ir lankstosi, tuo tarpu nykščiai, kuriuos ji jaučia po vinių galvutėmis, yra supa-ralyžuoti. Iš pradžių ji riečia kojas, atrodo, lyg nenorėtų, kad

¹⁷ L. Witt, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, I 202.

¹⁸ Nors dar ne visai baigta tirti, bet jau beveik tikrai nustatyta, kad Teresė mato, jog Kristui rankos buvo prikaltos vinimis ne per delnus, bet riešų dalyse. Tą dalyką tirti paskatino vieną japonų gydytoją Teresės išsireiškimą, kad Kristaus prikaltų rankų nykščiai buvę ištiesti, o visi kiti pirštai buvę sugniaužti.

Kanadietė stigmatizuotoji Ieva McIsaac irgi tvirtina, kad Kristus buvęs pri-kaltas riešų dalyse. Ji pati turi stigmas delnuose ir riešuose. — Iš privataus pasikal-bėjimo su kun. J. Kulbiu, S.J., kuris Ievos McIsaac kambaryje laikė šv. Mišias, jai davė šv. Komuniją ir bendrai domisi stigmatizuotaja.

¹⁹ Tą sužinome išaukštintos ramybės būsenoje. Keliais smūgiais įkaltos atskiro vynys, Teresė nepasako. Kotryna Emmerich suskaičiavo, kad Kristaus kojos buvo prikaltos 36 smūgiais, o rankų prikalimo smūgių ji neskaičiavusi. Plg. Cl. Brentano, Karti mūsų Viešpaties kančia, vertė Talmantas, Kaunas, 1932, 170.

jos būtų prikaltos prie medžio. Pagaliau kojų pėdos nebepajudinamos. Rankų ir kojų žaizdos stipriau kraujuoja. Iš jos burnos išsiveržia dažnesni skausmo atsidūsėjimai: oi!

Pati Teresė kun. L. Wittui taip kartą pasakojo normalioje būsenoje Išganytojo prikryžiavimo sceną:

— Kai stipriais kūjo smūgiais varomos vynys per gyvas rankas, aštarių kūjo smūgių šiurkštūs aidai veržiasi pro kaulų smergenis ir raižo visą mano sielą. Tada aš nualpusi turiu žiūrėti, kaip vynys skrodžia Jėzaus rankas ir kojas. To skausmo aš negaliu nupiešti ir nė su kuo palyginti. Tai yra ne kas kita, kaip kad vynys smigtų į mano rankas ir kojas. Iš viso į save mažai galiu kreipti dėmesio, nes visas mano dėmesys sukoncentruotas į gerąjį Išganytoją. Kai rankos būna prikryžiuotos, Išganytojas vaitodamas abi kojas traukia aukštyn, raitydamasis skausmuose. Ir kad dabar galėtų prikalti kojas, jos apviniojamos virvėmis, ir vienas stipriai jas straukia žemyn. Pirmiausia kojos pririšamos ir po to abi prikalamos... Dievo Motinos veidas yra baltais gelsvas, lyg jai būtų bloga...²⁰

Teresė žiūri įsmeigusi akis — štai kryžius pakeliamas. Drauge kyla Teresės žvilgsnis. Jos pirštai konvulsiškai trukčioja. Rankos sudedamos ir tiesiamos į Išganytoją. Staiga sustiprėja, akių kraujavimas — stori kraujo klanai sruvena per skruostus. Ji niekur nenukreipia dėmesio nuo Išganytojo. Nuolat mėslungiškai vis trukčioja ir trukčioja pirštai, ir ji vis kelia drebančias, maldaujančias rankas į Išganytoją.

Jėzus kybo ant žemo kryžiaus tarp dviejų piktadarių. Jo kojos vos 50—60 cm nuo žemės paviršiaus. Aplink kryžių į žemę sukalami penki mediniai pleištai. Žydai, budeliai ir kairėje kybąs piktadarys tyčiojasi iš kenčiančio Išganytojo. Teresė liūdnai žiūri į Jėzaus veidą. Jo burna prasiveria ir aramaiškai ištaria pasaulliu negirdėtus atleidimo žodžius:

— Tėve, atleisk jiem, nes nežino, ką jie daro.

Su pasipiktinimu Teresė žvelgia kairėn į parizėjus ir įstatymo žinovus, besijuokiančius iš Jėzaus. Bet tada vėl, ši kartą lyg nesąmoningai, tiesia rankas į Nukryžiuotąjį, agonijoje lyg norėdama šaukti:

— Išganytojau, ką jie daro!?

²⁰ Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, I 203—204, 205.

Nauja kraujo srovė išsiveržia iš akių ir varva žemyn. Stovėdama prieš kryžių, Teresė truputį pakreipia galvą kairėn į atgailojantį piktadarij ir, įtempusi ausis, kažką klauso. Staiga jos veidas pasipuošia džiaugsmu — atgailojantis Dizmas sako Jézui:

— Viešpatie, atmink mane, kai jeisi į savo karalystę.

Tada Teresė tuoju žvelgia į Išganytoją klausiančiu žvilgsniu ir išgirsta atgailojančiam piktadariui tariamus žodžius:



Limpijos - Nukryžiuotas is
Teresės Neumannaitės liudijimu, šia-
me paveiksle yra labiausiai panaši
Išganytojo veido išreiška, Jam ta-
riant žodžius:

— Mano Dieve, mano Dieve, kam
mane palikai!

— Šiandien su manimi tu būsi rojuje.

Teresė džiaugiasi, kad vienas piktadarys jau atgailoja — už tai Jézus jam pažadėjo amžiną laimę. Bet staiga ji žvelgia dešinėn į užkietėjusį piktadarij, kybantį Išganytojo kairėje. Ji suneria rankas ir meldžiasi už jo atsivertimą. Su užuojauta laukia jo atgalios. Maža vilčių. Bet štai ji vėl žvelgia su nemažesniu pasi-

biaurėjimu į kareivius, kurie beveik po kryžiumi meta burtą, kad pasidalintų Kristaus drabužiais. Ji grąžo rankas, nustebusi jų nejausmingumu. Purto galvą, lyg norėdama jiems šaukti: ne, ne, to neturi būti. Ir Jėzus pažvelgia į juos, kažką pasakydamas.

Teresė atrodo lyg skausmingosios Motinos paveikslas. Jėzus pažvelgia į savo Motiną, stovinčią Sūnaus dešinėje po kryžiumi drauge su Marija Magdalena ir jai taria paskutiniuosius žodžius:

— Moteriške, štai tavo sūnus.

Tada pažvelgia į savo mylimiausią mokytinį, sakydamas:

— Štai tavo Motina.

Apaštala Jonas, kuris iki šiol stovėjo po kryžiumi kairėje, pereina į dešinę ir Mariją paima savo globon. Iš Teresės veido galima išskaityti tą Motinos kančią, kurios liudininku ji yra.

Po to Teresė išgirsta skausmingiausius, labiausiai sielą raižančius, žodžius:

— Mano Dieve, mano Dieve, kam mane palikai!

Teresė meta žvilgsnį į kryžių, tada žvelgia į Mariją su gilia užuojauta ir vėl žvelgia į Išganytoją, stropiai dalyvaudama Jo agonijoje.

— Trokštu! — ištaria Jėzus.

Vienas kareivis padažo kempinę į actą ir pakelia Išganytojui prie lūpų. Ir Teresė jaučia troškulį; jaučia sukepusias lūpas ir liežuvį. Ji tada judina lūpas ir liežuvį, kad šiek tiek suvilgytų. Daro ragavimo judesius; atrodo, ji pati ragavo to paties acto.

Bet staiga jos baimingus kraujuotus veido bruožus pakeličia giedri šypsena — į po kryžiumi stovinčią Teresę meilai pažvelgia Išganytojas, maloningai šypsodamas. Teresė tuo tarpu prieina arčiau kryžių.

Dabar prasideda pati kančios viršūnė — Kristaus mirtis. Uolos skyla, žemė dreba... Teresės veide nieko daugiau — tik kančia. Ji mato ant kryžiaus mirštantį Jėzų. Drauge su Juo ji turi pakelti mirties kančią. Ji suneria rankas maldai, galvą šiek tiek pakreipia dešinėn. Ji išgirsta Jėzaus žodžius:

— Atlikta.

Jėzus baigia savo kančią. Teresė lyg nori praverti pilnas krauko akis — pro kraują pasirodo akių baltymai — lyg balta plėvė. Žvelgia kažkur tollyn, tartum norėtų pamatyti visą Kristaus kančios platybę, visą kančią ir skausmą pasauly. Ji žvelgia į atpirkimo ir malonės pasauly.

Pagaliau 12.45 val., o Didijį penktadienį vieną valandą vėliau, merdinčio Jézaus lūpos ištaria paskutinius žodžius:

— Tėve, į Tavo rankas atiduodu savo dvasią!

Jézus užmerkia akis; Jo galva nusvyra priekin; burna praziota, liežuvis storas ištisės, krūtiné iškilusi. Ir Teresé užmerkia akis. Jos galva nusvyra į priekį, rankos nukrinta ant antklodės, kartais kryžmais ant krūtinės. Ji pati lyg akmuo krinta ant pagalvės. Veidas visai išbaļa, ir vietoj buvusio moteriško apskrito pilno veido pasidaro pailgos vyriškos išvaizdos. Skruostai įdubę. Visiškai išsemtas ir sulysės veidas tampa išblyškės iki pelenų pilkumo. Teresé tada guli be jokio judesio, be kvėpavimo, lyg mirusi. Net jos kūnas trumpam momentui beveik sustingsta.

Pasibaigus kančios regėjimui, visi lankytojai turi išeiti iš Teresés kambario. Tada klebonas J. Naberis atidaro abu langus, kad šviežias oras palaikytų žmogaus akimis ir pojūčiais nebežiūrimą Teresés gyvybę.

I S G A N Y T O J U I M I R U S

PAPRASTAI TERESÈS penktadienio kentėjimai baigiasi Kristaus mirtimi. Tačiau pirmaisiais mėnesių penktadieniais, kurie yra skirti Švč. Jézaus Širdžiai pagarbinti ir permaldauti, Teresé dar mato Jézaus šono perdūrimą ietimi ir piktdarių kojų kaulų sulaužymą.

Septynių Marijos Skausmų penktadienį, t. y. Kančios savaitėje, ir Didijį penktadienį be Kristaus šono perdūrimo, kada iš Teresés šono išsiveržia šviežio kraujo ir ji pati nugriūva ant pagalvės, atsigavusi ji dar regi Jézaus kūno nuémimą nuo kryžiaus ir palaidojimą.

Didijį penktadienį 14.15—14.18½ val., o Septynių Marijos Skausmų penktadienį maždaug vieną valandą anksčiau, Teresé regi V. Jézaus kūno nuémimą nuo kryžiaus. Pati Teresé atrodo lyg skausmingoji Motina po Sūnaus kryžiumi. Ji mato Mariją, sedinčią ant kilimėlio ir atsirēmusią į uolą. Viena jos koja ištiesta, antroji per kelj šiek tiek sulenkta. Būdama tokioje padėtyje, Maria priima Jézaus kūną į savo rankas. Nuimant Kristaus kūną nuo kryžiaus, kopėčios buvusios vienas storokas medis, per kurį buvę perkalti skersiniai į abu medžio šonus.

Teresé yra paažkinusi, kad tuos vyrus (Nikodemą ir Juozapą iš Arimatėjos), kurie Jézų nuémė nuo kryžiaus, ji yra mačiusi vieną naktį pas Jézų.

Pagal dr. Fr. Gerlico užrašus Didžių penktadienį 14.23½—14.28½ val. Teresė stebi Išganytojo kūno įvyniojimą į drobulės. Viena mergaitė (Marija Magdalena) atnešė siaurą indą kvepalų. Apaštalas Jonas leido Teresei tvarsčiu padėti apvynioti vieną Viešpaties ranką. Galva ir rankos buvo aprūšamos specialia drobulė kaip kad ir Lozorius buvęs palaidotas. Vélesnėje regėjimo scenoje (14.29½ val.), atidarant kvepalus — Marijai Magdalenai numušant indo viršelį, Teresė aiškiai traukė į save orą, lyg ką nors uostydama. Motina Marija žiūrėjo neapsakomai meiliai ir skausmingai. Vyrai nunešė Išganytojo kūną į kapą po uola ir:

— Aš Jo daugiau nebemačiau.

TERESĖS DALYVAVIMAS KRYŽIAUS KANČIOJE

TERESEI ATRODO, kad toji Išganytojo kančios drama vyksta dabar šiuo momentu ir kad ji pati aktyviai joje dalyvauja. Iš tikrujų ji dalyvauja visose Kristaus kančiose. Kristaus pergyvenimai yra drauge Teresės pergyvenimai! Dėl to arkivysk. J. Teodorowiczius apie Teresę galėjo parašyti:

— Ji nėra nusiminusi, nusivylusi baisios Kalvarijos tragedijos liudininkė, kaip Dievo Motina, šventosios moterys ir net baliūs, išsigandę apaštalai. Ji yra asmeniškai aktyvi Joana arkietė savo Išganytojo akivaizdoje. Ji visai nebijo Kristaus prieš, kurie džiūgauja (savo pergale) prieš Jį. Ir tada ji nepraranda vilties Jį išgelbėti. Kad ji paruošia planą gelbėti savo Viešpatį pabėgi mu, kad ji taip pat yra Jo išsigelbėjimo pagelbininkė, rodo jos žodžiai: „aš žinau trumpesnį kelią“. Ji savo pirštais ore nurodo kelią su visais jo pasisukimais ir aplenkimais... Jos balso skambesys rodo, kad ji nori smulkmenišku tikslinguu įvykdysti savo planą Kristui apsaugoti.²¹

Tai tiesa, nes Teresė ekstazėje nežino, kas atsitiks su geruoju Išganytoju, bet ji niekados nepraranda vilties Jį išgelbėti nuo mirties. Tačiau kaip skaudžiai ji pergyvena, pamačiusi, kad visos jos viltys buvo tuščios, visi jos gražūs sumanymai bergždi. Kančios agonijoje iš jos burnos išsprunka apmaudo ir bejėgiškumo žodžiai:

— Oi! Aš negaliu Išganytojui pagelbėti! Gerasis Išganytojau, ką jie Tau padarė!?

²¹ Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 193.

Panašiai pati Teresė pasakoja, kad ji stengiasi pagelbėti Išganytojui ir kaip ji pati dalyvauja Jo kentėjimuose:

— Aš esu tiktais įrankis, kurį Dievas panaudoja, kai Jis nori įvykdyti savo planus. Kiek tai mane liečia, būtų miela, jeigu mano neįprastos žaizdos šiandien pranyktų ir jeigu nebeturėčiau regėjimų. Man visvien, ar aš juos turiu ar ne. Jézaus kančiomis dalinuos su didžiausia užuojauta. Taip pat aš jaučiu tą kančią, kurią matau kenčiantį gerąjį Išganytoją. Regėjimų metu ‘matau’, bet iš tikrujų aš esu taip susijusi su geruoju Išganytoju, kad nė trupučiuko negaliu pagalvoti apie save. Iš tikrujų aš kenčiu greta Jézaus neapsakomą kentėjimą, būdama tada mažai sąmoninga. Skausmą aš pergyvenu kaip savąjį, ir tiesiogiai jis pereina man, pasibaigus regėjimams ir Jézui dingus iš mano akivaizdos. Pvz., kai Jézus yra nuplakamas, vainikuojamas erškėčiais, prikryžiuojamas, tai nėra lyg aš pati būčiau nuplakama, erškėčiaus vainikuojama ir prikryžiuojama. Bet aš laisva valia kenčiu skausmą, ir tas skausmas yra panašus į gerojo Išganytojo skausmą. Bet aš į tai (iš tą skausmą) negaliu kreipti jokio dėmesio. Tačiau pasibaigus atskiroms regėjimo scenoms ir atėjus tarp jų pertraukėlei (t. y. pagavos būsenai), tada aš kenčiu lyg plakimo skausmą, ypač ant nugaros. Taipgi man atrodo, kad spygliai duria mano galvą, ir aš kenčiu rankų ir kojų skausmą kaip savąjį. Pvz., man paprastai galvos neskauda, bet aš jaučiu erškėčių dūrimo skausmą — jie lyg spaudžiami į mano galvą. Aš kartais čiumpu ton vieton, lyg norėdama išrauti dygius erškėcius.²²

Klebonas J. Naberis, kuris geriausiai pažista Teresės Neumannaitės kančias, tvirtina, kad Teresė savo kūnu ir siela kenčia ne tik Viešpaties Jézaus kentėjimus, bet taip pat ir Marijos agonią.²³

* * *

*

KARTĄ dr. Fr. Gerlichas bažnyčioje paklausė Teresę:

— Gerai, Teresėle, bet ar visa, ką matai penktadienį, atrodo taip, kaip štai šiose stacijose?

²² Cit. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 114—115.

²³ Pl., J. M. Linehan, A Living Crucifix: Theresa Neumann von Konnersreuth, Paterson, N. J., 1946, 8.

— O ne, pone daktare, visai kitaip. Tai atrodo visai nepanašu.

Kitą dieną jis pakartotinai vėl ją paklausė:

— Na, Tereséle, ten aukštai esą (stacijų) paveikslai iš tikro visai tokie pat, kaip Tamsta matai penktadienį.

— Iš tikro visai ne. Šiek tiek gi panašūs kareiviai.

Po poros dienų pasiteiravus prof. Fr. Wutzui, ji atsakė:

— Kunige profesoriau, aš nebemégstu žiūrėti į kryžiaus kelio paveikslus: atvaizdai taip mažai derinasi su tuo, ką aš matau.²⁴

²⁴ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 170.

ATSITEISIMO KANČIA IR MALDA

Per kančias tu geriausiai gali suprasti savo kančios prasmę ir savo aukos paskirtį ir tuo paremsi kunigus. Tomis kančiomis bus išgelbstima daugiau sielų, negu gražiausiais pamokslais.

Šv. Teresė Kūd. Jēzaus.

A P S K R I T A I

TŪKSTANČIAI ŽMONIŲ lankosi Konnersreuthe. Daugis jų turi progos pasikalbėti su Terese Neumannaitė, pasiskustyti savo varginga dalia. Bet ne kiekvienas pats gali atvykti arba atvykės ne kiekvienas turi progos ją sutikti, su ja pasikalbėti. Dėl to daugis rašo laiškus, prašydami pagalbos ir užtarimo nevilties valan-dose. Todėl Teresė Neumannaitė kasdien gauna glėbius laiškų iš viso pasaulio.¹ Spaudžiami sielos ar kūno ligos, daugis ieško Dievo pagalbos per Teresę Neumannaitę.

Kartą, Teresės kambarysteje pamatės krūvą laiškų, kun. H. Fahselis ją paklausė:

— Ką tu darai su tiek daug laiškų, atsiųstų iš viso pasaulio?

Tada Teresė paaiškino, kad nejmanoma juos visus perskaityti. Dažnai ji prašo brolį ar seserį padėti atidarinėti jai adresuotus laiškus. Dažniausiai naktj, visiems miegant, ji pati juos skaito. Visų nejmanoma nei perskaityti, nei atsakyti. Be to, sunku rašyti dėl stigmų skausmo.

¹ 1935 m. kartais per dieną ji gaudavo iki 270 laiškų. Plg. K. V. Pikturna, Konnersreutho paslaptis: „Naujasis Gyvenimas“, 18 (1948 m. lapkr. 20 d.) 5.

— Bet, Tereséle, tu gi negali tada išpildyti visų prašymų? Kokius išsirenki? — primygintai teiravosi kun. H. Fahselis.

— Štai kaip yra, — aiškino ji: — jeigu aš visus laiškus peržiūriu ir visų neperskaitau, visus prašančiuosius pavedu gerajam Išganytojui. Mes turime melstis už visus žmones, o ypačiai už tuos, kurie mus prašo ir savo rūpesčius mums išpasakoja. Taip aš ir darau. Kartais Išganytojas man leidžia žinoti, už ką man kentéti. Aš nesu verčiama kentéti. Aš galiu pasakyti. ne, aš nenoriu kentéti. Kančią, gerbiamas kunige, negalima jau taip miebai pamėgti. Taip nėra. Bet jei aš žinau, kad Išganytojui patinka, kad kuriam nors žmogui galiu laimėti kokią nors ypatingą malonę ir kad Išganytojas to nori, tada tam esu pasiruošusi. Tada aš sakau: Išganytojau, leisk kančioms ateiti pas mane. Ir tada, gerbiamas kunige, Išganytojas leidžia man žinoti, už ką aš kenčiu ir kokia (kančios) pasekmė.²

Teresé jaučia vidinį paraginimą, už ką ji turi, tiksliau sakant, ji gali kentéti. Arba ji išgirsta apie koki ligonį ir betarpiskai gauna vidinį paskatinimą perimti jo kančias ant savęs. Kartais ji pati prašo Dievą už kitą kančią, bet nevisados būna išklausomas jos prašymas. Tada ji nuolankiai pasiveda Dievo valiai.

1946 m. balandžio 12 d. pirmą kartą lankydamas Konnersreuthe, po kančios būtinai norėjau pasikalbėti su Terese Neumannaitė. Konnersreuthe laukiau dar tris dienas, bet maža buvo vilties su ja pasikalbėti. Sekmadienį po pamaldų vietas klebonas kun. J. Naberis labai nuoširdžiai man kalbėjo:

— Kai tik pajégs, Teresélė jus priims, tačiau niekas negali garantuoti kada. Kiekvienos ekstazės metu ji nustoja 6—8 svarų svorio, o dabar daugiau jėgų, ypač gavėnioje. Gavėnia yra ypatingos kančios metas. Dar dabar ji tebeguli mirštamame nuovargyje. Ji dabar maldoje apmästinėja Kristaus kančią, matytą ekstazėje. Patariu trumpai parašyti, kas slegia jūsų širdį, o ji prisimins jus savo kančioje.

Paklausęs gerbiamo klebono patarimo, ten pat parašiau laišką, prašydamas ją prisiminti kančioje ir maldoje mane, mano tėvelius ir mano tėvynę Lietuvą. Aš tikiu, kad ji mano prašymą paskandino savo kančios taurėje.

Teresé yra kančios gélelė, kuri auga Kalvarijos kalne. Ten ji žydi ir tarpsta. Ten ji kenčia už savo gyvenimo silpnybes bei

² H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 93.

nuodėmes, bet dar daugiau kenčia už kitų nuodėmes, dalindamas kitų nedalia. Penktadieniais ji vis iš naujo kūnu ir dvasia pergyvena Kristaus kančias ir mirtį. Tuo ji patenkina dieviškajį teisingumą, nugali malonei kliūtis, ir malonė vėl gali sruventi į sielą visa savo galybe ir didybe. Atsiteisimo yra pirminė ir pagrindinė salyga malonei. Marija, kankinių Karalienė, nors pati neturėjo nuodėmės, per savo kančią po kryžiumi už mus žmones pelnė atsiteisimo malonę, dėl to ji dabar yra galingiausia malonių tarpininkė ir dalintoja.

Atsiteisimo kančiose už kitų nuodėmes artimo meilė pasireiškia aukščiausiu laipsniu. Ir kas gal būti Jėzui meilesnio už tą, kuris paklydusias sielas Dievo ir artimo meilės kančia veda prie Viešpaties Dievo! Tokia buvo Dievo Motina Marija, tokie buvo mums žinomi ir nežinomi Viešpaties šventieji kankiniai, tokia yra ir Teresė Neumannaitė. Jos didžiausias džiaugsmas vykdyti Išganytojo valią. Ak, kaip kūdikiškai ji džiaugiasi, išgelbėjusi sielap! O kas bent vieną sielą išgelbsti, tas išgelbės ir savo sielą, jos nepamiršdamas.

Teresės Neumannaitės už kitus atsiteisimo kančios yra grynai fizinės, kai ji kenčia už kūno ligonius, kad šie pasveiktu. Kartais tos atsiteisimo kančios būna drauge fizinės ir dvasinės, kai tas, už kurį ji kenčia, serga kūnu ir dvasia. Kartais jos yra grynai dvasinės, kada tas, už kurį ji aukoja kentęti, yra ne fizinės, bet grynai dvasinės ligos auka.³

Ypač skaudžiai fiziškai ir dvasiškai Teresė kenčia gavėnioje ir bažnyčios šventinimo sekmadienį už atšalélius, nutolusius nuo Bažnyčios ir doros, lapkričio mėnesį, ypač Vélinėse, už mirusius. Advente turi daugiau dvasines kančias. Tada ji kančias aukoja už nutolusius nuo Kristaus, bet dar turinčius gerą valią.

Už kitus atsiteisimo kančia kartais trunka vos keletą valandų, kartais kelias dienas, o kartais net keletą metų. Už vieną ji kentėjo net pusdevintų metų.

Drauge su atsiteisimo kančia už kitus Teresė jungia maldą — ji drauge kenčia ir meldžiasi už kitus. Dažnai lankytojams, ypač jų prašantiems pasimelsti, ji kartoja:

— Melskimės vienas už kitą.

Vienas ministerijos tarėjas, protestantas, 1931 m. kalbėjo Teresei:

³ Plg. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 96.

— Teresėle, tamsta pažisti laiko vargą... Aš nežinau, Teresėle, ar mes namie taip gerai galime melstis. Tamsta geriau tai gali, Teresėle, nes stovi arčiau Dievo, negu mes. Aš nuoširdžiai prašau pasimelsti už Vokietiją.

— Taip, aš tai darau, aš meldžiuos kiekvieną rytą šv. Mišiose.⁴

Kitiems ji išsitaria:

— Aš meldžiuos ir už tuos, kurie mane kaltina, kad aš esanti melagė ir apgavikė.⁵

Cia Teresé Neumannaitė palygintina su stigmatizuotąja šv. Ludgarda iš Belgijos, apie kurią tėvas Tomas Mertonas šiaip rašo:

— Ji (šv. Ludgarda) visiškai buvo užimta Dievu, visai pamiršdama save. Tačiau niekados neatsitiko, kad ji maldoje pamirštų kitus ir atsisakyti pasimelsti už juos.⁶

Kardinolas M. Faulhaberis († 1952), kalbėdamas apie katalikiškumo prekybą, 1932 m. išsireiškė, kad viena vokiečių kino teatro firma siūlusi milijoną markių tik už teisę padaryti filmą vieno penktadienio Teresės Neumannaitės ekstazių temą. Išgirdusi tokį siūlymą, Teresé atsakė:

— Aš kenčiu ne už pinigą.⁷

Taip, ji kenčia ir meldžiasi ne už pinigą, bet iš meilės Išganytojui ir sieloms. Išganytojui padaryti džiaugsmo ir laimėti siejas amžinam gyvenimui yra Teresės už kitus atsiteisimo kančios ir maldos tikslas.

U Ž KŪNO LIGONIUS

1922 M. VIENAS Konnersreutho parapijos mokinys svajojo studijuoti teologiją ir tapti kunigu. Tačiau nuo kaklo kančių mirė jo motina, ir po motinos mirties jis pats susirgo tąja pačia liga. Žuvo visas gražios svajonės. Prieš pat tų pačių metų Kalėdas tą įvykį sužinojo Teresė. Ji kūdikiškai kreipėsi į gerąjį Išganytoją, prašydama kančios už anąjį mokinį.⁸

⁴ Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 159—160.

⁵ T. p., 87.

⁶ What are TheseWounds? The Life of St. Ludgarde, Milwaukee, 1950, 151.

⁷ Plg. Dr. J. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 107.

⁸ Plg. H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 94—95; A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 97; Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 100.

— Viešpatie, aš tik guli ir nieko negaliu veikti, bet tas nieko. Aš noriu imti anuos kentėjimus ant savęs.

Mokinys pasveiko, ištojo į kunigų seminariją ir sėkmingai studijavo. Teresė tuo pačiu momentu pradėjo kentéti jojo gerklės skausmus. Skausmai ją labai kankino, kad ji kartą Jézui net prasitarė:

— Bet niekados nemaniau tokio pikto (skausmo). Jeigu tiek turiu kentéti už klieriką, o kiek skaudžiau turėčiau kentéti už kunigą!

Tikrai ji skaudžiai kentéjo, kad nebegalėjo net valgyti. Rijimo raumenys buvo suparalyžuoti. Pasitenkino šv. Ostijos trupinėliu.

Kartą išaukštintos ramybės būsenoje iš jos burnos išėjo žodžiai:

— Ji kentės gerklės skausmus, iki šis taps kunigu.

Ji to nežinojo, bet žinantieji tikėjo, kad ji pasveiks per primicijų šv. Mišias.

Sužinota, kad po pusdevintų metų, t. y. 1931 m. birželio 30 d. 6.30 val. Regensburge primiciantas laiko pirmąsias šv. Mišias. Buvo laukiama minėtos dienos septintos valandos, kada Teresė, tikėta, pasveikstanti, tačiau po septintos ją kankino dar didesni skausmai iki pusės dešimtos. Vėliau sužinota, kad dėl kažkokiu priežasčių primiciantas šv. Mišias turėjo ne pusę septintos, bet devyniomis. Skausmai paliovė ją kankinę, primiciantui tariant konsekracijos žodžius, ir Teresė tą pačią dieną galėjo priimti vėl visą šv. Ostiją.

1922—23 m. Teresės tėvą labai vargino reumatizmo skausmai, net ranką pritraukė, kad jis nebegalėjo nė siūti. Tėvo liga labai atsiliepė į šeimos materialinę būklę. Tada Teresė paklausė kleboną kun. J. Naberį, ar valia prašyti Dievą, kad tėvo kančia pereitų jai. Klebonas paaiškino, kad jis čia nieko blogo nematas, ir ji meldési tąja intencija. Kitą dieną buvo pritraukta jos kairė ranka ir sutraukta plaštaka taip, kad pirštų galiukai spaudė kairiąją krūtinės pusę, jog, kaip ji yra išsitarusi dr. Fr. Gerlichui, ir šiandien tebesąs randas aukščiau dabar esančios stigmos. Taip truko per du mėnesius — iki 1923 m. balandžio pradžios. Tuo tarpu tėvas tuoj pasveiko ir vėl galėjo dirbti.

JAUNYSTĖJE Teresė Neumannaitė turėjo artimą draugę Karoliną Weiss, kuri tada gyveno netoli Konnersreutho vienkiemėje. Kartą mirtinai susirgo jos tėvas. Nebebuvo vilties jam pa-

sveikti. Šeima didelė. Tėvui mirus, visą šeimą ištiktų skurdas — liktų be globos ir duonos. Ligonio duktė Karolina kreipėsi į Teresę Neumannaitę, prašydama maldos ir užtarimo pas Dievą. Ji kalbėjo Teresei:

— Aš noriu mirti vietoj tévo. Jis reikalingas būti namie, o be manės jie gali ištekti. Tereséle, prašyk Dievą, kad jis paimtu mane.

— Ar tu žinai, Karolina, ko prašai? — Teresé paklausė ją.
— Ir ar tu tikrai to prašai?

— Taip, — atsakė ši.

Netrukus tévas pasveiko, o vietoj jo mirė už šeimą pasiaukojusi duktė Karolina.⁹

Karolinos Weiss kapas, esas Konnersreutho kapinėse, plačiai yra žinomas ir mielai lankomas. 1946 m. balandžio 13 d. ir aš jį aplankiau. Cemento antkapyje įskaičiau tokį įrašą:

— Karolina Weiss, gimusi 1914 m., mirusi 1930 m. Kaltės prisiėmimo, paklusnumo ir gimdytojų bei brolių seserų meilės pavyzdys.

1931 m. liepos 23 d., Karolinos Weiss mirties metinėse, konnersreuthiečiai susilaukė didelio džiaugsmo: tą dieną Teresé matė Karoliną, kuri ją pralinksmino, bet kartu jai paskelbė dar vieną naują rūpestį, matyt, kažką dėl šv. Tévo, kad ji tą mėnesį, ypač liepos 23—24 d. naktį, savo maldas ir kančią aukojo už šv. Tévą. Kaip tik liepos 23 d. vakarą šv. Petro bazilikoje Romoje rasta padėta bomba bazilikai susprogdinti, bet ji buvo laiku pa-stebėta.

Po penktadienio ekstazės, liepos 24 d., Konnersreutho beneficiato kun. Haertlio paklausta, Teresé atsakė, kad popiežiui dar bar geriau einasi, tik jo priešai dar vis késinas ką nors padaryt, bet jis tą žino ir jų nebijo¹⁰.

VIENA JAUNA mergaitė, késindamasi nusižudyti, prarijo nemažai didelių adatų. Ir tikrai — ji atsidūrė mirties pavojuje. Gydytojai nebeišmanė pagalbos, nes negalėjo surasti prarytų adatų. Teresės maldos dėka neišaiškinamai greit visos adatos pasirodė vienoje vietoje po oda, taip kad lengva operacija jos ga-lėjo būti pašalintos.¹¹

⁹ Plg. Eug. T. Sanders, Theresa Neumann's God-Child: „The Apostle“, 5 (May, 1950) 36.

¹⁰ Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 153.

¹¹ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 105.

KAPELIONAS H. Fahselis 1930 m. per Kalėdas buvo labai susirūpinęs savo gerklės užkimimu ir skausmais, kad negalēsiąs kalbėti. Savo susirūpinimą jis išreiškė Teresei.

— Viskas bus gerai! Daugiau pasitikėk! — atsakė ji.

Po to užkimimas dar labiau padidėjo. Jam buvo patarta atšaukti paskaitą, nes vistiek negalēsiąs kalbėti. Jis méginsiąs. Kalbėjės tokiu švelniu balsu, kaip dar niekados. Nuo Kalėdų iki Velykų skaitės 68 paskaitas ir nejautęs jokių gerklės skausmų ir užkimimo.¹²

Vienas kunigas kartą išsireiškė Konnersreutho apylinkės gydytojui, kad jis, tur būt, Konnersreuthe turės mažai darbo, jeigu per Teresę tiek daug pasveiksta. Iš tikrujų susirgę žmonės dažnai kreipiasi tiesiog pas Teresę, o ne kitur. Vieną dieną jie pasako Teresei savo rūpesčius, o kitą dieną, žiūrėk, tas žmogus jau vaikšto.

UŽ NUSIDĖJĒLIUS IR SIELOS LIGONIUS

VIENĄ RYTA, Teresei esant išaukštintos ramybės būsenoje, kun. J. Naberis girdėjo iš Teresės burnos išeinančius žodžius:

— Šiandien po pietų tu būsi pašauktas pas Teresę.

Iš tikrujų po pietų Teresės tévas atbėgo pas kleboną J. Naberį, sakydamas:

— Gerbiamas klebone, malonėkite ateiti pas mus. Aš nesuprantu, kas vyksta: Teresė guli namie ant sofos, dejuoja ir turi didelį troškulį. Ir pastebétina, kad iš jos burnos eina alkoholio kvapas, kuris pripildė visą namą. Kas tai būtų?

Atėjės klebonas užuodė aštrų alkoholio kvapą. Po kurio laiko Teresė atsigavo, ir alkoholio kvapas dingo. Vėliau sužinota, kad kitame mieste vienas asmuo išgyveno vidinių sukrėtimų ir pasveiko iš girtavimo ligos. Kartu sustipréjo tikėjime ir labiau pamilo Jėzų.¹³

PANAŠUS FAKTAS įvyko 1930 m. liepos 26 d., šeštadienį. Penktadienį, tai yra liepos 25 d., išaukštintos ramybės būsenoje kun. Haertlis, Konnersreutho beneficiatas, girdėjo žodžius:

— Rytoj turėsi mažą išgastį, bet sudeginti nereikės.

Iš smalsumo paklausės, ar jie abu — klebonas J. Naberis ir jis — patirsią išgastį, gavo atsakymą:

¹² Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 153.

¹³ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 96.

— Tu būsi pakviestas.

Šeštadienį, po pamokų, pas beneficiatą atbēgo klebonas, prāšdamas skubai eiti pas Teresę. Ši išvēmusi šv. Komunijā. Jis nebežinās kā daryti. Beneficiatas prisiminē vakarykščius žodžius: „bet sudeginti nereikēs“.

Mat, tā popieti, kaip kad dažnokai atsitinka, iš Teresēs burnos išsiveržē kraujų su gleivēmis. Tuo sutepē visā lovā. Kartojantis vēmimams, ji pajuto, kad rytā priimtoji šv. Ostija išeina pro gerklę. Ji labai išsigando. Pačiupo dar turētā švariā nosinę, kuria ir panaudojo. Šv. Ostija visai nebuvo sužalota, tik krauju sutepta. Šv. Ostiju Teresē laikē prieš save ir, visu kūnu drebēda, pro ašaras kalbējo:

— O mieliausias Išganytojau, Tu čia guli. Kodēl Tu pabēgai nuo manęs? Jei aš žinočiau, kā Tau padariau... Aš už tai nieko negaliu. Ak, kā aš dabar turiu daryti? Sakyk!

Ji vis meldēsi, o kunigai stovējo, nežinodami kā daryti. Jie tik žinojo, kad nereikia sudeginti. Pagaliau ji išsitiesė, lyg prādēdama šv. Komunijos ekstazę. Po valandēlēs prasivērē jos burna, lyg ji norētu komunikuotis. Klebonas nosine pakēlē šv. Ostiju, ir ši dingo. Ji nepadarē jokių šv. Ostijos nurijimo judēsių, nusviro ant pagalvēs ir perėjo į išaukštintos ramybēs būseną. Iš jos burnos išėjo žodžiai:

— Išganytojas dabar vēl Teresēlēje. Tai buvo atsiteisimo kančia už vieną sergančią mergaitę. Ši dažnai po šv. Komunijos išsiimdavo iš burnos šv. Ostiju, īdēdavo į savo nosinę; po to rodydavo kareiviams ir drauge su jais išjuokdavo.

Teresei atsigavus, jos pirmi žodžiai buvo šie:

— Ak, dabar Išganytojas vēl manyje. Aš Jį jaučiu.

Ji tuo labai džiaugēsi ir dékojo V. Dievui už Jo gerumą.

Vēliau sužinota, kad tā pačiā dienā (1930 m. liepos 26 d.) toji mergaitė mirē.

Šis įvykis su šv. Ostija buvo ne tik šios mergaitēs nuodēmingų darbų paveikslas, bet taip pat regima Teresēs mistinio gyvenimo apraiška — ji tikrai kentējo už tā mergaitę.¹⁴

KARTĀ TERESĒ su kitais išvyko automobiliu pasivažinēti ir pasigrožēti apylinkēs gamta. Važiuojant pro vieną namą, ji tarė:

¹⁴ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 98—100.

— Čia nusidedama šeštajam Dievo įsakymui. Aš noriu už juos atsiteisti Dievui.

Ir ji pradėjo kančią už juos. Jos kūnas atšalo lyg ledas ir skausmai raižė visą jos kūną¹⁵.

DAŽNAI PENKTADIENIO ekstazės metu Teresė kenčia už esantįjį jos kambaryste, jeigu šis nesantaikoje su Dievu.

Kartą vysk. S. Waitzas paklausė Teresę, kodėl ji tą ir tą valandą taip sunkiai kentėjusi. Ji atsakė:

— Tada kambaryste buvo dvi netikinčios moteriškės, kurios buvo atėjusios išjuokti.

Vėliau minėtam Austrijos vyskupui kita pasakojo, kad anos dvi moteriškės anksciau viešbutyje labai išjuokiančiai kalbėjos¹⁶.

VIENĄ PENKTADIENĮ Teresė paprašė savo tévą pakvesti Konnersreuthe sustojusį poną, kurio vardą ir adresą ji pasakė tévui. Šiam laisvamaniui jėjus į Teresės kambarį, aiškiai padidėjo jos kančios — prisidėjo kančia už jį¹⁷.

VIENAS 46 M. amžiaus lietuvis, kurį čia pavadinsiu X, 1947 m. liepos mėnesį lankėsi Konnersreuthe. Ketvirtadienį jis norėjo pasikalbėti su Terese Neumannaitė. Priėjus jo eilei, Teresė išėjo. Po pusantros valandos grįžus Teresei, visi vėl iš naujo sustojo į eilę, ir stigmatizuotoji priiminėjo toliau. Priėjus X eilei eiti į Teresės kambarį, ji vėl išėjo. Taip tą vakarą atsítiko keturis kartus — kai tik X prieidavo eilė, lyg tyčia Teresė išeidavo. Dėl to X tą vakarą neturėjo progos pasikalbėti su stigmatizuotąja.

Penktadienį po pamaldų prie Neumannų namų laukė apie 14 asmenų. Jie visi drauge buvo įleisti į Teresės kambarį. Kadangi daugiau žmonių nebuvo, jie ją galėjo stebėti kančioje, iki Kristus pasiekė Kalvarijos kalno viršūnę. Po trečiojo Išganytojo suklupimo po kryžiaus našta, artinosi Jeruzalės moterų suraminimas. X, stovėjus pirmoje eilėje prie Teresės lovos, visa atlžiai sekė. Staiga jis nustojo matęs Teresę; jis matė jos rankas, ištiestas į jį (ir drauge į visus žmones), ir tuo pačiu metu pamatė pats save: jo visą kūną nuo galvos iki kojų dengė kažkoks rudas šarvas. Jis nebuvo prilipęs prie kūno, bet į jį visas

¹⁵ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 103.

¹⁶ Vysk. S. Waitz, Mūsų laikų stigmatizuotoji, 46—47.

¹⁷ H. Ganter, Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens, Stuttgart, 1929, 31.

tartum įvilkta. To šarvo viršų sudarė žalčiai, gyvatės, įvairiausiai šliaužai ir kiti nežemiški baisūs gyvūnai. Jie visi lašteliemis buvo sujungti, nors kiekvienas jų skirtinges. Pamatęs šį baisų reginį, X atsiklaupė ir per Teresę pradėjo melsti Išganytoją malonės. Jam tariant "Tėve mūsų" maldos žodžius "ir nevesk mus į pagundą", pačioje šarvo viršūnėje tarp lašteliemis sujungtų šliaužų pamatė mažą langelį ir ant jo padėtą dešimties rusiškų sidabrinių kapeikų monetą. Tai regėdamas, jis atpažino, kur ir kada, būdamas 6—7 m. amžiaus, nuo to langelio paėmė 10 kapeikų. Nuo regimo langelio visos baisenybės sukosi apie X kūną žemyn, kiekviena iš jų vis didesnė ir baisesnė.

Matydamas klūpantį ir besimeldžiantį X, kun. J. Naberis mėgino jį pakelti. Tačiau X prašė jį palikti. Taip pat ir Teresė, perėjusi į pagavos būseną, liepė jo neliesti.

Pasibaigus šiai kančios daliai, visi išėjo. Prieš prasidedant paskutiniajai kančios daliai, į Konnersreuthą atvyko vienos kunitų seminarijos auklėtiniai. Nors X labai norėjo įeiti drauge su klierikais, bet nė vienas, prieš pietus matęs Teresę, nebuvo įleistas. Prieš pereidama į ekstazę, Teresė priminė klebonui J. Naberui:

— Pasakykite aikštėje prie šulinio stovinčiam vyriškiui, kurio nejleidote į kambarį, kad jis tuoje ateitų.

Teresės tévas jį pakvietė, ir jis turėjo laimės stebeti Kalvarijos kalne vykstančią tragediją.

Šeštadienį X turėjo laimės pats pirmas pasikalbėti su Terese. Tarp kitko ji jam pasakė:

— Dabar melskis ir dėkok Dievui už tai, ką jau gavai. Kitą sykį per Jo malonę pas mane atvyks visai kitoks.

Grižęs namo, X neturėjo ramybės, supratęs, kad regėtos baisenybės esančios jo nuodémės, bet jis niekaip negalėjo suprasti kodėl regėjo langelį — pirmą savo nuodémę, kurią buvo išpažinės pirmoje išpažintyje.

Kitą penktadienį staiga jam kilo mintis atlikti kaip galima tobulesnę išpažintį iš viso gyvenimo. Šios minties stipriaiai stumiamas, išėjo į laukus, meldési Šv. Dvasiai. Po ilgesnės maldos visos blogybės, net kurios jau seniai buvo užmirštos, pasidarė tokios aiškios, kaip niekados. Akivaizdžiai prisimindamas, kone regėdamas savo nuodėmes, jis jas surašė, prirašydamas 24 didelius laktus.

Tais pačiais metais rugsėjo 8 d. Altoettinge, stebuklinioje Marijos šventovėje Bavarijoje, įvyko lietuvių tremtinių

atgailos ir Tremtinių Motinos nekalčiausiai širdžiai pasiaukojimo kongresas. X tada čia atliko viso gyvenimo išpažintį pas vieną jėzuitą. Pradėdamas išpažinti nuodėmes, jis vėl išvydo savę lygiai tokį pat, kaip ir Konnersreuthe. Išpažindamas savo nuodėmes iš rašto, jis matė ir jautė, kaip šarvas, dengiąs jo kūną pradėjo plėstis, laisvindamas jo kūną, ir slinkti žemyn. Tačių regėdamas ir jausdamas, labai sujaudintas išpažino nuodėmes. Pasakius paskutinę nuodėmę, šarvas visai nuslinko ir dingo. Po išpažinties ten pat Altoettinge sudegino visą savo nuodėmių sąrašą.

Po šios išpažinties nuvykės į Konnersreuthą, X kančios ekstazę stebėjo kaip kūdikis, o Teresė jam pasakė:

— Dabar jau esi Dievo malonėje. Melskimės vienas už kitą, kad toks pasiliktum per visą savo gyvenimą¹⁸.

VIENA LIETUVAITĖ, kurią čia pavadinsiu Ada, ilgai gyvenusi Vokietijoje, tremtinių stovykloje, vėliau imigravusi į Jungtines Amerikos Valstybes, šios knygos autorui, paprašyta laiške 1949 m. gruodžio 22 d. rašo savo pergyvenimus Konnersreuthe pas Teresę Neumannaitę lygiai tais pačiais žodžiais, kuriuose ji pasakojo mums kelionėje iš Konnersreutho:

— Visą laiką nuo jaunų dienų turėjau skrupulingą sąžinę. Tačiau paskutiniai metais ypač buvo sunku, tiesiog baisu, nes savyje visai neturėjau ramybės. Nors éjau išpažinties kelis kartus iš viso gyvenimo, nieko nepadéjo, ir nežinau, kuo tai būtų baigęsi, jei pas Teresę Neumannaitę nebūtų įvykęs stebuklas. Ko aš kitaip negaliu vadinti.

Iš Dillingeno (prie Dunojaus) mes išvažiavome 1947 m. balandžio trečią ir vakare buvome kažkokioje stotyje (Waldsassene), iš kurios turėjome eiti pěsti apie tris (iš tikrųjų šešis) kilometrus. Jau buvo vakaras. Eidami keliu, visi meldėsi, ir Jūs, kunige, pasakėte, kad kekvienas gali padaryti kokią nors intenciją. Aš padariau intenciją, kad susitvarkytų mano sąžinę, ir dar prašiau Dievą, kad, jėjus į Teresés kambarį, ji pažiūrėtų į mane. Tačiau šis prašymas buvo labai trumpas, nes aš pati supratau, kad čia yra perdaug reikalaujama iš Dievo, ir daugiau apie tai né nepagalvojau né tą vakarą, né sekantį rytą ir dieną.

¹⁸ Iš 1951 m. sausio 25 d. vieno privataus pasikalbėjimo, kuris buvo patikslintas tų pačių metų kovo 18 d.

Į kambarį pas Teresę Neumannaitę jėjau su kitais žmonėmis, kurių buvo minia, po pietų. Teresé sédėjo lovoje. Ji buvo ekstazėje. Man įeinant, visą laiką ji buvo nusisukusi. Aš nežinau, kas mane sulaikė išeinant jos lovos gale, nors ten buvęs kunigas (J. Naberis) kartojo kelis kartus, kad aš išečiau iš kambario, bet nepajégiau. Aš jaučiausi kaip prikalta vietoje. Kažin ar pati būčiau išėjusi tuo momentu. Aš stovėjau gal 3—4 minutes, ir tuo laiku Teresé Neumannaitė pažiūrėjo į mane ir dar kažką pasakė. Ir tuo pačiu momentu aš jaučiausi, kad galiu jau išeiti; rodos, lyg kas pasakė, kad galiu eiti. To žvilgsnio aš negaliu aprašyti, koks jis buvo — jis buvo pilnas skausmo, pasigailėjimo, malonumo ir mirties agonijos. Aš negaliu pilnai aprašyti to, ką mačiau ir jaučiau. Ir visas veidas buvo labai panašus į Kristaus veidą. Išėjus iš kambario, aš buvau labai paveikta to reginio, kaip ir visi kiti žmonės. Ir su manimi įvyko stebuklas, nes mano sąžinė susitvarkė ir aš esu visai ramiai ir pasitikiu Dievo gailestingumu.

1930 M. KALĖDOSE kapelionas kun. H. Fahselis prašė Teresę maldos, kad jis labiau pamiltų Jėzų. Ji atsakė:

— Tą laimėsi.

Apie tai toliau rašo pats kapelionas:

— Sausio mėnesio vieną vakarą, būdamas jau lovoje Muenchene, buvau paveiktas ypatingos vidinės jėgos, kurią aš galiu išsiaiškinti tik kaip antgamtinę malonę. Tai buvo pergyvenimas ir mano religiniame gyvenime pasisukimas, kas man anksčiau buvo neįmanoma¹⁹.

Tokią įvykių, kaip kad atsitiko su lietuvaitė iš Dillingeno, ir panašių Konnersreuthe yra buvę neišpasakytais daug.

UŽ ATSIVERTIMUS

TERESE NEUMANNAITĖ turi ypatingas kančias ir au-koja penktadienio kentėjimus už kūno ir sielos ligonius, už nudidėjelius ir jų ydas, bet ne mažiau ji kenčia už klaidatikių atsivertimą, už misijas ir jų pasisekimą. Šv. Teresėlė Kūdikėlio Jézaus daug meldési ir aukojosi už misijų pasisekimą. Nors ji niekados nebuvo išvykusi į misijų kraštus, tačiau per maldą ir pasiaukojimą ji tapo misijų globėja. Ne mažiau misijomis sie-

¹⁹ Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 73.

lojasi ir Teresė Neumannaitė — per jos kančias ir maldas daug nepažinusį Kristaus Konnersreuthe rado kelią į tikrą Dievo garbinimą.

KONNERSREUTHE vykstant misijoms, už jų pasisekimą Teresė ypač daug kentėjo, norėdama išprašyti iš Dievo daugiau atsivertimo malonių. Tada kaip tik ten lankęsi žydas dr. Karpelis iš Vienos, buvęs socialistiškos krypties rašytojas, vėliau pirklys. Jis su kun. J. Naberiu ir kun. H. Fahseliu ekstazės metu iėjo į Teresės kambarį. Nepraėjus nė trims minutėms, pirklio dešinė ranka pradėjo labai drebėti. Pagavos būsenoje Teresė ištisė savo ranką pirklio kryptimi ir tarė:

— Žinote, čia stovi vienas, kuris dar neturi Išganytojo. Bet jis yra geras. Jis nori turėti Išganytoją, o Išganytojas jি.

Pirklys išėjo neapsakomai paveiktas. Po paskutinio regėjimo jis vėl iėjo. Jis drauge su kitais palietė Teresės ranką. Jि jam kalbėjo:

— Tu ieškai ir ieškai ir giliai mąstai, bet esi vis nepatenkintas. Tu turi daug, bet vis dar nesi patenkintas. Kai turėsi Išganytoją, tada turėsi didelį džiaugsmą, nes tada viską turėsi.

Dar labiau sujaudintas jis paklausė:

— Tereséle, kaip aš galu gauti tą tikėjimą? Ką aš turiu daryti?

— Žinai, Išganytojas jau visa daro. Iš tavęs daug nereikalauja. Aš visa pasiėmiau ant savęs. Tu turi turėti tik gerą valią.

Kitą rytą, atėjės į kleboniją, jis tarė

— Gerbiamas klebone, aš jums nesakau “ačiū”, bet pirmą syki savo gyvenime sakau “Garbę Jézui Kristui”.

Po to jausdamasis turės laimingiausią dieną, jis kalbėjo kun. H. Fahseliu:

— Paskutiniuosius tris mėnesius aš visai nesijuokiau. Šiandien, gerbiamas kunige, pirmą syki vėl juokiaus. Manyje viešpatauja vidinis džiaugsmas, bet aš nežinau, kas jis yra. Šiandien po pietų man išėjus pasivaikščioti, atrodė, kad Kristus vis eina pirm manęs. Su manimi įvyko stebuklas.

To penktadienio ekstazės kančias Teresė buvo paaukojusi už to pirklio atsivertimą. Jis tapo kataliku²⁰.

²⁰ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 100—101; A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 230.

EVANGELIKAS dr. Beckeris, 32-o laipsnio masonas, perėjės į katalikų tikėjimą, ilgame savo straipsnyje "Kaip Konnersreuthe radau Išganytoją" aprašo savo atsivertimo visą eiga, kurią trumpai čia noriu nupasakoti²¹.

Pono Beckerio tévai buvo pavyzdingi krikščionys evangelikai, bet jis nuo 14 m. amžiaus visai netikėjės, nes tikėjimas, jo nuomone, esąs nenuoseklus dalykas. Vietoj to jis įsigilino į okultizmą ir pagaliau į budizmą. Jo nuomone, Kristus buvęs toks pat išminčius, kaip Buda, Zaratustra, Pitagoras ir kt. Bažnyčios niekados nelankęs, nebent masonų šventovę.

Kartą, po 15 vedybinių metų, jo sūnus iš draugo parsinešė knygą ir skaitė balsu apie Paskutinę vakarienę. Tas dalykas ji sujaudino iki ašarų. Tai buvęs pirmas dieviškosios malonės spin-dulėlis.

1928 m. laikraščiai pradėjo plačiai rašyti apie Teresę Neumannaitę, jos nevalgą, ekstazes ir kančias. Bet jis, prisiskaitęs įvairiausių -izmų, aiškino, kad tai esanti autosugestijos, sugestijos ir tolygių dalykų pasekmė, bet kaskart jautė vis didesnį neramumą, ir pagaliau tame kilo nenugalimas noras aplankytį Konnersreuthą. Bet kaip gauti leidimą iš Regensburgo vyskupo? Staiga tame kilo išganinga mintis: Šv. Rašte parašyta be jokių „jeigu“ arba „bet“, kad dangiškasis Tėvas išklauso, jeigu Jis prašomas Kristaus vardu. Jis kasdien pradėjo melstis:

— Mylimasis dangiškasis Tėve, leisk man prašyti Kristaus vardu! Leisk man nuvykti į Konnersreuthą ir pakreipti visa taip, kad aš galėčiau pasikalbėti su Terese.

Netrukus dalykas taip susitvarkė, kad jis tarnybiniais reikalais galėjo lankytis Konnersreuthe 1929 m. gegužės 5 d., sek-madienį. Tačiau jau prieš kelias dienas, būtent balandžio 29 d., Teresė, būdama Eishstaette pas prof. Fr. Wutzą, perspėjo ši, sa-kydama:

— Ši vakarą tu turėsi išgastij, nes aš sunkiai kentėsiu.

Tą vakarą ir visą naktį ji kentėjo už dr. Beckerį. Tada ji mistiniu būdu priėmė šv. Komuniją be kurigo,²² ir tuoju po to išaukštintos ramybės būsenoje Teresės burna tarė žodžius:

— Iš Berlyno į Konnersreuthą atvyksta protestantas, su kuriuo tu turi pasikalbėti.

²¹ Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 33—47 (ištraukos); plg. H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 96—98.

²² Apie šv. Komunijos priėmimą be kurigo žr. žemiau.

Gegužės 5 d. išaukštintos ramybės būsenoje Teresė vėl kalbėjo, kad šiandien protestantas pasirodysias Konnersreuthė ir ji turinti vykti namo.

Visų nustebimui minėtą rytą Teresė grįžo į Konnersreuthą. Ji paaiškino, kad šiandien iš Berlyno atvykusių protestantų, dėl to ji turėjusi grįžti. Ji ilgai kalbėjosi su dr. Beckeriu apie Išganytoją ir jam liepė vėliau dar kartą atvykti.

— Aš tikrai ilgėjausi Konnersreutho, vis daugiau norėdamas apie jį išgirsti. Šiandien aš stebiuosi, — rašo jis, — kad aš galėjau iškesti iki tų metų rugpiūčio 2 d.

Rugpiūčio 2 d. jis galėjo matyti penktadienio ekstazę, o šeštadienį ir sekmadienį pergyventi šv. Komunijos ekstazę. Dabar jis pirmą kartą savo gyvenime sulenkė kelius prieš Išganytoją. Teresei esant išaukštintos ramybės būsenoje, paklausės, nuo ką jis turėjus pradėti, būdamas tokioje savo sielos darganoje, jis gavo atsakymą:

— Išganytojui padarytum didelį džiaugsmą, jeigu taptum kataliku. Bet pirmausia rūpinkis, kad savo žmoną išlaikytum (prie savęs), kitaip tu jos greit neteksi.

Jo žmona buvo katalikė. Dėl nuolatinių tikybinių vaidų jos sveikata mirtinai susilpnėjo. Teresė jos visai nepažino.

Dr. Beckeris tuo pats įsiregistravovo ir vaikus įregistravovo mokyties tikėjimo tiesų. Žmona gyveno džiaugsmu — pagaliau išspildė jos troškimas. Šeimoje vėl viešpatavo ramybę.

Bet netrukus jis vėl pradėjo abejoti ir nebetikėti, kad šv. Komunijos išaukštintos ramybės būsenoje kalbėjės Kristus. Kristus būtų sakęs: "Man padarytum džiaugsmo", o ne "Išganytojui padarytum didelį džiaugsmą". Jis tuo vaikams uždraudė toliau mokyties katekizmo tiesų ir pats nebelankė katechetinių pamokų. Pagaliau jam vėl kilo noras aplankytį Konnersreuthą. Čia jis lankėsi 1929 m. gruodžio 6—8 d. drauge su žmona ir mažiausiuoju vienerių metų sūnumi. Jie visi dalyvavo penktadienio kančios ir šv. Komunijos ekstazėse. Po to klebonas J. Naberis kalbėjo jo žmonai:

— Velnias tvirtai laiko jį supančiojės. Tamsta turi vyruoti gražiai kalbėti ir daug kantrybės turėti. Viskas išeis į gera.

Žmona laikėsi patarimo. Bet jis pats dėl vidinio neramumo tapo labai nervuotas ir namuose šėlo lyg kriokiantis liūtas, keikdamas Bažnyčią ir kiekvieną religinę apraišką šeimoje.

Kilus nenugalimam norui, jis vėl nuvyko į Konnersreuthą. Čia išaukštintos ramybės būsenoje Teresę paklausės, gavo atsakymą:

— Kristus yra tiesa! Jis niekados negali mokyti netiesos arba iškreipto mokslo! Katalikų Bažnyčia yra tiesos saugotoja, ir jeigu tu myli tiesą, tada...

Konnersreuthą jis paliko nuramintas, su naujais pasiryžimais. Netrukus vėl Jame kilo vidinis neramumas. Vaikus pradėjo leisti mokytis protestantiško katekizmo. Po to jo vaikai vienas po kito mirtinai susirgo. Kiekvieną kartą jis arba jo žmona bėgo pas Teresę — kiekvieną kartą vaikai pasveikdavo. Po to vėl savo vaikus pradėjo mokyti katalikiško tikėjimo tiesą, taip kad 1930 m. Velykų antrą dieną Teresę galėjo pasakyti:

— Jis yra laisvamanis, bet Išganytojas jį myli. Aš jau galiu už jį kentėti.

1931 m. liepos 1 d. visa šeima atvyko į Konnersreuthą ir mokėsi katekizmo. Bet staiga dr. Beckeris vėl nutraukė mokymąsi: jam vėl kilo nauji planai, bet tuo pat metu mirtinai susirgo mažasis sūnus. Jo žmona nunešė kūdikį pas Teresę. Ši uždėjo reliktijas jam ant krūtinės ir užlašino šv. Walburgos aliejaus lašą, ir kūdikis lyg iš miego šypsodamasis atbudo. Po šio staigaus išgijimo žmona ragino vyra eiti pas kleboną ir prašyti pamokymo, bet jis visu tuo abejojo.

Kitą rytą vėl susirgo kiti trys vaikai, kiekvienas baisai kankinamas skirtingų skausmų. Vyras tuoj nubėgo pas kleboną J. Naberį užrašyti save ir vaikus ruoštis pereiti į katalikų tikėjimą. Grižęs vaikus rado vėl sveikus.

Dr. Beckeris nuėjo į pirmąją katekizmo pamoką, o Teresę tuo tarpu meldėsi:

— Gerasis Išganytojau, įkvėpk klebonui tikrus žodžius ir padėk, kad viskas būtų gerai.

Po pirmos pamokos dingo net mažiausios abejonės ir vidinis pasipriešinimas. Per tris savaites visiškai pasiruošė, bet išpažintis!... Pagaliau viskas atlikta pagal bažnyties apeigas. Visi penki — tėvas ir vaikai — pakrikštyti, o kitą rytą vėl penki — tėvai ir vyresnieji vaikai — priémė šv. Komuniją. Drauge ir Teresė. Šv. Komunijos ekstazėje, išaukštintos ramybės būsenoje, konvertitų motina paklausė Teresę, ar Viešpats esas jais patenkintas. Gavo atsakymą:

— Pats tėvas turi ateiti.

Šis atėjės rado Teresę dar toje pačioje būsenoje, kurioje jo nustebimui jam buvo primintos dvi nuodėmės iš jo ankstyvesnio gyvenimo. Dr. Beckeris labai susirūpino, gal negerai atlikęs išpažintį. Teresė jį nuramino:

— Nebežvelk atgal. Tau viskas atleista. Bet tu turi žinoti, kad viskas žinoma.

Jo žmonai Teresė dar priminė:

— Išganytojas jau yra patenkintas.

Savo pareiškimą konvertitas dr. Beckeris baigė šiaisiai žodžiais:

— Dievo keliai yra nuostabūs. Jis man leido rasti kelią į Konnersreuthą, taipgi Jis katalikų priešams, kurie net drįsta kalbėti apie velnio apsėdimą (Konnersreuthe), Šv. Rašte yra įrašės eilutę, kurią jie turėtų įsidėti giliai į širdį: "Jūs pažinsite juos iš vaisių".

PRIEŠ KELIOLIKĄ metų kun. H. Fahselis drauge su vienu kitatikiu stebėjo Teresę Kristaus nukryžiavimo ir mirties ekstazėje. Teresei perėjus į pagavos būseną, kitatikis prisiartino prie Teresės ir pirštais palietė jos ranką. Ji nutvėrė jo ranką ir jam atidengė vidinį jo valios nusistatymą Išganytojo atžvilgiu. Tada jis paklausė:

— Tereséle, kaip aš galiuapti tikinčiu? Ką turiu daryti?

— Žinai, Išganytojas jau tai daro. Tau neberekia daug veikti. Aš jau kentėjau už tave. Išganytojas yra labai geras, o tu turi turėti ir toliau tik gerą valią. Klausyk: Išganytojas yra ištiesės rankas virš vyro,²³ o šie vėl virš kitų, ir šie vėl virš kitų, ir taip vienas yra prie tavęs, kurio turi klausyti, ką jis sako. Tas jau vyksta, — kalbėjo jam Teresė.

Šis vyras, atrodo, buvo valdžios žmogus, dėl to Teresė jam kalbėjo apie partinę-politinę-ūkinę pasaulio būklę. Ji maždaug taip kalbėjo:

— Seniau žmonės neturėjo tiek daug vargo. Mes turėtume geriau, jeigu daugiau garbintume Dievą. Mus džiuginanti maža gėlelė jau turi būti priežastimi, kad mes turime dékoti Dievui ir teikti Jam pagarbą. Išganytojas leidžia kančias, kad nubaustų nusidėjėlius ir išmégintų Jį mylinčiųjų ištikimybę arba kad žmonėms duotų progos kitiemis pagelbėti. Bet šios kančios žmogui niekados nėra tokios didelės, kad jisaptų

²³ Suprask apaštalus kaip pirmuosius kunigus.

nelaimingas, turėdamas savyje Išganytoją. Jeigu kuris savo širdyje turi Išganytoją, tada jam viso kito mažai bereikia. Jis yra laimingas, ir Išganytojas savo galia yra su juo, kad viskas būtų gerai. Išganytojas labai greit pagelbsti. Žmogus tai pastebi ir vėl turi pakankamai džiaugsmo. Mes visi turime tą patį Dievą. Išgantyojas mirė už visus, ir yra tik vienas dangus. Žemė duoda pakankamai maisto visiems žmonėms. Bet jeigu trokštama tik žemės, dėl to žmonės susigrūsdami atneša didelį vargą. Bet jeigu ir blogai, Išganytojas gali pagelbėti. Jis galingas. Jis sutvėrė visą pasaulį, palaiko žvaigždes ir žemę. Kodėl jis neturėtų žmonėms pagelbėti? Bet žmonės turi Jį mylėti ir Jo šauktis, tada Jis padės. Vieni greta mūsų (prancūzai) turi daug namų, kuriuose gyvena Išganytojas. Jeigu jie daugiau to laikytusi, jie būtų mums geresni. Bet mes patys pirmiausia turime to paties laikytis. Kiti greta mūsų (rusai) neturi to taip didžiai, ir daug iš jų yra tarp mūsų, kur jie rausiasi, kursto. Bet kiekviena pagalba mums ateis pirmiausia per mus pačius, jeigu Išganytoją mes daugiau mylēsime. Žmonės permažai galvoja apie Dievo galybę, perdaug apie savają.

Toliau Teresė kalbėjo apie Lozoriaus prikėlimą, apie Kristaus prisikėlimą, apie Dievo galybę. Šiame pokalbyje jis rado tikėjimą ir vidinį džiaugsmą. Jam pačiam nesuprantamu būdu išnyko visos abejonės. Jis tapo visai nauju žmogumi.²⁴

KONNERSREUTHO kapinėse, beveik greta Karolinos Weiss kapo, yra kun. Brunono Rothschildo kapas, pažymėtas išpiaustinėtu ąžuolo kryžiumi. Teresės Neumannaitės ekstazių pradžioje drauge su kitais lankési studentas žydas B. Rothschildas. Iš jų rodydama, Teresė pasakė:

— Šis yra Dievo šaukiamas.

Ir ji nedavė ramybės klebonui, kuris dar norėjo delsti, kad šis žydas būtų pamokytas katekizmo ir pakrikštytas. Po krikšto pradėjo studijuoti teologiją ir tapo kunigu. Tačiau jam daug teko kentėti iš namiškių pusės dėl jo kunigystės. Visa tai jis labai skaudžiai pergyveno ir mirė 1932 m. Kūčiose. Jis norėjo, kad būtų palaidotas Konnersreuthe. Jo kapas plačiai žinomas.²⁵

AUSTRIJOJE VIENAS 75 m. amžiaus senis, vardu Teodoras, 30 m. buvęs sunkiųjų darbų kalėjime, mirties akivaizdoje atsisakė bet kokio kunigo patarnavimo.

²⁴ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 56—58.

²⁵ F. Thomas, The Mystery of Konnersreuth, 117—119 ir 124.

— Man nereikalinga. Aš nesu blogas žmogus. Ir be kunigo galiu nueiti į dangų.

Vietos klebonas tą Teodoro užsispypimą papasakojo grafienei Enrikai.

— Gerbiamas klebone, Teodoras turi atsiversti. Jis negali taip mirti.

— Ką tamsta padarysi? — paklausė klebonas.

— Dar šiandien parašysiu į Konnersreuthą Teresei Neumannaitėi, prašydama, kad ji savo kančią paaukotų už šį vargšą, kad Išganytojas suteiktų jam atsivertimo malonę.

Netrukus klebonas buvo iškiestas pas ligonį Teodorą, kuris jį sutiko su džiaugsmu:

— Gerbiamas klebone, noriu prieiti išpažinties ir... mirti kaip krikščionis.

Jis nuoširdžiai atliko viso gyvenimo išpažintį ir labai ramiai užmigo Viešpatyje. Tuo pačiu metu grafienė gavo atsakymą iš Konnersreutho klebono J. Naberio, kad Teresė Neumannaitė meldėsi ir aukojosi už mirštantį kalini²⁶.

VIENAS TIKEJIMO priešas manė pasiginčyti su Terese Neumannaitė. Jis ją rado kaip tik išaukštintos ramybės būsenoje. Kiekvienas jo priekaištias buvo atremtas vikriai, sumušančiais žodžiais. Pagaliau Teresė jam tarė:

— Tu nori viską čiupti rankomis ir nieko netikėti. Dabar tegul kiti trumpam išeina iš kambario, aš tau noriu dar kai ką pasakyti.

Kitiems išėjus, Teresė jam atidengė jo vidines paslaptis, ir jis visiškai grīžo prie Dievo.²⁷

1928 m. birželio 29 d. Teresė labai sunkiai kentėjo už vieną jaunikaitij, netyčia išgėrusi nuodų. Savo kančia ji išgelbėjo jo gyvybę ir jam laimėjo atsivertimo malonę.²⁸

1928 m. gavėnios pradžioje Teresė kalbėjo tėvui O. Staudingeriui:

— Kitą savaitę (gavėnios antrąją) aš vėl daug kentésiu, nes mirs viena mergaitė, esanti dideliame pavojuje amžinai pražūti. Praeitais metais, man esant ekstazėje, kambaryste buvo daug

²⁶ P. O. Staudinger, Die Leidensblume von Konnersreuth, 55—56.

²⁷ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 67.

²⁸ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 255.

žmonių. Aš pasakiau: čia yra viena, kuri Išganytoją yra labai įskaudinusi. Kitą dieną atėjo mergaitė, kuri čia buvo buvusi. Tai ji esanti toji vargšė nusidéjelė. Aš jai kalbėjau atsisakyti nedorovingo gyvenimo. Ji su tuo mielai sutiko. O dabar jau kitą savaitę ji mirs. Dėl to, kaip man ekstazėje apreikšta, aš už ja turėsiu ypačiai daug kentėti.²⁹

TOKIŲ IR PANAŠIŲ atsivertimų Konnersreuthe vyko ir įvyksta be skaičiaus daug. Beveik visi Konnersreutho įvykių tyri-nėtojai rado tikėjimą ir tapo uolūs jų gynėjai, k. a. buvęs laisvamanis dr. R. Hynekas, Kukulos universiteto profesorius Čekoslovakijoje, dr. P. Radlo, buvęs teosofas, dr. Fr. Gerlichas ir daug kitų, kurių negaliu plačiau čia paminėti dėl vienos stokos.³⁰

UŽ VĖLES SKAISTYKLOJE

TERESĖ NEPAMIRŠTA ir mirusiuju. Ji daug už juos meldžiasi ir kenčia, ypač lapkričio mėnesį.

— Dažnai man pasirodo vargšės vėlės, man pažistamos iš jaunystės, — susirūpinusi pasakoja Teresė. — O kaip jos mane maldauja! „Teresėlė“, — šaukiasi vėlė, — kodėl tu mane visai pamiršai? Ar tu daugiau nebeprisimeni, kad aš tau tą ir tą daiviau!? Gelbék mane! Už tai per amžius tau būsiu dékinga!“ Permažai meldžiamasi už vargšes vėles, ypač už kunigus ir vienuolius. Žmonės mano, kad šie einą tiesiai į dangų! Bet taip nėra. Juo daugiau kas gauna malonių, juo daugiau iš jo reikalaujama. Pirmiau ir aš permažai meldžiausi ir kentėjau už vargšes vėles. Ak, kaip aš dabar gailiuosi!

1934 m. Vélinėse, pasibaigus regėjimui, Teresė ragino daugiau melstis už mirusius vyskupus, už kuriuos iš tikrujų permažai meldžiamasi.

KARTĄ TERESĖ, prisiminusi savo kaimo vieną mergaitę, iš skaistyklos perėjusią į dangų, prasitarė tévui O. Staudingerui:

— Šventieji gali melstis už kenčiančias vėles, bet jie negali atgailoti už jas. Mes turime joms padėti. Mes esame laimingėsnėje būklėje, bent dalinai galėdami jų kančias perimti sau.

²⁹ Die Leidensblume von Konnersreuth, 13.

³⁰ Plg. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 15, 28, 36; Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 176...

Pagal Teresę daug vėlių turi kentéti tai, ką nusidéjo. Kas, pvz., per pamaldas stovéjo prie bažnyčios, kenčia troškimą įėti į bažnyčią, bet negali. Pagal Teresés regéjimą atrodo, kad skaisstykloje vėlės didžiausia kančia bus ilgėjimosi kančia.³¹

Kun. J. Naberis iš ekstazinių Teresés, kenčiančios už kurią vėlę, judesių įžiūri ilgėjimosi kančią. Toje kančioje ji dažnai, iškėlus rankas, šaukia:

— Gelbék mane, gelbék mane! Aš daugiau nebegaliu.

Po ilgų tokios kančios valandų Teresé staiga lyg visa keliasi aukštyn, per skausmingą jos veidą perbėga džiaugsmo spindulėlis, nes ji mato į dangų bekylančią vėlę, už kurią kentéjo.³²

Teresé savo kančiomis ir maldomis yra daug vėlių išvadavusi iš skaistyklos, ypač Vélinių dieną.

1928 m. Vélinėse Teresé galėjo du kartus — rytą ir vakarą — aplankytí kenčiančias vėles skaistykloje. Neapsakomu liūdesiu Teresé žiūréjo į vėles šviesos pavidalais, kurios buvo dar nevissai švarios. Ji matė keletą pažistamų. Kai kurioms ji pagelbėjo. Vieną vėlę ji išvadavo lapkričio 9 d. — Vélinių oktavoje.³³

1946 m. man pietaujant "Baltojo žirgo" svetainėje Konnersreuthe, padavėja pasakojo, kad užpernai (t. y. 1944 m.) Vélinėse Teresé matė savo kančios ir maldos déka dvi Konnersreutho pažystamas vėles, pereinančias iš skaistyklos į dangų.

VIENAS AMERIKIETIS kunigas paklausé Teresę apie nesenai mirusią savo motiną.

— Ji danguje, — atsaké Teresé.

Tada paklausta apie prieš kelerius metus mirusį jo tėvą, Teresé, jo nustebimui, atsaké:

— Už jį reikia melstis. Jis dar skaistykloje.

— Argi tai galimas daiktas? Aš jau tiek daug Mišių aukojau už jį!

Tada Teresé jam paaiškino:

³¹ Odo Staudinger, Die Leidensblume von Konnersreuth 25; plg. Eug. Can. De Hovre The Riddle of Konnersreuth, translated by Rev. P. M. Van Dorpe, Chicago, Ill., 1933, 83.

³² Odo Staudinger, t. p., 25.

³³ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 272.

³⁴ Odo Staudinger, t. p., 24.

— Savo gyvenime jis permažai vertino šv. Mišias. Nors jis gyveno visai netoli bažnyčios ir turėjo daug laiko ir šiokiadieniais dalyvauti šv. Mišiose, bet neateidavo. Jis paprastai eidavo tik į įsakytais šventadienio šv. Mišias. Dėl to paaukotosios šv. Mišios dar to neišlygino. Dievas yra teisingas!³⁵

Čia vysk. S. Waitzas tėsia Teresės mintj:

— Kas gyvenime vengė šv. Mišių klausyti ir šv. Komuniją priimti, tas atgailauja tuo, kad jam šv. Mišių vaisiai mažiau prieinami.³⁶

VIENAS KUNIGAS, kurio motiną Teresę matė skaistykloje, nenorėjo tikėti jos žodžių teisingumu ir prieštaraudamas jai kalbėjo:

— Mano motina prieš mirtį ilgai ilgai sirgo. Daugumą ji jau čia bus atgailojusi!

— Ji permažai išnaudojo ligą, kad būtų atgailojusi meilėje ir kantrybėje, — ramiai paaiškino Teresę.³⁷

1928 m. tėvui O. Staudingeriui tarp kitko Teresė pasakė:

— Rytą (kovo 3 d.) aš kentésiu iki vėlaus vakaro, kad išvaduočiau savo senelio vėlę (iš skaistyklos). Jis išdriso man apsireikšti, kadangi jis, pats būdamas neturtingas, kartą pusę savo turto, kuris grynais pinigais tesudarė aštuonias markes, atidavė vienam neturtingam amatininko mokinui. Jis man apsireiškė kaip tik tą metų dieną, kurią buvo padaręs minėtą mielaširdingą darbą.³⁸

* * *

*

ŠIO SKYRIAUS pabaigai primintinas dar vienas pavyzdėlis iš gyvenimo. Nelaimingos moterystės vyras, kurio žmona gyveno su kitu vyru, buvo nutolęs nuo Dievo. Jo sūnūs šiaip taip prikalbino jį atvykti į Konnersreuthą. Čion jis atvyko su dviem sūnumis. Vaikai eina pas Teresę, o jis vėl griežtai atsisako. Pagaliau sutinka jeiti.

³⁵ Odo Staudinger, Die Leidensblume von Konnersreuth, 24.

³⁶ Mūsų laikų stigmatizuojai, 45.

³⁷ Odo Staudinger, t. p., 25.

³⁸ T. p., 24.

— Ak, kaip sunkiai kenti, — giliai atsiduso nelaimingasis vyriškis.

Teresė pažvelgė į jį ir nuoširdžiai tarė:

— Jeigu tu pažintum Dievo meilę, sutiktum dar daugiau kenčeti.

Čia prisimintini Šv. Rašto žodžiai:

— Meilė... viską nukenčia, visa tiki, visa ko viliasi, visa pakelia.³⁹

VISIEMS AIŠKU iš pavyzdėlių, suminėtų šiame skyriuje, kokią reikšmę turi Konnersreuthas katalikiškajam pasaulyui: lengvatikiai katalikai ten randa tikėjimo sustiprinimą, netikę — tikėjimą, ligoniai — sveikatą, nusidéjeliai — atgailą, numirėliai — laimę. Trumpai sakant, Konnersreuthas yra Dievo garbei ir sielų laimei.

³⁹ 1 Kor. 13, 7.

DŽIAUGSMO IR GARBĖS REGĖJIMAI

Tau leista ne tik kentēti su Išganytoju,
bet ir džiaugtis drauge su Juo.

Šv. Teresė Kūd Jėzaus.

PAGRINDINIAI ir esminiai Teresés Neumannaitės regėjimai yra Viešpaties Jézaus kryžiaus kelio matymas; ne tik matymas, bet ir dalyvavimas. Teresé drauge su Kristumi kenčia ir liūdi dėl žmonių nedorybių. Žmogus negali visą laiką tik kentēti. Jam leista jau čia, žemėje, patirti dvasinio džiaugsmo spindulėli. Ne visi jį patiria, nes ne visi moka liūdėti ir džiaugtis drauge su katalikų Bažnyčia. Jie pamiršta, kad tik per kryžių ir kančią eina ma i džiaugsmą ir garbę.

Ivairiose džiaugsmą išreiškiančiose liturginėse šventėse Teresé turi džiaugsmo ir garbės regėjimus. Ji regėjimais lyg pina visų trijų šv. Rožančiaus dalių vainiką. Kančios regėjimų vainiką ji pina penktadieniais, o džiaugsmo ir garbės regėjimus ji turi ivairiose šventėse ir šv. Mišių bei šv. Komunijos progomis, k. a. triumfališko Kristaus iš Numirusių Priskėlimo šventėje, Kristaus Dangun Žengimo šventėje, Dievo Motinos Marijos ir šventųjų šventėse.

Džiaugsmo ir garbės regėjimai yra mažiau dramiški, negu kančios regėjimai, bet ir šie yra realūs ir detalūs. Jie taip pat atispindi Teresés veide, vaizdžiai perduodami veido išraiška ir gestais, kas padeda lengvai suprasti lankytojams visa tai, ką ji mato, ypač kad jos visų džiaugsmo ir garbės regėjimų turinį sudaro Bažnyčios liturgijoje švenčiamos šventės turinys.

Šiame skyriuje stengiuos atpasakoti kai kuriuos svarbesnius Teresés džiaugsmo ir garbės regėjimus. Iki 1929 m. pradžios buvo smulkmeniškai stenografuojami visi Teresés regėjimų nupaskojimai, o vėliau šiaip tik progomis užrašomi, papildomi. Čia leisiu,

kiek galima, kalbėti pačiai Teresei, imdamas pagrindan ankstyvesniuosius regėjimus. Aišku, kasmet ji turi iš svarbesniųjų tuos pačius regėjimus, bet atpasakoja savais žodžiais. Pav., kalbėdama apie tris karalius, vieną kartą plačiau nupasakoja jų apsirengimą, kitą kartą kalba nukrypsta daugiau apie dramblius ir t.t., nors regėjimų centre visados būna Išganytojas ar tos dienos šventasis. Bet dažnai, ypač iš šventųjų gyvenimo, ji turėtų skirtingus regėjimus — mato ne tą pačią įvykio ar šventojo gyvenimo nuotrupą, laikotarpi.

K A L Ė D O S

PIRMĄ KARTĄ Kristaus gimimo istorinį regėjimą Teresė turėjo 1926 m. Kalėdose¹. Tais metais Kūčios buvo penktadienį. Tačiau penktadienį, nors buvo ir Kūčios, Teresė turėjo Kristaus kančios ekstazę. Iki popiečio ji pergyvено suaugusio Kristaus mirtį, o vakare matė Kristų kaip naujagimį.

Iki vakaro Teresė atgavo beveik visas per kančią prarastas jėgas. Kūčių vakarą visi šeimos nariai išėjo į Bernelių Mišias². Namie, prie ligonės, pasiliko tėvas. Jis budėjo Teresės kambaryje, skaitydamas Kalėdų Evangelijos paaškinimus. Antram bažnyčios varpo dūžiui paskelbus konsekraciją, tėvas atsiklaupė. Staiga išgirdo Teresės spontanišką šūktelėjimą, kad tėvas net krūptelėjo. Pažvelgės, pamatė ją besišypsančią. Akys buvo atviros, galva truputį pasukta į šalį, lyg ko nors atidžiai klausytusi. Netrukus pasikélé nuo pagalvės, veidą pakreipė į bažnyčios pusę, iš kur buvo girdėti varpo garsai. Šis žavus regėjimas truko gana ilgai. Stiprus žvilgsnis visą laiką buvo įsmeigtas į vieną tašką. Iš bažnyčios grįžę namiškiai nežinojo ką daryti. Jie pasiuntė Jonuką pakvesti kleboną. Pagaliau, po keleto minučių, Teresė užsimerkė ir nusviro ant pagalvės — regėjimas baigėsi. Maždaug po dviejų minučių ji vėl atsimerkė. Pasijutusi lyg bėsanti svetimose aplinkybėse, tyliai prasitarė:

— Dabar mielai norėčiau mirti... Čia negražu. Ten taip gražu. Norėčiau mirti. Čia taip niūru.

¹ Plg., Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 121—124; Fr. v. Lama, Therese Neumann, 115—117.

² Bavarioje pirmosios kalėdinės šv. Mišios, vadinamos Bernelių Mišios, būna Kūčių vakarą.

Visai atsigavusi, betardama paskutiniuosius žodžius, ranką uždėjo ant veido, kad pasléptų ašaras. Klebonas mėgino ją prakalbinti, sakydamas:

— Tereséle, mes kaip tik grįzome iš Bernelių Mišių... Šiandien Kūčių vakaras...

Ji visai nekreipė dėmesio į klebono žodžius.

— Kūdikėlis Jėzus atėjo, — tėsė klebonas.

I šiuos žodžius staiga ji reagavo ir, džiaugsmo pagauta, tarė:

— Ak, taip, tai buvo Kūdikėlis Jėzus!

Tik dabar ji suprato mačiusi Vaikelį Jėzų.

Tada jai buvo parodyti du kambarystėje buvę Kūdikėlio Jėzaus paveikslėliai. Ji juos atstumė, sakydama, kad jie nesą tokie gražūs, kaip matytasis, ir gyvai kalbėjo: Kūdikėlis Jėzus, kurį ji matė, buvęs gyvas.

Toliau ji pasakojo, kad ją pažadino nuostabiai graži giesmė ir muzika. Žmonės niekados negali taip gražiai giedoti ir groti. Per visą regėjimą buvo giedami tie patys žodžiai, bet ji nebegalinti jų pakartoti. Giedojimo pradžioje garsai skambėjo tamsoje, vėliau staiga pasirodė daug kartų matytoji šviesa, iš kurios ji girdėjo balsą:

— Tau leista ne tik kentėti su Išganytoju, bet ir džiaugtis drauge su Juo. Tačiau pasilik visados nusižeminusi ir kūdikiška.

Tada Teresė šiek tiek pasikėlė, ir prieš ją atsiskleidė nepalyginamai labiau spindinti šviesa.

— Ir aš mačiau ties savim mažą Vaikelį. Jis buvo ant balto debesėlio. O, koks Jis gražus, koks malonus! Jি mačiau šviesos viduryje. Jis apvilktais baltais marškinėliais. Jis turėjo šviesiai rožinius skruostelius, neperdaug raudonus, bet tik truputį, ir gražias, mažas kojutes. Švelnučiai šviesūs plaukai su gražiomis garbanomis juosė besišypsantį veidelį. Jis turėjo skaisčias tam siai mėlynas akutes. Jis tiesė rankutes į mane ir man šypsojosi. Man atrodė, lyg Jis norėtų ateiti pas mane.

Vėliau prof. Fr. Wutzas, daugelio kalbų žinovas, bibliinių kalbų specialistas, įvairiomis kalbomis kartojo angelų giesmės žodžius: "Garbė Dievui aukštybėse", bet kiekvieną kartą Teresė purtė galvą. Pagaliau jam pasakius aramaiškai, Teresė tuoju sušuko:

— Taip, ši! Ši giedota giesmė, bet truputį kažko dar stinga.

Kelionė į Betliejų

1927 M. KALĖDOSE, pradedant gruodžio 22 d., dr. Fr. Gerlichas, prof. Fr. Wutzas ir klebonas J. Naberis turėjo progos ir laiko tiksliai sužymėti Teresės regėjimų turinį, kuri ji nupasakojo kiekvienoje pagavos būsenoje. Gruodžio 22—24 d. Teresės regėjimus sužymėjo pats klebonas, o toliau užrašinėjo į Konnersreuthą atskubėjęs dr. Fr. Gerlichas. Išaukštintos ramybės būsenoje Teresė gyvai pasakojo regėtus dalykus. Dr. Fr. Gerlichas patikrino ir detalizavo klebono J. Naberio užrašus³.

GRUODŽIO 22 d. Teresė matė, kaip Juozapas ir Marija išsirošė į Betliejų. Iš darbo grįžęs namo, Juozapas pasakė Marijai, kad, ciesoriaus Augusto paliepimu, juodu turėti į Betliejų, nes ten vykstas privalomas žmonių surašymas. Juozapas labai susirūpino Marija. Jis ketino vykti vienas, manydamas, kad Marijai kelionė būsianti persunki. Marija jam atsakiusi, kad ji eisianti kartu, paklusdama vyriausybei. Dievas juos globosiąs.

Jie tuoju pradėjo ruoštis į kelionę. Pirmiausia pasirūpino gauti asilę, nes gal reikėsiau pieno. Ant asilės uždėjo pilką audėklą palapinei ir pilką vilnonę antklodę. Kitus reikmenis persvérė per abu asilės šonus: kairėn pusėn pilkoje vilnonėje antklodėje įviniojo šiltą viršutinį Juozapo apsiaustą, duoną ir vaisius, o dešinėn pusėn persvérė du ryšulius. Priekinis ryšulys buvo sudarytas iš vilnonių antklodžių, vystyklių ir marškinélių lauktajam Kūdikiui, o užpakalinis ryšulys buvo kanapinis maišas su Marijos viršutiniu šiltu apsiaustu ir valgiais. Prie asilės šono juodu pririšo dar tris gaires palapinei.

Rytą apie šeštą valandą Marija atsisėdo ant asilės, kojas nuleisdama kairėje pusėje. Juozapas éjo pirma asilės taip pat kairėje pusėje, dešinėje rankoje laikydamas tamsiai rudą odinį pavadij, o kairėje — apskritai lenktą lazdą, aukštesnę už save. Juozapas vilkėjo tamsiai geltona jupa, ant jos užsivilkës dar ruda apsiaustą. Marija dévėjo šiltu pilkai rudu drabužiu ir geltonu vilnoniu nuometu.

Oras buvo šaltokas ir lietingas. Kelias nelygus ir slidus. Tą dieną kelionė buvo sėkminga, bet iki vakaro nepavyko pasiekti kokių nors užeigos namų. Tada negyvenamoje apylinkėje,

³ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 177—193.

po medžiu, pastatė palapinę ir pailsėjo ant savo atsineštų ant-klodžių. Asilė stovėjo pririšta prie medžio.

GRUODŽIO 23 d. juodu pradėjo kelionę apie pusę šešių. Tarpais Marija eidavo pėscia. Pailsusi vėl atsisėsdavo ant asilės. Prieš pat vidurdienį ji daugiau éjo, nes asilė buvo jau gerkai sušilusi, pavargusi.

Pagaliau jie pamatė vienišą namelį. Dékodami Dievui, jie artinosi prie jo. Čia gyveno labai neturtingų senelių pora. Juodu turéjo sūnų ir dukrą. Abu seneliai labai malonai pakvietė keleivius į vidų. Marija atrodė pageltusiai išblyškusi, bet šiaip ji buvo sveika ir tvirta. Seneliai keleiviams davé šilto viralo. Už jų nuosirdumą Išganytojas véliau atsilygino: abu seneliai miré kaip geri pagony, o jų vaikai tapo krikšcionys. Juodu klausési šv. Jono pamokslą. Brolis tuoju pasikrikštydino ir tapo vienas iš 72 Kristaus mokytinii. Pasikrikštydino ir jo sesuo, kuri giminaicių pagonių buvo nutraukta nuo stogo, kada ji naikino ten esančius dievaičius, ir kisdama užsimušė.

Naktį Marija ir Juozapas praleido vienuose mažuose kaimo nakvynės namuose, gerai pailsédami.

GRUODŽIO 24 d. juodu pradėjo savo kelionę šeštą valandą. Iki vidurdienio asilė pavargo. Be užmokesčio jai gavo šiek tiek maisto. Oras buvo lietingas ir šaltas.

Vakare, 17.45 val., Marija nulipo nuo asilės, o Juozapas įvedė gyvulėli pro šiaurinius vartus į Betliejaus miestelį. Tada Betliejus turéjo 1,100 gyventojų. Namų stogai buvo plokšti. Langai kvadratiniai, siauri arba apskriti be stiklų, bet užtaisyti medinėmis skalomis ir užuolaidomis. Gatvės buvo grjostos dideliais akmenimis. Vartuose ir gatvėje ant dviejų metrų ilgio stiebų lyg keptuvėse degė žibintai. Namai stovėjo tiesiomis linijomis, bet be tarpu.

Marija palaikė asilę už pavadžio, o Juozapas jéjo į vieną gatvęs dešinėje esantį namą ir vėl greit nuliūdės išėjo. Priéjės Marijai pasakė, kad ten negavęs nakvynei vietos, ir jéjo į kitą didelį užeigos namą, bet ir čia nebuvo jiems vietos — visur užimta. Jis nuliūdės grjžo pas Mariją, o ši jam tarė paguodos žodį. Dar pasiteiravo viename name kairėje gatvės pusėje, bet irgi be pasekmių. Šis buvo kaip tik tas namas, iš kurio Juozapas buvo kilęs ir kur turéjo iširašyti. Esant didelei spūščiai, iširašymą Juozapas norėjo atidéti rytdienai. Marija ji perkalbėjo ko greičiausiai paklusti valdžios įsakymui. Be to, Marijos valanda jau

buvo arti. Marija laukė eilės įsirašydinti, o Juozapas vis ieškojo pastogės. Pagaliau, priėjus eilei, jie įsirašydino. Juozapas pasiteiravo vieną vyra nakvynės. Šis atsakė, kad jau visai nebesą laisvų vietų. Pagaliau šis vyriškis, kaip vienas iš savininkų, jiems leido apsinakvoti už pietinių miesto vartų esančiame tvartelyje. Vėliau šio vyriškio piemenėliai buvo tarp tų, kurie pagarbino Vaikelį Jėzū.

Prie vartų Juozapas uždegė savo iš namų atsineštąji žibintą ir vyko į nurodytą tvartelį, iki kurio keliu buvo apie 200 metrų ir nuo kelio taku dar 50 metrų. Maždaug 20 val. jie įėjo į tvartelį, Juozapui atstūmus duris į dešinę pusę. Tvartelis buvo maždaug 7 metrų ilgio ir 4 metrų pločio. Jis stovėjo rytinėje kalno pašlaitėje. Tolimesnysis tvartelio šonas dalinai buvo po tamsiai ruda uola vieno metro gilioje. Tvartelio stogas buvo vienpusis, užpakalinei briaunai esant pakeltai pusmetriu aukšciau. Sienos buvo padarytos iš senų storų gulsčių lentų. Dešinėje buvo mažas, beveik stačiakampis, bet į viršų platesnis lanelis. Juozapas asilė pririšo prie baslio tvartelio gale, kairėje, o žibintą pakabino tvartelio viduryje prie stogo. Tada Juozapas paruošė guoli Marijai, patiesdamas palapinės audeklą ir vilnonę antklodę ant žemės prie dešiniosios sienos, o sau patiesė kitą vilnonę antklodę ir padarė šiaudinę pagalvę prie kairiosios sienos. Dangus buvo apsiniaukęs.

Iš g a n y t o j o g i m i m a s

TOLIMESNĮ pirmųjų Kalėdų istorinį vyksmą Teresė matė 23.13—23.19 val. regėjimo būsenoje. Jos veidas spindėjo neapsakomu džiaugsmu. Judesiai buvo nepaprastai gyvi — ji judino kojas, o rankos pirštais ieškojo ką nors paimti.

Perėjusi į pagavos būseną, Teresė kalbėjo:

— Ką tik buvau tvartelyje. Jis (Kūdikėlis) buvo suvyniotas antklodėmis. Mačiau Jo mažytes rankutes ir kone visą laiką užmerktas akutes. Ten buvo labai šalta.

Toliau Teresė smulkmeniškai pasakojo apie matytą Vaikelį ir tvartelį, o prof. Fr. Wutzas užrašinėjo. Prie to, kas jau pasaikta, dar pridėtina, kad apie tris ketvirčius metro nuo tolimesniosios sienos buvo apie dešimties baslių eilė. Tarp jų penkerios édžios ir dar dvejos édžios buvo prie durų kairėje, o už šių, tvartelio kertėje, buvo šiaudų ($\frac{3}{4}$ kvietinių ir $\frac{1}{4}$ kitokių kietų šiaudų). Édžios stovėjo ant sukryžiuotų kojų. Iš galo atrodė lotyniška raidė X. Édžios, kuriose gulėjo Kūdikėlis, stovėjo beveik

tvartelio viduryje, apie pusantro metro nuo tolimesniosios sienos ties durimis. Jos buvo truputį ilgelesnės ir stovėjo truputį įžambai (↖). Kūdikėlio galva buvo į tvartelio gilumą, o kojos į duris, taip kad Teresė, stovėdama tvartelio kairėje pusėje prie durų, aiškiai galėjo matyti Kūdikėlio veidą.

Dabar Teresė paklausė kleboną J. Naberį, kas galėjo būti tas Kūdikėlis. Jai paaiškinta, kad tai buvęs Kūdikėlis Jėzus. Ji labai nudžiugo.

Toliau Teresė linksmai pasakojo, kad Motina stovėjo Išganytojo kairėje ir glostė Jo rankutes. Juozapas, sunéręs rankas, stovėjo Kūdikėlio dešinėje ir kažką balsu pasakė, bet Teresė nesupratusi. Po to Marija sukryžiavo rankas ant savo krūtinės. Prakartėlėje šiaudai, ant kurių gulėjo Kūdikėlis, buvo labai tam-sūs ir stori. Juozapo atsineštasis žibintas visą laiką degė. Paklausta, ar tvartelyje nebuvo jaučio, ji paneigė:

— Jokio gyvulio ten nebuvo.⁴

Smulkmeniškai klausinėjama, Teresė aiškino visa, ką matė tvartelyje, vis grįždama prie Kūdikėlio, kuris buvo viso jos regėjimo ir pasakojimo centrinis objektas.

Paties Kristaus gimimo Teresė nematė, bet išaukštintos ramybės būsenoje ji pažodžiuui taip kalbėjo:

— Maždaug 23 val. Marija įpuolė ekstazėn. Ji atsiklaupė ir rankas sukryžiavo ant krūtinės. Vidurnaktį dieviškasis Kūdikėlis paliko Motinos iščią, jos nesužeisdamas ir nesukeldamas jokių skausmų... Marijai atsistojus, Juozapas tvarkingai įklojo šiaudų į prakartėlę. Pirmiausia įdėjo kvietinių šiaudų, o ant jų mažiau nendrinių. Šios édžios buvo maždaug vieno metro ilgio. Ne visos édžios tvartelyje buvo vienokio dydžio. I šias édžias Marija įdėjo dieviškajį Kūdikį, pirma Ji nusausinusi, įvyniodama į vystyklus. Tada apvilklo marškinėliais ilgomis rankovémis. Marškinėliai buvo ilgi — dengė net kojutes. Tada ji įvynijojo Ji į vilnonę antklodę. Po to Juozapas dešinėje ir Marija kairėje Kūdikėliui pareiškė dievišką pagarbą. Juozapas meldėsi, ties krūtine iškėlęs rankas, atkreiptais pirštais į kitos kitą. Marijos rankos buvo sukryžiuotos ant krūtinės. Kristui gimus, dangus nusigiedrijo; danguje buvo matyti žvaigždės.

⁴ Kai kurie mistikai regėtojai sako, kad, gimusį Kūdikėlį Jėzų Marijai paguldius į prakartėlę, nuo kaimyninių laukų atėjė jėjo į tvartelį jautis ir asilas ir, prie prakartėlės perpuolę ant kelių, su pagarba pūtē kvapą Kūdikėliui Jėzui. Plg. Brown, The Life of Mary as Seen by the Mystics, Milwaukee, Wisc., 1951, 119.

TOSE PAČIOSE KALĖDOSE (1927 m.), per šv. Mišias, Te resė buvo namie, nes ji jautėsi dar labai pavargusi nuo penktadienį turėtos kančios ekstazės. Varpams skambant konsekracijai, Teresė įpuolė ekstazėn. Joje ji matė Kūdikėlio Jėzaus išaukštiniam. Konsekracijos metu ji viena sau kalbėjo:

— Ak ne, ak ne. Išganytojau, Tu esi geras! Aš mielai noriu mirti, kad nueičiau pas Tave. Bet kaip Tu nori. Ak, Išganytojau, Tu esi geras. Jeigu visi Tave pažintų, visi Tave labai ir labai mylėtų.

Kūdikėlis buvo maždaug 50 cm aukščio. Jis vilkėjo sniego baltumo marškinėliais, kurie buvo nuo kaklo iki kojų kauliukų ir ilgomis rankovėmis. Jis stovėjo ant šviesaus debesėlio, meiliai šypsojosi, ištiesės rankutes. Jo plaukai buvo šviesūs, pasiraitę, akys tamsiai mėlynos. Viskas atrodė dangiškai gražu. Tolumoje ji girdėjo žavinčią giesmę.

Piemens lanko Išganytojų

KALĘDŲ RYTA, 1.20 val., Teresė turėjo naują regėjimą. Priėmusi šv. Komuniją, būdama išaukštintos ramybės būsenoje, ji klebonui kalbėjo:

— Dabar aš galu tau pasakyti. Dabar Išganytojas manyje. Pirmesnėje (pagavos) būsenoje aš to nežinojau.

Teresė matė trobelę, pastatyta tarp uolotų kalnelių pusė valandos kelio į pietus nuo tvartelio,⁵ kuriame gimė Išganytojas. Ši trobelė buvo pusiau mažesnė už tvartelį prie Betliejaus, dviejų metrų aukščio, ižambiai dengta nendrėmis. Joje gulėjo aštuoni piemenys ant paklotų nendrių. Prie jų ten buvo trylika mažesnių ir didesnių baltų ir rudų avių ir du šunys. Didesnysis šuo buvo juodas, o mažesnysis rudas. Abu buvo gauruoti, nulepusiomis ausimis. Šios avys piemenų buvo labai mėgiamos. Aplink šią trobelę stovėjo septynios užtvaros lyg tvartai su maždaug 500 avių.

Staiga akinančiai nušvito. Visi išsigandę pašoko ir baiminėti bėgo iš trobelės. Maždaug už trijų metrų į vakarus nuo trobelės, trijų metrų aukštumoje, ant šviesaus debesėlio jie pamatė vyresnįjį angelą⁶ šviesos jaunikaičio pavidalu, ilgais baltais drabužiais, pusiau persijuosusį, ilgais plaukais ir be sparnų. Kairią-

⁵ Bavara nuotoli nusako valandomis; viena valanda maždaug 5 km.

⁶ Pagal Matildos iš Muencheno regėjimus jis buvo archangelas šv. Gabrielis. Plg. Fr. v. Lama, Angelai, vertė dr. K. A. Matulaitis, Chicago, Ill., 1950, 17.

ją ranką jis spaudė prie krūtinės, o dešiniąją laikė pakėlęs. Iš jo einanti šviesa apšvietė visą apylinkę. Nuraminės išsigandusius piemenis, angelas aiškiai, draugiškai ir iškilmingai prakalbėjo į piemenis jųjų kalba, du kartu deštine pamodamas į kairę (Betliejaus link). Angelui baigus kalbėti, prie jo pasirodė daug paprastų angelų (apie 600) ant šviesaus debesėlio tokios pat šviesios išvaizdos kaip ir pirmasis. Jie giedojo iškilmingą giesmę, bent šešis sykius pakartodami, pritardami stygų ir pučiamaisiais muzikos instrumentais. Tada visi angelai dingo. Po to, ketvirtį valandos pasikalbėjė tarp savęs, visi aštuoni piemenys išėjo į Betliejų, lydimi trylikos avių ir abiejų šunų. Tvardelis, kuriame gimė Išganytojas, priklausė piemenų šeimininkams. Ten jie tikėjosi rasti gimusį Vaikelį, apie kurį angelas jiems kalbėjo. Jų viltis sustiprėjo, pamačius šviesos spindululį minėtame tvartelyje.

Piemenims priėjus prie tvartelio, jų vyresnysis pabeldė į duris. Jas atidarė Juozapas. Jėjė jie pasakojo, ką jie pergyvenę. Juozapas kažką jiems pasakė ir tada parodė Kūdikėlį ir Jo Motiną. Jis juos privėdė prie prakartelės, ir šie su aiškia meile ir dideliu džiaugsmu žiūrėjo į Kūdikėlį. Šie kažką pasakė Marijai, sėdinčiai ant šiaudų. Ji atsistojė, šiek tiek atidengė Vaikelį, kažką pasakodama. Tada visi atsiklaupė pagarbino Vaikelį.

Kai kurie piemenys vilkėjo drabužiais iki kojų rieši arba žemiau kelių, o kiti dėvėjo kailius ir buvo diržu persijuosę. Vienas piemuo buvo jau visai senas, kiti du irgi jau žili, o likusieji vidutinio amžiaus, be barzdų. Keturi buvo galvas apsirišę, du kailinėm kepurėm ir du nuogom galvom. Kai kurie buvo visai basi, kai kurie avėjo kurpes, o kai kurie kojas buvo apvyniojė raiščiais. Juozapas irgi buvo be kepurės. Jis turėjo tamšius plaukus, vidutinę, šiek tiek už plaukus tamsesnę barzdą. Visi buvo labai pamaldžiai susikaupę. Avys ir šunys buvo susispaudę tarp piemenų, tik vienės avinėlis stovėjo prie durų. Vieną avinėlį piemenys padovanojo šv. Šeimai, bet ši ji atidavė vienam labai neturtingam piemeniui. Dovanotąjį avinėlį pardavė, piemuo nusipirko sau reikalingiausių daiktų.

POKALĖDINIS LAIKOTARPIS

Nekaltų bernelių žudymas

1927 M. GRUODŽIO 28 d. po 13 val. Teresė turėjo tris regėjimus, kuriuose ji matė Erodo įsakymo išleidimą, nekaltų bernelių žudymą ir jų vėles po mirties.⁷

Pirmasis regėjimas truko tris minutes. Pagavos būsenoje paklausta Teresė pasakojo:

— Ten buvo vienas vyras (Erodas) ir daug vyrų. Jie buvo dideliame name. Aukštai sėdėjo vienas vyras, kuris aplink galvą turėjo kažką blizgančio. Taip pat ir jo apsiaustas blizgėjo. Jis buvo nedidelio ūgio, bet atrodė labai pikta išūžęs. Aukštai prie jo sėdėjo kiti senesni vyrai. Jis jiems kažką kalbėjo. Iš šalių ir taip pat žemai stovėjo vyrai (kareiviai)... Jie rankose turėjo smailias ietis. Tik vienas neturėjo.

Po trijų minučių Teresė turėjo antrą šešią minučių regėjimą. Teresės laikymasis buvo labai vaizdus, išreikštas griežtais mostais, skaudžiu pasibiaurėjimu. Jos judesiai rodė, lyg kad ji norėtų bėgti, čiupti, gelbėti. Pagaliau, sunérusi rankas, nusviro ant pagalvės.

— Vargšai mažyčiai vaikeliai!

— Pasakok, kas ten buvo; mes nieko nežinome, — kalbino klebonas!

Ji pradėjo:

— Žinai, daug vyrų éjo su geležimis kaip peiliai. Tokio dydžio (rodé 30—40 cm). Kur namai buvo, ten jie éjo. Dabar dūrė vankus... Kai kurie vaikai jau galéjo bėgioti. Žinai, smeigė jiems į priekį (parodé krūtinę). Ak, moterys šaukė...: mahada (ką tai reiškia)!...

Trečiame keturių minučių regėjime Teresės veido išraiška buvo gyva ir linksma. Po regėjimo ji pasakojo:

— Kur aš buvau? Ak, dabar štai taip! Buvo krūva nudurtų vaikų. Vien maži... Po to jie vyko į dangų. Žinai, prie tvartelio, kur aš jau kartą buvau Kalėdose, yra kalva. Jie nuéjo ant jos viršūnės. Jie buvo šviesiais drabužiais. Buvo balti, bet ne tokie gražūs kaip Kūdikėlio Jézaus drabužiai... Ar jie éjo į dangų, aš nemačiau.

Iš vėlesnių iškvotimų dar pažymétina, kad žudytojai turėjo naujaginių sąrašus. Kareiviai éjo per namus ir žudé naujagimių berniukus. Buvę susirémimų su tėvais. Pačiupė vaiką, kareiviai išnešdavo į gatvę-aikštę, perdurdavo krūtinę su 40 cm

⁷ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 208—213.

ilgumo kardu ir numesdavo ant žemės. Betliejuje išžudyta 55, apylinkėje — 19 berniukų.

I š g a n y t o j u i v a r d o d a v i m a s

1928 M. SAUSIO 1 d. 13 val. Teresė turėjo ilgą regėjimą.⁸ Pradžioje jos veido išraiška buvo linksma, o vėliau perėjo net į rimtą grasinimą sugniaužtomis abiem kumštimis, ašaroms riedant per skruostus. Pagaliau staiga ji nurimo, veidas nuskaidrėjo džiaugsmu ir nusviro ant pagalvės. Po to pradėjo pasakoti:

— Aš mačiau Kūdikėlių Jėzų tvartelyje... Vaikelių Jėzus buvo įau šiek tiek didesnis. Prie Jo buvo Juozapas ir Motina.

Toliau Teresė nupasakojo, kaip atrodė švariai sutvarkytas namelis, atėjė žmonės ir kaip pagal žydų ceremonią Kūdikėliui duotas vardas, jį ištariant Jėšua.

T r y s K a r a l i a i

1928 M. TRIJŲ KARALIŲ šventėje, saulei tekant, ekstazėje Teresė matė Evangelijoje minimus tris išminčius iš Rytų šalių.⁹ Išaukštintos ramybės būsenoje ji paaiskino, kad šv. karalių vardai Kasparas, Melchioras ir Baltazaras maždaug tikri. Jie visi iš tikrujų buvo viešpataujantys kunigaikščiai. Jie patys buvo labai turtingi, nebuvo godūs valdžios, tikrai švelnūs ir malonūs žmonėms.

Baltazaras atvyko iš Nubijos, aukso turtingos šalies. Jis buvo ketvirtuoje dešimtyje metų. Jis atvyko maždaug su 70 tarnų, 20 kareiviu, 8 mokytais vyrais (astronomais), kurių kiekvienas turėjo po du tarnus, ir Baltazaro žmona su keturiomis tarnai-témis.

Melchioras atvyko iš Arabijos, javų ir prieskoniu turtingos šalies. Jis buvo penktuoje dešimtyje metų. Kelionėje jis lydėjo maždaug 20 tarnų, 50 kareiviu, penki mokyti vyrai, kurių kiekvienas turėjo po du tarnus, ir dvi moterys.

Kasparas atvyko iš Medijos, sakų, smilkalų ir vaisių turtingos šalies. Jis buvo ketvirtuoje dešimtyje metų. Jis lydėjo 20 tarnų, 40 kareiviu ir keturi mokyti vyrai, kurių kiekvienas turėjo po du tarnus.

⁸ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 208—213.

⁹ T. p., 224—229; plg. Mt. 2, 1.

Anose trijose šalyse, ypač Medijoje, buvo paplitęs dangaus kūnų tyrinėjimas, jų studijavimas. Žvaigždės būdavo stebimos iš tam tyčia pastatytų aukštų bokštų. Ir visi trys minėti kunigaikščiai turėjo nuosavus observatorijos bokstus ir po keletą astronomų, magais vadinamų. Tose šalyse gyvveno ir žydų, iš kurių te nykščiai kunigaikščiai turėjo vieno tikro Dievo ir pažadėtojo Išganytojo supratimą. Dėl to jiems buvo žinoma ir Balaamo pranašystė: iš Jokūbo kils žvaigždė...

Tris savaites prieš Kristaus gimimą Nubijoje du magai pastebėjo nepaprastą žvaigždę ir pranešė savo valdovui. Ji buvusi nepaprasto didumo, ypatingo šviesumo ir turėjo savotišką ilgą, lenktu galu uodegą. Visi magai, kurių čia buvo 20, negalėjo išaiškinti to reiškinio. Dėl to tą dalyką jų valdovas pranešė savo draugui Melchiorui, Arabijos kunigaikščiui, o šis Medijos kunigaikščiui Kasparui. Ir abejose pastarose šalyse toji žvaigždė jau buvo pastebėta, bet toliau ja nesirūpinta. Arabijos pasiuntinių aplankytı, visi kunigaikščiai ruošęsi kelionėn. Visi trys susitiko Medijoje ir toliau vyko drauge, sekdamis žvaigždę. Kartais ji jiems nebūdavo matoma ištisas savaites ir net mėnesius. Bet kunigaikščiai ir jų palydovai, būdami monoteistai — vieno Dievo garbintojai ir žinodami Balaamo pranašystę, kantriai laukdavo, iki vėl žvaigždė pasirodydavo, ir vėl keliavo toliau.

1929 m. sausio 6 d., vidurdienį, ekstazėje Teresė matė, kaip trys karaliai pasiekė Jeruzalę su maždaug 300 palydovų. Nubijos kunigaikštis buvo juodas, Arabijos — rudas, o Medijos — geltonas. Juos atvedė kometa — uodeguota žvaigždė. Pasi teiravę pas Erodą apie naujagimį Karalių, jie išvyko į šiaurę. Dar kartą pasiteiravę, pasuko tikru keliu į Betliejų. Žvaigždė juos vedė pro Betliejų iki akmeninio namelio, kur tada gyvено šv. Šeima. Atvykę išminčiai pagarbino Kūdikėlį Jėzų ir jam davė dovaną. Jų prašoma Marija dėjo Kūdikėlį į jų rankas.

Per visą tų metų Trijų Karalių šventės oktavą kasdien šv. Komunijos ekstazėje Teresė matė Kūdikėlį Jezū.

1931 m. sausio 6 d., Marijai rodant Išganytoją išminčių palydovams, pagavos būsenoje Teresė pirmą kartą kūdikiškai nupasakojo dramblius: grubiai apvalios kojos, prie galvos ilgi skarmalai, nosys iki žemės; gyvuliai žiūri vis į žemę.

Š ventoji Šeima Egipte

VASARIO 17 D. vidurdienį (1929, 1931 ir kt. metais) Teresė mato šv. Šeimos bégimą į Egiptą¹⁰. Juozapas ir Marija su Kū-

¹⁰ Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929, 104—105.

dikėliu Jézumi paliko namelį, kuriame trys karaliai Išganytoju ī buvo išreiškė savo pagarba. Pirmiausia šv. Šeima vyko išilgai Jordano upės ī Nazaretą. Kelionė jiems buvo gana ilga ir sunki. Marija sédėjo ant "kuino su ilgomis ausimis", prieš save laikydamā Kūdikėli Jézų, įvyniotą ī skarą ir apsiaustą. Nazarete šv. Šeima ilgai nepasiliko — jie greit iškeliaavo ī Egiptą. Čia Teresė pamato Viduržemio jūrą ir dėl to turi daug džiaugsmo bei nustebimo.

Šioje kelionėje prie Judėjos sienos šv. Šeima sutiko vieną nomadų giminę. Užėjė ī vieną trobelę, kurioje gyveno du žmonės ir turėjo du vaikus — sūnų ir dukrą, jie prašė nakvynės. Tėvas ir vaikai sutiko, bet tos šeimos motina griežtai atsisakė. Išėjė iš tos trobelės, pasuko takeliu ir pamiškėje rado tolygią nomadų trobelę. Čia rastoji šeima mielai juos priėmė ī savo namus. Paprašius taip pat davė pieno ir sušildė vandens Jézui išmaudyti. Šildydama vandenį, moteriškė pasakojo Marijai, kad ir ji turinti tokio pat ūgio sūnų, kuris sergas raupais. Paruošus vandenį, Marija išmaudė Jézulį ir liepė šeimininkei tame pačiame vandenyje išmaudyti savo sūnų. Jai tai padarius, jos sūnus staiga pasveiko. Šis vaikas yra tas pats, kuris kaip piktdarys kybojo ant kryžiaus Išganytojo dešinėje.

Nors Teresė šimtus kartų regėjo Kristaus kančią ir daug kartų šv. Šeimos bėgimą ī Egiptą, bet ji jokiu būdu negali prisi minti tų dviejų piktdarių vardų, bet ji aiškiai žino, kad jų varda buvę ne Dizmas ir ne Dezmas.

Atvykę ī Egiptą, Juozapas ir Marija su kūdikėliu Jézumi, kuris tada buvo maždaug dvidešimt vieno mėnesio amžiaus, apsigyveno prie Heliopolio. Čia jie neilgai gyveno. Iš čia išvykę, apsigyveno mažame namelyje prie Mataro. Pradžioje jie nešdavę vandenį iš Nilo upės. Bet vieną kartą, Marijai meldžiantis, pasirodė angelas ir jai parodė vieną seną vandens šaltinį, kuriuo nuo pat to laiko ji naudojosi. Šis šaltinis seniau buvęs skirtas egiptiečių vandens dievaičiui — čia jam būdavo aukojamos gyvulių ir žmonių aukos. Be to, šioje apylinkėje augo nuostabus sikomorado medis, iš kurio tekėdavo vanduo, kuriuo kelionėje Marija malšino troškulį.

Šv. Šeimos grįžimą iš Egipto Teresė mato kitoje ekstazėje prievakaryje. Nazarete šv. Šeima apsigyveno mažame namelyje, kuris priklausė šv. Juozapui. Savo motiną Oną Marija rado gyvą, o Joakimas jau buvo miręs. Onai priklausė dveji namai —

vienas prie Nazareto ir kitas Ebrone. Joakimas buvo trečiasis Onos vyras. Antrasis jos vyras buvęs Helis, su kuriuo Ona turėjo vieną dukrą. Ši ištekėjo už Kleofo. Šiuodu turėjo du vakis, kurie buvę Išganytojo žaidimų draugai.

J ē z a u s r a d i m a s š v e n t y k l o j e

PO KALEDŪ ŠVENČIŲ šv. Komunijos ekstazėje Vaikelį Jėzų Teresė mato kaskart vis didesnį, iki prisiartina šv. Šeimos kelionė į Jeruzalę¹¹. Šv. Šeimos šventėje (1929 m. prieš 10 val.) šventykloje Teresė mato Berniuką tarp mokytų vyru. Antrame paveiksle Teresė mato Mariją ir Juozapą, kaip jie grįždami į Nazaretą, pastebėjo nesant Išganytojo tarp genčių ir pažįstamų. Jie labai nuliūdo ir pasiryžo grįžti į šv. Miestą. Trečioje scenoje Teresė mato Išganytojo radimą. Jėzus buvo šventykloje, mokė ir kalbėjosi su mokytojais. Sužinoję, kad Berniukas yra tarp mokytojų ir kad Juo labai susidomėta, Juozapas ir Marija atėjo į šventykla, bet į tą vietą, kur mokytojai sédėjo, jie negalėjo eiti. Tik Juozapas šv. vietoje galėjo šiek tiek arčiau paėjėti, o Marija turėjo pasilikti kieme, nes to reikalavo įstatymas. Vienas levitas, vidun pasiuntęs Juozapą, atgabено Vaikelį Jėzų, ir abu atėjo pas Mariją.

Nuo 12 iki 30 m. amžiaus iš Kristaus gyvenimo Teresė Neumannaitė nieko nėra mačiusi.

V E L Y K U L A I K O T A R P I S

V e l y k o s¹²

1928 M. VELYKU ryta 5 val. (taip ir kitais metais) Teresė pabudo iš gilaus nuo Didžiojo penktadienio trukusio miego. Didžių šeštadienį Teresė nepriėmė né šv. Komunijos, iš anksto pasakydama, kad Iganytojas sakramentaliai pas ją pasiliksiąs iki Velykų sekmadienio¹³.

Dar prieš penkias dr. Fr. Gerlichas, prof. Fr. Wutzas ir klebonas J. Naberis mégino ją pažadinti. Ji atsiliepė:

— Aš turia miegoti. Miegoti. Išganytojui mirus, aš užmigau.

¹¹ Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929, 131—132.

¹² Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 233—240; L. Witt, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, II 27—30.

¹³ Plg. Fr. Gerlich, t. p., 232.

Ir vėl ji miegojo. Pabudusi perėjo į ekstazę. Pirmasis regėjimas vyko 5.02—5.05 val. Regėjime jos laikymasis buvo ramus. Po to pagavos būsenoje klausinėjama ji kalbėjo:

— Mačiau Išganytoją... Žinai, kur buvo padėtas miręs Išganytojas. Iš karto tapo gyvas ir išėjo. Šviesus vyras (angelas) nurito akmenį į šalį. Vienas iš viršaus išoko vidun ir ten buvo... Išganytoją pažinau. Jis nebuvovo kruvinas. Jis buvo apsvilkęs ilgu baltu drabužiu. Jis skrido, ne éjo. Jis meiliai pažiūréjo į mane. Vienas ir vienas... (suskaičiavo iki šešių) saugoj... Išganytojo rankos ir kojos buvo sugijusios; ten, kur kraujavo, dabar švitėjo. Išganytojas nebuvovo šviesus. Jis buvo kūnas.

Antroje regėjimo scenoje (5.12 — 5.15 val.) Teresé darė gestus, sukiojo galvą. Pagavos būsenoje paklausta pasakojo:

— Vieni ten norėjo rasti Išganytoją. Ta jauna mergaitė (Marija Magdalena), kuri po kryžiumi karčiai verkė, po drabužiu turėjo žibintą. Dar viena ten, kuri taip pat po kryžiumi buvo. Ir dar viena ir dar viena, kurios viniojo Išganytoją. Jos éjo į sodą. Saulė truputį švietė. Jos pabugo, nes vyrai išsikryžiavę gulėjo. Aš norėjau joms pasakyti. Jauna mergaitė įėjo vidun ir dar viena. Viena ir viena liko lauke. Visos buvo ilgais drabužiais. Trumpi Išganytojui nepatinka. Jos turėjo kažką atsinešusios. Jauna mergaitė atidarė duris ir pamatė šviesų vyra. Tada mergaitė nubėgo šalin ir moterims kažką pasakė. Tada jos praéjo pro virus, kurie gulėjo lyg mirę. Dabar jos pamatė dar vieną šviesų vyra. Užpakalyje buvęs šviesus vyras į... — čia nutrūko pasakojimas.

Teresé perėjo į trečią regėjimo sceną, kuri truko nuo 5.22 iki 5.26 val. Vyksmą ji stebėjo ramiai. Pagavos būsenoje klausinėjama pasakojo:

— Jauna mergaitė kažką pasakė jaunam vyrui (apaštalui Jonui). Jie éjo. Kiti vyrai, kurie vaikščiojo su Išganytoju, buvo užsidarę ir nenorėjo girdėti. Mergaitė pabeldė į duris... Tas, kuris verkė, kai Išganytojas pažvelgė, žinai, kuris nupiovė ausį (Petras), išėjo. Mergaitė jam kažką pasakė. Tada jie bėgo. Jaujas vyras pirmiau. Kai atėjo prie sodo, jis tą su barzda (Petrą) leido pirmiau (eiti). Įėjo į kapą. Palietė Išganytojo drobulę. Ji buvo tuščia. Antras taip pat įėjo. Vyrai dar gulėjo. Jie negyvi. Vienas atsigavo. Žinai, kuris Išganytoją perdūrė ir po to į kapą nešė (Lionginas). Po to vyrai nuéjo, kurie ką tik buvo atėję (apaštalai). Pro didžiuosius vartus, o ne pro mažuosius...

Ketvirtijoje regėjimo scenoje (5.35—5.36 val.) Teresės veido išraiška buvo gyva; lyg norėjo artintis prie ko nors. Pagavos būsenoje atsakinėjo į klausimus:

— Aš mačiau Išganytoją. Kas tu toks!? — staiga nustebusi sušuko.

— Aš klebonas.

— Ta mergaitė atbėgo ir pažiūrėjo į kapą. Ji turėjo šviesius plaukus. Kad galėtų matyti, eidama nusmaukė skepetą atgal. Žibinto nebeturėjo. Vyrai buvo atsikélé ir nuéjė. Vienas prie sodo stovėjo ir stebėjo, lyg norėtų pamatyti Išganytoją. Ta mergaitė verkė. Po to ji pažvelgė vidun, šviesus vyras kalbėjosi su ja. Ten, kur saulė švietė, éjo vyras šviesiais drabužiais. Per viduri persijuosęs. Išganytojui drabužiai neperjuosti, išskiriant, kai Jam buvo skaudu. Ta mergaitė kalbėjosi su tuo vyru. Manim netiki (kalbėjo klebonui), bet tai tiesa: iš karto vyras pasidarė Išganytojas... Mergaitė norėjo eiti pas Išganytoją ir atsiklaupė. Išganytojas taip padarė (ji ranka parodė aukštyn) ir pasakė Abba (Tévas). Véliau pasakysiu tau daugiau. Jis nuéjo šalin. Ta mergaitė nuéjo pas moteris sode. Po to dar kartą ji pažvelgė į kapą ir vėl nuéjo namo. Ar Išganytojas to nedarė? — klausimu nutraukė pasakojimą.

Po penktosios regėjimo scenos, kuri truko nuo 5.44 iki 5.49 val., pagavos būsenoje paklausta pradėjo pasakoti.

— Aš mačiau Išganytoją. Kas tu toks — staiga paklausė kleboną, kaip kad čia dažnai atsitinka.

— Aš klebonas.

— Ar tu Jি matei? Išganytojas turėjo ilgus plaukus iki krūtinės ir rankose skyles... Viena ir viena, ir viena moterys vaikščiojo aplink. Vyra, kuris Išganytoją perdūrė, dar kartą jéjo į kapą ir palietė Išganytojo drobulę. Kai vienas ir vienas vyrai (Petras ir Jonas) nuéjo, jis irgi pasišalino... Aš daugiau nebežvelgiau į (kapo) vidų... Iš karto Išganytojas buvo ne ant žemės, bet aukščiau. Moterys norėjo eiti prie Jo. Išganytojas laikési atstu... ir kažką sakė. Tada Išganytojas nuéjo. Moterys éjo prie kapo ir verkė iš džiaugsmo... Aš dabar esu atgijusi, išsimiegojau. Man dabar to nebeskauda (parodė petj). Tai pamiegojau. Dabar vėl galiu kvépuoti. Nugara nebeskauda. Dingo kaulų gėlimas, prakaitas, galvos skausmai. Atrodo, viskā miegu išvaičiavau. Rankų ir širdies nebeskauda.

5.58 val. Teresė grįžo į normalų stovį. Dar nepastebėjusi kambaryje esančią žmonių, ji kalbėjo su savimi:

— Kas gi visa tai buvo? Galvojau, esu prie kalno, gi esu nami. Bet Išganytoją mačiau. Dabar esu atgijusi.

Pastebėjusi žmones, tėsė:

— Ir žmonių čia esama.

Labai nustebo, pamačiusi kruviną patalinę. Vėliau pradėjo linksmai pasakoti apie savo kanarèles.

TĄ PATĮ VAKARĄ dviejuose regėjimuose Teresė matė Išganytoją tarp dešimties apaštalų Paskutinės vakarienės kambarijoje. Jis jiems parodė savo žaizdas, drauge valgė ir išteigė Atgailos sakramentą.

Išaukštintos ramybės būsenoje Teresė paaiškino, kad pirmynkščiamė Šv. Rašto tekste buvę parašyta "dešimt", tik perrašinėtojai padarę "vienuo lika"¹⁴.

Dar reikia pastebėti, kad prisikėlės Išganytojas pirmiausia pasirodė savo Motinai Marijai. Per paskutinjį atsisveikinimą prieš kančią Jis jai buvo pasakės, kad Velykų rytą ji ateitų į Kalvarijos kalną. Teresė mato, kaip ji pati pasakojo vysk. S. Waitzui, kad prisikėlės Išganytojas tuoju nuvykės į Kalvarijos kalną ir pasirodės savo Motinai¹⁵.

Š e š t i n ē s

1928 M. DANGUN žengimo šventėje¹⁶, ryto 4 val. (tą pačią valandą 1927, 1929 ir kt. metais) Teresė pirmiausia matė Išganytoją Paskutinės vakarienės kambarijoje tarp vienuolikos apaštalų. Jis su jais valgė ir kalbėjosi. Po to visi éjo į kalną. Atsiradusi žmonių minioje, Teresė éjo drauge. Po antros regėjimo scenos pagavos būsenoje Teresė pasakojo:

— Visi éjo basi. Išganytojas éjo žeme; Jis neplezdeno. Jis vilkéjo baltais drabužiais, baltesniais už sniegą. Žaizdos švitėjo. Ir krūtinės žaizda.

Toliau Teresė nupasakojo žmones: ten buvo visi apaštalai, Motina Marija, Marija Magdalena, kareiviu ir daug kitų; net Pilotu žmona. Išganytojas pirmiausia kažką kalbėjo apaštalams, tada visiems žmonėms, po to atskirai Marijai.

¹⁴ Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 233.

¹⁵ Vysk. S. Waitz, Mūsų laikų stigmatuotoji, 11.

¹⁶ Plg. Dr. Fr. Gerlich, t. p., 248—249; Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929, 178—179; L. Witt, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, II 34—38.

— Tada kilo aukštyn. Jis rankas laikė ištiesęs virš žmonių. Nugarą atsukęs į saulę, kildamas. Vyrai (apaštalai) verkė. Jiems buvo skaudu. Šviesūs vyrai greit atėjo iš viršaus. Vienas ir vienas ten stovėjo. Šviesūs vyrai turėjo kitokius drabužius, negu Išganytojas... Išganytojas kilo į dangų. Jis darėsi vis mažesnis ir mažesnis, kaip mažas kūdikis. Tada prieita debesys, ir aš Jo nebemačiau... Kodėl Išganytojas pasidarė toks mažas? — paklausė kleboną.

Toliau paklausta ji pasakojo, kad Kristus nušvietė debesis. Vėliau ji matė ant akmens Kristaus įspaustą pėdsakų pagerbimą. Toliau beveik nieko nebebuvo galima išklausti, nes jai buvo perdaug liūdna, kad nebematė Išganytojo.

S e k m i n ē s

1927, 1928, 1929 ir kt. metais Sekminiu rytą¹⁷, maždaug 8.30 val., Paskutinės vakarienės kambaryste Teresė matė šv. Petrą, laikantį šv. Mišias — jis darė lygiai tą patį, ką Išganytojas darė Paskutinėje vakarienėje. Visi kiti apaštalai stovėjo apsupę Mariją. Šiek tiek toliau stovėdami meldėsi apie 120 žmonių, daugiausia vyru. Staiga kilo didelis audros ūžimas, kad net mieste labai išsigąsta, bet apaštuose nepastebėta jokios baimės. Didelis ugnies kamuolys pasirodė salėje prie lubų, pasidalino į trylika mažų ugnies liežuvių ir nužengė ant Marijos ir apaštalų. Vieitoj nelaimingo Judo jau stovėjo kitas apaštalas (šv. Matijas). Tuoj po to Teresė išgirdo apaštalus, kalbančius įvairiomis kalbosmis. Kieme Teresė matė ir girdėjo šv. Petrą, ugningai sakantį pamokslą žmonių minioms. Pamokslą Teresė girdėjo bendrine vokiečių kalba, dėl to ji sako, kad tada šv. Petras kalbėjęs vokškai, bet iš kitų vietų suprastina, kad jis kalbėjęs savo kalba — aramaiškai, o kiekvienas klausytojas tai girdėjęs savo kalba.

Pasibaigus šv. Petro pamokslui, prie prūdo prasidėjo žmonių krikštijimas, kuris tęsėsi iki 13 val. Šv. Petras beveik nekrikštijo — jis mokė žmones ir prižiūrėjo, o šv. Pilypas tvarkė eiles. Krikštijamieji žmonės brido į vandenį, o šv. Pilypas tvarkė eiles. Jiems ant galvų. Marija žiūrėdama verkė iš džiaugsmo, kad tiek daug žmonių krikštijosi jos dieviškojo Sūnaus vardu.

¹⁷ L. Witt, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, II 35—38; Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 127, 251.

Vykstant žmonių krikščijimui, po vieną buvo atėjė keletas parizėjų, bet jie nedrisko ko nors daryti. Piki ir įsiutę žydu kūnigai ir parizėjai rinkosi į šventykłą ir tarësi, kas darytina.

Véliau Teresé matė, kaip šv. Petras ir šv. Jonas šventykloje pagydė luošą ir kaip juodu įmetami į kalėjimą. Naktį kalėjime juodu meldësi valandélémis klūpodami bei stovëdami. Rytą ji matė aukštujų tarybos posédį ir apaštalų paleidimą iš kalėjimo.

M A R I J O S Š V E N T È S

RUGSÉJO 8 d. (1928 m.) trijose regėjimo scenose Teresé matė Marijos gimimą¹⁸. Pirmoje scenoje ji matė Marijos tévus dideliame īame, kuris buvo vienkiemyje už Nazareto. Mažame kambaryje matė Oną ir tris moteris, kurios meldësi giedamu tonu. Pati Teresé Neumannaitė stovëjo prie durų. Čion dvi tarnaitės įnešė stalą, uždėjo vaisių ir duonos. Po to bendrai valgė.

Antroje scenoje ji matė kitame kambaryje lovą, joje moteriškę, prie kurios pasilenkė auklė ir paémė kūdikį. Tada atėju-sios trys moterys paémė kūdikį ir meldësi.

Trečioje scenoje moterišké tebeguléjo. Kūdikis buvo nendri-neje pintinéje greta motinos. Ten pat buvo auklė. Anų moterų nebebuvo. Grjøzo tévas Joakimas. Jis turéjo ilgus rudus plaukus ir panašią barzdą. Žiūrëdamas į dukrą, jis ilgai giedojo.

RUGSÉJO 12 d. (1928) dvejose regėjimo scenose Teresé matė Marijai vardo davimą, kuris įvyko dideliame su trimis langais Onos ir Joakimo namų kambaryje¹⁹. Kunigas iškirpo galvos plaukų žiupsnelį ir sudegino. Tada aliejum patepė akis, ausis, nosi, burną ir krūtinę. Po to kunigas pakélé kūdikį aukštyn, sakydamas:

— Mirjim.

Teresei atrodo, kad Joakimas kunigui sakė: Marjim. Lygiant su kitu metu regėjimais, darytina išvada, kad Joakimas kaibėjės vietas tarme.

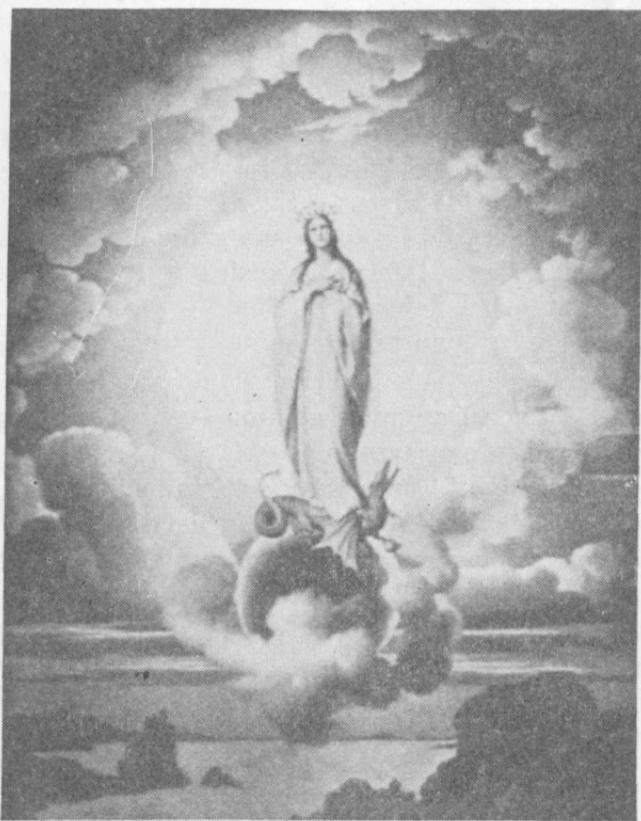
Baigus apeigas, vyko vaišės, kuriose kunigas nedalyvavo.

LIEPOS 2 d. (1928 m. po pietų) Teresé Neumannaitė matė, kaip Juozapas ir Marija keliamo kalnuota apylinke, kartals

¹⁸ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 263—265.

¹⁹ Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 167; Dr. Fr. Gerlich, t. p., I 265—268.

Marija sėdėdama ant asilo. Vakare Teresė matė, kaip jie priėjo vieną didelę vietovę (vadinamą Hebron), o vėliau mažesnę (vadinamą Jutta), kur gyveno Zakarijas ir Elzbieta. Namas buvo nemažas. Prie jo sodas ir gyvatvorė. Prabėgom abi moteriškės pasisveikino ties sodo gyvatvore — susikabinusios į glėbį pasibūčiavo į dešinius skruostus. Jėesusios į namą, atsmaukė atgal



Iš Teresės Neumannaitės regėjimų gruodžio 8 d.

nuometus, susikabinusios į glėbį, nuoširdžiai išsibūčiavo į kaktą, dešinius skruostus, burną, ir šviesos spindulėlis iš Marijos perėjo į Elzbiétą. Tada pastaroji pakėlė dešinę, kalbėdama įkvėptus žodžius, į kuriuos atsakydama Marija ilgiau kalbėjo galingu giedančiu tonu. Po to jos perėjo į kitą kambarį ir valgė vaisius. Juozapas buvo Zakarijo pasveikintas prie kitų jėjimo durų²⁰.

²⁰ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 255.

RUGSEJO 15 d. Marijos gyvenimą po Kristaus mirties Teresė nupasakoja išaukštintos ramybės būsenoje po ekstazinės šv. Komunijos priėmimo, o Marijos mirtį, palaidojimą ir paėmimą į dangų ji pati mato keturiose regėjimo scenose.

Kristui ižengus į dangų, keletą metų Marija gyveno Jeruzalėje pas apaštalą šv. Joną, kuris darbavosi toje apylinkėje. Vėliau juodu išvyko į Efęzų, esantį Mažoje Azijoje²¹. Ten jie gyveno gražiame name, kurį buvo gavę iš tenyščių pirmųjų krikščionių. Namas buvo keleta šimtų žingsnių į pietus nuo miesto.

Maždaug devyniais mėnesiais prieš Marijos mirtį jai buvo apreikšta jos mirtis. Ji troško vykti į Jeruzalę, kad dar kartą pagerbėtų Kristaus kančios vietas. Su džiaugsmu šv. Jonas vyko drauge į Jeruzalę, ir juodu apsigyveno greta Paskutinės vakarienės salės. Jų nustebimui į Jeruzalę susirinko ir kiti apaštalai, šv. Dvasios paskatinti, bet nebuvo šv. Tomo ir šv. Jokūbo Vyresniojo. Pastarasis jau buvo miręs — maždaug 44 m. jis buvo nu-kankintas.

Pirmaje Marijos Dangun Paėmimo šventės regėjimo scenoje Teresė Neumannaitė paprastai mato Mariją ir apaštalus šeštadienio rytą susirinkusius į Teresei jau pažistamą kambarį prie Paskutinės vakarienės salės — Paskutinės vakarienės metu tame kambaryste vakarieniavo pamaldžiosios moterys drauge su Išganytojo Motina. Apaštalai Teresei atrodo jau senesni, negu ji juos mato Paskutinėje vakarienėje, bet ji juos visus atpažista. Dešimties apaštalų tarpe yra ir temperamentingas šv. Povilas. Aplink Mariją sėdi apaštalai ir kiti Teresei pažistami vyrai bei moterys, bet pastarosios nesėdi drauge su apaštalais. Jie visi kalbasi apie Išganytoją. Išsiilgimas Išganytojo Marijoje tiek padidėja, kad ji staiga nusilpsta, išbāla ir nusvyra atgal. Šv. Jonas ją sulaiko, ir ji užmiega Viešpatyje šv. Jono glėbyje, galva rymodama prie savo "antrojo sūnaus" krūtinės. Tai atsitiko 49 m.²².

Tą patį akimirksnį Teresė pamato Marijos vėlę kaip gyvą, bet bekūnę, pakylančią iš jos kūno. Skaisčioje šviesoje pasirodo Išganytojas, kuris priima Marijos vėlę.

²¹ Pagal šv. Efifanijo († 404) liudijimą, po Kristaus mirties Marija nebuvo išvykusi iš Palestinos. Šis liudijimas nesutinka su apreiskimu Teresei.

²² Plg. Dr. J. Steiner, Mariae Himmelsfahrt: Visionen der Therese Neumann, Muenchen, 1950, 10—11.

Šv. Jonas užmerkia Marijos kūno akis, pabučiuodamas jos kakta, dešinį skruostą ir burną. Tą padaro ir visi kiti. Visi apaštalai nuliūsta, kad net Teresei per skruostus rieda ašaros.

Antroje regėjimo scenoje Teresė mato, kaip moterys Marijos kūną paruošia laidoti: jos kūną išstepta aliejais ir apvynioja specialiai tvarsčiais, įdėamos aštriai kvepiančiu žoliu. Tuo tarpu šv. Petras ir šv. Jokūbas Jaunesnysis nubėga į Cedrono slėnį apžiūrėti, kur turės būti padėtas Marijos kūnas. Kapui vieta iškalta uoloje, tačiau kapo dugnas yra truputį žemiau, negu slėnio lygumos paviršius (Lozoriaus kapo dugnas buvo dar žemiau, o Išganytojo lygiai su prieš kapo angą esančia lyguma). Marijos kapas neturi jokio prieangio, ką turėjo Išganytojo kapas. Dar tą patį šeštadienį Marijos kūnas palaidojamas kape, o kapo anga antspauduojama.

Trečioji Teresės regėjimo scena yra pati gražiausia ir svarbiausia, kuri kaip tik sudaro Marijos Dangun Ėmimo šventės turini: sekmadienio rytą, Teresei matant Marijos kapą, staiga iš viršaus ateina šviesa — du angelai nužengia su Marijos vėle. Vieną angelą Teresė pažista — tai yra arkangelas Gabrielius, o apie antrąjį ji pasako išaukštintos ramybės būsenoje, kad tai esas Marijos angelas sargas. Visi trys šviesos pavidalai sueina į kapą pro uždarytas duris ir visi trys vėl išeina, tačiau Marija jau su gyvu persimainusių kūnu, kuris yra apvilkta spindinčiu šviesos drabužiu, žvilgančiu lyg šviežias sniegas prieš saulę.

Teresės veidas suspindi nežemišku džiaugsmu. Angelai Mariją neša aukštyn. Drauge kyla ir Teresės žvilgsnis. Staiga Teresės veide padidėja džiaugsmo išraiška — ji pamato Išganytoją, ateinantį su angelais ir šventaisiais pasitikti Marijos. Mariją lydėjusius angelus pakeičia Išganytojas ir šv. Juozapas (pastaras be kūno, bet Teresė jį atpažista) ir Mariją nuveda į dangų, palydint angelams ir šventiesiems.

Ketvirtoje regėjimo scenoje Teresė mato, kad pirmadienio rytą į Jeruzalę atvyksta ir šv. Tomas. Jis nuliūsta, kad pavėlavęs, ir nori pamatyti Mariją bent mirusią. Antradienio rytą apaštalai nueina pas Marijos kapą, nuima nepaliestus durų antspaudus. Kape jie teranda nuo aliejų sulipusius tvarsčius ir aštrę žolių kvapą. Tvarsčiai nebuvvo pakeitę savo pirmykštės padėties. Visi apaštalai parodomuoju pirmu pamaigo savo vietose esančius tvarsčius, bet Marijos kūno neranda, o Teresė tuo tar-

pu nusišypso. Be to, kapas buvo pilnas nežemiško malonaus kva-
po. Bet ir ši kartą šv. Tomas pavėlavo — jis sutiko apaštalus,
begrįžtančius nuo Marijos kapo. Šv. Tomas netiki apaštalu pa-
sakojimu. Visi grįžta atgal. Apžiūrėjęs Marijos kapą, šv. To-
mas įsitikina, kad pats Išganytojas savo Motiną Mariją su kūnu
paémė į dangų. Be to, reikia pastebeti, kad 1940 m. ši Teresės re-
gėjimą palydėjo staigus pusiau paralyžuotos Teresės Neuman-
naitės pagijimas. Tais metais liepos 7 d. ją ištiko stabo prie-
puolis — buvo suparalyžuota visa dešinioji kūno pusė, taip kad
Teresė nebegalėjo valdyti dešinės kojos, rankos, akies, nebege-
lėjo kalbėti. Rugpiūčio 15 d., regėdama Marijos émimą į dangų,
staiga pakélė dešinę ranką, sveikindama Mariją — tą patį aki-
mirksnį Teresė visai pasveiko. Tačiau išvyki pažymi ir medicinos
atstovai²³.

Š V E N T U J U Š V E N T E S E

TERESĖS NEUMANNAITĖS mistinis gyvenimas labai
glaudžiai susijęs su šv. Teresės Kūdikėlio Jézaus apsireiški-
mais ir pasikalbėjimais. Pradžioje ji matydavo tik šviesą ir jie-
dvi kalbédavosi. 1927 m. rugsėjo 30 d., šv. Teresės mirties me-
tinėse, pirmą sykį Teresé Neumannaitė ją matė vilkinčią vienuo-
lės karmelitės drabužiais. Teresé paprastai ją mato ir su ja kal-
basi jos mirties dieną — rugsėjo 30 d., jos vardo dieną — spalio
3 d., palaimintąja paskelbimo dieną — balandžio 29 d. ir šventą-
ja paskelbimo dieną — gegužės 17 d.

Spalio 15 d. Teresé Neumannaitė paprastai mato savo var-
do globėją šv. Teresę iš Avilos. Pvz., 1928, 1931 ir kt. metais
ji matė savo globėją pasiruošusią mirčiai ir pačią mirtį²⁴.

Dešimtyje puslapių dr. Fr. Gerlichas²⁵ pagal Teresės regėjim-
us aprašo Kristaus mylimiausio mokinio apaštalo šv. Jono mir-
tį, jam esant 99 m. amžiaus. Jis mirė Efeze, tame pačiame kam-
baryje, kur 37—49 m. gyveno Marija. Jo paskutiniai žodžiai buvo:

— Vaikeliai, mylėkite kits kitą.

Jam mirus, Teresé matė, kaip jo vėlė pakilo į dangų pas
Dievą.

²³ Plg. Dr. J. Steiner, Mariae Himmelfahrt: Visionen der Therese Neumann, 10—11.

²⁴ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 271.

²⁵ T. p., 199—208.

1927 m. Teresé Neumannaitė iš anksto pasakė, kad ji rug-
sėjo 17 d. turėsianti ekstazę. Ši iš anksto nusakytoji ekstazė
prasidėjo po 22 val. Ji matė, kaip Išganytojas šv. P r a n c i š k u i
asyžiečiui ant kūno įspaudė savo kančios žaizdas²⁶.

Dažnai Teresé mato įvairių kankinių mirtį jų šventėse. Gruo-
džio 26 d. (1927) dviejose ilgose regėjimo scenose Teresé matė
šv. S t e p o n o mirtį²⁷. Pirmoje regėjimo scenoje ji matė šv.
Steponą pas Kaifą. Antroje — vyrai jį surišo ir vedė užmiestin
taja pačia gatve, kuria V. Jėzus nešė kryžių. Už miesto sienų
vyrai jį išrengė ir mušė akmenimis, o Steponas žiūrėjo į dangų
ir stovėdamas meldėsi. Jis, atrodo, nejautė jokios baimės ir
neturėjo jokio pykčio. Po to kankinys atsiklaupė sužeista galva.
Pagaliau didelis akmuo parbloškė jį visai ant žemės. Šviesos
spindulėlis išėjo iš jo krūtinės ir pakilo aukštyn. Teresé aiškiai
girdėjo maldos žodį: Abba — Tėve.

Birželio 29 d. (1928 m. 4 val.) Teresé mato maždaug 80 m.
amžiaus šv. P e t r ą, išeinantį pro Romos miesto vartus su lazda
ir krepšiu²⁸. Staiga prieš jį atėjo Išganytojas su žérinčiomis žaiz-
domis ir jį paklausė:

— Petre, quo vadis (Petrai, kur eini)?

Petras nedrąsiai atsakė taip pat klausimu:

— Quo vadis, tu Domine (kur eini, Viešpatie)?

— Vado cruciari pro te (einu, kad būčiau nukryžiuotas už
tave), — atsakė Viešpats ir dingo.

Nuliūdės Petras tuo grįžo atgal į Romą.

Antroje regėjimo scenoje Teresé matė apaštalus Petrą ir
Povilą imperatoriaus Nerono teisme Romoje. Po to juodu vir-
vėmis surišami ir sumetami į kalėjimą į atskiras vienutes, po vie-
ną ranką ir vieną koją pririšant prie grindų.

Tolimesniame regėjime Teresé mato šv. Petrą Jeruzalės
kalėjime, iš kurio jis angelo buvo išvestas. Čia jis buvo prirakin-
tas kitokiomis grandinėmis, negu Romoje.

21 val. Teresé matė, kap šv. Petras nuplakamas ir vėlų va-
karą pririšamas prie mūsiškos formos kryžiaus per rankas, ko-
jas, kelius, liemenį ir krūtinę ir kryžius pastatomas galva žemyn.

²⁶ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, 151—152.

²⁷ T. p., 193—199.

²⁸ T. p., 254—255; Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929, 201—202.

Kryžiaus skersmuo buvės truputį ižambus. Naktį šv. Petras mirė. Matomu šviesos spindulėliu vėlė išėjo iš kūno, ir angelas nunešė ją į dangų.

Birželio 13 d. (1928 m. 22 val.) Teresė matė, kaip šv. Antanas iš Padojos²⁹ buvojo vienoje draugo pilyje prie Portugalijos šiaurinės sienos. Juodu kalbėjosi portugališkai, o po to, draugui išėjus, šv. Antanas giedojo lotyniškai. Jam giedant, ties šviesiu debesėliu sklendė Kūdikėlis Jėzus ir nusileido ant šv. Antano knygos. Debesėlis dingo. Šv. Antanas džiaugsmingai ištisė rankas, Kūdikėlių patraukė prie savo krūtinės ir bučiavo jam kaktą, dešinį skruostą ir burną. Kūdikėlis uždėjo savo rankas ant šv. Antano kaklo ir ji bučiavo tokiu pat būdu. Trumpą laiką juodu buvojo susikabinę į glėbius. Po to Kūdikėlis padėjo savo dešinę šv. Antanui ant galvos ir dingo. Gržės draugas nematė Kūdikėlio, o tik šv. Antano į akis krintančią laikyseną.

1928 m. rugsėjo 29 d., šv. Mykolo arkangelo šventėje, Teresė matė angelų kovą danguje³⁰. Angelai atrodė šviesos jaunikaičių pavidalais, apsivilkę baltais spindinčiais, banguotais drabužiais. Jų ten buvę ivairių laipsnių, kurių viršūnėje buvę 12 arkangelų. Pirma visi angelai buvę geri ir gražūs. Visi giedojo. Vėliau prasidėjo vaidijimasis, ginčijimasis veido išraiška, žodžiai ir gestais. Jiems vaidijantis, maždaug trečdalis angelų aptemo, patamsėjo. Jų tarpe ir penki arkangelai. Pasidalinus į dvi atskiras grupes ir vyriausieiams arkangelams vadovaujant, geresiems kovos šūkiu Michael, o blogiesiems — Samiel, vyko karšta tarpusavio kova, iki gerieji bloguosius nustūmė į gelmes. Tada gerieji vėl hebraiskai giedojo:

— Kadoš, kadoš, kadoš — šventas, šventas, šventas.

Ryškumo dėliai čia papildytina pačios Teresės žodžiais, pasakytais pagavos būsenoje:

— Aš mačiau daug šviesių vyrių, bet Išganytojo ne... Vieni pasilikoj, kiti turėjo atsitraukti... Tai buvo baisu... Apie tai pagalvojus, šiurpas nukrečia... Jie nesimušė. Rankose jie nieko neturėjo. Jie tik pamojoj, kad kiti turėtų išeiti. Ten aš nenorėčiau... Visi šviesūs vyrai man buvo nepažūstami. Būdama danguje, mačiau Išganytoją ir Jo Motiną ir kitus. Ten aš norėčiau... Ten

²⁹ Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 252.

³⁰ T. p., 268—270.

mane džiugino. Man labai baisu. Išvijus džiaugiausi... Šviesūs vyrai man padėjo (apsisaugoti), nes aš jiems norėjau pagelbėti. Po to aš nebebijojau.

Šioje scenoje, — sako ji, — galima suprasti malonės kilnumą ir nuodėmės baimę, dangaus prakilnumą ir pragaro šiurpulingumą — ten kovėsi amžinojo gyvenimo likimas.

Teresei perėjus į išaukštintos ramybės būseną, iš jos burnos buvo išgirsti žodžiai, kad angelai kalbėjos ne hebraiškai. Teresė girdėjo hebraiškus žodžius, gal būt, dėl to, kad senovinė bažnytinė kalba buvo hebrajų.

Kovo 19 d. (1928) Teresė matė šv. Juozapo gyvenimą Nazarete, kaip jis bendravo su savaisiais, valgė, dirbo, pagaliau susirgo ir mirė.

1931 m. kovo 19 d. Teresė matė šv. Juozapo mirtį Marijos ir Jėzaus rankose ir kaip jo vėlė pragaruose paskelbė, kad atpirkimas jau arti³¹.

Visų šventųjų šventėje (1928, 1931 ir kt. metais nuo 6 val.) Teresė mato dangų³². Pirmoje regėjimo scenoje ji mato Išganytoją, kurį supo švč. Mergelė Marija, šv. Juozapas, apaštala, 24 vyresnieji, 7 arkangelai su daugeliu angelų kaip palydovų. Antroje scenoje ji mato Išganytoją tarp mergelių, trečioje — tarp kitų šventųjų. Kai kuriuos, matytus pirmesniuose regėjimuose arba pažintus žemėje, ji atpažino. Visos vėlės atrodė grynai šviesūs pavidalai. Tik Išganytojas, Marija ir Elijas buvo su skaidriais kūnais. Teresė to regėjimo taip būna paveikta, kad tą dieną nepaprastai išsiilgusi troškta mirties, visą dieną jausdamasi lyg ne savyje.

Teresės Neumannaitės liudijimu, paskutinis Austrijos karalius Karolis mirės nuėjo tiesiai į dangų, nepraeidamas skaistyklės³³.

Vėlinėse (lapkričio 2 d.) Teresė mato, kaip nesuskaitomi būriai vėlių, išvaduotų žmonių maldomis, aukomis ir kančiomis, eina į dangų. Pvz., ji matė, kaip pop. Pijus XI įėjo į dangų drauge su kitomis vėlėmis³⁴.

³¹ Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 131.

³² Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 272.

³³ Plg. Fr. Thomas, The Mystery of Konnersreuth, 93.

³⁴ A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 13.

K I T O M I S P R O G O M I S

ŠV. KOMUNIJOS PROGA ir per šv. Mišias, ypač konsekracijos metu, Teresė dažnai turi regėjimus iš tos dienos Evangelijos arba regi Išganytoją pagal bažnytinį metą. Po Kalėdų ji paprastai mato Jėzų kaip Kūdikėlį, gavėnioje ką nors iš Kristaus kančios, po Velykų — prisikėlusį Kristą iš numirusių ir t.t. Be to, kartais relikвиų atpažinimo proga ji mato to šventojo gyvenimo nuotrupą ar ką nors kita. Pvz., 1927 m. spalio 27 d. iš vieno lankytocio į rankas paėmusi šv. kryžiaus relikвиą, Teresė turėjo Paskutinio teismo regėjimą³⁵.

³⁵ Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929, 64.

STEBUKLINGI FAKTAI

Ateikite, matykite Viešpaties darbus, kokių nuostabių dalykų Jis yra padaręs žemėje.

Ps. 45, 9.

RYSIUM SU TERESE NEUMANNAITE yra įvykę labai daug nuostabių, tiesiog stebuklingų dalykų, apie kuriuos šiame skyriuje noriu plačiau pakalbėti pavyzdžiais, visai nesirūpindamas jų kiekui ir nedarydamas ypatingų išvadų, nes šis skyrius tėra kitų skyrių papildymas pavyzdžiais.

Tačiau iš kitos pusės noriu priminti ir skaitytojus įspėti, kad visi čia aprašomi įvykiai nepervertintini, nes nėra tiksliai žinoma, kur baigiasi ypatingasis Dievo veikimas ir prasideda gryna gamtinis. Dėl to nereikėtų nustebti, jeigu kuris nors čia aprašytas įvykis galėtų būti kada nors išaiškintas aiškiaregyste, telepatija ir t.t., bet toks vienas atvejas nepaneigia visų kitų.

Čia stengsiuos aprašyti faktus iš to meto, kada Teresė mokslininkų ir Bažnyčos buvo tiriamos. Sąmoningai neminiu naujesniųjų įvykių, kurie nėra atskirai mokslo ištirti, nebent duodu tuos, kurie mums yra artimesni.

D V I V I E T U M A S

IKI ŠIOL NEMAŽAI yra užregistruota faktų, kad tuo pačiu metu Teresė Neumannaitė yra buvusi dviejose vietose. Užregistruotieji faktai taip įtikinančiai į mus kalba, kad nėra jokios abejonės Teresės buvimu tuo pačiu metu dviejose vietose.

Dvivetumo dovaną turėjo daug stigmatizuotųjų. Pavyzdžiu noriu priminti stigmatizuotą Matildą iš Muencheno, vėliau gyvenusią Regensburg, mirusią 1919 m. lapkričio 30 d. Ji vadinosi dar Magdalena nuo Kryžiaus. Fr. v. Lama apie ją taip rašo:

— 1914 m., karo metu, ji gavusi dvivetumo dovaną. Dažnai ji atsirasdavo Vakarų fronte ligoninėse pas sužeistuosius, kartu

nepalikdama savo namelio. Slaugytieji kariai, grįžę namo, ją atpažinė¹.

Stigmatizuotoji Matilda paklausta taip aiškino savo dvivietumą:

— Sunkiai tai galiu išaiškinti. Mano angelas tik pridengia mane pilku apsaustu nuo galvos iki kojų arba apsupa mane tirštu debesiu, ir jau mes vykstame. Kur? Praeitą savaitę kiekvieną naktį buvau Belgijoje. Aš turėjau atversti tris mirštančius nusidėjelius ir paruošti juos prie paskutinių sakramentų. Tai buvo sunkus uždavinys. Iš karto jie atkakliai priešinosi, bet galop pajégiai nugalėti jų pasipriėsimą, ir jie mirė, susitaikę su Dievu. Praėjusį gegužės mėnesį (1919 m.) aš praleidau tris naktis Haunstettene, ties Augsburgu, kur buvo baisiai šventvagiškai išniekintas Švč. Sakramentas².

Vienas kapucinas, kalbėdamas apie šv. Antano iš Paduos dvivietumą, kreipėsi į tévą Pijų, turintį dvivietumo dovaną:

— Gal būt tie Viešpaties privilegiuotieji net nežino apie savo dvivietumą?

Tėvas Pijus skubiai atsakė:

— Tikrai jie žino. Jie negali žinoti, jeigu kūnas ar siela juda, bet jie supranta, kas vyksta, ir jie žino, kur jie vyksta³.

KONNERSREUTHO klebonas kun. J. Naberis 1930 m. gruodžio pradžioje keletą dienų praleido Berlyne. Kiekvieną ryta jis ten laikė šv. Mišias šv. Angarijaus koplyčioje. Vos tik jis grįžo namo, Teresė jam smulkmeniškai nupasakojo jo laikymąsi šv. Mišiose Berlyne. Paryškinimui ji jam tiksliai nupasakojo altorių ir anos koplyčios įrengimą. Be to, ji jam priminė, kad jis vieną kartą neradės tabernakulo durelių raktelio. Kitą kartą jam tarnavęs pats šv. Angarijaus koplyčios rektorius.

Išgirdės ši dalyką, kun. H. Fahselis, vykdamas iš Berlyno į Konnersreuthą, pasiémė minėtos koplyčios fotografiją, kurią parodė Teresei.

— Tačiau gi pažįstu! — tarė ji, rodydama pirštu vieną koplyčios vietą: — Ot, čia aš buvau⁴.

¹ Angelai, 8

² T. p., 14.

³ Ch. Carty, Padre Pio, The Stigmatist, 81.

⁴ Plg. H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 113—114.

TÉVAS INGBERTAS NAABAS, kapucinų vienuolyno vyresnysis, lankydamasis Konnersreuthe, paprašė Teresę pasimelsti, kad pavyktų rekolekcijos, kurias jis netrukus turėsiąs pravesti jaunimui Pfalce (netoli Reino). Vieną tų rekolekcijų dieną jis matė Teresę net tris ketvirčius valandos — per šv. Mišias ir pamokslą. Jis matė ją stovinčią bažnyčios gale. Ji vilkėjo iprastine juoda suknele ir ryšėjo balta skepeta. Iš tikrujų ji tada buvo Eichstaette pas prof. Fr. Wutzą, kuriam šeimininkavo jos sesuo. Ten Teresę, atrodo, angelo sargo paskatinta, prisiminė savo pažadą ir tarė seserai:

— Šiandien gi tévas Pfalce turi konferenciją. Tad mes už jį pasimelskime.

Ji ir toliau pasilioko natūralioje būklėje: dirbinėjo ši bei ta sesers kambaryje ir meldési. Reikia manyti, kad dėl Teresės trumpos vidinės maldos dieviškoji Apvaizda pavedė jos angelui sargui pasirodyti tévui kapucinui. Po to išaukštintos ramybės būsenoje Teresė buvo paklausta, ar ji tada tuo pačiu metu buvo dviejose vietose. Iš jos burnos pasigirdo žodžiai:

— Ne. Ten buvo jos angelas sargas, kurs tai padarė⁵.

VIENAM MISIONIERIUI iš Campinos vyskupijos Pietų Amerikoje vieną vakarą neramiai blaškantis lovoje, Teresė Neumannaitė jėjo į jo kambarį ir ji paklausė:

— Gerbiamas kunige, ar noréatum pasidalyti mano kentėjimais?

Jis buvo labai nustebintas ir susilaikė pareikšti savo nusistatymą. Po to ji pranyko pro tas pačias duris, pro kurias buvo jėjusi.

Po kurio laiko minėtasis misionierius lankėsi Konnersreuthe. Pamatęs Teresę, iš karto jis ją pažino, nes ji buvo lygiai ta pati, kuriaj jis buvo matęs Pietų Amerikoje. Ji žinojo tą įvykį ir raminio misionierių dėl jo atsisakymo pasidalyti jos kentėjimais: čia buvo atsisakymas, kuris eina iš prigimties priešinimosi pakelti kančią. Ši dalyką pajuto ir mūsų Viešpats Alyvų darželyje⁶.

NELAIMINGAME ATSITIKIME vienas šoferis iš Zwiefalteno susitraiskė kojos kulną. Rentgeno spinduliais nustatyta,

⁵ Plg. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 136; H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 102—103.

⁶ Plg. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 139.

kad suskilę kaulai, dėl to nutarta amputuoti koją. Jis jau vaizdavosi būsiąs nedarbingas ir luošas visą gyvenimą. Šios kančios metu jo žmona nutarė laišku išpasakoti savo rūpesčius Teresei Neumannaitėi. Skubiai ji parašė laišką, įmetė į artimiausią pašto dėžutę ir įėjo į bažnyčią trumpai, bet karštai maldai.

Kitą vėlų vakarą ligonio žmona pamatė Teresę. Ją pažino iš juodų drabužių ir baltos skepetaitės. Įėjusi į kambarį, Teresę prisiartino prie lovos ir palietė sergančio šoferio sužeistą koją. Po to ji pasimeldė ir išėjo.

Ligonio žmona nežinojo ką bedaryti: ar ji turėjo ji pažadinti ir paklausti, ar ir jis matės Konnersreutho stigmatizuotąją. Pagaliau ji nutarė laukti rytojaus. Išsimiegojės šoferis atsiškelė be jokio iþrastinio dejavimo. Jis sakėsi nebejaučias jokio skausmo, bet jie nutarė nenuimti tvarsčių, iki atvyks gydytojas. Nuémës tvarsčius, gydytojas nustebė: viskas normaliai suaugę, koja visai sveika.

Tada žmona papasakojo, kad ji parašiusi Teresei Neumannaitėi laišką ir kas įvykę vakar vėlyvą vakarą. Gydytojas atsisakė būti bylos dalyviu, gal būt bijodamas, kad jis, jeigu turėtų būti neužginčijamo fakto liudininkas, nebūtų kai kurių kolegų pajuokiamas⁷.

— VIENĄ 1931 M. rudens vakarą Muensterio vyskupijos, Vakarų Vokietijoje, kun. E. karštai meldėsi už savo seserį F., vienuolę, kuri buvo labai išvarginta ir susikrimtusi dėl savo mylimųjų nelaimės. Jis prašė Teresę tarpininkauti maldoje, kad sesers širdgėla tarnautų jos dvasinei gerovei.

Netrukus po to kun. E. aplankė seserį F. Ji jam papasakojo mačiusi Teresę Neumannaitę.

— Aš manau, sapne, miegodama, — teiravosi kun. E.

— O ne. Lygiai taip, kaip kad aš dabar su jumis kalbuos, — atsakė ji. — Aš pabudau, kai ji man pasirodė. Tai buvo vakare apie 23 val. Aš tada buvau lovoje, kai ji atėjo ir paguodė mane.

Sesuo nupasakojo, kaip stigmatizuotoji Teresė atrodžiusi: ji buvusi labai maloni; jai, be to, priminusi, kad jos brolis kungas aplankytų Konnersreuthą, sakydama: “Pasakyk, kad jis atvyktų”.

Tą patį vakarą jos brolis kungas, karštai melsdamasis už seserį, buvo padares pasiryžimą nuvykti į Konnersreuthą, o

⁷ Plg. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 140.

kaip tik tą pačią valandą Teresė Neumannaitė pasirodė jo seserai⁸.

VIENAM KUNIGUI, ne visai tvarkingam moraliniu atžvilgiu, pasirodė Teresė, jam atsigréžus nuo altoriaus į žmones. Jis matė ją keturių metrų atstume, apsipylusią penktadienio kančios kraujais. Tą pačią akimirką jis buvo paveiktas iki sielos gelmių su tvirčiausiu pasiryžimu pataisyti gyvenimą⁹.

N E M A T Y T U V I E T U N U S A K Y M A S

KARDINOLAS K. KASPARAS, tuometinis Koeniggraetzo vyskupas, 1929 m. kovo mėnesį lankési Konnersreuthe ir ši savo lankymaši placiai aprašė čekų kalba. Jo pranešimo svarbesnes išstraukas vokiečių kalba perduoda Fr. v. Lama 1929 ir 1931 m. kronikose¹⁰.

Kovo 22 d. po šešioliktos Kristaus kančios regéjimo scenos išaukštintos ramybės būsenoje vysk. K. Kasparas paklausė Teresę Neumannaitę, kur esas šv. Kirilo, šv. Metodijaus brolio, kapas.

— Jis mirė šventojo mirtimi, — pradėjo Teresė, nutraukdamas vyskupo klausimą.

— Aš klausiau toliau, — rašo vyskupas, — kad nežinoma, kur jis šv. Klemenso bazilikoje, Romoje, palaidotas.

— Visai lengva rasti jo karstą, — kalbėjo Teresė. — Eina ma viduriniu (didžiosios navos) taku į bažnyčią, daugiau kairėn.

— Ar daugiau į epistolos pusę? — paklausė ją vyskupas, galvodamas apie ejimą nuo altoriaus.

Teresė paneigė.

— Evangelijos pusė?

Ji pritarė galvos linktelėjimu ir kalbėjo toliau:

— Jis (karstas) gilokai žemėje ir gerokai sunykęs. Ne ties taku, bet daugiau į šalį, į Evangelijos ir durų pusę. Tai lengva rasti.

— Teresė, kuri niekados Romoje nebuvisi ir niekados nesvarsciusi šio klausimo, — toliau rašo vysk. K. Kasparas, — smulkmeniškai pažsta šv. Klemenso baziliką, kurioje kunigas

⁸ Plg. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 138—139.

⁹ Plg. H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 102.

¹⁰ Plg. Konnersreuther Jahrbuch 1929, 141; Konnersreuther Jahrbuch 1931, 62—63.

laiko šv. Mišias veidu į žmones, taip kad altoriaus Evangelijos sparnas yra priešingoje pusėje, negu paprastai būna.

Po mėnesio vysk. K. Kasperas nuvyko į Romą. Domininkonai, kuriems pavesta šv. Klemenso bazilika, aprodinėjo tas vietas, kur turėjo būti palaidotas šv. Kirilas. Teresė pasakė teisinių: gilokai, nes po bazilika rasta pirminė senojo bažnyčia.

KUN. HUGO GANTERIS rašo, kad Teresės regėjimai ir pageidavimas buvęs akstinas tévui Hugolinui, O. F. M., rinkti medžiagą apie misionierių Libertą Weissą, kilusį iš Konnersreutho, 1716 m. nukankintą Afrikoje drauge su kitais dviem misioneriais, kad kankinys tévas Libertas būtų paskelbtas palaimintuoju. Minėtasis tévas Hugolinas archyvuose rado duomenų, kad kankinio užtarimu įvykę stebuklų. Teresė net smulkių nupasakojo tuos stebuklus. Taip pat ji pasakė, kad kankinių garbei Afrikoje buvusi pastatyta bažnyčia ir kad tos bažnyčios likučių dar esą. Tada per misionierius Afrikoje patikrinta, kad Teresės nusakymas tiksliai atitiko tikrovę. Be to, Teresė nusakė, kuriame name Konnersreuthe tévas Libertas gyvenęs. Vėliau tas namas sudegės ir šeima išsikėlusi į Arzbergą¹¹.

RELIKVIJŲ IR ŠVĘSTŲ DAIKTŲ PAŽINIMAS

TERESĖ NEUMANNAITĖ, kaip beveik visi stigmatizuotieji, turi ypatingą Dievo dovaną skirti, ar relikvijos yra tikros ar dirbtinės, ar daiktai yra šventinti ar ne. Ji pasako, ar relikvijos yra pirmos eilės — šventojo kūno dalis, ar antrosios eilės — tik iš šventojo drabužių ar tik daiktai, kurie yra buvę palietę pirmos eilės relikvijas. Be to, ji nupasakoja net šventojo gyvenimą, mirtį (kankinys ar miręs natūralia mirtimi) ir dažnai pasako jo vardą (bent aprašomu būdu). Taip pat jeigu prieš Teresę ar kitą stigmatizuotąją padedamos dvi ostijos, kurių viena konsekruota, o kita ne, jie lengvai atpažįsta konsekruotąją.

Tą sugebėjimą skirti tikras relikvijas nuo dirbtinių ir šventintus daiktus nuo nešventintų Teresė turi pagavos ir išaukštintos ramybės būsenose, o konsekruotą Ostiją pažįsta ir natūralia-

¹¹ Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens, 31.

me stovyje. To negali padaryti jokie pasaulio mokslai bei prie-monės, bet tik tie, kuriems Dievas yra leidęs¹².

KUN. H. GANTERIS turėjo rožančių, kurį buvo gavęs iš tetos¹³. Kalbama, kad juo meldési palaimintoji Krescencija iš Kaufbeureno († 1744). Jis tai laikęs tik šiaip sau pasakojimu, padavimu, nes nebuvę jokių tikrų žinių. Paklausęs jis Teresę, esančią natūralioje būsenoje, ir ši atsakė:

— Taip, aš dabar nežinau, bet tik ekstazéje. Dabar aš ne daugiau žinau, kaip ir kiti žmonės.

Šeštadienį jis tą rožančių padavė kun. J. Naberui, kad jis drauge su šv. Komunija ji nuneštą jai. Prieš buvusį penktadienį ji labai sunkiai buvo kentėjusi už vieną teologą, kurs buvo susvyravęs savo pašaukimu, dėl to šeštadienį ji turėjo šv. Komunijos ekstazę. Klebonui J. Naberui jėjus i Teresės kambari, tuož ji jam tarė, kad klebonas turės kišenėje rožančių, ir ši rožančių tikrai turėjusi pal. Krescencija iš Kaufbeureno.

KUN. H. FAHSELIS aprašo tokį ivyki:

— Penktadienį jėjau pas Teresę, jai esant pagavos būsenoje. Pusbalsiu ji dejava kraujuose ir skausmuose. Aš ištraukiau iš kišenės šv. Teresės Kūdikėlio Jėzaus relikviją. Ji buvo ivyniota popieriuje ir guma surišta. Vos tik ją padėjau į jos ranką, jos veidas nušvito džiaugsmu. Ji ją meiliai apkabino ir tarė neapsakomu švelnumu ir meile:

— Ši taip labai mylėjo Išganytoją ir tokia buvo gera. Tai yra toji, kuri man yra pagelbėjusi.

— Vienos sesers iš Olandijos buvau paprašytas paklausti Teresę, — toliau rašo kun. H. Fahselis, — ar minėtoji relikvija, kurią turėjo jų vienuolynas, esanti tikra. Pasirodo, ji autentiška. Teresei iš anksto visai nieko nežinant, aš tuož padėjau tų vienuolių atsiųstą sulankstytą laišką į jos rankas. Ji tarė:

— Ši yra geras žmogus. Ji netiki jos tikrumu. Ji (relikvija) yra tikra.

— Aš dar buvau skeptiškas ir ištraukiau iš kišenės seną laikraščio iškarpa, kur buvo išlieta pagieža prieš mano asmenį.

¹² Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 406—408.

¹³ Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens, 33—34.

Vos tik priartinau ją prie jos rankos, ji energingai stūmė atgal, iškreipė veidą, šaukdama:

— Taip, bet tai neteisingas liudininkas¹⁴.

YPAČIAI JI REAGUOJA į šv. kryžiaus ir stigmų krauko relikvijas. Šv. kryžiaus relikvija yra mažytė kruopelė V. Jézaus kryžiaus, ant kurio Jis mirė, o ketvirtame šimtmetyje ši šventą medį rado šv. Elena.

— Mano akivaizdoje, — rašo kun. H. Fahselis¹⁵, — vienas tévas kapucinas palietė Teresės ranką kapsule, kurią nešiojo prie krūtinės. Pasigirdo vaitojimas, ir ji susmuko. Galva nusvirio atgal. Burna liko atvira. Liežuvius lietė viršutinę lūpą. Atrodė ką tik mirusios paveikslas. Aš paklausiau kapuciną, kuris išsigandės atsitraukė, kuo jis palietęs. Jis pasakė, kad tai esanti kryžiaus dalelė, apie kurios tikrumą jie vienuolyne abejoję.

— Ji yra tikra, — tarė klebonas. — Reikia būti labai atsargiam. Ji lig širdies palietė Teresės šono žaizdą. Tada taip atsistinka.

Po trijų minučių jos veidas vėl pragiedréjo. Užsidarė burna. Ji atrodė bemieganti. Po minutės ji įtraukė oro, pravérė akis ir žiūrėdama šypsojosi.

DR. FR. GERLICHAS pasakoja, kad 1927 m. rugsėjo 16 d., jam esant pas Teresę Neumannaitę, tarp daugelio kitų ten buvo vienas tévas karmelitas. Jis turėjo šv. kryžiaus relikviją, kurios nelaikė tikra ir negerbė. Klebonas ją padėjo prieš Teresę, kuri, nepravérusi akių, tuoj pasakė:

— Tai yra nuo gerojo Išganytojo kryžiaus.

Toliau ji nusakė, kaip atrodė toji šv. kryžiaus relikvija. Tada jis staiga ištraukė 12 cm aukščio kryžių. Klebonas J. Naberis prinešė ji netoli Teresės lūpų. Ji tuoj pasakė:

— Čia yra kažkas nuo mergaitės, kuri buvo nudurta į kaklą. Ji vadinosi Cecilija. Dar ten yra nuo šv. Teresės.

— Ar nuo šv. Teresės Kūdikėlio Jézaus? — pakluasė klebonas.

— O ne. Tai yra nuo didžiosios Teresės. Ten yra dar trys. Šie buvo tik paliesti.

Paklausta ji išvardijo jų vardus.

¹⁴ Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 51.

¹⁵ T. p., 51—52.

Tada tévas karmelitas atidarė šv. kryžiaus relikviją. Ir tikrai jie visi stebėjosi, matydami kaip tik tokį medžio gabalėli, koki Teresé buvo nupasakojusi¹⁶.

KUN. A. HUIJBERIS, Berghareno klebonas Olandijoje, 1931 m. spalio 16 d. į Konnersreuthą atsivežė Kristaus erškėčių vainiko spyglį relikviją, kurios tikrumu buvo abejojama.

Klebonas J. Naberis padėjo ją į Teresés kairę ranką. Tuoj pradėjo pamažu judeti rankos pirštai, ir jie susilenkė. Teresé jautė skausmą. Klebonui ją perkėlus į dešinę Teresés ranką, atsitiko tas pats. Tada jis relikviją padėjo jai ant galvos. Teresé tuoji ranka siekė pakaušio dešinėn. Joje kilo gyvas pagarbos pareiškimas, po to vaitojimas ir lyg dejavimas. Tada ji tris kartus paglostė relikviją, nesuprantamai paniurnėjo po nosimi, pridėjo prie lūpų ir pamaldžiai pabučiavo. Po to nauji glostymai ir nauji bučiavimai.

— Tereséle, kas tai yra? — paklausė klebonas.

— Iš Viešpaties erškėčių vainiko.

— Kur buvo šis spyglys?

— Čia, — parodė pakaušio dešinėje, — greta vieno didelio spyglilio, kuris buvo giliai įsmigęs į galvą.

Kun. A. Huijberis paprašė kleboną J. Naberį paklausti, ar šis buvo įsmigęs į galvą.

— Taip, ir šis, bet ne taip giliai, kaip anas, — paaiškino ji, visą laiką relikviją laikydama rankose¹⁷.

VYSK. LISOWSKIS padėjo savo krūtininį kryžių su šv. kryžiaus relikvija į Teresés rankas. Skausmingas trūkčiojimas perėjo Teresés veidu ir kūnu. Tada vyskupas padėjo jai į rankas savo vyskupišką žiedą su šv. Teresés Kūdikėlio Jézaus relikvija. Ji kūdikiškai nusišypsojo, pridėdama:

— Aš nekreipiu dėmesio į išorę, bet į vidų. Tai yra mergaitė, kuri parodė man kelią, kad patikčiau Viešpačiui.

Tada jis parodė jai kitą šv. Teresélės relikviją, kuria laikė lygios vertės, bet, jo nustebimui, ji buvo tik palietusi šventosios kūną¹⁸.

¹⁶ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 150.

¹⁷ Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 180—181.

¹⁸ Plg. Dr. J. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 410.

TAIP PAT TERESE atpažino iš to paties kaimo kilusio tėvo Liberto Weisso relikviją. Jis nėra paskelbtas šventuoju, bet yra vilčių, kad kada nors susilauks altoriaus garbės. Atpažinusi jo relikviją, Teresė apie jį pasakė:

— Šis yra šventas. Jis jéjo į dangų, nepraeidamas skaistyklos. Jis buvo gimęs Konnersreuthe. Vėliau išvyko į Abisiniją, kur buvo nukankintas. Turime melstis, kad jis greičiau būtų paskelbtas šventuoju¹⁹.

TĖVAS ZIGMANTAS, kilęs iš Lietuvos nuo Telšių, drauge su manimi lankydamas Konnersreuthe 1946 m. balandžio 12 d., turėjo tris relikvijas. Teresė patvirtino jų tikrumą.

Indianapolio vyskupijos Amerikoje prelatas H. 1930 m. rugpjūčio 29 d. antrą kartą lankėsi Konnersreuthe. Po to jis rašė:

— Man jeinant į kambarį, ji galėjo pasakyti apie relikvijas, kurios esančios tikros ir kurios ne. Visai nepažvelgusi į jas ji pasakė, kad šv. Ambrozijaus esančios netikros. Aš tik tada pastebėjau, ir klebonas Naberis galėjo patvirtinti, kad tikrai ant vienos relikvijos buvo parašyta: šv. Ambrozijaus²⁰.

WEINGARTENO VIENUOLYNAS pietų vakarų Vokietijoje turi Viešpaties Jézaus Kraujo relikviją, kurios pagerbtį atvyksta žmonių iš plačios apylinkės. Šios relikvijos istorija siekia roménų kareivį šv. Lioginą, kuris Kristui perdūrė šoną, bet, Dievo malonės paveiktas, atsivertė po Kristaus kryžiumi. Jis į buteliuką surinko paskutiniuosius Kristaus kraujo lašus²¹. Jis juos paslėpė žemėje prie Mantuos, kur buvo jo apaštalavimo centras. Rastą relikviją 1094 m. grafienė Judita iš Flanderno perdavė Altdorfo, dabartinio Weingarteno, vienuoliams. Jos tikrumą yra patvirtinę visa eilė stebuklų.

1930 m. spalio pradžioje tévas W. Ellerhorstas buvo Teresės penktadienio kančių liudininkas. Su savimi jis turėjo medalikėlij, kuris buvo palietęs šv. Kraujo relikviją. Esant daug kūnigų, klebonas J. Naberis, paklausė Teresę pagavos būsenoje:

¹⁹ Plg. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 145.

²⁰ Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 89.

²¹ Ir Kotryna Emmerich tvirtina, kad šv. Lioginas į buteliuką surinko Kraujo iš Kristaus šono. — Plg. Cl. Brentano, Karti mūsų Viešpaties Kristaus kančia, 201.

— Tereséle, ar čia relikvija?

— Ne, — atsakė ji.

— Kas tai yra?

— Tai yra palietęs gerojo Išganytojo Kraują.

Tėvas Ellerhorstas nesuprato tarmiškai kalbančios Teresės žodžių. Jis paklausė ją tris kartus per kleboną J. Naberį ir kiekvieną kartą gavo atsakymą:

— Tai yra palietęs gerojo Išganytojo Kraują.

1930 m. spalio 22 d. klebonas J. Naberis surašė šio fakto dokumentą, kurį dabar turi Weingarteno abatija.

Po pusmečio tą patį medalikėlį, tik ivyniotą į popieriu, klebonas J. Naberis padėjo Teresei į rankas, ši kartą esančiai išaukštintos ramybės būsenoje. Ji pasakė:

— Prie šv. Krauko.

Toliau paklausta, ar šv. Kraujas tikras, ji atsakė:

— Tai užtenkamai (pasakyta)²².

Taip pat Teresė yra patvirtinusi tikrumą šv. Krauko reliquijos, turimos maldininkų bažnyčios Wurzache, Wuertemberge (pietų vakarų Vokietijoje)²³.

1933 M. TERESĖ nustatė Treves katedroje esančio Kristaus drabužio tikrumą. Ryšium su tuo Kristaus drabužiu dr. Erw. v. Aretinas pažymėjo kai ką įdomaus. Jis rašė:

— Man būnant kalėjime, Teresė Neumannaitė atsiuntė rožančių su medalikeliu, kurie buvo palietę šv. drabužį. Po penkeilių metų, man vėl atvykus į Konnersreuthą, kun. J. Naberis liepė (Teresės duotąjį) rožančių padėti jai ant rankos po pentadienio regėjimo, jai dar esant aklai ir dar nevisai atgavusiai sąmonę. Man tai padarius, ji tarė:

— Prie jo pridėta daug malonių. Jis prilietęs kažką priklaušanti Išganytojui. Ji tau davė šventojo.

Vėliau aš juokavau, kad ji pasivadino šventąja, ir ji nuoširdžiai juokési drauge su manimi²⁴.

BE TO, TERESĖ atpažįsta stigmatizuotų asmenų kraują. Kaip pavyzdys paminėtinės čia Drion du Chapois, kuris 1929 m. kovo 1 d. ant nosinės į Konnersreuthą atsinešė stigmatizuotos

²² Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 20—22.

²³ Plg. t. p., 22.

²⁴ Cit. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 14.

belgės Liudvikos Lateau iš Bois d'Haine stigmų kraujo. Būdama išaukštintos ramybės būsenoje, Teresė pasakė, kad kraujas tikrai esąs minėtos stigmatizuotosios, visi atsitikimai (stigmos ir ekstazės) yra buvę tikri ir kad Liudvika Lateau tuoj po mirties nuėjusi tiesiai į dangų, nepraeidama skaistyklos²⁵.

Čia sužymėti atvejai yra tik pavyzdžiai. Beveik kiekvieną penktadienį, kada Teresė pergyvena Kristaus kančią, kas nors atsineša relikvijų patikrinti. Kiekveną kartą ji pasako: tos relikvijos tikros, o tos nėra relikvijos, tos buvo palietusios tikrąsias relikvijas.

D V A S I Š K I U A T P A Ž I N I M A S

PAGAVOS BŪSENOJE Teresė Neumannaitė turi Dievo dovaną atskirti šventintus asmenis nuo asmenų, neturinčių kungiystės šventimą. Tiksliau sakant, ji pažista kunigo pašvęstas rankas²⁶ arba juos atpažista iš palietimo tų pirštų, kuriais kunigas yra palietęs šv. Ostiją²⁷. Taip pat ji iš pirštų skiria, ar tas dvasiškis yra vyskupas, kunigas ar diakonas, visai nematydama jojo veido.

KARTĄ PAS TERESE žėjo vyskupas. Jis palietė Teresės ranką. Visų nustebimui, ji jam tarė:

— Bet tu Bažnyčiai gėdą padarei!...

Tariamasis "vyskupas" tuoj išėjo ir išnyko iš tos apylinkės. Vėliau sužinota, kad jis suimtas kaip apgavikas. Jis buvo persirengęs, kad pasirinktų pinigų²⁸.

AMERIKIETIS KUN. McHUGH palietė Teresės ranką pagavos būsenoje. Ji tuoj prakalbėjo:

— Ši yra konsekruota ranka kunigo, kuris atvyko iš už vandenyno ir su kuriuo daug kalbėjau.

Ten pat stovėjo vienas nekatalikas gydytojas, kuriam taip pat buvo patarta paliesti Teresės ranką. Ją palietus, Teresė pasakė, kad ši ranka yra to, kuris yra daug pagelbėjės ligoniams. Jis taip pat iš už vandenyno²⁹.

²⁵ Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929, 166—172.

²⁶ Plg. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 58.

²⁷ Plg. Dr. J. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 408.

²⁸ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 53.

²⁹ Plg. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 23—24.

VIENAM KUNIGUI, kuris Teresei prisistatė kaip tapytojas, ji pasakė:

— Tu esi kunigas, kuris prieš 20 m. metei kunigystę, bet kunigystę tavęs nepametė; ji amžinai pasiliks su tavimi³⁰.

TÉVAS W. KEA, S. J., kuris pas Teresę buvo atlydėjęs vysk. O. Smitą, aprašydamas savo įspūdžius Konnersreuthe, pasakoja, kad Teresė, paémusi jo ranką, tarė:

— O, tévelis esi iš Maldos Apaštalavimo! Bet daug dirbate, kad žmones atvestumėte arčiau prie švenč. Jézaus Širdies! Ak, joje kaip saldu!

Teresei prieš tai nebuvo pasakyta, kad tévas W. Kea yra Maldos Apaštalavimo direktorius Olandijai³¹.

AMERIKIEČIŲ KARIUOMENĖS kapelionas G. Moews, gyvendamas Gablingene prie Augsburgo, 1945 m. spalio 19 d., kariškai apsirengęs, lankėsi pas Teresę. Klebonas J. Naberis pasakė Teresei, kad jis yra kunigas, bet ji pataisė:

— Jis yra pranciškonas kunigas.

Ji tai pasakė, jo nematydama, nes, kraujui sruvenant iš jos akių, negali nieko regėti. Taip pat nė vienas iš ten esančių nežinojo, kad kun. G. Moews yra pranciškonas³².

Tévas G. Moews iš viso Teresę aplankė šešis sykius su kareiviais. 1946 m. liepos 12 d. drauge su juo buvo vienas protestantų kapelionas, kuris iš aprangos nieku nesiskyrė nuo katalikų kapeliono kun. G. Moews. Teresei esant pagavos būsenoje, kunigai lietė jos ranką. I visus katalikų kunigų palietimus ji reagavo — atpažino juos tokius esant, o protestantų kunigui palieatus jos ranką, ji nereagavo. Tik keli kunigai težinojo, kad jis protestantas. To nežinojo né klebonas J. Naberis³³.

DR. R. HYNEKAS, gydytojas čekas, Kukulos universiteto profesorius, rašydamas apie Teresę Neumannaitę, mini tokį įvykį:

— Gerai apsirengęs, aukšto išsilavinimo vyriškis prisistatė klebonui J. Naberui kaip gydytojas, prašydamas leidimo patikrinti Teresés stigmas. Leidimas buvo duotas. Pats klebonas

³⁰ Plg. Vysk. S. Waitz, Mūsų laikų stigmatuotoji, 33.

³¹ Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 70.

³² G. Moews, Soldiers Saw Resl, 30.

³³ G. Moews, t. p., 66.

palydėjo ateivį pas stigmatizuotąją. Pastarasis numovė jos pirštine, ir ši padavė jam savo ranką. Staiga ji uždėjo savo dešinę ranką ant jo peties ir ramiai jam tarė:

— Gerbiamas kunige, ką tu padarei?...

“Gydytojas” staiga išbalo, paskui ugningai paraudo ir, neistaręs nė žodžio, paliko kambarj... Vėliau sužinota, kad jis buvęs kunigas apostatas³⁴.

P A L A I M I N I M O J U T I M A S

TERESE JAUČIA jai teikiamą kunigo palaiminimą. Ji reaguoja į toli esančio kunigo palaiminimą tik tada, kaip pati yra pareiškusi kun. H. Fahseliui, jeigu ji iš anksto yra susitarusi su tuo kunigu; kitaip sakant, jeigu ji žino, kad jai pažūstamas kunigas suteikia palaiminimą. Taip ji žinojo apie vieną kunigą, kurs, eidamas gulti, vis ją palaimindavęs. Kartą ji jam padare pastabą, kad jis neturės eiti taip vėlai gulti, ir paminėjo, kad vieną vakarą labai vėlai jutusi jo palaiminimą, o kitą kartą net visai pamiršęs ji suteikti³⁵.

Ji visados jaučia palaiminimą kunigo, esančio tame pačiaame kambaryje, nors jis ją laimintų slaptai, visai nematant. Ji net atskiria vyskupo, kunigo ar diakono palaiminimą. Kiekvieną kartą ji tada turi nepergalimą palinkimą žegnotis ir, švelniai šypsodamasi, persižegnoja, kartais dar ištardama:

— Tas yra gerai. Tas yra gerai.

V. Jézaus kančios regėtoja Ona Kotryna Emmerich persižegnodavo kiekvieną kartą, kada kunigas ją laimindavo, net ir tada, kada jis ją laimindavo tik mintimi³⁶.

Stigmatizuotoji Rožé Ferron kančioje visados jausdavo kunigo palaiminimą ir laiminimu ji būdavo sustiprinama — ji atgaudavo kančioje prarastas jėgas³⁷.

Popiežius Pijus XI 1928 m. gegužės 3 d. Teresei Neumannai ir klebonui J. Naberui suteikė palaiminimą. Tą akimirką, kada popiežius teikė šį palaiminimą, ji, būdama išaukštintos ramybės būsenoje, visai netikėtai klebonui sušuko:

³⁴ Cit. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 147.

³⁵ Plg. H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 53.

³⁶ Plg. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 158.

³⁷ O. A. Boyer, She Wears a Crown of Thorns, 69—70.

Tu! Šventasis Tėvas mus, tave ir mane, kaip tik dabar laimina!

Klebonas tiksliai užsirašė datą, kada pagal Teresės pareiškimą jiedu buvo laiminami, o kai po dviejų savaičių per nunciatūrą atėjo palaiminimo raštas, pirmiausia žiūrėta į datą — šioji atitiko Teresės nusakytają³⁸.

1931 m. iš Olandijos Konnersreuthe lankėsi kun. A. Huijberis. Jis buvo paprašytas palaiminti Teresę. Jis tai padarė, ja visai nematant. Po to ją palaimino vienas kunigas iš Vienos. Kiekvieną kartą Teresė reagavo. Tada kun. J. Naberis, švelniai įspėdamas, tarė:

— Dažnai taip mažai vertinamas kunigo palaiminimas. Ir taip dažnai neatidžiai būna atliekami švenčiausi veiksmai, taip be jokio rimbumo. O Teresėlė, koki gražų pamokymą tu mums duodi, ko negalima pamiršti... Kaip dažnai ji kartoja: koks geras ir maloningas yra Viešpats!³⁹.

Iš Oregono valstybės Amerikoje kun. J. B. Saalas, lankydamasis savo gimtinėje Vokietijoje, lankėsi Konnersreuthe. Jis palaimino Teresės sergančią motiną. Drauge persižegnojo ir Teresė. Tada kunigas ją paklausė:

— Teresėlė, ar kunigo palaiminimas gelbsti?

Tada nuoširdžiai ir atvirai ji jam tarė:

— O taip, tėve, bet jūs, kunigai, neužtenkamai kalbate apie palaiminimą⁴⁰.

PATS IŠGANYTOJAS Teresei Neumannaitė kartą taip kalbėjo apie palaiminimo reikšmę:

— Mano brangus vaikelis, aš noriu tave pamokyti, kaip tu stropiau turi priimti mano palaiminimą. Gaudama palaiminimą, tu pelnai didelių dalykų. Palaiminimas yra mano dieviškojo šventumo išpylimas. Atidaryk savo širdį, kad per palaiminimą jiaptų šventa. Palaiminimas yra dangiška rasa, per kurią visą kas daroma, gali būti padaryta. Per palaiminimą esu davės kunigui galia atidaryti mano širdies iždą ir iš jos ant sielų išpilti malonių lietu.

³⁸ Zr. O. Staudinger, Die Leidensblume von Konnersreuth, 42; H. Ganter, Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens, 30; Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 158.

³⁹ Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 79.

⁴⁰ „The Register“, 10 (March 5, 1950) 1.

Kai kunigas laimina, aš laiminu. Tada didelė malonių srovė iš mano švenčiausios Širdies teka į sielą jos didesniams pajégumui. Tai prisiminda īna, laikyk savo širdį atdarą, kad neprarastumei palaiminimo naudos. Per mano palaiminimą tu gauni malonę mylęti, stiprybę pakelti kentėjimą ir pagalbą kūnui ir sielai.

Mano šventas palaiminimas turi kiekvieną žmonijai reikalingą pagalbą. Per palaiminimą yra suteikiama tau jėga ir troškimas ieškoti gero, vengti pikto ir džiaugtis mano globa prieš tamsybių jėgas. Tai yra didelė privilegija, kada tu esi laimina ma. Tu negali suprasti, kiek per jį aš tau padarau gailestingu mo. Dėl to niekados nepriimk palaiminimo šaltai ir nesusikaupusi. Juk kokia neturtinga tu esi prieš palaiminimą ir kaip praturtėji, jį priimdama!

Man gaila, kad Bažnyčios palaiminimas taip mažai yra vertinamas ir taip retai priimamas. Palaiminimu yra sustiprinama tavo gera valia, tavo darbai gauna specialią mano Apvaizdą, tavo silpnybė nugalima mano galios, tavo mintys ir siekimai yra sudvasinami ir neutralizuojamos visos blogos įtakos... Jis eina iš begalinės mano švenčiausios Širdies meilės. Juo didesnis uolumas, su kuriuo palaiminimas yra suteikiamas ir priimamas, juo didesnis yra jo pajégumas. Kuris iš dviejų yra vertingesnis — palaiminimas ar visas pasaulis kartu? Palaiminimas yra daug daugiau, negu tūkstantis pasaulių. Tik pagalvok, kad Dievas yra neišmatuojamas. Kokie maži yra dalykai, palyginus su Juo! Tas pats yra, ar vienas ar daugelis drauge laiminamas; nėra jokio skirtumo, nes aš kiekvienam duodu pagal jo ar jos pasitikėjimo ar tikėjimo saiką. Juk aš esu begaliniai turtingas ir tau leidžiama priimti be saiko.

Mano vaikeli, saugok visa, ką palaiminimas suteikia. Didžiai gerbk tuos, kam yra suteiktas palaiminimas, tada tu patiksi man, savo Dievui. Kai tu esi laiminama, tu tampriau esi sujungiama su manimi, iš naujo pašventinama, pagydoma ir globojama mano švenčiausios Širdies meilės.

Dažnai aš slepiu mano palaiminimo veikimą, taip kad jis yra žinomas tik amžinybėje. Mano palaiminimai dažnai padaro tai, kas sielai lieka nežinoma. Dėl to tvirtai pasitikėk šiuo švenčiausios Širdies išpylimu ir rintai apmąstyk šią malonę. Nuosirdžiai priimk šventą palaiminimą, nes palaiminimo malonė randa kelią tik į nusižeminusią širdį. Priimk jį su gera valia ir

mintimi tapti geresnė. Tada palaiminimas persisunks iki tavo širdies gelmių ir atneš savo vaisių. Būk palaiminimo kūdikis, tada tu pati kitiems būsi palaima⁴¹.

S I E L O S S T O V I O P A Ž I N I M A S

PASAKOJAMA, kad kai kurie bijodavę pasirodyti šv. Kotynos iš Sienos, šv. Magdalenos iš Pazzis ar šv. Juozapo iš Copertino akivaizdoje, pirma nesusitaikę su Dievu.

Tas pats ir čia: daugis stengiasi pirma susitaikyti su Dievu, tik tada drįsta aplankytį Teresę, kitaip, sako, ji galinti žmonių akivaizdoje išpasakoti visas nuodėmes. O kaip tada!?

Iš tikrujų, greta dovanos išskirti šventintus daiktus ar asmenis Teresė turi ir širdies pažinimo dovaną. Išaukštintos ramybės būsenoje ši dovana joje pasireiškia nepaprastai stipriai. Ji pažista sielos stovį ir širdies santykius su Išganytoju. Ypač ji yra labai jautri išdidumui, nemilaširdingumui ir nedorovin-gumui. Pastarajį ji jaučia net kasdieniame gyvenime. Nuo tokų žmonių ji stengiasi, kiek galima, būti toliau. Kartais ji prašo, kad toks asmuo išeitų iš jos kambario ir už ją sunkiai kenčia. Būti prie sunkiai nusidėjusio žmogaus jos sielai yra didelė kančia, tačiau ji nusidėjelius pasitinka su meile, švelnumu ir užuojauta. Dėl Išganytojo ir sielų meilės joje yra kartu neapykanta nuodėmei ir meilė nusidėjeliui.

Tiesioginis kito žmogaus širdies paslapčių, ypač malonės ir nuodémės kelių, pažinimas žmonėms yra neįmanomas. Tik vieną Dievas gali pažinti žmonių širdis ir išskaityti jų paslaptin-giausias mintis, ketinimus ir norus. Tačiau Dievas leidžia kai kuriems žmonėms pažvelgti į kitų žmonių širdis, bet tokie žmonės tada yra tik priemonė, per kuriuos Dievas primena paskiriems žmonėms jų sielos stovį.

CLEVELANDO VYSK. J. SCHREMBS († 1945), lankydamasis Romoje ir savo tėviškėje, 1927 m. prieš pat Kalėdas lankėsi ir Konnersreuthe. Gržęs Amerikoje jis plačiai aprašė savo sielos pergyvenimus. Tarp kitko jis rašė:

— Ir atsitiko tuo metu, apie vienuoliktą valandą, kada (Teresės) motina stovėjo netoli manės. Nei mergaitė (Teresė), nei aš nežinojau, kad jos motina čia. Pasibaigus regėjimo scenai,

⁴¹ Fr. Thomas, The Mystery of Konnersreuth, 70—72.

staiga ji tarė: "Mamyte, tu pažisti tą vyra (tai reiškė mane), stovintį prie tavęs, kilusį iš šio krašto. Kadaisė jis gyveno šioje apylinkėje, bet dabar gyvena tolimoje šalyje už didelių vandenų ir labai daug dirba dėl Išganytojo, negailėdamas savo sveikatos ir nesirūpindamas savimi (ir ji mane paguodė), ir Išganytojas ji myli. Ir tu, mamyte, žinai, kad aš jam turiu kai ką pasakyti, bet aš turiu pasakyti jam vienam. Jūs visi turite išeiti iš kambario.

Visi pradėjo eiti iš kambario. Kun. McTadden (vyskupo kancleris)... atsistojo ir éjo prie durų. Mergaitė man tarė: "O ne, anas vyras, sédj greta tavęs, gali pasilikti. Tas nesudarys jokio skirtumo. Jis (vokiškai) nieko nesupranta". Tada kun. McTadden grižo atgal ir buvo mergaitės ir mano pasikalbėjimo liudininkas.

Tris ketvirčius valandos ji skverbési į giliausias mano širdies gelmes. Ji pasakė man tokią dalyką, kurie giliai slėpési mano krūtinéje, ko aš gi nepamiršiu iki mano mirties valandos. Ji kalbėjo net apie mano vyskupijos stovę. Ji smulkmeniškai nupasakojo pavienius asmenis, su kuriais aš kasdien dirbu. Kai kuriuos asmenis ji nupiešė taip smulkmeniškai, kad aš tiksliai žinojau ir galéjau net pirštų parodyti, apie kurį ji kalbėjo. Kun. McTadden vienintelis buvo to pasikalbėjimo liudininkas. Jis matė įspūdį, kurį ji padarė man, kad aš ne kartą su ašaromis puoliau ant kelių...⁴²

PAŽYMĖTINA, kad Teresé niekados lankytijo nuodėmių nepasakoja viešai, bet visados tik jam vienam girdint, dėl to néra jokios baimės, kad ji viešai išpasakos lankytijo nusikalstimus.

Kartą viena moteriškė atėjo pas Teresę su savo vyru, vaku ir dar vienu vyriškiu. Jiems išeinant, Teresé sulaikė moteriškę ir jai tarė:

— Kaip tu dr̄sai ateiti pas mane. Tas vaikas, kurį atsivedei su savimi, yra ne tavo vyro, bet kito, kuris atėjo drauge su tavimi.

Labai nustebinta pati moteriškė tą dalyką pasipasakojo, dėl to jis pasidarė žinomas ir kitiemis⁴³.

⁴² Cit. Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 402—404.

⁴³ T. p., 426.

KUN. H. FAHSELIS rašo, kaip jis 1931 m. liepos mėnesio vieną penktadienį palietė savo pirštu Teresės ranką. Ji tuojo paėmė jo ranką ir, ją laikydama, kalbėjo:

— Tu taip pat esi kunigas. Klausyk, kadaise Išganytojo tu visai nepažinai. Daug metų taip buvo, kai tu dar jaunas buvai. Išganytojas tave palietė (malone). Tai pastebėjai. Po to daug vėliau tave dar kartą palietė, ir tu Jį pažinai. Bet kai buvo Jėzaus Vaiklio šventė, tada Jis kai ką tau davė. Žinai, nuo to laiko, jeigu apie tai pagalvoji, tu turi didelį džiaugsmą, ar ne?

Kun. H. Fahselis pats patvirtina tų žodžių tikrumą⁴⁴.

VIENĄ PENKTADIENĮ apie 9 val., tarp kitų esant arkivysk. J. Teodorowicziui ir vysk. Lisowskiui, staiga Teresė pradėjo balsiai skystis. Klebonas J. Naberis ją paklausė:

— Tereséle, kas yra? Kas negero?

— Čia yra vienas apostatas. Jis išsižadėjo Išganytojo, — atsakė ji.

Vysk. Lisowskis nusišypsodamas pašnibždomis tarė arkivyskupui:

— Čia yra pavojinga — čia greit galima būti kuo nors apkaltintam.

Po tų žodžių prie jūdvieju priėjo vienas kunigas ir patvirtino Teresės žodžių teisingumą—jis kaip tik atvykės su vienu kūnigu apostatu⁴⁵.

DR. FR. GERLICHAS štai ką rašo apie pirmąjį savo vizitą 1927 m. rugsėjo 16 d. pas Teresę:

— Man priėjus prie jos lovos, ji pradėjo kalbėti ir labai tiksliai man nupasakojo mano vidinį gyvenimą⁴⁶.

Kitą kartą klebonui ji išsitarė apie dr. Fr. Gerlichą:

— Nepasitikėk juo. Jis dedasi tikis, bet visiškai netiki.

TERESÉ TAIP PAT PASAKO, ar žmogus krikščionis ar ne, ar jojo krikštas galiojantis ar ne.

Zenichi Shibata, Hokkaido universiteto Japonijoje profesorius, nekrikščionis, 1930 m. rugsėjo 17 d. aplankė Teresę drauge su prof. Aufhausenu. Jiems atsisveikinanči, ji tarė:

— Iki pasimatymo amžinybėje.

⁴⁴ Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 73—74.

⁴⁵ Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 396.

⁴⁶ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 148.

Po to Teresė priminė klebonui, kuris vėliau tačiau patį pakartojo minėtam Japonijos profesoriui:

— Vienas iš jų dar nepažįsta Išganytojo, bet mes norime melstis ir dar kentėti, kad jis išmoktu Išganytoją pažinti ir Ji mylėtų⁴⁷.

1943 m. prof. Z. Shibata perėjo į katalikų tikėjimą.

Vienas vyriškis, vardu, F. K., nors ir geros valios, negalėjo tikėti į Dievą ir Jį mylėti. Ekstazėje Teresė pamatė, kad jis nebuvo pakrikštystas dėl jo klebono ligos. Po to buvo pakrikštystas, ir jis įtikėjo. Jausdamas didelį vidinių džiaugsmą, jis išsireiškė:

— Kas būtų, jeigu nebūtų buvę Konnersreutho? Čia tikrai yra Dievo pirštas⁴⁸.

Klaipėdos krašto lietuviatė Teresė Bernardeta Jakomaitytė, tremtinė, 1949 m. Konnersreuthe pas Teresę Neumannaitę galutinai apsisprendė tapti katalike. Jos krikšto motina buvo pati Teresė. Tačiau dieną drauge su stigmatizuotąja Terese ji priėmė pirmąją šv. Komuniją, ir tada Teresė turėjo dešimties minučių regėjimą — ji matė Kristų. Po regėjimo kentėtoja jai pasakė:

— Tavo liuteroniškas krikštas nebuvo tikras, bet dabar jau viskas tvarkoje.

— Aš prisimenu, — pasakoja T. Jakomaitytė, — kad jos (Teresės Neumannaitės) žodžiai mane išgąsdino ir mane visą sudrebino. Tada buvau nuraminta, kad aš daugiau nebeturiu rūpintis savo krikšto tikrumu⁴⁹.

TAIP PAT TERESE kartais primena nuodėmklausiu išpažinti pamirštas nuodėmes. Čia prisimintinas konvertitas dr. Beckeris, kuriam Teresė priminė dvi pamirštas išpažinti nuodėmes⁵⁰. Tokių atsitikimų buvo daugiau.

P R A N A Š Y S T E S

BŪSIMIEJI ĮVYKIAI yra žinomi tik Dievui, visų daiktų Kūrėjui. Tačiau ateities žinojimą Dievas gali perleisti tvériniams, ir

⁴⁷ Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 92—93.

⁴⁸ Fr. Thomas, The Mystery of Konnersreuth, 116—117; O. Staudinger, Die Leidensblume von Konnersreuth, 24.

⁴⁹ E. T. Sanders, Theresa Neumann's God - Child: „The Apostle“, 5 (May, 1. 1950) 37.

⁵⁰ Plg. 101 psl.

Jis tai suteikia ne tik šventiesiems, bet kartais ši pranašystės dovana yra suteikiama ir kitiems; pvz., tokią dovana turėjo Ba-laamas. Geri krikščionys kartais gali jaja naudotis kaip charizma, kaip kad buvo pirmame krikščionybės amžiuje. Ši dovana apsireiškia juose daugiau nujautimo, tolregystės būdu⁵¹. Pranašystės dovaną turėjo daugumas stigmatizuotųjų. Bent ne visai pilna prasme ją turi ir Teresė Neumannaitė.

Kai kurie prieštarauja, sakydami, kad mažuose dalykuose negali būti pranašysčių tikraja žodžio prasme, nes orumo dėlei Šv. Dvasia neveiks per mažus dalykus. Šv. Gema Galgani pasakydavo, kada ką laiške rašydavo jos gydytojas, ir visados išspildydavo. Šv. Povilo laiškuose skaitome, kad ankstyvoje krikščionybėje tie dalykai déjos i kasdieniame gyvenime, o dabar tas pats dažnai vyksta stigmatizuotųjų gyvenime. Ir per mažus dalykus Šv. Dvasia gali paveikti sielas ir jas palenkti prie Dievo.

POP. PIJAUS XI pavedimu, Konnersreuthe lankési Milano universiteto rektorius tévas A. Gemellis, kad po to praneštų šv. Tévui apie Konnersreutho įvykius. Atsisveikindamas tévas A. Gemellis Teresei pasakė, kad jis dabar vykstas į Romą ir kitą ketvirtadienį pranešias šv. Tévui. Bet Teresė jam paaiškino:

— Tamsta pas šv. Tévą nuvyksi tik šeštadienį.

Tévas A. Gemellis visomis jégomis stengési atvykti pas šv. Tévą ketvirtadienį, tačiau tas jam nepavyko. Teresės pasakymas tiksliai išspildė — tik šeštadienį jis galėjo pranešti šv. Tévui patirtus dalykus⁵².

ŽDOMŲ DALYKĄ kun. H. Ganteriui pasakojo tévas Liborijus Ereve, misionierių namų rektorius Eupene, pietų Brazilijoje. Tévas L. Ereve su savimi turėjo vieno šventai gyvenusio ir mirusio misijų broliuko Brazilijoje relikviją. Tas broliukas vadinosi Fabijonas nuo Kristaus, miręs 1747 m. Rio de Janeire. Minėtasis tévas tą relikviją turėjo kišenėje ir nieko negalvojo apie ją. Teresė pasakė apie broliuką Fabijoną visa, ką anksčiau pasakiau. Be to, pridėjo, kad relikvija yra tikra, broliukas būsiąs paskelbtas šventuoju, bet dar esą sunkumų. Jis būsiąs pirmas šventasis Brazilijoje. Ji džiaugiasi, kad ir Brazilija turėsianti šventąją. Pagaliau ji pasakė tévui, kad jis vėl grīsiąs į Bra-

⁵¹ Plg. Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 387.

⁵² H. Ganter, *Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens*, 32.

zilią. Teresė tai pasakojo, nieko apie juos iš anksto nežinodama. Pastarieji du dalykai išsipildė, o pirmasis dar ne⁵³.

PRELATAS F. H., ŠVEICARAS, gyvenęs Amerikoje, 1929 m. rugpiūčio 2 d. lankėsi Konnersreuthe, lydimas Indiana-polio vyskupo sekretoriaus kun. L. H. Prelatas F. H. taip rašė apie savo vizitą:

— Verta pažymeti aną pasikalbėjimą (su Terese Neumannaitė), kad ji tuoj vardais paminėjo du atkritisius vyskupijos kunigus, kurių vienas nebegrįšias be Dievo malonės, o antrasis nėra toks blogas ir vėl grįšias. Nuostabu, kad Teresė galėjo taip tiksliai charakterizuoti abu tuos kunigus. Ir kaip ji nusakė, taip įvyko — anas kunigas atgailodamas netrukus vėl grīžo⁵⁴.

KUN. N. PASAKOJO arkivyskupui J. Teodorowicziui tokį m. — po dvylikos metų jis vėl atvyko į Konnersreuthą. Klebonas J. Naberis svečią pažino ir jam pasakė:

— Jau prieš dvi dienas Teresė man pasakė, kad jūs ši vakarą būsite čia⁵⁵.

Labai dažnai Teresė iš anksto pasako, kas ir kada pas ją atvyksiąs, ypač tada, kada pagal Dievo valią ji turi susitikti atvykstantį ir su juo pasikalbėti.

KUN. N. PASAKOJO arkivyskupui J. Teodorowicziui tokį atsitikimą:

— Vienas jaunikaitis atėjės mane prašė, kad aš paklausčiau Teresę Neumannaitę, kokiam pašaukimui jis tinkas. Aš išpildžiau jo prašymą ir jam pasakiau Teresės pranašavimą, kad jis yra skirtas būti kunigu. Aš jam nesakiau viso to, ką Teresė pasakė, jog, nežiūrint jo priešingo nusistatymo, po pusės metų jis įstosiąs į kunigų seminariją. Labai nustebintas jaunikaitis pareiškė, kad jis niekados neisiąs į kunigus. Bet kas atsitiko? Vos praėjus pusei metų, jaunikaitis istojo į seminariją⁵⁶.

Buvo ir daugiau tokiu atsitikimų, kada Teresė iš anksto pasakė žmonių pašaukimus. Čia prisimintinas kun. Br. Rothschildas ir kt.⁵⁷.

⁵³ H. Ganter, Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens, 33.

⁵⁴ Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 88.

⁵⁵ „The Register“, 10 (March 5, 1951) 1.

⁵⁶ Dr. J. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 406.

⁵⁷ Plg. 102 psl.

1948 M. KOVO 26 D., Didžių penktadienį, 10.30 val. šv. Teresėlė Kūdikėlio Jėzaus pasakė Teresei Neumannaitei, kad 1951 m. ji turės dar daugiau kentėti. Be to, jai tada buvo apreikšta, kad 1951 m. pasaulyje atsiras naujų stigmatizuotųjų⁵⁸, kurių tikslas kančiomis ir maldomis atsiteisti Dievo teisingumui už žmonių nedorybes ir permaldauti Dievą, kad jis atitolintų visuotinę pasaulio bausmę ir pasaulis susilauktų taikos⁵⁹.

Toliau Teresė nupasakojo dvilypę pranašystę apie pasaulio netolimą ateitį: kaip pasaulis susilaiks per kančias ir maldas pirktos taikos ir, jeigu žmonių kančios ir maldos neatsvers jų nedorybių, kaip atrodys būsimasis karas su savo baisiomis sekimėmis.

TERESE NEUMANNAITĖ kartą tarė klebonui J. Naberiu:

— Kad tu žinotum, jog aš visados tiesą sakau, aš tau pranešu, kad į Konnersreuthą dabar vyksta vienas vyriškis, nešamas voke kelis šimtus markių (toliau ji nusakė tikslų atvykiimo laiką). Aš tų pinigų neimsiu, bet tu tai padarysi, ir turėtum prisiminti, kad tu esi įvardytas tame laiške.

Vėliau įvyko, kaip Teresė pasakė: svetimasis atvyko į Konnersreuthą Teresės nusakytu laiku ir davė jai voką su 500 markių, kurių ji nepriėmė, bet voką padavė klebonui (prieš metus tuos pinigus klebonas buvo paskolinės tam žmogui). Dar pažymėtina, kad Teresė šį dalyką buvo pasakiusi išaukštintos ramybės būsenoje ir viso to, ką ji buvo pasakiusi, pati nežinojo⁶⁰.

S V E T I M U K A L B U V A R T O J I M A S

NEUŽTARNAUTAI gauti kalbos dovaną nėra naujas dalykas Bažnyčios gyvenime. Šv. Rašte skaitome apie apaštalus:

— Sekminiu dienai atėjus..., visi jie pasidarė pilni Šventosios Dvasios ir émė kalbėti visomis kalbomis, taip kaip Šventoji Dvasia jiems davė prabilti⁶¹.

Vėliau šiąja kalbos dovana reiškėsi kai kurie mistikai, bet tik ryšium su regimais paveikslais ir sugebėjimu pakartoti gir-

⁵⁸ Stigmatizuotųjų skaičius pasakytas, bet kol kas jis neskelbiamas.

⁵⁹ Iš minėtų dienų Teresės girdėtų žodžių, kuriuos kun. J. Naberis viešai reiškė kančios kambaryste.

⁶⁰ Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 402.

⁶¹ Apd. 2, 1. 4.

dėtus, nors ir nesuprastus žodžius. Viso to tikslas yra paskelbtį apreiškimą kitiems ar net visam pasauliui ir sustiprinti regėjimų tikrumą.

Jau Teresės ekstazių pradžioje pastebėta, kad ji kalba kažkokia nesuprantama kalba, bet beveik niekas i tai nekreipė dėmesio, nes niekas nesuprato jos sakomų žodžių ir niekas nežinojo, kokią kalbą ji vartojo.

Prof. Fr. Wutzas, hebrajų ir aramajų kalbų žinovas, domėjosi tada baroko stiliaus bažnyčiomis. Būdamas Waldsassene⁶², iš girdo, kad Konnersreuthe viena mergaitė kalbanti kažkokia nežinoma kalba. Vieno Waldsasseno gyventojo pakalbintas, prof. Fr. Wutzas atvyko į Konnersreuthą. Jis tuož pažino, kad Teresė kalbanti aramaiškai. Jis dažnai pradėjo lankytis Konnersreuthe ir ekstazėse girdimus žodžius užrašinėti, bet apie tai nieko nesakė nei Teresei nei kitiems.

Iš Teresės jis norėjo gauti daugiau naujų žodžių, bet šioji ta tema visai nenorėdavo kalbėti, sakydama:

— Oi, tu to nesupranti. Jie labai keistai kalba.

Tada prof. Fr. Wutzas iš užrašytų žodžių kai ką pakartojo. Teresė atsiliepė:

— Tu gerai nugirdai. Ar ir tu ten buvai?

— Aš buvau arti tavęs.

— Bet aš tavęs nemačiau.

— Aš stovėjau už tavęs, tu negalėjai matyti.

— Ne, aš tavęs nemačiau, bet tu gerai girdėjai.

Taip prof. Fr. Wutzas įtraukdavo Teresę į aramajų kalbos sritij⁶³.

Kiti orientalinių kalbų žinovai, būtent, dr. J. Baueris, Halės universiteto profesorius, dr. Wesselys iš Vienos ir kiti atskirai tyrė Teresės aramaju kalbos vartojimą, ir visi sulaukė tų pačių rezultatų — Teresė tikrai vartojo aramajų kalbą. Jie nustatė, kad Teresė kalba aramajų kalbos tarme, kuria Kristaus laikais buvo kalbama Palestinoje⁶³. (Ši kalba jau mirusi). Pvz., Teresė sako: es-ché (trokštu). Ji pakartoja ano meto tarme, o aramajų literatūrinės kalbos žinovai sako: sachena ir t.t.

⁶² Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 159; Dr. J. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 483.

⁶³ Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, II 388.

To dar neužtenka, kad Teresė sugeba pakartoti regėjimo būsenoje girdėtus žodžius, bet ji sugeba juos palydėti priderinta išorine išraiška — rankų judeisais ir kita. Todėl dr. Erw. v. Aretinas rašo:

— Tuos žodžius, kurių prasmė visai nežinoma, ji palydi jiems atitinkamais rankų judeisais⁶⁴. i

Šį judeisių priderinimą prie žodžių Muencheno universiteto prof. dr. A. Seitzas laiko esminiu kalbos girdėjimo tikrumo įrodumu ir tame įžiūri antgamtiškumo charakterį⁶⁵.

Taip pat pats žodžių girdėjimas ta kalba, kuria buvo kas nors apreikšta prieš šimtus ar tūkstančius metų, yra ne mažiau stebuklingas dalykas. Tik pažvelkime į Sekminių regėjimą. Pvz., dr. Erw. v. Aretinas 1929 m. rašė:

— Čia gali būti labai įdomu pridėti keletą žodžių iš Sekminių regėjimo... Tai atsitiko pirmą ir tą vieną kartą⁶⁶, kad Teresė suprato šv. Petro pamokslą vokiečių kalba ir ištisai ji pakartojo ta pačia kalba. Bet paskutiniai žodžiai buvo aramaiški ir ji negalėjo jų suprasti. Tai buvo Sekminių stebuklo pakartojimas po dviem tūkstančių metų, kada kiekvienas suprato savo kalba⁶⁷.

Taip pat su žodžių prasme suderinti ne tik Teresės judeisai, bet ji, lyg jausdama tų žodžių bei posakių prasmę, niekados nesupainioja, nesukeičia sakinių, ji pakartoja tą sakinių, kurio reikalaujama. Sakysim, paklausta, ką Išganytojas pasakė atgailojančiam piktdariui, ji tuos žodžius ir pasako, o ne kitus, pvz., pasakyti Motinai Marijai.

KARTĄ ARKIVYSK. J. TEODOROVICZIUS paklausė Teresę, ar kartais prof. Fr. Wutzas nesugestinavo jos kalbėti aramaiškai. Ji atsakė:

— O ne, tai būtų buvę neįmanoma. Aš sakau tik tai, ką girdžiu ekstazėje, ir tai dariau daug anksčiau, negu prof. Fr. Wutzas atvyko į Konnersreuthą. Tu žiūrėk, kada aš girdžiu svetimą kalbą, kaip ji man yra nemalonai, kaip ir kiekvienam, kurs

⁶⁴ Cit. Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 476.

⁶⁵ Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 126.

⁶⁶ Plg. Dr. Fr. Gerlich, *Die Stigmatisierte Theresie Neumann von Konnesreuth*, I 127 ir 251; 1927, 1928 ir kt. metais šv. Petro kalbą Teresė girdėjo literatūrine vokiečių kalba.

⁶⁷ Cit. Dr. J. Teodorowicz, t. p., 477.

girdi kalbą, kurią norėtų suprasti, ir nesuvokia nė vieno žodžio. Ir dėl to aš skurdžiaus, kad Išganytojas vartoja kalbą, kurios aš visai nesuprantu. Bet niekas ī tai nekreipé dėmesio. Prof. Fr. Wutzas buvo pirmasis, kurs klausinéjo mane apie kalbą. Jis noréjo, kad aš pakartočiau mano girdétus žodžius. Ir aš tai dariau.

— Ir ką profesorius saké? — klausé ją arkivyskupas.

— Iš pradžių visai nieko. Užuot kalbėjës, jis tik klausési. Tik véliau klausimais mègino gauti iš turtingo mano atminties žodyno... Kančios scenose aš esu girdéjusi tiek daug svetimų žodžių ir sakinių, kad tik dalij galéjau prisiminti atskirų išsireiškimų. Juo dažniau aš girdéjau tuos pačius žodžius ir išsireiškimus, juo lengviau toliau man buvo daryti pažanga, lygiai kaip kad vaikas girdi dažnai kartojamus tuos pačius sakinius. Tiems patiemis žodžiams kartojantis, kas kartą pasisavinau vis didesnį iš pavienių išsireiškimų susidariusių sakinių skaičių. Dabar visai lengvai galiu pakartoti visa, ką girdžiu aramaiškai, nes taip dažnai girdéta⁶⁸.

TAIP PAT TERESÉ sugeba pakartoti ir skirti nuo aramajų kalbos kitas kalbas, girdétas ekstazéje. Pvz., kai kartą du vyskupai Teresés kambaryje tarp savęs kalbėjos portugališkai, ji pastebéjo, kad ta kalba kalbėjo šv. Antanas iš Paduos, kilme portugalas, kai jam pasirodė Kùdikélis Jézus. Ji skiria lotynų ir graikų kalbas ir tų kalbų tarmes. Pvz., regédama šv. Lauro nukankinimą, pastebéjo, kad kiti kalbėjo skirtinga lotynų kalbos tarme, negu šventąjį pasmerkës teiséjas. Kita proga ji pasaké, kad Smirnoje vartojo kalba yra daug švelnesnë, negu toji pati kalba Jeruzaléje. Taip pat ji skiria aramajų kalbos tarmes. Pvz., ji skiria galiliečio Petro tarmę nuo judéjiečio Kaifo. Regédama Marijos Nekalto Prasidéjimo apsireiškimą Lurde, Dievo Motinos šv. Bernadetai sakomus žodžius girdéjo ne lotynų ar literatürine francūzų kalba, bet Lurdo apylinkés tarme.

⁶⁸ Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 486 ir 489.

TERESĒ – MISTIKĒ

Gražiausia žemėje yra krikščionybė, o gražiausia krikščionybėje yra tikrai krikščioniška siela.

TERESE NEUMANNAITĖ yra vadinama stigmatizuotąja, ekstazininke, kentėtoja, regėtoja, pasiaukotoja, pasninkautoja. Tačiau visus šiuos Teresei taikomus pavadinimus apima vienas žodis — Teresė yra didžiausia šių dienų mistikė krikščioniškame pasaulyje. Visi ypatingi reiškiniai, vyksta Konnersreuthe, yra vaisius krikščioniškos mistikos, kurios tikslas — daugiau susvienyti žmogų su Dievu.

M I S T I K O S S U P R A T I M A S

“MISTIKA” savo kilme yra graikiškas žodis, apskritai reiškiąs paslaptingą, antgamtinį, ne visiems suprantamą, nors realų dalyką. Nuo pat pirmųjų krikščionybės amžių šis žodis buvo vartojamas glaudiems žmogaus santykiams su Dievu aptarti, kada, vienam duodant, o kitam priimant, tarp žmogaus ir Dievo įvyksta antgamtinis draugiškumas, kuris vienokiu ar kitokiu būdu žmonėms, gyvenantiems pasauliui, yra paslaptingas — mistiškas.

Šioje antgamtinėje draugystėje yra du veikėjai: žmogaus siela ir Dievas. Siekdama antgamtinės draugystės su Dievu, žmogaus siela yra antgamtiškai veikli, aktyvi. Ji naudoja visas antgamties priemones, ypač sakramentus ir maldą, kad numirtų sau ir gyventį tik Kürėjui, o tuo tarpu Dievas sielos atžvilgiu yra tarsi pasyvus: Jis tarsi tik priima sielos norą, pastangas, duodamas savo draugiškumą, sudievindamas žmogaus sielą, besiilginčią savo Išganytojo. Šios rūšies tarp sielos ir Dievo vykstas draugiškumas yra vadinamas paprastąja, bendrine arba ordinarine mistika, kuri yra bendra visiems tikintiesiems, kurią praktikuoti yra pašauktas kiekvienas Išganytojo atpirktas žmogus.

Šios rūšies misitikai yra beveik visi šventieji ir visi geri krikščionys, norėj save pašvesti. Šis mistiškas gyvenimas, ši mistika kasdieniame gyvenime dažnai yra vadinama asketika, asketiniu gyvenimu, nes čia žmogus pagal savo prigimtį ieško būdų ir prieponių laimėti Dievo draugiškumui.

TAČIAU MISTIKA žino, kad kartais žmogaus ir Dievo vaidmenys susikeičia ta prasme, jog žmogaus siela lieka daugiau pasyvi ir net iki kraštinumo neveikli, o Dievas daugiau aktyvus, kartais net ir labai veiklus ypatingomis malonėmis, tam tikra prasme sielai suteikdamas antgamtinį galį ir tuo pačiu žmogaus sielą paversdamas tarsi savo įrankiu, kad visokeriopu būdu per ją reikštų savo valią. Tada žmogus yra miręs sau, taip kad Dievas gali gyventi tame ir veikti per jį. Tokia siela tada tampa ypatingu Kristaus mistinio kūno nariu, turinčiu ypatingą misiją kitų narių atžvilgiu. Ji yra vienos dvasios su Kristumi ir gyvena tarsi dangišku gyvenimu, kartu pasilikdama žemėje. Šios rūšies mistika yra vadinama ypatingąja, ekstraordinarine. Ši mistika, šis antgamtinis draugišumas kūrinio su Kūrėju išsilieja aukštoje kontempliacijoje ekstazių ir stigmų formomis, pranašyščių ir stebuklų darymo malonėmis.

Ši pastaroji mistika, tiksliau ir konkrečiau sakant, ypatinėjosi mistikai daugiau ar mažiau yra originalūs, individualūs, nesuvaržyti ypatingu dėsnii, besireiškiančiu matematiniu tikslumu. Ir savaimė suprantama, nes šioji mistika yra ypatinga Dievo malonė, kuri paprastai vadinama charizma, gaunama, kaip paprastai, ne per sakramentus ir maldą, bet neužpelnytais ir betarpiskai iš Dievo, dėl to čia niekas negali varžyti Dievo veiklos žmogaus sieloje, ijungdamas ją į matematinius dėsnius. Dėl to kiekvienas šios rūšies mistikas turi savo nuosavą mistiką, kuri antrą sykį istorijoje beveik nepasikartoja.

Kodėl ne visi yra pašaukti tapti šios rūšies mistikai? Tai yra amžinųjų Dievo planų paslaptis. Bergždžiai mes klausiamė: kodėl Abelis, o ne Kainas, kodėl Jokūbas, o ne Ezavas?... Šie ir kiti Dievo išrinktieji yra atspindžiai Kristaus, kuris yra visų malonių šaltinis.

Baigiant kalbėti apie mistikos ir mistikų supratimą, tenka pastebėti, kad tiek pirmieji, tiek antrieji mistikai néra kokie svajotojai, nerealūs, gal net ligūsti žmonės, bet beveik visados jie yra didžios praktikos, konkretūs, nepaprastos veiklos asmenys,

nes mistika nėra savavališkas žaidimas mintimis ar svajomis, bet gili antgamtinė realybė, kuri trapią žmogaus prigimti suaktyvina iki nusistebėjimą keliančiu reiškiniu.

M I S T I K O S K E L I A I

TIEK PAPRASTOJE, tiek ypatingoje mistikoje (praktikoje) jos niekados neišskiriamos, ir antroji būtinai suponuoja pirmąją) įžiūrimi trys keliai į Dievą, būtent apsivalymo, apšvietimo ir susivienijimo.

Norėdami sujungti du skirtingus daiktus vieną su kitu, pirmiausia turime pašalinti visa tai, kas tiesiogiai prieštarauja tam sujungimui. Antra, tie du daiktai turi gauti ką nors pozityvaus, kad tuo juodu galėtų tiesiogiai susijungti, ir tada jau gali įvykti pats susijungimas. Pvz., jeigu stalias nori sujungti du medžius, pirmiausia jis juos nulygina, nuvalo, tada užtepa klijų ir pagaliau sudeda, sujungia.

Taigi, kalbant apie žmogaus sielos susijungimą su Dievu, pirmiausia turi būti pašalinama visa tai, kas tiesiogiai prieštarauja šiam susivienijimui. Iš Dievo pusės kliūčių nėra, nes Dievui nieko nėra negalimo ir žmonėms Jis leido save pažinti: Jis priėmė žmogaus kūną ir apsigyveno žemėje. Čia Jis mus atpirko ir įkūrė Bažnyčią, kuri tėsia atpirkimo darbą sakramentaliniu keliu. Iš žmogaus pusės vienintelė kliūtis yra nuodémė, kuriai reikia nugalėti, save apvalyti nuo jos. Ši kelią mistikai vadina apsivalymo keliu.

Antra, tarp Dievo ir sielos turi įvykti kas nors pozityvaus. Gyvendamas tarp žmonių, Dievas darė gerus darbus ir mokė žmones palyginimais, kuriuos Jis kalbėjo tarsi žmogus žmogui, tapdamas net žmogaus broliu. Iš žmogaus pusės telieka jam išgirsti Kristaus žodžius, juos pamilti ir gyventi pagal juos. Tam Kristaus mokslo pažinimui reikalinga vis nauja antgamtinė šviesa, kurios dėka siela vis daugiau ir plačiau pažįsta Evangelijos išmintį ir pagal jos dėsnius pamažu tvarko savo santiukius su Kūréju. Šis kelias vadinamas apšvietimo keliu.

Pagaliau susivienijimo kelias yra tikėjimo ir mistikos atbaimimas, kuris čia, žemėje, glūdi Dievo pažinime ir meilėje. Šiame kelyje Dievas darosi daugiau aktyvus, o žmogaus siela vis dau-

giau pasyvėja; čia ne Dievas klauso žmogaus polėkių, bet siela klauso ir išklauso Dievo kalbos, taikomos jai.

NATŪRALIAI kiekvienas krikščionis yra pašauktas apsivalyti nuo nuodėmių savęs pažinimu, sąžinės tyrinėjimu, atgaila ir apsimarinimu, o pašvenčiamoji ir sustiprinamoji Dievo malonė yra veikli pagalba, kuri šiame kelyje kiekvienam krikščioniui yra būtinas ramstis.

Tačiau mistikai pažista dar vieną ypatingą apsivalymo kelią, kuriuo eiti yra pašaukti žmonės ypatingų malonių dėka. Jie apvalomi natūraliai neišaiškinama kūno ir sielos kančių būseną, kad būtų paruošti tolimesnėms ir aukštesnėms malonėms apšvietimo ir susivienijimo keliuose.

Čia Dievas ateina pagalbon vadinamuoju ypatingu apvalymo keliu, kad žmogaus sielą atplėštų nuo tvėrinių ir paruoštų ją pakilti prie Dievo ir susijungti su Juo. Dėl to Dievas siunčia įvairius bandymus, piktosios dvasios varginimus, dvasios sausras, abejones, nelaimes, ligas, artimųjų mirčių, bet viską gamtinės tvarkos ribose. Žodžiu, pasirinktają sielą Dievas valo lyg aukšą ugnimi¹.

Iš šių ypatingų Dievo vartojamų sielai apvalyti priemonių čia atkreiptinas dėmesys į piktosios dvasios varginimus, kurie yra ne kas kita, kaip visa serija daug ilgesnių ir stipresnių velnio gundymų, įkalbinėjimų, puolimų, negu paprastų gundymai. Pats Dievas, kaip minėjau, leidžia šiuos varginimus, kad tokia Jo pasirinktoji siela, kuri iš Jo yra gavusi ypatingų malonių, būtų apvaloma dar ir šiuo būdu. Čia piktoji dvasia neturi jokios galios laisvai žmogaus valiai, tik piktosios dvasios varginamas asmuo turi naudoti visas Išganytojo paliktas išganimy priemones, ypač sakramentus, maldą ir apsimarinimą². Prof. G. Garrigou-Lagrange žodžiais tariant:

— Pagrindinės priemonės yra nužeminta, pilna pasitikėjimo malda, prašant nekalčiausią Mergelę, šv. Mykolą, angelą sargą globos, vartojimas sakramentų ir sakramentalijų, paniekinimas piktosios dvasios, kuri iš tikrujų drįsta loti, bet gali kasti tik tuos, kurie prieina prie jos per arti³.

¹ Plg. Fr. Thomas, The Mystery of Konnersreuth, 23.

² Plg. C. Vogl, Begone Satan², translated by C. Kapsner, Collegeville, Minn., 1949, 30, 34, 43.

³ The Three Ages of the Interior Life, St. Louis, Mo., 1948, II 619.

Tačiau labai retai dvasios apsivalymui tarnauja tikri velnio apsėdima, tai būna tada, kai piktoji dvasia tikrai apsigyvena žmogaus kūne. Jie dažniausiai yra Dievo bausmė. Bet kartais ir jie būna Dievo leidžiami sielos apvalymui. Pvz., Teresė Neumannaitė, vienam Šveicarijos vyskupui prisiminus velnlo apsėstąją pamaldžią mergaitę Amerikoje (Esrling, Iowa), pasakė:

— Tai bus jos pačios asmeninei naudai, jos pačios apsivalymui ir pilnai atgailai⁴.

Piktoji dvasia ypatingais varginimais bei gundymais neaplenkė šv. Pranciškaus azyžiečio, šv. Liudgardos iš Belgijos, šv. Gemos Galgani, šv. Jono Vianney, Kotrynos Emmerich, Rožės Ferron ir daug daug kitų, kaip kad ir paties mistikos Mokytojo Jézaus Kristaus, ji neaplenkia ir Teresės Neumannaitės, nes, laimėdama Teresę, ji labai daug laimėtų. Tačiau Teresė labai aiškiai atskiria velnio balsą nuo angelo ar Išganytojo balso. Velnias kalba šiurkščiu, užkimusi balsu ir niekados neištaria Jézaus vardo. Ypač jis prašo ją atsisakyti kančią, sakydamas:

— Žiūrėk, tavo kančios betikslės. Eik į bažnyčią ir būk kaip visi žmonės. Nebūk kvaila. Jis už tave pakankamai kentėjo⁵.

1928 m. gruodžio 21 d. po šv. Komunijos, pasikartojus Kristaus kančios kentėjimams, Teresė, neapsakomai kentėdama, jautė, kaip Kristus skaudžiai pergyveno dangiškojo Tėvo apleidimą, vos galėdama pasitikėti Dievu ir apie Jį mąstyti, kas paprastai jai suteikdavo džiaugsmo. Tas aplinkybes tuoju išnaudojo velnias. Jis pristojos prie jos saldžialiežuvaudamas, kad nustatytu ją prieš kančią⁶.

Kartą 1930 m. Teresė, labai susikaupusi melsdamasi, kad Išganytojas, jeigu tai nebūtų prieš Jo valią, nuimtų nuo jos visus neiprastinius reiškinius, k. a. stigmas, regėjimus, nevalgą ir kita, ir leistų jai vykti į Afriką kaip misijų seselei, ko ji troško nucpat jaunystės, išgirdo balsą:

— Taip, tavo troškimas turi būti išpildytas. Bet čia neužtenka vien tavo maldavimo. Tu turi atsisakyti nuo kvailos, benaudės kančios. Tu turi Jam pareikšti: aš daugau nebenoriu. Tu turi Jį keikti, tą Prikryžiuotąjį...

⁴ C. Vogl, Begone Satan, 46.

⁵ A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 155.

⁶ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnerreuth,

Toliau ji girdėjo įvairius keiksmažodžius, taikomus Jėzui, bet Jézaus vardo neištarė⁷.

Kitą kartą, pvz., velnias jai kalbėjo:

— Ak, eik, Prikryžiuotasis nekentėjo — Jis tik taip vaidino, kad žmonės pas Jį ateitų. Bet aš vis tik turiu jų daugumą⁸.

Tad visai aišku, kad dėl Konnersreutho, ypač dėl Teresės atsiteisimo už kitus kentėjimais, velnias turi daug rūpesčių. Laibiausiai jam nepatinka nuolatinis Teresės pasiruošimas kentęti ir jos tiesiog tobulas nusižeminimas, aklas pasivedimas Dievo valiai ir nuodėmklausimams.

Bet kol Teresė yra paklusni, ir nuolanki, tol ji eina Dievo nustatytu keliu, naudodama pagrindines priemones prieš ypatingus velnio varginimus ir įkalbinėjimus.

Išgirdusi velnio balsą, klebono J. Naberio pamokyta, Teresė tuoja klausia gundytoją:

— Ar tu myli Jėzų?

Garbinti Jėzų velniui yra pati didžiausia kančia. Jis to negali pakęsti ir turi atsitraukti⁹.

APŠVIETIMO KELIAS yra pažengusiųjų, kurie siekia visa, kas padeda Dievą geriau pažinti. Ir šiuo keliu eiti yra pašauktas kiekvienas krikčionis. Šv. Rašto skaitymu ir pamokslų klausimu turi būti apšviečiamas protas, plečiamas dieviškųjų tiesų pažinimas. Mąstymu ir efektyvia malda valia turi pasiryžti žengti dorybių keliu ir pasiruošti meile susijungti su Dievu.

Ypatingas apšvietimo kelias yra tas, kad žmogus ne savo pastangų, bet ypatingos Dievo malonės dėka per vidines kalbas ir regėjimus staiga būna apšvestas dieviško mokslo. Čia, šv. Jono nuo kryžiaus žodžiais tariant, pats Dievas moko ir gaivina pasirinktają sielą¹⁰.

Vidinės kalbos, kurias Teresė dažnai girdi savo sieloje, ir regėjimai, kuriuose mato Kristaus kančią ir daug kitų dalykų iš Kristaus ir šventųjų gyvenimo, ir po to krikščioniško gyvenimo turinio apmąstymai leidžia mums spėti, kad Teresė Neumannaitė yra ypatingame apšvietimo kelyje.

⁷ Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 82.

⁸ Žr. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 155.

⁹ C. Vogl, Begone Satan, 41.

¹⁰ Plg. R. Garrigou - Lagrange, The Three Ages of the Interior Life, St. Louis, Mo., 1948, I 15.

Apie Teresės regėjimus jau plačiai kalbėjome. Čia noriu išerti keletą žodžių apie vadinamąsias vidines k alba s arba vidinius žodžius, kuriuos tikrieji mistikai, jų tarpe ir Teresė Neumannaitė, dažnai girdi savo sieloje. Tuos vidinius žodžius, vidinę apšvietą Teresė gauna, būdama pagavos ir išaukštintos ramybės būsenose, bet dažnai labai staigiai ir netikėtai ji girdi juos ir ne ekstazėje. Kartais ji pertraukia pasikalbėjimą, paprašydam tylos, ir aiškiai tada matyti, kaip ji su pagarba klausosi vidinių žodžių. Taip pat vidiniai žodžiai joje yra tikri ir paremti nepaprasta jėga: ji atsako paprastais žodžiais, greit, įtikinančiai, suprantamai, ir niekados nepasitaiko prieštaravimų.

Vidinius žodžius Dievas gali apreikšti mistikams per vidinius pojūčius ar vaizduotę arba leisti jiems girdeti savo mintijimą. Bet kuriuo minėtu būdu Dievas gali sudaryti žodžius tiesiogiu ar netiesiogiu pastumėjimu arba per jo angelą sargą. Didžioji mistikė šv. Teresė iš Avilos sako:

— Dievas turi daug sielos praturtinimo būdų¹¹.

Pavyzdžiu, 1931 m. liepos 17 d. Teresė vidinės, net jai pačiai nesuprantamos jėgos skatinama meldėsi ir aukojo kančias už popiežių. Ji negalėjo išsiaiškinti dalyko, bet jautė įsitikinusi, kad popiežius esąs dideliame pavojuje. Tikrai tą vakarą šv. Petro bazilikoje rasta laiku pastebėta bomba, kuri išnešta sprogo lauke¹².

Teresės įsitikinimu dažniausiai vidinius žodžius ji girdi iš savo angelo sargo. Besikalbėdama su kuo nors, dažnai ji aiškiai girdi iš savo angelo trumpą nusakymą svarbesnių būdo klaidų ir nusižengimų to asmens, su kuriuo ji kalbasi, arba tojo asmens palydovo. Nusakoma visai konkrečiai: taip ir taip padarei... Dažnai iš angelo ji gauna įsakymą ką nors perspėti. Tai matyti iš jos išsireiškimų:

— Aš turiu tai padaryti... Tai skatina mane...

Kartą, pvz., kalbėdama su viena moteriške, staiga ji, didžiausiam lankytojos nustebimui, tarė:

— Bet tai netiesa. Nedrįski vėl to padaryti. Tamsta numetei šv. Teresėlės Kūdikėlio Jézaus paveikslą ir kojomis sutrype. Aš jau žinau. Tai buvo iš pykčio ir įtūžimo, nes tikėjai, kad veltui meldeis, nes nebuvali išlaisvinta nuo ausies skausmu¹³.

¹¹ Cit. R. Garrigou - Lagrange, The Three Ages of the Interior Life, II 303.

¹² A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 158.

¹³ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 18.

Kai kurios aplinkybės leidžia manyti, kad Teresė tikrai yra angelo sargo vadovaujama. Karta, pvz., eidama gatve su prof. Fr. Wutzu, staiga ji lyg stabtelėjo kažko dešinėje pasiklausyti ir tarė:

— Kažkas nori mus fotograuoti.

Ji parodė kairėn, bet prof. Fr. Wutzas jokio fotografo niekur negalėjo matyti. Netrukus gi iš tikrujų buvo pastebėtas vakinas tarp žmonių su foto aparatu¹⁴.

Taip pat angelas jai primena pažadą vykdymo laiką; pvz., dabar turiu pasimelsti už tą ir tą¹⁵ ir t. t.

Pagavos būsenoje Teresė net jaučia savo angelo sargo artimumą. Dėl to ji, savo angelo sargo nurodoma, šioje būsenoje su geba tiksliai išspręsti sunkius klausimus¹⁶.

Teresé Neumannaitė néra pirmoji ir vienintelė, kuri kalbasi su angelu. Šv. Rašte ir mistikų gyvenimų aprašymuose randame daug tokių faktų, kada žmogus kalbasi su angelu.

SUSIVIENIJIMO KELIAS yra tikslas tų, kurie jau yra praėję du pirmuosius mistikos kelius. Per sakramentus žmogus gauna tikėjimo, vilties ir meilės dieviškėsias dorybes. Bet to dar neužtenka, kad čia, žemėje, gyvybiškai susivienytų su Dievu. Jau pirmuose dvejuose mistikos keliuose krikščionis turi būti laimėjęs septynias Šv. Dvasios dovanas. Dieviškųjų dorybių ir Šv. Dvasios dovanų dėka protas palenkia valią pripažinti ir tikėti visa, ką Dievas yra apreiškės, ir Jį mylėti. Taip tikėjimu ir meile įvyksta žmogaus dvasios susivienijimas su Dievu. Ir šiuo mistikos keliu eiti yra pašauktas kiekvienas krikščionis.

Tačiau mistikai dar žino jau čia, žemėje, ypatingą sielos susivienijimo su Dievu kelią, kuriuo eiti yra pašauktos tik kai kurios sielos. Ypatinguoju sielos susivienijimo su Dievu keliu eiti pašauktas sielas Dievas veda, kas kartą duodamas joms vis daugiau visai neužtarnautas dieviškėsias tikėjimo, vilties ir meilės dorybes ir ypatingu būdu stiprindamas juose moralines darybes.

Šią žmogaus sielos su Dievu susivienijimo būseną šiaip piešia tévas Raoul Plus, rašydamas:

— Malda jneša mus į naujus minties akiračius. Jei mes kuriame laikui esame buvę įsijungę į dieviškąją atmosferą, tada mū-

¹⁴ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 18.

¹⁵ Plg. 137 psl.

¹⁶ Plg. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 141.

sų būtybė persisunkia dieviškais dalykais: mūsų protas sustoja prie antgamtiško, mūsų jausmai uždegami antgamtiško dalyko, mūsų vaizduotė pasirenka antgamtinius dalykus, ir taip pamažu antgamtiniai dalykai tampa mūsų sielos normalia atmosfera. Dievas Kristus ir švenčiausioji Mergelė (Marija) toliau jau nebéra tiktais vardai, bet gyvos asmenybės. Švenčiausios Trejybės buvimas mūsų sielos gelmėse, Išganytojo buvimas šv. Ostijoje ir su malonės stovyje esančia siela neišmatuojamą ir vaisingo per šv. Komuniją susivienijimo stebuklas toliau jau nebéra tik miglota teorija, bet esminė tikrovė. Dievo karalystė, apie kurią mūsų Viešpats kalbėjo kaip esančią mumyse, jau nebéra mūsų gyvenimo priedas, bet jis yra tikras gyvenimas... Mūsų kojos remiasi tvirtai į žemę, bet mūsų pasikalbėjimas, kuris yra visas mūsų gyvenimo turinys, yra danguje. Antgamtiniai dalykai turi pirmumą prieš žemiškuosius¹⁷.

Žmogų veikiant ypatingoms Dievo malonėms, Švč. Trejybės buvimas žmogaus sielos gelmėse per gilią maldą ir meilę pasidaro toks realus, kad žmoguje, Šv. Dvasiai bendradarbiaujant, išyksta antgamtinis sielos pagavimas — žmogus įpuola ekstazēn. Tada jis nebejaučia nieko žemiško ir net nežino, kad jis esąs savo kambarysteje ir kas vyksta materialinėje aplinkumoje, visai užmiršdamas save, vien tik žinodamas meilę Išganytojui. Dėl to suprantiama šv. Povilo žodžiai:

— Aš esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus¹⁸.

Sie šv. Povilo apaštalo žodžiai įtikinančiai kalba, jog mistinė vienybė su Kristumi gali pasiekti tokio laipsnio, kad mistikas daugiau nebejaučia savęs, tarsi prarasdamas asmenybę. Ir per tai išyksta vadinama mistinė sielos santuoka su Kristumi: siela sužieduotinė, o Kristus sužieduotinis; tarp jūdvieju téra viena valia ir viena meilė. Čia prisimintini mègstamiausio šių dienų Amerikoje rašytojo tévo T. Mertono, trapisto, žodžiai:

— Priimdamas Jo valią su džiaugsmu ir noromis ją vykdymas, turiu Jo meilę savo širdyje, nes mano valia dabar yra ta pati, kaip Jo meilė ir aš esu kelyje tapti tuo, kuo Jis yra, kuris yra Meilė. Ir priimdamas visa nuo Jo, priimu Jo džiaugsmą į savo sielą¹⁹.

¹⁷ Progress in Divine Union, translated by sisters M. Bertille and St. Thomas, New York — Cincinnati, 1941, 102.

¹⁸ Gal. 2, 20.

¹⁹ Seeds of Contemplation, Norfolk, Conn., 1949, 19.

APIE PIRMUOSIUS DU Teresés mistikos kelius jau kalbėjome. Užuot kalbėjė apie Teresę mistikę, einančią trečiuoju ypatingos mistikos keliu, noriu pagvildenti Teresés mistikos pradžią ir vystymąsi.

Kada Teresé Neumannaitė tapo misitkė? Iš šių klausimų atsakyti sunku. Kai kurie autoriai mano, kad Teresés ypatingo mistinio gyvenimo pradžia reikia laikyti 1918—26 m. ligos metą arba 1926 m. gavėnią, kurioje Teresé gavo stigmas. Šios nuomonės griežtai laikosi arkivysk. J. Teodorowiczius. Jis rašo:

— Teresés Neumannaitės mistinis gyvenimas ir mistinės malonės prasidėjo tiktais jai gavus stigmas... Pati Teresé sako, kad ji nejautusi kokių nors mistinių reiškinii, prieš tapdama stigmatizuotąja, o tiktais po to jie (mistiniai reiškiniai) pilnai tapo jos dalimi. Taip pat ir klebonas, kaip jis man sakė, niekados nepagalvojęs, kad šis sunkiai sergąs asmuo galėtų būti mistiškoje būsenoje. Jis joje matės tiktais geros, Dievo valiai pasivedusios katalikės pavyzdį²⁰.

Gvildendami ypatingos mistikos supratimą, matėme, kad šioji mistika — šis antgamtinis žmogaus sielos su Tvrėjų draugišumas išsilieja ekstazių ir stigmų formomis... Iš to turėtų būti aišku, kad negalima sutikti su arkivysk. J. Teodorowicziaus nuomone: jog kaip pirma galėjo pasirodyti ypatingo mistinio gyvenimo išoriniai ženklai, k. a. ekstazės, stigmos ir kt., o tik vėliau išsivystyti pats mistinis gyvenimas? Tokia nuomonė būtų lygi pasakymui, kad pirma sniege pastebimi pėdsakai, o tik vėliau praeina žmogus.

Kiti Teresés Neumannaitės biografai yra priešingos nuomones — jie Teresés ypatingo mistinio gyvenimo pradžios ieško ankstyvoje jaunystėje ar net vaikystėje. Ligos metą jie laiko mistinio gyvenimo vystymosi — ypatingo sielos apsivalymo laikotarpiu, o jo pradžia veikiau esanti pirmosios šv. Komunijos diena.

Ankstyvąją Teresés mistiką noriu paremti pirmaja jos šv. Komunija. 1909 m. balandžio 18 d. Teresé, priimdama pirmąją

²⁰ Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 161.

šv. Komuniją, matė ne konsekruotą Ostiją, bet patį Kristų. Apie ši ivykį ji tada niekam nepasakojo, galvodama, kad kiekvienas tada matė Kristų. Ši dalyką pasaulis sužinojo tik po 1939—45 m. karo per amerikiečių kariuomenės kapelionus kun. G. W. McHugh ir kitus, kuriems pirmiausia buvo atidengta ši paslaptis²¹.

Tėvas G. Moews, vienas iš tokių karo kapelionų, pasakoja daugiau tokių faktų. Vieną kartą, rašo jis, netrukus po pirmosios šv. Komunijos, dėl kažkokiu priežasciu Teresė negalėjo priimti šv. Komunijos rytą per šv. Mišias. Tą dieną ji vėliau atėjo į bažnyčią ir klūpodama meldėsi Išganytojui Švč. Sakramente. Pats Viešpats Jėzus jai tada pasirodė, be kunigo pagalbos palikdamas tabernakulą pro užrakintas dureles, ir įėjo į tyra mergaitės širdį, kuri Ji labai mylėjo²².

Pirmoji Teresės šv. Komunija ir ką tik pasakotasis ivyjis aiškiai kalba už Teresės mistiškumą, kuris vėliau vystėsi dideliais šuoliais, padedant ypatingai Dievo malonei, kuri yra būtina tikriesiems mistikams.

TERESĖ MISTIKOS KELIU

SUSIPAŽINDAMI su ypatingosios mistikos trimis keliais, kartu kalbėjome ir apie Teresės Neumannaitės pirmuosius du ypatingosios mistikos kelius, pastebėdami joje aiškius ir neabejotinus tosios mistikos reiškinius. Dabar sustokime ties ja kaip einančia trečiuoju ypatingosios mistikos keliu, pažvelgdami į kai kuriuos jos itin būdingus mistinius bruožus.

Pirmiausia reikia pažymeti, kad Teresė Neumannaitė yra individuali mistikė, o individualumas mistikoje turi tobulumo ir tikrumo charakterį. Daug neieškodami, tik pažvelkime į jos maldos gyvenimą.

Tiek Teresės mistikos gyvenimas, tiek visas jos pamaldumas savo kilme, spontaniškumu ir originalumu yra tikrai individualus. Jos maldoje atispindi nuoširdus ir visiškas pasivedimas Dievui. Kartą ji vienam kunigui, lyg ji pamokydama maldos, tarė:

²¹ Žr. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 23.

²² Soldiers Saw Resl, 16.

— Tamsta turi ne tiek daug Išganytojui skaityti iš knygų. Jis žino, kas ten parašyta. Is širdies gilumos turi kalbėtis su Juo. Žiūrėk, ir aš su tamsta kalbuos iš širdies ir mintinai. Tai yra geriau ir paprasčiau, kaip kad aš tamstai vis ką nors paskaityčiau iš knygų... Išgnytojui skaitai visą valandą lotyniškai... Is-tark nors kartą: gerasis Išganytojau, aš Tave myliu²³.

Maldoje Teresė nevartoja daug žodžių. Ji su Išganytoju kalbasi paprastai, kaip kūdikis su tėvu. Pvz., ryta keldamasi taria:

— Aš Tau pabundu, gerasis Dieve.

Ne kitaip yra ir su “Tėve mūsų” malda. Teresė atvirai pa-sisako:

— Aš jau daugiau nebegaliu kalbėti “Tėve mūsų” maldos. Prie pirmųjų prašymų turiu sustoti²⁴.

Klebono J. Naberio liudijimu, Teresė “Tėve mūsų” maldoje niekados neateina iki prašymo: “kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien”, nes ji maldoje nebegalinti pakankamai dėkingai galvoti.

Pradėdama melstis, ji esti pagaunama ramybės maldos arba vadinamos kontempliacijos. Kalbėdama arba mąstydamas apie dieviškus dalykus, dažnai ji, pagauta aukščiau minėtos ramybės, nustoja judėti. Jos veidas persimaino, nuskaidrėja, tačiau jos kūnas pasiliaika normalus. Apie šią ramybės būseną ji taip kalba:

— O, tada aš nebegaliu nei ką nors matyti, nei ką nors gir-dėti, nei apie ką nors galvoti, nei ką nors veikti, bet tik tai Išga-nytojų mylėti²⁵.

Kun. H. Fahseliui, kvočiusiam Teresę, kaip aukštai mistikoje ji yra pakilusi, susivienydamas su Dievu, ji atsakė:

— Kartais aš matau šviesą, kuri nėra kokio nors pavidalo, bet ji yra tokia graži, kad, tikėkit, negalima ilgiau pasilikti šia-me gyvenime²⁶.

Patrolinios vyskupas A. Malanas († 1931), kalbėdamas apie Teresę, dažnai kartodavo šiuos žodžius:

— Teresė Neumannaitė yra suvienyta su Išganytoju ne tik

²³ Žr. H. Fahsel, Konnersreuth. Tatsachen und Gedanken, 111.

²⁴ O. Staudinger, Die Leidensblume von Konnersreuth, 59; plg. Fr. v. Lama, Thesese Neumann, 147.

²⁵ H. Fahsel, t. p., 26.

²⁶ T. p., 27.

moraliskai, bet ir fiziškai... Dangus ir žemė ten stovi glaudžiame ryšyje²⁷.

Tačiau Teresė, kaip kad kiti mistikai save vadina, nelaiko savęs Išganytojo sužieduočio. Ją su Išganytoju jungia ne sužieduočinės, bet grynai kūdikiškos meilės ryšiai. Čia skirtumas, gal būt, yra tik išsireiškime, o ne esmėje. Ji save laiko tokiuose santykiuose su Išganytoju ne tik iš nusižeminimo, bet, gal būt, paskaitinta ir Šv. Dvasios, norinčios ją apdrausti nuo pasididžiavimo.

YPAČ TAMPRIAME santykije su Kristumi Teresė yra išaukštintos ramybės būsenoje. Kartą kun. H. Fahselis, kalbėdamas apie šią būseną, ją paklausė:

— Kur yra tavasis aš, kai tu taip tvirtai miegi ir po to visai nieko nežinai, kas toje būsenoje išėjo iš tavo burnos? Argi tavo siela nebeturi tada jokio veiklumo?

Atidžiai klausiusi, Teresė atsakė:

— Manasis aš, kaip tai vadini, yra tada visai prie Dievo, labai tampriai sujungtas su geruoju Išganytoju. Aš tada esu tikrai sveika ir laiminga ir Išganytoją jaučiu tikrai arti²⁸.

TERESĖ GYVENA visiška Dievo meile. Vienintelis jos troškimas — Išganytojui padaryti džiaugsmo:

— O kaip būtų gražu, jeigu visi žmonės nylėtų Išganytoją²⁹.

Kartą vienam vyskupui, užsiminusiam apie misijas Afrikoje, Teresė išsireiškė:

— Kas ten per žmonės, kad jie nemyli Išganytojo!

Jos visos mintys sukasi apie Išganytoją. Viename pasikalbėjime su dr. Fr. Gerlichu ji išsireiškė:

— Žinai, pone daktare, ir su jumis kalbėdama, aš galvoju apie gerąjį Išganytoją. Apskritai, aš visados galvoju apie Išganytoją³⁰.

Teresė visiškai pasitiki Išganytoju. Tai patvirtina ir šie jos žodžiai:

²⁷ Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 66.

²⁸ Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 71.

²⁹ Žr. Fr. v. Lama, Therese Neumann, 169.

³⁰ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I, 171.

— Juo daugiau Juo pasitikime, juo daugiau mes iš Jo gau-name. Pasitikėjimo stoka Ji įžeidžia³¹.

Meilė Išganytojui Teresė parodo mažiau žodžiais ir jaus-mais, daugiau kentėjimais. Tai aišku iš jos išsireiškimų Jézui. Pvz., arkivysk. J. Teodorowiczius girdėjo tokią jos kalbą:

— Tau, o mano Išganytojau, aukoju savo kentėjimus. Duok jū, kada ir už ką Tu nori³².

Lugano vyskupas Aurelijus, apaštališkas administratorius, 1929 m. gegužės 15 d. kun. Chiassui rašė šiuos iš Teresės nu-girstus žodžius:

— O, jeigu galēčiau, norēčiau kentēti ir danguje, jeigu tik sielas laimēčiau Išganytojui... Atskirai mano kentėjimai yra ne-užtenkami sieloms gelbēti, bet sujungti drauge su Jézaus kan-čiomis jie jas išgelbsti³³.

Kartą klebono J. Naberio paklausta, ar ji daugiau džiaugia-si kančios ekstazėmis, ar daugiau jū būgštauja, Teresė atsakė:

— Nei viena, nei kita. Man visvien. Taip mieliau, kaip ge-rasis Išganytojas nori... Ko Jis nori, aš noriu!

Kitą kartą klebonas, pamatęs ją baisiai kenčiančią, jai tarė:

— Ak, Teresėle, kokia puiki proga, nuopelnams yra šie bai-sūs kentėjimai!

Pamiršusi mirtį, kurios trokšta, kad greičiau galėtų am-žiams susijungti su geruoju Išganytoju, tarė motinai:

— Klausyk, mamyte, dabar aš jau nebenoriu mirti, bet ken-tēti, kentēti daug, (kentēti) šimtą metų³⁴.

Ji džiaugiasi, galėdama kentēti su Kristumi. Kančią ji laiko tartum savo pašaukimu ir savo gyvenimo paskirtimi. Ji yra vi-siškai įsitikinusi, kad kančia ji geriausiai Išganytojui pareiškia savo meilę. Ji kantriai pakelia ne tik kūno ir sielos kančias, bet laisva valia nori kentēti tiek, kiek tik Išganytojas nori. Dr. Erw, v. Arestinė pasakoja tokį įvykį:

— Kai motina, meiliai guosdama, savo dukrai mazgojo ap-džiūvusį kraują, ji (Teresė) tada visai viena turėjo ilgą pasikal-

³¹ O. Staudinger, Die Leidensblume von Konnersreuth, 60.

³² Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 468.

³³ Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929, 111.

³⁴ O. Staudinger, t. p., 61.

bėjimą su Dievu, maldoje pavesdama visus galimus kitų reikalus, o sau nepareikšdama jokio pageidavimo.

Po šios maldos, jau kitą dieną neapsakomuose skausmuose ji kalbėjo Išganytojui:

— Bet Tu žinai, jeigu dėl mano menkų kančių bent pora žmonių daugiau pamilsta Tave, tai leisk man per amžius kiek-vieną dieną dešimt kartų daugiau kentéti, aš mielai tai pakelsiu.

— Ar tai néra heroiška meilė? — klausia tėvas O. Staudingeris, prisiminęs ką tik minėtas dvi maldas. — Tikrai įtikimiausia yra ne Teresės Neumannaitės kančios ekstazės, ne regėjimai, ne stigmos, ne nevalga, bet kančių ugnies krosnyje jos valomoji, tiriamoji ir atsiduodančioji meilė Išganytojui³⁵.

— Kristaus kančia, kuri randa savo atbalsį kruvinose žymėse ant jos (Teresės) kūno, — rašo arkivysk. J. Teodorowiczus — per ši stiprų reiškinį yra labiausiai jos dvasios ir aukos suvienyta ir atnaujinta. Ne tiktais per Kristaus kentėjimą apmastyą, bet per asmeninius kentėjimus ji yra susivienijusi su nukryžiuotuoju Išganytoju. Ji paaiškina šv. Povilo žodžius³⁶, pridėdama savo asmeninių kryžių prie Kristaus kryžiaus ir tuo tapdama tikra Kristaus sekėja. Tokia nuostabi mistinė vienybė tarp žmogiškosios sielos ir jos Išganytojo sielos³⁷.

T I K R O S I O S M I S T I K O S Ž Y M E S

PERŽVELGUS mistikos kelius ir i jos rémus lengvai įterpus Teresę Neumannaitę, šio skyriaus pabaigai dar panagrinėtinės mistikos žymės, kad būtų galima aiškiai skirti krikščioniškąjį mistiką nuo pagoniškosios ir įvairių kitų reiškinijų, kaip okultizmo, spiritizmo ir t.t.

Pirmiausia krikščioniškoji mistika griežtai a psiriboja religiniu gyvenimu. Kitų religijų mistikai arba okultizmo atstovai niekados nesibrauna į Romos katalikų Bažnyčios šventų dalykų sritį. Čia svarbu nustatyti, su kokiomis dvasiomis turima reikalo, nuo kokių dvasių ateina paraginimas ir paskatinimas daryti tą ir tą: nuo Dievo bei angelų,

³⁵ Die Leidensblume von Konnersreuth, 61—62.

³⁶ Gal. 6, 17: Aš nešioju savo kūne Viešpaties Jēzaus žymes.

³⁷ Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 506.

sakoma — nuo gerųjų dvasių, ar nuo velnio, netvarkingų aistrių bei blogos valios, sakoma — nuo blogųjų dvasių. Čia žiūrėtina, ar tūlas gali greit ir vykusiai skirti, iš kur gaunamas raginimas veikti, kitaip sakant, turi mokėti skirti, ar vidiniai žodžiai yra Dievo valios veiksma ar piktosios dvasios gundymas.

Toliau tikrasis mistikas dažniausiai moka skirti, kokios dvasios įtakoje yra žmogus, su kuriuo turima reikalų. Pagaliau dažnai skiria švęstus daiktus bei asmenis nuo nešvęstų daiktų bei asmenų. Vadinas, daugis krikščionių mistikų turi dovaną greit skirti asmenų bei daiktų šventinimo charakterį, ko natūraliai pojūčiais žmogus negali padaryti. Be to, dažnai turi pranašystės ir kitas veltui gautas, neužtarnautas dovanas. Teresė Neumanaitė turi visas tas dovanas, ir jos pasireiškia visoje savo galioje.

Krikščioniškos mistikos ir spiritizmo skirtumą vykusiai piešia Jonas Fischlis:

— Mistika pakelia religingumą, atnaujina dorovingumą ir vienija tautas, o spiritizmas ardo sveikatą, silpnina valią, į bendruomenę neša nepasitikėjimą³⁸.

Antra krikščioniškos mistikos žymė yra mistiko bei mistikės išmintingumas. Klaidingoje mistikoje yra daug fantazijos ir fanatizmo. Krikščioniškoje mistikoje to visai nerandame. To nėra ir Teresėje — jos dalykų žinojimas visiškai derinasi su katalikų Bažnyčios šventųjų dvasine harmonija ir Bažnyčios daktarų mokymu. Teresės valia visados griežtai prisilaiko krikščioniškos etikos. Ji aiškiai turi išminties ir mokslo dovanas. Išminties dovana neveikia paprastu būdu, kaip pas išmokslintus žmones, bet Teresės išmintis pasireiškia ypatingu būdu, taip kad klausytojas supranta, jog tai nėra žmogiškas samprotavimas ir iškalbingumas, bet Šv. Dvasios. Čia regimai išsipildo V. Jėzaus pažadas apaštalamams:

— Aš jums duosiu iškalbos ir išminties, kuriai negalės atsistengti ir prieštarauti né vienas jūsų priešininkas³⁹.

Tikrasis mistikas ar mistikė turi išminties dovaną, kad parodytų žmonėms, kaip Kristaus aprekštasis mokslas turi būti

³⁸ Christliche Weltanschauung und die Probleme der Zeit³, Graz, 1948, 246.

³⁹ Lk. 21, 15

taikomas gyvenime. Ir čia klausytojui susidaro įspūdis, kad Teresė kalba daugiau antgamtine jėga, negu prigimtiniu pajėgumu. Išminties dovanos jėga aiškiai atsispindi paprastuose Teresės žodžiuose. Jos pamokymu ar perspėjimų pasiklausę, daugis yra išsitaręs:

— Tai nebuvo nieko ypatingo, ką ji man pasakė, bet aš esu sukrėstas. Jos žodžiai dar vis tebeskamba mano ausyse, ir jie reiškia mano gyvenimo pakeitimą⁴⁰.

Trečia tikrosios mistikos žymė yra mistiko šventum a s. Teresės šventumas ir dorovingumas pasireiškia labai aukštū laipsniu, žinoma, nežiūrint grynai žmogiškų netobulumų. Pvz., kai kurie prikiša jai stačiokiškumą. Reikia pasakyti, kad artimas, mielas žmogus visados būna stačiokiškesnis. Toks žmogus dažniau vartoja kreipimosi žodelį 'tu' vietoj 'tamsta'. Be to, to krašto tarmė yra šiurkšti. Sakoma, ir šventieji nusidėdavo septynis sykius per dieną, bet jų tos 'nuodémės' buvo mažesnės, negu mūsų netobulybės. Nežiūrint tų mažų netobulybių, vėliau vis tik Bažnyčios buvo paskelbti šventaisiais. Teresės beribė kančios meilė Išganytojui išlygina jos netobulomo dėmes. Popiežius Benediktas XIV, kalbėdamas apie Dievo tarnų bei tarnaičių paskelbimą šventaisiais, meilę Išganytojui pripažista tikros mistikos žyme.

Teresės nusižeminimas yra visų jos dorybių pagrindas ir jos švento gyvenimo pirmoji sallyga. Reikia prisiminti vien tik tai, kad ji jau daugiau kaip dvidešimt metų yra daugelio net labai žymių ir aukštų žmonių centre. Jie dažnai atvyksta iš toli ir ištisas valandas laukia gatvėje, kad bent minutei galėtų ją pamatyti. Argi atsirastą bent viena kita tokia kaimo mergaitė, kuri nesigirtų, nesididžiuotų, jeigu ją lankytų vyskupai, kardinolai, kunigaikščiai, ministrai?... O Teresė vis tik kasdien pasilieka lygiai nusižeminusi. Ar tai néra Dievo stebuklas ir tikro Teresės šventumo ir tikros jos mistikos svarbiausioji žymė! Čia jai pritaikintini šv. Pranciškaus žodžiai:

— Man reiškiamos pagarbos aš nesisavinu. Aš viską taikau Dievui ir save palaikau savo menkybėje. Aš pažįstu savo menkumą ir svarstau Dievo didybę.

⁴⁰ Fr. Thomas, The Mystery of Konnersreuth, 29.

Vienas mistikos žinovas tikrą mistiką prilygina paveikslu medžiagai: nors paveiksle vaizduojamas asmuo yra žmonių gerbiamas, tačiau paveikslu medžiaga tuo nesididžiuoja. Tas pats yra su tikraisiais mistikais: nors jie gerbiami dėl per juos vykstančių dieviškų darbų, tačiau jie gerai pažįsta savo menkumą ir viesus nepaprastus darbus, priklausančius Dievui, priskiria Jam vienam.

Išganytojui atsiuntus Šv. Dvasią, pirmųjų amžių krikščionybės persekiojimuose ir vėlesniais amžiais silpnos mergelės būdavo sustiprinamos ypatingomis Dievo dovanomis. Dėl savo tvirtumo tikėjime ir doroje jos tapo kankinėmis už Kristą ir taipgi tyliomis tikėjimo skelbėjomis. Ne kitoks Šv. Dvasios veikimas ir padariniai yra šiandien Konnersreuthe, kur Teresė Neumannaitė yra tylioji misionierė, dieviško mokslo skelbėja ne tiek burnos žodžiu, kiek kraujo ir meilės ženklu.

Vienas amerikietis jézuitas, su karaias lankydamas Konnersreuthe, savo palydovams kalbėjo:

— Jūs nesusidarėte įspūdžio, kad kalbėjotės su šventaja, nes ne jūsų dalykas spręsti, kas yra šventas ir kas ne. Bet jūs žinote, kad jūs kalbėjotės su viena, kuri Dievo yra ypatingai apdovanota, su viena, kuri yra paprasta evangelišku paprastumu. Jūs sutikote asmenį pačiame viduryje daugelio kančių, naikinimo, liūdesio ir nepasitenkinimo, asmenį, kuris yra tikrai laimingas, o gal laimingiausias visame pasaulyje⁴¹.

⁴¹ Cit. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 9.

TERESĒS MISTINIAI SANTYKIAI SU ŠVČ. SAKRAMENTU

Eucharistija yra gražiausias Mano kūrinys... Ir Aš jus padariau tos dieviškos kūrybos tikrais dalyviais.

IŠGANYTOJO AUKA Paskutinės vakarienės metu buvo iš esmės sujungta su būsima kruvina auka Golgotos kalne. Šiąja kruvina Golgotos auka eucharistinė auka buvo jamžinta ne tik kaip kryžiaus aukos prisiminimas, bet kaip kryžiaus aukos nuolatinis atnaujinimas. Jos dabartis realiai jungiama su praeitimi. Ši Kristaus kentėjimų ir šventosios Eucharistijos vienybė yra labai giliai ir paslaptingai atvaizduojama stigmatizuotųjų gyvenime.

Stigmos būtų vienpusiškos ir nepilnos, jeigu ekstaziniai regėjimai remtųsi tiktais istoriniu praeities prisiminimu, jeigu penkios žaizdos būtų tiktais tuščias Kristaus regėjimų paveikslas. Tačiau dabar, kada jose išorė atvaizduoja vidinį artimumą su šventaja Komunija, kuri pagal šv. Tomą akvinietį yra kančios prisiminimas, atpirkimo darbo paslaptis gauна pilną savo išreiškimą kenčiančioje meilėje. Čia kenčianti meilė, o stigminėse kančiose, reikia manyti, neišskiriamai suvienyta praeitis ir dabartis. Tokiu būdu brangiausias Kristaus Kraujas, pavaizduotas stigmose, kaip aukščiausioje kančios meilės išraiškoje, nostalginiu būdu jungiasi su Golgotos auka, o tuo pačiu su eucharistine auka, o ypač su šv. Komunija, kaip intymiausių dalyvavimui abiejose aukose.

Stigmatizuotųjų jautrumas šventajai Eucharistijai, gal būt, nekreipia žmonių dėmesio taip regimai ir taip stipriai, kaip jų Kristaus regėjimų pasireiškimai, bet savo ypatingomis mistinėmis apraiškomis ji yra ne mažau įtakinga ir galinga, kaip stig-

miniai reiškiniai, kurie pilną savo išraišką ir reikšmę įgyja tik-tai dėl vidinio artimumo su šv. Eucharistija.

E U C H A R I S T I N I O I Š G A N Y T O J O I L G È J I M A S I S

RYŠIUM SU ŠVČ. SAKRAMENTU yra pažymėtina stigmatizuotųjų ir mistikų apraiška, ypatingu būdu praturtinantį jų sielą, jog jie natūraliai neišaiškinamu būdu turi ypatingą Eucharistijos troškimą. Ypač prieš pat šv. Komunijos priėmimą jie neįsivaizduojamai trokšta eucharistinio Išganytojo, kaip gyvosios duonos. Ši troškimą mistikos mokytojai vadina eucharistiniu alkiu arba mistiniu troškuliu.

Prieš kiekvieną šv. Komunijos priėmimą ir Teresė Neumannaitė jaučia šį eucharistinį alkį labai aukštame laipsnyje. Kun. H. Fahselis rašo, kad 1930 m. Kalėdų išvakarėse, bažnyčioje vykstant šv. Mišioms, jis valandėlę praleido Teresės kambaryste. Būdama lovoje, ji aiškiai pasakojo, kaip klebonas bažnyčioje iš tabernakulo paėmė Švenčiausiąją, kad jai atneštų. Ji smulkmeniškai nupiešė, savo dvasia regėdama, klebono kelionę iš bažnyčios iki Neumannų namo. Kelias buvo labai slidžiai pašalės. Klebonas éjo labai pamažu ir atsargiai, prieš namą padarydamas vingi aplink aikštę. Šiuo būdu ji dažnai nupasakoja klebono kelionę su Švenčiausiuoju, neapsakomai Jo ilgédamasi¹.

Prieš pat šv. Komunijos priėmimą Teresės ilgėjimasis Išganytojo dažnai pasiekia tokį laipsnį, kad ji nebegali laikytis vietoje, visu kūnu verždamasi prie Jo.

Kartą vienas iš trijų iš Austrijos atvykusiu kunigų turėjo laimės matyti Teresę, priimančią šv. Komunių natūralioje būsenoje. Jis pats pasakoja savo įspūdį:

— Tą ankstyvą rytą, šeštą valandą, klebonas dar nebuvovo atėjęs į (Neumannų) namą. Tada Teresė nuoširdžiai ir labai graudžiai šaukė:

— Viešpatie! Viešpatie!

Klebonui prisiartinus prie jos lovos, ji čiupo ji už rankovės ir traukė prie savęs, maldaudama:

— Ateik, gerasis Išganytojau, ateik!²

¹ Plg. H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 86.

² Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 76.

Kartą vienas kunigas paklausė Teresę, kodėl ji taip ilgisi šv. Komunijos. Ji atsakė:

— Bet tai ne nuo manės priklauso. Visa man tai duodama. Tai yra malonė, kuri veikia mano sieloje³.

ŠVENTOSIOS OSTIJOS PAVIDALŲ DINGIMAS

KITAS MISTINIS REIŠKINYS, pastebėtas Teresėje, yra dingimas šv. Ostijos, padėtos ant jos liežuvio. Tai atsitinka tik tada, kada Teresė šv. Komuniją priima ekstaziniu būdu. Šiuo būdu šv. Komuniją Teresė priima tik tam tikromis dienomis, dažniausiai po sunkių atsiteisimo kentėjimų už kitus, ir dažnai šeštadieniais po kančios regėjimų. Kitais atvėjais šv. Komuniją dažniausiai ji priima natūraliu būdu. Iki 1931 m. birželio 30 d. įprastiniu būdu ji galėdavo priimti tik mažą Ostijos dalelytę, o po minėtos datos ji priimdavo visą Ostiją⁴.

Kun. H. Fahselis, daug kartų stebėjęs ekstazinį šv. Komunijos priėmimą, rašo:

— Jai esant ekstazėje, šv. Komuniją dalinantis kunigas šv. Ostiją padeda jai ant liežuvio, ir ji dingsta tą akimirksnį, kai tik kunigas atitraukia pirštus nuo šv. Ostijos. Labai dažnai matomas liežuvis, kuris vėl yra tuščias. Ir labai atidžiai stebint, niekados nebuvo pastebėtas koks nors rijimo judesys. Apie ši nesuprantamą Ostijos dingimą buvo man pasakoję jau kiti kunigai, kurie Švenčiausiąjį jai buvo davę. Šioje būsenoje aš pats jai daviau šv. Komuniją pirmą kartą 1931 m. birželio mėnesį. Ir čia aš mačiau tą patį ir dar turiu pasakyti, kad, laikydamas prieš ją Švenčiausiąjį, dvasiškai buvau labai paveiktas. Šis vidinis sukrētimas mano sielą veikė visą tą dieną. Aš jau daug kartų buvau buvęs jos ekstazinio šv. Komunijos priėmimo liudininku ir niekados nebuvau to pergyvenęs⁵.

DR. FR. GERLICHAS apie ekstazinę Teresės Komuniją ir šv. Ostijos dingimą rašo panašiai:

³ Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 37.

⁴ Plg. 102 psl. Skaitydamas ši skyrių minėtą datą turėk omenyje.

⁵ Konnersreuth: *Tatsachen und Gedanken*, 87,

— Šeštadienio ryta (1927 m. spalio 15 d.) sėdėjau su ja (Terese) klebonijos virtuvėje. Man pusryčiaujant, ji kalbėjosi su manimi. Staiga ji pažvelgė į laikrodį ir tarė:

— Taip, pone daktare, aš dabar turiu eiti į bažnyčią.

Aš ją paklausiau:

— Teresėle, ar dabar eisi Komunijos?

Tai patvirtinusi, ji norėjo atsitolinti. Aš jai tariau:

— Palauk, Teresėle, aš einu drauge!

Nustebusi pažvelgė į mane, kaip niekados nebuvo parodžiusi tokio veido, ir aš éjau, nes vakar ekstazėje ji pareiškė, kad aš turiu būti jos šv. Komunijos liudininku (nors ji pati to nežinojo, ką ji buvo pasakiusi išaukštintos ramybės būsenoje). Nė žodžio toliau netarusi, ji éjo į bažnyčią, į savo vietą už altoriaus, ir aš atsistojau greta jos suolo⁶. Išgirdusi kleboną, jeinanti į zakristiją, ji man tarė:

— Malonėkite pone daktare, pakvesti gerbiamąjį kleboną, aš turiu viena apie šį tą su juo pasikalbėti.

Aš jéjau į zakristiją ir pasakiau visa klebonui... (Pasikalbėjęs su Terese), jis man pasakojo: ji paklaususi, ar tai tiesa, kad ji ekstazėje pasakiusi, jog jis (dr. Gerlichas) turėtų būti jos Komunijos liudininku. Jos klausimą patvirtinus klebonui, kuris pats drauge buvo girdėjęs šią pareiškimą, negaišdama sutiko, ir aš turėjau progos stebeti naują reiškinį, kuris pasirodė, priimant šv. Komuniją.

Šv. Komunijos priėmimas vyko šiuo būdu: klebonui su komunija atėjus iš už altoriaus kampo, pažvelgusi į Ostiją, Teresė krito ekstazėn, nepaprastai ilgédamasi pasitiki ateinanti Išganytoją, bet ją sulaikė tik jos suolo priešakyje uždarytos durelės. Jos veidas spindėjo, akys švietė, rankos buvo ištiestos, kojos judejo. Visas jos kūnas buvo šiek tiek pakilęs, lyg ji norėtų atsistoti. Klebonas man parodė, jog aš turiu atsklaupti tiesiai prieš ją, kad lengviau galėčiau žvelgti į jos burną. Tai aš padariau. Ostiją prinešus arčiau jos, ji plačiau atidarė savo burną, truputį priekin iškišdama liežuvį. Ji laikė sudėtas rankas ant krūtinės. Klebonas padėjo visą Ostiją ant jos liežuvio galiuko ir tuoj atsiatraukė nuo jos. Liežuvį, ant kurio gulėjo Ostiją, ji truputį iutrau-

⁶ Teresės suolas, esąs už didžiojo altoriaus, yra labai panašus į senovišką lietuvišką klausyklą, tik be langelių.

kė, bet labai mažai, nes jos smaigalis dar lietė apatinę lūpą ir dengė apatinius dantis, taip kad aš toliau galėjau matyti toliausiąją liežuvio dalį ir gomurį. Staiga Ostija dingo. Teresė Neumannaitė tuoju kuriam laikui labai iškišo liežuvį. Burna buvo placiai atidaryta. Nuo pirmo prasijojimo ji jos neuždarė ir nuo pirmo burnos atidarymo nepadarė jokio rijimo judesio. Ostijos nesimatė nei burnos angoje, nei prie gomurio, kuris buvo atviras prieš mane. Po trumpo vidinio susikaupimo ji pradėjo ilgą ekstazinį pasikalbėjimą. Visą šį laiką nepastebėjau riji-
mo judesių. Vandens nebuvo duota⁷.

KARD. K. KASPARAS, 1929 m. lankydamas Konnersreuthe, ekstazinę Teresės šv. Komuniją tada taip aprašė:

— Šeštadienį po savo šv. Mišių aš paėmiau visai mažą Ostiją ir su prelatu Doskocilliu ir klebonu Naberiu ėjau pas Teresę. Pastarajai mostelėjus, prieš ją valandėlei pasilikau stovéti su šv. Ostija, kad ji gerai galėtų įsižiūrėti į prisikėlusį Išganytoją. Su angelišku nuoširdumu ji priėmė šv. Komuniją. Burną ir toliau ji laikė dar labiau pravérusi ir nusvirusi į aukštai sudėtas pagalves. Bet aš akių neatitraukiau nuo jos burnos, įtemptai žiūrėdamas į liežuvį, raudoną kaip visai sveiko žmogaus, ir jisai visiškai nejudėjo ir nebuvo nė mažiausio rijimo judesėlio. Vakar man buvo skaudu žiūrėti, kaip sunku buvo jai nuryti mažiausią mano duotos Ostijos dalelytę. Bet dabar visai priešingai..., ji pati dingo, kaip kad pastebėjo J. E. vysk. Waitzas ir kiti. Ši viša įvykį aš galiu tik taip išaiškinti, kad antgamtiniu būdu Išganytojas ateina pas ją. Natūraliu būdu ji negali priimti visos Ostijos⁸.

TĖVAS H. J. STORFFAS, pranciškonų generalinis definitorius, gyvenęs Romoje, kun. H. Ganterio prašomas, 1928 m. gruodžio 29 d. laiške jam rašė:

— Klebonas Naberis atkalbėjo įprastines maldas, įsakytas prie ligonio Komunijos. Klebonui Naberui kalbant žodžius: Štai, Dievo Avinėlis..., Teresė pakilo savo lovoje, mesdama žvilgsnį į Ostiją (tą kartą buvo visa Ostija). Ji visai persimainė. Jos akys nušvito; veidas buvo lyg angelo apreiškimas. Tokio gražaus, dangiško aš niekados nebuvau matęs. Aiškiai ji tada matė

⁷ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 166—167.

⁸ Cit. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 63

Išganytoją. Ji ištiesė rankas, kad Ji paimtų glėbin. Pamažu klebonas artinosi su šv. Ostija, gal būt, norėdamas duoti jai progos keletą akimirksnių pasidžiaugti apreiskimu. Teresė tada atidare burną šv. Komunijai priimti, ir tą akimirksnį dingo šv. Ostija, jeidama į ją. Tada ji negalėjo ryt⁹.

PAMINÉTINAS DAR VIENAS Teresės Neumannaitės ekstazinės Komunijos liudininkas tévas J. Hermannas, kapucinas iš Kempteno. Jis raše 1929 m. Konnersreutho kronikoje:

— Konnersreuthe aš buvau gegužės 24 d., penktadienį, prieš Sekmines. Tą dieną nebuvo kančios ekstazės, bet už tai aš turėjau didelę laimę būti ekstazinės Komunijos liudininku, o ją matyti yra maža privilegiuotų. Man bus neįmanoma išreikšti žodžiai to, ką mačiau. Tai buvo labai gražu...

Atėjau į zakristiją ir stovėjau prie liturginių drabužių, pasiruošęs rengtis kitoms Mišioms. Staiga iš oro pusės visa sukaupta jéga buvo atidarytos durys. Nenoromis aš pasukau savo galvą. Pamačiau veidą tokį pilną kančios ir vidinio liūdesio, ko aš niekados pirmiau nebuvau matęs, net prie mirštančio. Akys priminė man asmenį, išdžiūvusį troškuliu, paskutinėmis savo jégomis siekiantį vandens šaltinį pirma, negu visai išsekėsusmuks. Tai buvo Teresé Neumannaitė, ateinanti priimti šv. Komunijos. Ji greičiau buvo ekstazėje, nes nematė nei manęs, nei ko nors kito. Tai buvo neapsakomo ilgėjimosi ir Dievo netekimo ekstazė, kurios ji visados yra nugalėta, kada dingsta pirmesniosios šv. Komunijos pavidalai...

Zakristija yra sparne už altoriaus (ties Evangelijos sparnu), taip kad, esant atidarytoms durims, užpakalinė altoriaus dalis gali būti matoma. Ji atsisėdo kėdėje, kuri ten buvo įrengta dėl jos silpnumo. Joje buvo neaprašomas įtempimas, pastebimas kiekviename judeisyje... Aš tyliai atidariau duris ir atsisėdau greta jos, kur galėjau viską matyti, jos nepastebimas. Aš norėjau ją matyti šv. Komunijos priémimo ekstazėje.

— Aš nežinau, — tarė klebonas, — ar ji šiandien matys Išganytoją.

Tai atsitinka tik tada, jeigu praeitą vakarą ji turėjo atsiteismo kentėjimus. Tada ji gali priimti visą Ostiją, nors šiaip paaprastai sunkiai nuryja mažą trupinėlį.

⁹ Cit. H. Ganter, Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens, 28.

Pabaigės šv. Mišias, dalį laiko klebonas visados paskiria mažajam avinéliui (Teresei), alkstančiam šventojo maisto. Ją užjausdamas, aš beveik norėjau jį prašyti, kad jis paskubėtų. Pirmiausia jis tvarkingai atleido vaikus, ir aš nežinau, kas dar buvo daroma bažnyčioje. Tik tada jis užsivilko kamžą, užsidėjo stulą ir pasirodė prie altoriaus kampo, laikydamas baltą mažą Ostiją virš komuninės. Nors pirma ji pavargusiai buvo pasirėmusi ant klaupto, dabar atsisėdo tiesiai, gražiai sudėjo rankas ir pagarbai laukė.

Jis man linktelėjo galva, kad ateičiau arčiau prie Teresės suolo šiam švenčiausiam momentui. Tą aš galėjau lengvai padaryti, jos visai nepastebimas. Atsiklaupiau greta jos maždaug per žingsnį, taip kad galėčiau viską matyti ir stebėti. Kunigas paėjo dar žingsnį arčiau. Teresė su džiaugsmu plačiau išskėtė abi rankas ir ištiesė į Ostiją. Jos akys buvo nukreiptos ne į Ostiją, bet į paveikslą, kurį aš matau tik po duonos uždanga. Minutę, jeigu ne daugiau, kunigas ramiai stovėjo, o aš per tą laiką ramiai ir rūpestingai žiūrėjau ir stebėjau visa, gerai išsidėamas sau į atmintį. Net šiandien tebéra aiškus vaizdas mano atmintyje. Tai yra toks gražus paveikslas, kurio joks profesionalias negalėtų sukurti. Kiekviena to (paveikslo) linija aukšciausio kilnumo. Žvelgdamas į tokį veidą, aš buvau priverstas galvoti apie vietą Šv. Rašte, kur kalbama apie šv. Steponą: jo veidas buvo tarsi angelo¹⁰. Jis nebuvo daugiau Teresės Neumannaitės veidas. Jis buvo visiškai skirtingas, rodas tvérinį, begarbinantį Tvérėjo didybę ir majestotiškumą. Jis reiškė bejėgiškumą ir pasidavimą. O tačiau koks karališkas didingumas! Tai lyg atispindėjimas to, ką ji mato. Tikrai, veidas šviečia! Bet ne, aš esu įtikintas, kad yra neaprašomas veido išraiškos grožis!... Vėl Šv. Rašto žodžiai ateina man į galvą:

— Didelių dalykų man padarė Galingasis, kurio vardas šventas!...¹¹.

Dabar klebonas pakelia šv. Ostiją, kad padarytų kryžiaus ženklą. Teresė sudeda rankas ir atidaro burną. Tačiau ji vėl turi laukti. Ji labai paklusniai laukia, bet labai įtemptas jos troškimas kiekvieną jaudina. Ir dabar: Corpus Domini Nostri Jesu Christi. Ji palenkia savo galvą, kad pagarbintų, nes kuni-

¹⁰ Apd. 6, 15.

¹¹ Lk. 1, 49.

gas virš jos daro kryžiaus ženklą, ir vėl ji atidaro savo burną. Aš stebėjau iš arti, kad galėčiau pamatyti Ostijos dingimą, apie kurį tiek daug yra rašyta. Bet nieko nemačiau. Ji per greit uždarė savo burną¹².

ČIA DAR PACITUOTINAS kun. H. Fahselis, kuris kai ka dar naujo pastebi:

— Vos tiktais klebonas artinasi su šv. Komunija, ji beveik visados (po nepaprastai sunkių kentėjimų) puola ekstazę, kuri tuo pačiu metu yra regėjimo palydima. Jos rankos būna pakeltos, ir ji žiūri kryptimi, kurioje yra šv. Ostija klebono rankose. Tada ji kalba įprastinę maldą, laukdama šventu šypsniu, lyg persimainiusi, ir žvelgia žemyn. Aš vėliau ją paklausiau, kodėl ji žiūrinti aukštyn ir žemyn. Ji atsakė:

— Aš matau Išganytoją spindinčiu pavidalu. Tada tas spindėjimas tampa ugnies liepsnelės pavidalu, kuris nužengia ant manęs ir jeina į mano burną. Tada aš daugiau nebežinau, tada esu visai prie Išganytojo.

Pastebétina, kad ji su ypatingu pagarbos pareiškimu žvelgia žemyn. Ji paaiškino, kad ji matanti ypatingą Išganytojo kujų žaizdų spindėjimą¹³.

Po kiekvienos šv. Komunijos priėmimo Teresė pereina į išaukštintos ramybės būseną. Šioji trunka keletą minučių, kartais net iki pusę valandos, bet dažniausiai ketvirtį valandos¹⁴.

Š V. K O M U N I J O S P R I Ę M I M A S B E K U N I G O

TOLIMESNIS Terésėje Neumannaitėje pastebėtas mistinis reiškinys — pats Viešpats šv. Komunijoje ateina pas ją be kunigo tarpininkavimo. Šis mistinis reiškinys nėra naujas dalykas šventųjų gyvenime. Jų gyvenimų aprašymuose randame, kad jie kartais yra priėmę šv. Komuniją be kunigo tarpininkavimo. Tarp kitų pažymėtini šv. Nikalojus iš Šveicarijos, šv. Gema Galgani, šv. Kotryna iš Sienos ir kiti. Apie pastarąją J. Goerres taip rašė:

¹² Cit. Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 314—317.

¹³ Konnersreuth: *Tatsachen und Gedanken*, 87.

¹⁴ Plg. H. Fahsel, t. p., 88; Dr. J. Teodorowicz, t. p., 317.

— Tėvas Raymondas (šv. Kotrynos dvasios vadas) buvo pradėjęs šv. Mišias. Joms vykstant, ji (šv. Kotryna) klūpojo vietoje, kuri nuo jo buvo per visą bažnyčios ilgį, ir jis nežinojo, kad ji ten buvo. Po konsekracijos, kaip paprastai, jam laužiant Ostią pusiau ir vieną pusę vėl į dvi dalis, Ostija lūžo pirmiausia ne į dvi dalis, bet į tris: dvi dideles ir vieną mažą pupos dydžio, ir prieš jo akis mažoji dalelē nušoko šalin nuo taurės (ties kuria Ostija buvo laužoma). Jam atrodė, kad ji nukrito ant korporalo. Jis tikrai matė, kad ji krito žemyn, bet jos negalėjo surasti. Galvodamas, kad, gal būt, dėl korporalo baltumo negalijs jos pastebėti, jis tėsė Mišias iki Agnus Dei ir Komunijos, kada jo dešinė ranka buvo laisva. Tada jis dar daug kartų pažvelgė į korporalą. Po ilgo ieškojimo dalelytė nebuvo rasta, ir jis buvo priverstas baigti Mišias, jos nerades.

Mišių dalyviams išėjus iš bažnyčios, dar kartą stropiai jis ieškojo jos ant korporalo, viso altoriaus ir ant grindų, bet viskas buvo veltui. Tą dalyką jis papasakojo tévui Kristoferui. Jie nežinojo ką daryti, dėl to nuėjo į mergaitės namus jos paklausti... Jie rado ją klūpančią ekstazėje. Atsigavusi ji viską papasakojo Raymondui, kas atsitiko, ir šypsodamasi pridėjo:

— Bet kodėl tamsta tuo taip susirūpinės?...

— Tikrai, motina, aš tikėjau, kad jūs būsite paėmusi dalelytę man nuo Ostijos.

Tada ji šypsodamasi atsakė:

— Nepapeikite manęs, tai buvau ne aš, bet tai buvo kitas. Aš jums tik tą noriu pasakyti, kad jūs niekados nerasite tos dalelytės.

Jam reikalaujant paaškinimo, pagaliau ji tarė:

— Tėve, daugiau nesirūpink tuo dalyku, pasakysiu tiesą, kaip tai pritinka, pasitikėdama savo nuodėmklausiu — dalelytė buvo atnešta man. Tai buvo Viešpats, kurs meilingai atnešė ją man, ir aš priėmiau ją iš Jo rankų¹⁵.

Tai atsitiko dėl didelio eucharistinio alkio priimti Jėzų šv. Komunijoje.

Prisimintinas kitas pavyzdėlis: kunigui dalinant šv. Komuniją, Ostija regimai pakilo iš komuninės ir nusklendė į bažny-

¹⁵ Cit. Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 317.

čioje esančios vienuolikos metų mergaitės Imeldos Lambertini iš Bolognos širdį dėl jos neapsakomo ilgėjimosi priimti Išga-nytoją¹⁶.

YRA UŽRAŠYTA labai daug atvejų, kada Teresė Neuman-naitė priėmė šv. Komuniją be kunigo tarpininkavimo. Čia noriu priminti keletą tokų pavyzdžių.

Kun. H. Fahselis rašo:

— 1931 m. birželio 29 d., penktadienį, pusę vienuoliktos Teresė atėjo į kleboniją. Ji atrodė labai pavargusi ir pastebimai jautėsi nusilpusi. Mes nežinojome, kad ji ką tik buvo kentėjusi už vieną mirštantį. Ji paprašė kleboną, kad jis jai duotų šv. Komuniją. Ji tik vakar buvo priėmusi. Ji tuoj éjo į zakristiją. Su savimi Teresé turéjo zakristijos raktą, bet dėl silpumo nebe-pajégė atidaryti durų. Mes nuéjė atidarëme duris, o Teresé, aiš-kiai svyruodama, éjo į savo kédę už altoriaus. Klebonas malo-niai paklausé mane, ar aš noriu vél jai duoti šv. Komuniją. Aš sutikau, ir mes abu tuoj éjome prie altoriaus. Klūpodamas ant laiptelių, klebonas kalbėjo įprastinį "Prisipažįstu—Confiteor", o aš išémiau komuninę iš tabernakulo. Po abiejų pirmųjų maldų aš éjau prie Teresés kédés kairėn aplink altoriaus kampą, o kle-bonas tuo pačiu metu éjo dešiniu pasiskukimu. Stovédamas apie vieną metrą prieš ją, pakéliau šv. Ostiją, kad sukalbēčiau pas-kutinę maldą. Labai nustebau, kad ji neatsisuko į mane, bet ra-miai sédéjo kédéje, veidą nukreipusi į tabernakulo užpakalinę sieną. Jos rankos buvo sukryžiuotos ant krūtinės. Burna už-čiaupta, akys užmerktos. Tai buvo toji pati išaukštintos ramybës bûsena, kuri bûna visados, jai priėmus šv. Komuniją. Nu-stebës pažvelgiau į kleboną (kuris tą dalyką žinojo, nes tokių įvykių buvo daug). Jis staiga man sulaikančiai pamoko. Aš tuo-jau nesupratau, kad turiu grižti atgal, bet man dingtelėjo min-tis į galvą: gal bût, ji ne ekstazėje, ir aš turis atlaužti tik mažą Ostijos dalelytę. Natûralioje bûsenoje ji tada negaléjo nuryti visos šv. Ostijos. Tą akimirksnį ji pasijudino. Užsimerkusi pa-sisuko į mane, šiek tiek pakélé galvą ir pravéré burną. Tada aš pamačiau skaisčiai baltą Ostiją ant jos liežuvio. Supratau, kad ji jau priėmusi Švenčiausiąjį. Pirštuose turėta Ostiją išleidau atgal į komuninę ir grižau prie autoriaus. Klebonas éjo drauge su manimi.

¹⁶ Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 146.

Mums abiems einant į zakristiją pro jos kėdę, visai nejudėdama, ji pradarė burną, ir iš jos burnos girdėjau žodžius:

— Ateik čion! Tai, kas įvyko, turi būti tau paaiškinta, kad tu nenusigąstum.

Mes abu tyliai stovėjome ir girdėjome tolimesnius žodžius:

— Teresėlė buvo labai silpna ir labai troško Išganytojo. Lauke buvo du niekintojai, kurie išjuokė Išganytoją. Teresėlė (eidama) tai pastebėjo ir dar labiau troško Išganytojo. Šie norėjo įsiveržti į zakristiją, ir tada ji dar labiau ilgėjosi Išganytojo. Ir Jis anksčiau atėjo pas ją.

Aš tada prisiminiau, kad, prieš mums einant prie altoriaus, stipriai buvo daužoma zakristijos durų rankėna.

Teresei pabudus iš išaukštintos ramybės būsenos, lyg iš gilaus miego, pirmas jos žvilgsnis krito ant manęs, stovinčio prieš jos kėdę. Su jaudinančio kūdikiškumo išraiška, kurios aš niekados nepamiršiu, tarė man:

— Gerbiamas kapelione, jūs davėte man Išganytoją iš ten (ji parodė užpakalinę altoriaus sieną) ir taip iš aukšto¹⁷.

KITĄ ATPASAKOTINĄ ĮVYKĮ aprašo Konnersreutho įvykių kronininkas Fr. v. Lama. J's rašo:

— Kristaus Karaliaus šventė 1931 m. Tą rytą pavėlavusi maždaug vieną minutę, Teresė atėjo į bažnyčią. Klebonas Naberis jau buvo pradėjęs šv. Mišias lygai devintą valandą, taip kad jis prieš tas Mišias nebegalėjo jai duoti Komunijos. Ji dabar ilgėdamasi turėjo laukti pabaigos. Per pakylėjimą buvo girdimas jos kėdės sujudėjimas už didžiojo altoriaus, kaip kad būna prasidedant ekstazei. Tas pats pasikartojo per Komuniją. Kun. Haertlis, kuris buvo už altoriaus, matė Teresę ekstazėje su atidaryta burna, pasisukusią kairėn — tabernakulo kryptimi. Po šv. Mišių klebonui Naberui priminus, kad jis pirma padarysiąs trumpą krikščioniškojo mokslo paaiškinimą ir tada išduosiąs šv. Komuniją, netikėtai ji pareiškė:

— Ji jau priėmusi Komuniją¹⁸.

PRISIMINKIME, kad 1929 m. balandžio 29 d. Teresė sunkiai kentėjo Eichtaette pas prof. F. Wutzą už dr. Beckerio atsi-

¹⁷ Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 90—92.

¹⁸ Konnersreuther Jahrbuch 1931, 183.

vertimą. To vakaro Teresės kančią kun. H. Fahselis taip ap-rašo:

— Tą vakarą ir visą naktį Teresė kentėjo pasyvų dvasios apsivalymą. Naktį ją suėmė tokios didelės kančios, kad ten bu-vės kunigas (prof. Fr. Wutzas) būgštavo dėl Teresės gyvybės. Jis sugalvojo iš vienos netoli esančios privačios koplyčios atnešti šv. Ostiją ir čia laikyti, kad rytą būtų galima duoti Teresei. Ta-da ji staiga krito ekstazėn ir darė visus jadesius, kaip kad pri-imdama šv. Komuniją. Po to ji perėjo į išaukštintos ramybės būseną, ir iš jos burnos išėjo žodžiai:

— Ji priėmė Išganytoją. Eik šen ir pažiūrėk. Jo nebéra tabernakule.

Iš tikrujų šv. Ostijos jau ten nebebuvo, kaip buvo nusta-tyta neabejotinų liudininkų¹⁹.

PAGALIAU KĄ PATI TERESE kalba apie šv. Komunijos priėmimą be kunigo tarpininkavimo? Ši dalyką mini arkivysk. J. Teodorowiczius:

— Kartą, išgirdės viešą paskaitą apie Teresę Neumannaitę, tuoj atvykau į Konnersreuthą. Tarp kitų dalykų aš jai pasa-kiau, kad paskaitininkas sakės apie jos šv. Komunijos priēmi-mą be kunigo tarpininkavimo. Tą išgirdusi susierzinusi šaukė:

— Kaip jis galėjo viešai nagrinėti tokius dalykus! Net, jeigu tai tiesa, tokie dalykai nepasakotini klausytojams, kurie nė-ra pasiruošę suprasti tokius reiškinius. Tas gali sukelti tik pa-sipirkimo. Žmonės netikės tokiais dalykais, ir jų pasakojumai bus ginčų objektas ir jiems pasipirkimo proga. Aš tuoj para-šysiu (paskaitininkui), kad jis daugiau viešai nekalbėtų apie tokius dalykus²⁰.

Tokie ir pačiūs dalykai nuo Teresės slepiami. Ji net neži-no, kad apie tokius dalykus daug kur kalbama ir net paski-ruose veikalose rašoma. Daugis piktinosi Kristaus žodžiais ir darbais, tad nieko naujo ir čia, kai piktinamasi Viešpaties dar-bais, vykstančiais ryšium su Terese Neumannaitė. Bet geros valios žmonės sužadins didesnį pamaldumą į Jėzų Švč. Sakramen-te ir iš Jo išmels daug jiems labai reikalingų malonių.

¹⁹ Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 97; plg. Fr. v. Lama, Konners-reuther Jahrbuch 1931, 38.

²⁰ Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 322.

Š V. O S T I J O S D I N G I M A S I Š K U N I G O P I R Š T U

MISTIKŪ GYVENIME, priimant šv. Komuniją, kartais atsitinka kitas labai panašus mistinis reiškinys, būtent—šv. Ostija dingdavo iš kunigo rankų, dalinančio šv. Komuniją, ir jeidavo į mistiko burną. Pvz., taip atsitikdavę su Jėzaus penkių žaizdų šv. Marija Pranciška, 1867 m. paskelbta šventąja. Šis reiškinys yra taip pat begalinio ilgėjimosi eucharistinio Išganytojo pasekmė. Kartą jos nuodémklausys Don Cervellino, šv. Ostiją laikydamas rankoje, kalbėjo maldą “Štai, Dievo Avinėli...” Staiga šv. Ostija išspruko iš jo pirštų, taip kad jis ilgai ieškojo ant grindų, iki ji jam pasakė, kad ji kaip tik Ostiją yra priėmusi. Toji pati šventoji nuger davusi iš taurės šv. Kraujo. Tėvas Bianchis, jos dvasios vadas, šv. Marijos Pranciškos šventąja paskelbimo byloje pareiškė, kad jam dažnai po konsekracijos per jo šv. Mišias trumpam laikui dingdavusi taurė nuo alto riaus bei nematomu būdu vėl tuoj būdavo pastatoma ant alto riaus, ir būdavo galima pastebėti, kad nugerta.

Tą pačią dieną, kurią tėvas Bianchis pasakė ką tik minėtus žodžius, jam buvo šventosios apreikšta, kad dieviškasis jos Sužiedotinis jai buvo parodės didelio gailestingumo per archangelo Rafaelį, duodamas jai šv. Komuniją vyno pavidalu²¹.

KUN. J. B. SAALAS, 1949 m. iš Amerikos nuvykės i Konnersreuthą, prašė kleboną J. Naberį, kad jam būtų leista laikyti šv. Mišias tą valandą, kurią Teresė priima šv. Komuniją.

— O ne, ne, kunige, aš to negaliu leisti, bet aš paklausiu Terese, kai ji ši vakarą 10.30 val. išeis iš bažnyčios, ir tamstai pranešiu.

— Pas mane į kambarį jis atėjo apie 11 val., — rašo toliau kun. J. B. Saalas, — ir man pranešė, kad Teresė sutiko. Aš daug esu skaitės apie jos ekstazę, jai matant Švč. Sakramentą. Kunigas neša jai Ostiją, jai sédint specialioje kėdėje už alto riaus. Aš turiu pripažinti, kad tai tiesa — šv. Ostija palieka kunigo pirštus, esant maždaug trims coliams nuo jos, ir pasilieka ant jos liežuvio²².

²¹ Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 145.

²² Žr. „The Register“, 10 (March 5, 1950) 1.

Š V Č. S A K R A M E N T O M I S T I N I S J U T I M A S

KATALIKŲ TIKĖJIMAS moko, kad Ostija yra konsekruota nuo to momento, kada kunigas ištaria žodžius: Tai yra mano Kūnas, ir Išganytojas sakramentaliai joje būna, iki būna šventi pavidalai.

Nė vienas žmogus, kuriam Dievas nėra leidęs specialia dovana, neatskiria konsekruotos Ostijos nuo nekonsekruotos, nes, keičiantis medžiagai (substancijai), nepasikeičia išorinės ypatybės, neįvyksta dydžio, skonio, svorio, kiekio... pasikeitimo. Daugis stigmatizuotųjų ir mistikų skiria konsekruotą Ostiją nuo nekonsekruotos, pvz., stigmatizuotoji belgė Liudvika Latteau, Joana Metles iš Norfolko, Teresė Neumannaitė ir kt. Dar daugiau — kai kurie iš tolo jaučia paslėptą Švenčiausiąjį, pvz., šv. Pranciškus Borgia, cistersė sesuo Julijona, karmelitas Kasetas ir kt. Apie juos plačiau rašė devynioliktojo šimtmečio mistikos žinovas J. Goerres:

— Vieną kartą pranciškonai iš Villandos pakvietė karmelitą vienuolių Kasetą būti ju svečiu, kad jį išmègintų. Švč. Sakramento jie iš anksto perkélė iš ipastinio tabernakulo ir padėjo į nuošalesnę vietą, kur nebuvvo jokios šviesos, nes (amžinosios ugnelės) lempa degė, kaip paprastai, prieš didžių altorių. Kasetas, kadangi buvo toks paprotys, pirmasis éjo į bažnyčią. Jo draugui atsklaupus prieš didžių altorių, jis tuo jam tarė:

— Ne čia, bet ten, kur nėra jokios šviesos, laikomas Viešpaties Kūnas, nes broliai, kurie pasislépę stovi už nišos prieš didžių altorių, perkélė Jį ir užgesino lempą, kad mus išmègintų, nes kita amžinosios ugnelės lempa dega ten, kur Jo nėra.

Šv. Pranciškus Borgia turėjo tą nujautimą ir, kai jis éjo į bažnyčią aplankytį Švč. Sakramento, éjo tiesiai į tą vietą, kur jis buvo paslėptas, nors ten nebuvvo jokio išorinio ženklo, išduodančio Jo buvimą.

Joana Metles iš Norfolko, Tomo Valdensio liudijimu, galėjo išrinkti konsekruotą Ostiją iš tūkstančių tokų pat nekonsekruotų ostijų... Kotryna iš Sienos matydvavo, kad (konsekruota) Ostija švitédavo²³.

²³ Cit. Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 310.

TERESÉ NEUMANNAITĖ skiria konsekruotas Ostijas nuo nekonsekruotų ir, keliu važiuodama, iš tolo jaučia ir tiksliai pasako, ar toje bei anoje bažnyčioje yra Švenčiausiasis arne. Pvz., 1929 m. važiuodama pro Nuernbergą į Bambergą, ji pasakojo:

— Ten yra Išganytojas. Šiek tiek pasimelskime. — Arba:
— Ten nėra Išganytojo.

Bamberge jėjusi į vieno jai nepažistamo kunigo namą, ji tuoju pasakė, kad kitame kambaryje yra konsekruota Ostija.

Kitą sykį, važiuodama iš Plauenos į Konnersreuthą, ji pasakojo, kurioje bažnyčioje yra Išganytojas ir kurioje Jo nėra.

Kartą kun. H. Fahselis ją paklausė, kaip ji tai žinanti. Ji atsakė:

— Aš tai jaučiu kūnu.

Tad minėtasis kunigas teiravosi toliau:

— Bet, Tereséle, ar tiesa, kad tu ir lankytoja pažisti, kuris priėmė šv. Komuniją?

— Taip, bet tik tada, jei jis neseniai yra priėmęs. Po to pranyksta. Nebūna kelias valandas.

Kartą prof. Fr. Wutzas laikė šv. Mišias 9.30 val. ir pas Teresę atėjo 11 val. Teresé ji paklausė:

— Tamsta dar nepusryčiavai? Tai aš pastebiu — pas jus dar tebéra Išganytojas²⁴.

P R I I M T U E U C H A R I S T I N I U P A V I D A L U L A I K Y M A S I S

KELI AMERIKIEČIAI karų kapelionai 1946 m. kovo 28 d. Teresės akivaizdoje kalbėjos apie Teresės nevalgą ir jos šv. Komuniją. Tarp kitko tévas G. Moews, vienas iš tų kapelionų, mini tokį klebono J. Naberio pasisakymą:

— Priėmus šv. Komuniją, maždaug po dešimties ar dvidešimties minučių šv. pavidalai žmoguje išsileidžia. Bet Teresės atveju šv. Ostija neišsileidžia, nepranyksta, iki ji ketina vėl priimti, atsiprašau, susitikti su mūsų Viešpačiu kitoje jos Komunijoje.

— Bet, kunige, kaip jūs galite tai įrodyti? Ar yra toks parodymas, kad priimtini tie žodžiai?

²⁴ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 89.

— Konnersreutho kaime buvo mergaitė, — toliau rašo tas pats tévas G. Moews klebono J. Naberio pasakojimą, — kuri buvo užkietėjusi nusikaltélę ir buvo bemirštanti. Pirmiausia Teresé meldési už jos atsivertimą. Kada malda nepadéjo, ji pasiukojo Dievui kentéti už nusidéjelę, kad atsiteistų už jos nuodémes. Ypač daug kentéjo mergaitės mirimo dieną. Ji taip sirgo, kad net spiaudė kraujais. Jai vemiant, pagaliau šv. Ostija išėjo iš jos pro gerklę — ir tas atsitiko po šešiolikos valandų nuo jos šv. Komunijos priémimo²⁵.

EUCHARISTINIAI PAVIDALAI, kitaip sakant eucharistinis Išganytojas, Tereséje pasilieka beveik visą parą. Maždaug 20 minučių prieš kitos šv. Komunijos priémimą, kartais anksčiau, eucharistinis Išganytojas palieka Teresę — sutirpsta eucharistiniai pavidalai.

Klebonas J. Naberis kai kuriems pasakoja kūdikišką Teresés pasikalbėjimą su Išganytoju, kada ji jaučia, kad Jis jau nori ją palikti. Ji maldauja:

— Palauk dar, Išganytojau, aš Tave tuoji vėl gausiu. Neišeik iš manęs. Netrukus vėl ateisi!

Ši trumpा laukimo valandėlę jai yra kančios metas, dėl to ji Jo labai ilgisi. Ji pamačiusi, neapsakomai džiaugiasi.

Daugiau detalizuodamas, panašiai rašo kun. H. Fahselis:

— Eucharistiniai pavidalai joje išlieka nevienodai ilgai. Ilgumas įvairuoja nuo trijų valandų iki daugiau kaip 24 valandų. Baigimosi prieš dvidešimt keturias valandas priežastimi būna mistinės (atsiteisimo) kančios už kitus. Didžių penktadienį ilgumas būna iki 48 valandų²⁶.

Dr. Fr. Gerlichas, kalbėdamas apie 1928 m. Didžių šeštadienį, rašo:

— Dėl gilaus miego Teresé ir šiandien nepriémė šv. Komunijos. Ji iš anksto buvo pasakiusi, kad Išganytojas eucharistiškai pas ją pasiliksiąs nuo (Didžiojo) ketvirtadienio iki Velyku²⁷.

Dr. Gerlico liudijimu, didžiosiose dienose net tris paras Išganytojas eucharistiškai pasilieka Tereséje.

²⁵ Soldiers Saw Resl, 37.

²⁶ Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 90.

TERESĖS NEVALGOS IR NEMIGO SANTYKIS SU ŠVČ. SAKRAMENTU

Aš gyvenimo duona: kas ateina
pas mane, tas nealksta, ir kas tiki į
mane, niekados netrokš.

J n. 6 35.

BE VISŪ KITŪ NUOSTABIŪ, mokslu neišaiškinamų reiškinių, Konnersreuthe yra dar visiška Teresės Neumannaitės nevalga. Kiekvienas Teresės lankytojas arba paskaitų apie ją klausytojas vadovą ar paskaitininką dar kartą paklausia:

— Ar tikrai Teresė visai nieko nevalgo ir negeria?

— Gi sakė, ar negirdėjai! — kuris nors vienas perspėja, bet visi kiti, neišskiriant nė paties sudraudėjo, nekantriai laukia teigiamo ar neigiamo atsakymo. Iš prigimties kiekvienam sunku tikėti gamtoje negalimu dalyku. Visiems atrodo, kad tai esą tik pasakose. Pažiūrėkime, kaip ten iš tikruju yra.

T E R E S Ę S N E V A L G O S P R A D Ž I A

1922 M. KŪČIOSE Teresė laisva valia pasiaukojo kentėti kaklo skausmus už vieną jaunikaitį ir kentėjo pusdevintų metų — iki jo pirmųjų šv. Mišių Regensburge. Nuo minėtų Kūčių dėl kaklo ištinimo ir skausmų Teresė negalėjo nieko stipresnio valgyti. Pirmąsias dyvilyka dienų ji negalėjo nuryti nė vandens lašo, nes, dr. Seidlio konstatavimu, buvo suparalyžuoti jos ryklės raumenys. Po to Teresė priimdavo po vieną arbatinį šaukšteli — 6 - 8 lašus — vandens šv. Ostijos dalelytei nuryti ir tik tą vieną kartą per dieną ir tik tai tada, kada šv. Komuniją ji priimdavo įprastiniu būdu, o kai ji ją priimdavo ekstaziniu būdu, ir tą kelių vandens lašų ji nepriimdavo. Vėliau (1926 m.spalio

mėnesį) ji išgerdavo kavos ar pieno iki dviejų trijų valgomųjų šaukštų per dieną¹.

1927 m. rugsėjo 30 d., šv. Teresės Kūdikėlio Jezaus mirties metinėse, Teresei Neumannai pasirodė minėtoji jos numylėtinė pirmą kartą vienuolės karmelitės drabužiuose ir tarp kitko pasakė:

— Tau daugiau nebebus reikalingas joks žemiškas maistas².

Nuo tos dienos Teresė nebepriima net kelių vandens lašų—ji laikosi visiškos nevalgos, tačiau ji niekados nejaučia jokio alkio bei troškulio³.

Nevalga nėra Teresės valios pasekmė. Pradžioje daug kartų ji mėgino valgyti, bet kiekvieną kartą turėjo išvemti. Tai tvirtina ir arkivysk. J. Teodorowiczius:

— Ir turėdama geriausią norą, Teresė vis dėlto negalėjo valgyti⁴.

Gydytojai, kurie tyrinėjo ši reiškinį, tvirtina, kad visi jos virškinimo organai yra visai sveiki ir pilnoje tvarkoje, nors jie visai nieko nedirba. Jie yra visiškai tušti; juose nėra jokio krislilio, nesusiplojė, bet pilni oro.

TERESĖS NEVALGOS KONTROLĖ⁵

BENDRA GYDYTOJŲ nuomonė, be jokio maisto ir skysčio žmogus gali išgyventi tik 6—7 d., o vartodamas vandens, be to, kartais rūkydamas ir net vartodamas tam tikras tabletės, gali išgyventi iki 60 d., bet toks pasninkavimas, tiksliau sakant, badavimas paprastai baigiasi mirtimi.

Teresė Neumannaitė, visi jos namiškiai ir Konnersreutho klebonas J. Naberis tvirtina, kad nuo 1926 m. Kalėdų Teresė visai nieko nevalganti ir negerianti, laikosi absoliučios nevalgos, išskyrus kasdienę šv. Komuniją ir vieną arbatinį šaukštelių vandens drauge su jają.

¹ L. Witt, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, I 54—57.

² Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 47.

³ Dr. J. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 326.

⁴ T. p., 326; plg. L. Witt, t. p., I 56,

⁵ Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 128—136; J. Teodorowicz, t. p., 326—343.

Popiežius Benediktas XIV, rašydamas apie Dievo tarnų ir tarnaičių beatifikaciją ir kanonizaciją, kalba ir apie nevalgą ir jos tikrumo nustatymą. Nevalgos tikrumui ar apgaulei nustatyti jis liepia per ilgesnį laiką be pertraukos atidžiai stebėti tiriamaį per gausius liudininkus žinovus. Tyrimas turi taip pat nustatyti, ar nevalga yra visiška ar dalinė ir ar dirbamas savo pašaukimo kasdienis darbas. Esant šioms sąlygoms, nevalga negali būti natūraliai išaiškinama⁶.

Aišku, Bavarijos vyskupai, išgirdę apie Teresės Neumannaitės nevalgą, negalėjo tylėti. Jų visų bendru nutarimu Regensburgo vyskupas pavedė keturioms Mallersdorfo pranciškiečių vienuolyno seserims, vadovaujamoms dr. Ot. Seidlio iš Waldsasseno, per penkiolika dienų stropiai stebėti Teresę Neumannaitę, ar iš tikrųjų ji gyvena be jokio žemiško maisto.

Iš pradžių Teresės tévas nenorėjo sutikti su tuo vyskupu nutarimu, bet, Teresės ir klebono perkalbėtas, pagaliau sutiko, ir tokia Teresės nevalgos kontrolė buvo pravesta 1927 m., pradedant liepos keturiolikta ir baigiant liepos dvidešimt aštunta diena.

Visos keturios seserys specialiai buvo parinktos baigusios gailestingųjų seserų mokyklą ir dirbusios ligoninėse kaip gailestingosios seserys.

Parinktosios seserys numatyta dieną atvyko į Waldsasseną pas dr. Ot. Seidlį, kur joms buvo pravesti specialūs dviejų dienų kursai ir išdirbtą, o po to Regensburgo kurijos patvirtinta, smulki Teresės nevalgos kontrolės instrukcija.

Toji instrukcija buvo tikrai griežta, paruošta labai rūpestingai, pramatant kiekvieną netikėtą atveją. Būtent: keturios seserys, pasidalinusios į dvi grupes, dieną ir naktį negalėjo Teresės palikti né vienai minutei nei namie, nei bažnyčioje ar lauke. Dėl tos priežasties net ir savaitinė jos išpažintis turėjo būti praleista. Pačios seserys turėjo Teresę prasti ar maudyti tik su drėgnu, gerai nugrėžtu rankšluoščiu, nevartojant kempinės. Burnai plauti vanduo turėjo būti matuojamas prieš vartojimą ir po vartojimo. Teresei duodamas vanduo šv. Ostijai nuryti buvo seserų pasveriamas, prieš jį duodant. Taip pat buvo įsakyta Teresės svērimas, pulso ir temperatūros tikrinimas. Penktadien-

⁶ Plg. R. Garrigou - Lagrange, The Three Ages of the Interior Life, II 606.

nio ekstazėje ištekėjės kraujas turėjo būti kitą dieną palyginamas su ausies grybelės krauju ir apskaičiuojami hemoglobinai, nustatyti, jog tai nesąs badaujančio žmogaus kraujas. Be to, ką kūnas pašalino bet kokiui būdu ar forma, turėjo būti surenkama, matuojama ar sveriama ir siunčiama gydytojams analizuoti. Visą penktadienio ekstazės metą turėjo būti ko stropiausiai stebimos ir aprašomos, taip pat fotografuojamos stigmos ir pavienės ekstazės. Esant mažiausiai abejonei, turėjo būti tuož pranešta gydytojui dr. O. Seidliui raštu, telefonu ar betarpiskai žodžiu. Kiekivena sesuo turėjo viską smulkmeniškai užrašyti, Seserų surašytas protokolas viešai neskelbiamas. Be to, prieš pradėdamos stebėjimo laikotarpi ir jam pasibaigus, visos seserys turėjo padaryti priesaiką prieš bažnytinę komisiją⁷.

Ši instrukcija buvo labai griežtai išlaikoma, punktualiai vykdoma ir viskas smulkmeniškai protokoluojama. Tai paliudi ja net dr. G. Ewaldas iš Erlangeno:

— Jos (gailestingosios seserys) visus potvarkius vykdė punktualiai ir, būdamos dviese, per 14 (!) dienų nė vienai sekundei Teresės neišleido iš akių. Jų protokolas buvo objektyviai ko tiksliausiai vedamas⁸.

Per visą stebėjimo laiką devynis sykius dr. Ot. Seidlis, kartais drauge su dr. G. Ewaldu, lankėsi pas Teresę ir viską kontroliavo. Kūno pašalintos nereikalingos medžiagos (iš viso buvo 2049 gr.) ir kraujas laboratoriniams tyrimams buvo siunčiami į geriausias Muencheno ir Erlangeno universitetų laboratorijas. Jose nerasta jokių ypatingumų cheminės sudėties atžvilgiu, kraujuje jokių maisto dalelyčių. Temperatūra ir pulsas visą laiką buvo normalus. Tik vieno nervinio prieplūlio metu pulsas mušė 104 kartus per minutę.

Per visą tą penkiolikos dienų stebėjimo laikotarpi Teresė kasdien šv. Komunijos priėminėjo tik po mažą trupinėlį, iš viso tris mažas Ostijas, kurios drauge svérė vieną trečdalį (0,39) gramo. Ostijos dalelytei nuryti Teresė priimdavo tik po arbatinių šaukštelių vandens, iš viso tris valgomus šauktus — 45 gr. Tai buvo visa, ką per penkiolika dienų Teresė priėmė savo kūnui maitinti.

⁷ Plg. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 129—131.

⁸ Cit. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 169.

Per visą stebėjimo laikotarpį įvairiomis formomis kūnas pašalino medžiagų daug daugiau, negu priémė. Be aukšciau minėto kūno pašalintų nereikalingų medžiagų kiekio (2029 gr.) nepažymėtas penktadienio ekstazių metu ištakėjusio kraujo, seilių ir prakaito svoris. Gal būt, seserų protokole užrašyta, bet jis nepaskelbtas. Tik dr. G. Ewaldas tą proga pažymėjo bendrą gydytojų nuomonę, kad žmogus kasdien išprakaituoja apie 400 gr. vandens. Maždaug tokį pat kiekį reikia skirti ir Teresei. Tačiau per penkiolika dienų ji išprakaitavo maždaug 6 kg vandens. Per pusę metų žmogus išprakaituoja apie 65 kg vandens, kas sudaro vidutinio žmogaus kūno svorį.

Prieš 1918 m. kovo 10 d., prieš gaisro nelaimę, Teresė svėrė 73,5 kg, o šiame stebėjimo laikotarpyje jos, lengvai apsirengusios, svoris buvo toks: liepos 13 d. (trečiadienį) — 55 kg, liepos 16 d. (šeštadienį) — 51 kg, liepos 20 d. (trečiadienį) — 54 kg, liepos 23 d. (šeštadienį) — 55,5 kg ir liepos 28 d. (ketvirtadienį) — vėl 55 kg.

Ši to matyti, kad vyko medžiagos keitimasis, nors nuo 1922 m. Kalėdų Teresė nieko stipraus nėra valgusi, bet tik šiek tiek gérusi, o nuo 1926 m. Kalėdų ji gérė tik po vieną arbatinį šaukštelių vandens šv. Ostijos dalelytei nuryti, nuo 1927 m. rugsėjo 30 d. nė kelių vandens lašų nėra priėmusi.

KONTROLĖS DUOMENŲ VERTINIMAS

DR. G. EWALDAS, Erlangeno universiteto profesorius, priešingas bet kokiam antgamtiniam Konnersreutho reiškinį aiškinimui, apie stebėjimo metą taip atsiliepia:

— Taip pat teoretiškai ji (Teresė Neumannaitė) jau seniai turėtų būti sudžiūvusi į mumiją. Bet priešingai — ji yra šviežia ir gyva, turi seilių, drėgnas gleivines plėveles ir t. t.⁹

Kitoje vietoje tas pats dr. G. Ewaldas rašo:

— Teresė Neumannaitė turėjo netekti daug svorio. Bet pagal svėrimus to nėra. Net daugiau. Stebėjimo metu Teresė nemenka žymaus svorio du kartus, būtent po ekstazės dienų, bet per trumpą laiką, nepriimdama maisto ir vandens, abu kartus atgauna tąjį prarastąjį svorį — vieną kartą 5 svarus — taip

⁹ Cit. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 169.

kad stebėjimo pabaigoje ji vėl turi savo senąjį svorį. Galima nuotykiškai išsivaizduoti medžiagos sumažėjimą žiemos miegu ar fakyrizmu, — Teresė ne tik kad nemiega žiemos miegu, bet ji gyvai juda, kalba, skaito, laiškus rašo ir t.t. Šis svorio padidėjimas svarais iš nieko neįmanomas natūraliai išaiškinti¹⁰.

Dr. F r. G e r l i c h a s, pagrindžiai tyrinėjęs Konnersreutho įvykius katalikų apgaulei atidengti, po kruopštaus ir ilgo darbo priėjo išvadą:

— Aš labai kruopščiai stebėjau, ar nerasiu bent ženklo, kuris man nurodytų, kaip aš galėčiau atidengti sąmoningą ar nesąmoningą Teresės Neumannaitės apgaulę. Kasdienis susitikimas man davė daug progų žvelgti visai nepastebimai. Tačiau man nepavyko rasti nors ženklo, kuris būtų davęs man progos suabejoti Teresės Neumannaitės pareiškimo tikrumu apie jos nevalgą. Esu įgaliotas padaryti tokį pat klebono Naberio ir profesoriaus Wutzo pareiškimą. Žinoma, šie pareiškimai išreiškia tik mūsų prieitą įsitikinimą¹¹.

Dr. R. H y n e k a s nevalgos kontrolei pritaria su visu nuosirdumu ir medicinišku tikrumu:

— Psichologiškai badavimas gali būti tik tada, kada absoliučiai pasninkaujama. Jeigu ir mažytį maisto gabalėli norima slaptai paragauti, tuoju susergama nenugalimu "vilko alkiu" ir tolimesnio badavimo paprastai atsisakoma... Jeigu Teresė Neumannaitė nepastebėta būtų galėjusi priimti skysčio, tada ten būtinai būtų turėjė būti mažiausiai 1—1,5 litro kasdien, kad būtų išlygintas prakaito ir penktadienio ekstazėje nubėgusio kraujo netekimas... Teresės stebėjimas buvo be priekaištų¹².

Sveikatos tarėjas dr. O t. S e i d l i s 1929 m. balandžio 15 d. Muencheno civiliniame teisme, kuriame buvo sprendžiamas Konnersreutho ypatingųjų reiškinijų ginčas tarp prof. dr. Ed. Aigenerio ir Fr. v. Lamos, kaip ekspertas pareiškė:

— Aš patvirtinu, kad Neumannaitė mano stebėjimo metu jokio maisto nėra priėmusi. Aš kaip uola įsitikinės, kad ir kitu laiku, būtent, nuo 1927 m. rugsėjo mėnesio, nėra nieko valgiusi¹³.

¹⁰ Cit. Dr. Fr. Gerlich, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, II 380.

¹¹ T. p., 382.

¹² Cit. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 169.

¹³ Žr. H. Ganter, Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens, 17.

Taip pat paminėtinas tame pačiame teisme dr. Ed. Aignerio prisipažinimas:

— Tikrumas stigmų, taip pat ir nevalgos šiandien daugiau nebéra abejotinas¹⁴.

Visa Neumannų šeima, kurioje, be Teresės, yra vienuolių galvų, kalba už visišką Teresės nevalgą. Jie visi po priesaičia patvirtino Teresės daug metų nevalgos tikrumą.

Visos keturios išmoksliatos katalikės pranciškietės vienuolės iš Mallersdorfo, penkiolika parų ir pusę valandos stebėjusios Teresę, po priesaičia liudijo Teresės nevalgos tikrumą. Ta pati po priėsaičia tvirtino ir Konnersreutho klebonas J. Naberis, kuris Teresę pažista nuo 11 m. amžiaus, sakydamas, kad jis niekados nėra matęs, kad Teresė ką nors būtų valgiusi ar gėruusi. Taip pat pati Teresė dviem atskiromis progomis padarė priesaičią vyskupui, kad nuo nevalgos pradžios ji niekados nėra priėmusi ko nors iš maisto¹⁵.

Pati Teresė Neumannaitė klausia arkivysk. J. Teodorowicių:

— Kokia būtų nauda mano šeimai apgaudinėti pasaulį, tvirtinant, kad aš nevalgau, jeigu iš tikrujų slaptai valgyčiau? Koks būtų mums išskaičiavimas pražudyti savo sielas apgaule ir melu, šventvagiška išpažintimi ir Komunija¹⁶.

Apie Neumannų šeimos tiesos eilę ir garbingumą kalba ir Teresė:

— Mes buvome taip griežtai laikomi tiesai savo namuose, kad aš savo gyvenime niekados nesu pamelavusi.

Visos šeimos tiesos meilė, gilus tikėjimas ir pamaldumas, dažnas éjimas prie šv. sakramentų, priesaičia teisme ir kitomis progomis ir Teresės heroiskos dorybės kalba už Neumannų šeimos garbingumą ir Teresės nevalgos tikrumą.

Visas pasaulis stebisi Teresės Neumannaitės nevalga, o ji pati tuo visai nesistebi, nes Dievas yra galingas ir žino, ką Jis daro. Ji vertina visa tai, kas ją daugiau suartina su Dievu, jos mylimuoju Išganytoju.

Kun. H. Ganteris mini panašų Teresės pareiškimą apie jos nevalgą:

¹⁴ Žr. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 83.

¹⁵ Plg. G. Moews, Soldiers Saw Resl, 12.

¹⁶ Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 345.

— Aš nereikalinga valgio. Gerasis Dievas mane palaiko gyvą taip, kad man nereikia valgyti. Tai nėra didesnis stebuklas, kaip kad Dievas jūsų valgi ir gérimą pakeičia kūnų ir krauju. Gerasis Dievas yra galingas. Jis gali palaikyti žmogų su maistu ir be jo¹⁷.

T E R E S Ē S N E M I G A S

GRETA MAISTO žmogaus organizmui yra būtinės miegas. Tačiau greta navalgos Teresė labai mažai temiega. Teresės namiškių, klebono J. Naberio ir kitų tvirtinimu, per visą savaitę iš viso Teresė temiega ne daugiau kaip dvi tris valandas. Bet ir šis miegas nėra visai natūraliai išaiškinamas. Ji pasilsi išaukštintos ramybės būsenoje, jos sielai buvojant mistinėje meilės vienybėje su Dievu. Šis jos miegas būna ilgiausia 20 minučių. Tačiau vieną kartą metuose, būtent nuo Didžiojo penktadienio popiečio iki Velykų ryto 5 val., Teresė ištisai miega. Tada ypatingu būdu, jai esant susivienijusiai su Išganytoju, jos kūnas tūno Kristaus karsto vienybėje.

Gydytojų tyrinėjimai parodė, kad Teresė per penktadienio ekstazę netenka iki šešių svarų savo svorio. Miegas, turimas išaukštintos ramybės būsenoje, padeda atstatyti prarastą svorį. Pasibaigus regėjimams, ji jaučiasi labai pavargusi ir dažnai pasako:

— Aš noriu miego. Leiskite man pasnausti.

Teresė Neumannaitė nėra pirmoji, kuri labai maža reikalinga miego. Jų buvo daug. Pvz., tėvas R. Garrigou-Lagrangc mini šv. Petrą iš Alcantaros, šv. Domininką ir šv. Kotryną de Ricci¹⁸. Fr. v. Lama mini pal. pranciškietę Elzbietą Boną (†1420) ir Liudviką Lateau (†1883), kurios 12 m. nemiegojo¹⁹.

T E R E S Ē S D A R B I N G U M A S

NEŽIŪRINT TERESĒS nevalgos ir nemigo, joje nepastebėta nė mažiausio nuovargio ar asketinio pasninkavimo padarinį. Priešingai, iš jos kūno ir dvasios trykšta energija dvasiniams ir fiziniams darbui.

¹⁷ Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens, 17.

¹⁸ The Three Ages of the Interior Life, II 606.

¹⁹ Therese Neumann, 95 ir 246.

Teresė dirba nuo pat mažens. Darbe ji randa daug džiaugsmo. Tik stigmų skausmai neleidžia jai atlikti sunkesnių fizinių darbų. Daug laiko ji praleidžia prie gėlių, jas augindama ir jomis puošdama bažnyčią. Prieš šventes net iki vėlumos ji triūsia prie altorių puošimo. Dažnai ji dirba daržuose, sodindama daržoves bei gėlės, jas ravėdama, laistydamas, apkaupdama. Pvz., iš Dillingeno prie Dunojaus nuvykės lietuvių tremtinių būrelis 1946 m. liepos 5 d. į Konnersreuthą ją rado bedirbančią sesers daržuose. Viena tos ekskursijos dalyvė paprašyta 1950 m. rugpiūčio 22 d. rašė:



Teresė Neumannaitė skina gėles altoriams puošti

— Ilgai ji su mumis nebuvvo. Nežinia kodėl mūsų minioje pradėjo jaudintis, atsisveikino ir išėjo. . . Eidami namo, radome ją besidarbuojančią darže. Ji rankomis pureno sukaštą žemę ir sakė sodinsianti gėles. Ji dirbo plikomis rankomis be jokių pirštinių. Ji pati atrodė sveika ir dirbo gana judriai. Praeidami mes ją užkalbinome. Ji meiliai kalbėjo.

Amerikiečių karų kapelionas tėvas G. Moews rašo, kad, jam nuvykus su kareivių būreliu į Konnersreuthą, Teresė jiems paruošė nakvynę parapijos mokykloje. Kitą sykį tas pats kapelionas, nuvykęs su kareiviais, Teresę rado miške bekertančią me-

džių šakas — vyko pasiruošimas klebono J. Naberio auksinio kunigystės jubiléjaus iškilmėms. Netrukus ji grjōžo iš miško, rankiniu vežimeliu vežanti šakas, ir priémė svečius.

Dažnai ištisas valandas per dieną praleidžia, priiminėdama lankytojus, lankydama ligonius, globodama pabégėlius, ypač parinkdama jiems maisto, drabužių, juos lankydama, padédama darbuotis klebono virtuvėje, kur šeimininkauja jos sesuo, ir t.t., o naktį skaito ir kai kada atsakinėja į laiškus, ado ir t. t.

Nežiūrint viso to, Teresė visados yra gyva, judri ir viskuo besidominti, ypač lankytojų kryželiais.

NAUJOS KONTROLEΣ REIKALAVIMAI

VIENIEM SUNKU ĮSIVAIZDUOTI, kaip žmogus gali gyventi be maisto, o kitiems, nenorintiems pripažinti nieko antgamtinio, tai yra rakštis akyje. Netikintieji mokslo atstovai sako, kad ateis laikas, kada mokslas bus tiek pažengęs, jog visus Konnersreutho reiškinius, išaiškins, bet apie Teresės Neumannaitės nevalgą jie nenori užsiminti ir nemégsta, kad kas nors jiems priimtų, nes per daug aiškus Dievo pirštas. Čia jie turi daugiausia rūpesčio. Jie naudoja tik vieną argumentą: iki Teresė nebus apgyvendinta neutralioje klinikoje, tol negali būti kalbos apie jos nevalgą. Jie primygintai reikalauja Teresė atiduoti į neutralią kliniką tyrinėjimams. Teresės tėvas nesutinka savo duktės atiduoti į neutraliųjų, atviriau sakant, į netikinčiųjų rankas. Savo nusistatymą jis remia šiais motyvais:

Pirma, Teresės išaukštintos ramybės būsenoje Išganytojas yra pasiskęs prieš neutraliąją kliniką. Vadinas, ji turinti tikinčiuosiuose tik stiprinti tikėjimą ir remti rimtais beiškančius atsivertimo malonės. Visą Teresės amžių trunką tyrinėjimai vis tiek nepatenkinsią mokslo, ir tyrinėtojai nepripažinsią dieviškojo veikimo ar stebuklo. Vienoje klinikoje neradę jiems prielankių duomenų, jie siuntinės ją į kitas klinikas ar net į kitas šalis.

Antra, tėvas bijo, kad nebūtų daromi bandymai su Terese, kaip su kitais Vokietijos stigmatizuotaisiais, pav., Kotryna Emmerichai buvo prievara duodamas maistas, gipsuojamos žaizdos, sukeliančios didžiausius skausmus, ir t. t. Jau ir namie vienas gydytojas švietė Teresei į akis 5.000 vatų elektrine lampa, kad

ši, jeigu būtų buvusi natūralioje būsenoje, būtų turėjusi apakti²⁰, o ką bekalbėti apie bandymus svetur? Iš princiopo Teresės tévas nėra priešingas klinikai, bet ne bandymams ir nori, kad motina galėtų būti drauge (tada ji dar buvo gyva). Ir atsakydamas Regensburgo vyskupui, jis visiškai nepaneigė naujos kontrolės.

Trečia, tévas mano kad neištesės pažado ją tyrinėti tik nevalgos atžvilgiu, lygiai kaip kad buvo pažadėta po penkiolikos stebėjimo dienų daugiau neberekalauti jokių tyrinėjimų, bet vėl reikalaujama ir net dar išsiginama pažado²¹.

Kitą kartą Teresės tévas dar išsitarė:

— Pagaliau mes savo dukrą turime sau!

Pagal prigimtinį įstatymą tévas turi ne tik teisę, bet ir pareigą globoti savo vaiką, ypač esant pavoju kūno ar sielos gyvybei, ir jis sąžinėje yra atsakingas prieš Dievą.

1937 m. rugpiūčio 4 d. Vatikanas (Congr. S. Officii) parašė Regensburgo vyskupui Teresės Neumannaitės nevalgos galutinio sprendimo reikalui, pravedant naują jos nevalgos patikrinimą. Regensburgo vyskupas, remdamasis ką tik minėtu raštu, apie tai parašė Konnersreutho klebonui J. Naberiu:

— 1927 m. tyrimas galėjo nustatyti tik to meto nevalgos stovį, o ne per vėlesniuosius metus (visą dešimtmetį). Galutinį aiškinimą ir garantavimą gali duoti tik naujas, gydytojų vadovaujamas ir prižiūrimas, tyrimas. Teresė Neumannaitė yra paraiškusi savo sutikimą būti tyriama, bet tévas iki šiol yra atmetęs, tiksliau sakant, yra pastatęs neivykdomas salygas. Stingant būtino pagrindo, bažnytinė vyresnybė negali imtis jokios atsakomybės dėl nevalgos tikrumo ir kitų ypatingų įvykių Konnersreuthe, taip pat lankytojams daugiau jokių leidimų²².

Išgirdusi naują vyskupo paraginimą ir neperkalbėjusi savo tévo dėl anksčiau minėtų motyvų, Teresė Neumannaitė galutinai ryžosi pasivesti naujiems tyrinėjimams prieš tévo valią, paklusdama dvasinei vyresnybei. Dėl to tų pačių metų lapkričio 21 d. Regensburgo vyskupui pati Teresė parašė laišką, kad ji esanti pasiruošusi, tévui visai nežinant, bet vyskupui norint,

²⁰ Plg. Fr. Thomas, *The Mystery of Konnersreuth*, 47.

²¹ Pl. H. Fahsel, *Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken*, 80—81; Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 52—53.

²² Cit. Dr. A. Seitz, *Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth*, 173.

prieš tévo valią pabégti į numatyta vietą pagrindiniams tyrinéjimams, bet iš anksto jai garantuojant kur nors vietą ir globą, jeigu tévas jos daugiau nebepriimtų į savo namus dėl jam pariekšto nepaklusnumo.

Į ši Teresés Neumannaitės laišką Regensburgo vyskupas atsakė:

— Aš Jums galiu tiktai patarti prieš tévo valią nepalikti gimdytojų namų.

Šiuo Regensburgo vyskupo atsakymu iš vyskupų pusės naujo Teresés nevalgos tyrimo ginčas yra baigtas ir padarytas galutinis sprendimas dėl Teresés nevalgos tikrumo²³.

Ne kitaip yra ir iš medicinos pusės. Beveik visi rimtieji medikai Teresés nevalgos klausimą laiko išspręstu²⁴. Aiškumo dėlei čia dar noriu priminti arkivysk. J. Teodorowicziaus minimą gydytoją:

— Vieną kartą paklausiau universiteto profesorių psichiatrą, kuris buvo mano draugas ir plačiau žinomas savo moksliiniai darbai, ką jis galvoja apie Teresés Neumannaitės tyrimą klinikoje, turint pagrindinį tikslą nustatyti, ar iš tikrujų ji nieko nevalgo. Jis atsakė:

— Nustatyti antgamtiškumo buvimui man užtenka vienintelio atomo buvimo. Šiuo būdu pripažinus faktą, kad jos kūnas nepalengvėja, nors ji ir nieko nevalgo, visiškai užtenka irodyti antgamtiškumo buvimą. Bet kokie tolimesni tyrinéjimai nereikalingi. Šis vienas reiškinys išaiškina visus²⁵.

K I T I N E V A L G A N T I E J I

TERESÉ NEUMANAITĖ nėra pirmoji, kuri visiškai nieko nevalgo ir negeria. Katalikų Bažnyčios istorija mini visą eilę, kurie ilgiau išgyveno be jokio maisto, negu leidžia gamtos įstamtymai.

²³ Plg. Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 338 ir 79.

²⁴ Nevalgos atžvilgiu Teresę yra tyré per 200 gydytojų. Plg. Fr. Thomas, *The Mystery of Konnersreuth*, 89.

²⁵ Dr. J. Teodorowicz, t. p., 336.

Pagal dr. Imberto dviejų tomų veikalą²⁶, įvairūs mistinių knygų autoriai pažymi nemaža stigmatizuotųjų bei mistiku, kurių daug metų gyveno be jokio skysčio ar sauso maisto, jausdami esi visai sveiki ir stiprus tiek fiziniu, tiek dvasiniu atžvilgiu. Pvz., pal. Angelė iš Foligno be jokio maisto gyveno 12 m., šv. Kotryna iš Sienos — 8 m., pal. Elzbieta iš Reuto — daugiau kaip 20 m., šv. Lidvina iš Schiedamo — 20 m., pal. Kotryna iš Racconigi — 10 m., Domininkas Lazzari ir Liudvika Lateau — po 14 m., sesuo Rožė Andriani — 28 m. ir t.t.

Nevalgos dovaną taip pat turėjo Uršulė Benincasa (†1618), šv. Kotrynos iš Sienos giminaitė. Jos nevalga pasaulyje sukėlė didelę sensaciją. Dievas išklausė jos maldos, ir ji vėl galėjo valgyti²⁷.

Šveicaras šv. Nikalojus (1417—1487, nesenai paskelbtas šventuoju, nestigmatizuotas) daug metų gyveno be jokio maisto ir jokio gérimo, tik kartą per mėnesį priimdamas šv. Komuniją, ir buvo gyvas bei stiprus²⁸. Kartą jis, vyskupo išakytas, šiek tiek valgės, taip sunkiai susirgo, kad būgštauta dėl jo gyvybės. Pats šv. Nikalojus pareiškė:

— Dieviškuoju maistu visa mano dvasia taip prisipildo dangiškos paguodos ir oro, kad aš lyg tame plaukau, o perteklių išpila ant mano kūno, ir tas mane maitina taip, kad aš gyvenu per jį.

Domininkonas Feliksas Fabri (Schmidt), aplankęs šv. Nikalojų, rašė:

— Niekados mes neskaitome, kad savo šventiesiems Dievas leistų mirti badu. Jeigu Jis jiems nesiunciā tikros ir regimos duonos, savo išrinktuosius palaiko nematoma jėga, kaip mes tai skaitome apie šv. Kotrynā iš Sienos. Panašų dalyką savo akimis mes galime matyti mūsų laikais. Mes žinome, kad atsiskyrėlis Nikalojus, kuris būna kalnų vienumoje prie Luzernos ežero, jau dvidešimt metų yra išgyvenęs be jokio maisto ir gérimo. Nuostabu yra tai girdėti. Tačiau aš pats 1475 m. jį mačiau²⁹.

²⁶ La stigmatisation, I ir II, Clermont, 1898.

²⁷ Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 23.

²⁸ Dažnesnė šv. Komunija tada dar nebuvó praktikuojama.

²⁹ A. Andey, Der Heilige unter uns: Das Leben des Seligen Niklaus, uebersetzt von A. Loetscher, Luzern, 1942, 100 ir 103.

Apie šį šveicarų tautinį šventąjį Teresę, atpažinusi jo relikviją, yra išsitarusi:

— O tai buvo geras žmogus, nes jis labai mylėjo Išganytoją. Ir žinai, kad jis visai nieko nevalgė, kaip ir aš. Bet jis turėjo daug geresnes sąlygas, nes jis gyveno miškuose, ir šviesus vyras (angelas) jam atnešdavo mūsų Viešpatį (šv. Komunijoje).

Paklausta, kiek kartų šviesus vyras jam atnešé mūsų Viešpatį, ji atsakė:

— Daug kartų³⁰.

Taip pat augustinietė sesuo Kotryna Emmerich 12 m. prieš savo mirtį nieko daugiau nebebriėminėjo, o tik šv. Komuniją ir šviežią šulinio vandenį. Nuodėmklausio įsakymu pamēginusi ši tą valgyti, ji visa išvémė ir mirtinai susirgo³¹.

Stigmatizuotoji Rožė Ferron mažai ką tevalgydavo. Kartais po keliolika parų ji negalėdavo priimti nė kelių vandens lašų, o 1931—32 m. žiemą nevalgė net tris mėnesius, bet visą laiką jausdavo kankinantį alkį ir troškulį. Jeigu mėgindavo gerti ar valgyti, susirgdavo. Ją mėginant, kartą tyčia vietoj šv. Komunijos jai buvo duota nekonsekruota ostija, ir ji sunkiai susirgo, nors šiaip kasdien priimdavo šv. Komuniją. Jeigu ilgesnių laikų turėdavo laukti šv. Komunijos, negu paprastai, ji nusilpdavo, kaip kad atsitikdavo su Kotryna Emmerich ir kita; ją priėmusi, vėl sustiprédavo. Tačiau, jeigu Rožei kuriam laikui šv. Komunija dvasinės vyresnybės būdavo atsakyta, gavusi specialią malonę, ji nenusilpdavo³².

Jeanne Dannemarie, parašiusi knygą apie stigmatizuotujų Kotrynos Emmerich ir Teresės Neumannaitės paslaptis, cituoja kai kurių gydytojų pasisakymus apskritai dėl nevalgos:

Gydytojas Heinrichas III, Montpellier fakulteto kancleris, rašo:

— Mes tikime, kad šventųjų pasninkas yra antgamtinis.

O valstybinės tarnybos gydytojas, Giesseno universiteto rektorius, Valentini (†1729):

— Susilaikymas nuo maisto, ačiū Dievo galybei, toli prasoka Hippokrato ir Plinijaus nustatyta pasninkavimo ribas.

³⁰ A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 145.

³¹ Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 186.

³² O. A. Boyer, She Wears a Crown of Thorns, 62—63 ir 80.

Tas susilaikymas nepakenkia sveikatai, nes šios rūšies reiškinys neturi jokių natūralių priežasčių, dėl to jis yra akivaizdus stebuklas.

Ribotas šį faktą laiko neginčijamu:

— Juo labiau siela yra susivienijusi su Dievu, juo mažiau ji priklauso nuo kūninių reikalavimų³³.

T E R E S Ē S M A I S T A S — Š V. K O M U N I J A

KUO TERESĒ GYVENA, nepriimdamas jokio žemiško maisto? Kas jos gyvybės šaltinis ir palaikytojas? Iš šių klausimų atsako pati Teresė.

1931 m., Verbų sekmadienio rytą, Teresei esant ekstazėje, jos kambaryje buvo kun. H. Fahselis ir vietinis kunigas Haertlis. Pasibaigus ekstazei, pastarasis, lyg šypsodamas, paklausė:

— Tereséle, ar tu neišalkai?

— Gi žinai, kad aš nieko nevalgau, — atsakė ši.

— Tada tu nori būti didesnė už Išganytoją, — tėsė toliau kun. Haertlis. — Jis valgė, gyvendamas žemėje.

Nusišypsojusi Teresė atsakė:

— Išganytojas viską gali. Argi nežinai, kad Jis galingas?

Toliau ji kalbėjo kun. H. Fahseliu:

— Iš nieko niekas, gerbiamas kunige. Aš esu gyva ne iš nieko, bet gyvenu iš Išganytojo. Jis yra pasakęs: "Mano Kūnas tikrai yra valgis". Kodėl tai negali būti realiu įvykiu, jeigu Jis nori!³⁴.

1949 m. vokiečių kilmės amerikietis kun. J. B. Saalas, lankydamasis Konnersreuthe, turėjo progos Teresei duoti šv. Komuniją. Po šv. Mišių minėtasis kunigas, eidamas pusryčių, sutiko Teresę ir ją pakvietė drauge papusryčiauti. Ši atsakė:

— Prieš valandėlę man davei viską, kas man reikalinga iki rytojaus³⁵.

Iš ką tik minėtų Teresės žodžių aišku, kad jos vienintelis kūno maistas yra šv. Komunija. Kad šv. Komunija tikrai yra vienintelis maistas, rodo žemiau duodami pareiškimai dvieju

³³ Cit. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 187.

³⁴ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 89.

³⁵ „The Register“, 10 (March 5, 1950) 1.

liudininkų — kun. H. Fahselio ir arkivysk. J. Teodorowicziaus, kurie specialiai tyrė tuos dalykus.

Kun. H. Fahselis rašo:

— Vos joje (Teresėje) išsileidžia šv. pavidalai, viduriuose ji jaučia kūnišką skausmą, ir tuo pačiu metu pamažu silpnėja jos kūnas³⁶.

Panašiai pasisako ir arkivysk. J. Teodorowiczius:

— Reikėtų pabrėžti ne tai, kad Teresė Neumannaitė nevalgo ir negeria, bet veikiau tai, kad ji ja učia alkioskaus-mus, kada ji turi laukti šv. Komunijos ilgiau, negu paprastai arba kada ji ją priima valandą vėliau, negu jai īprasta. Misijų metu man atvykus į Konnersreuthą, buvo kalbama, kad ji neteko sąmonės, nebegalėjo pastovėti ir kone griuvo iš nusipimo³⁷.

Be to, dažnai Teresės veidas įdumba, suvysta, paakiai pa-juosta, veide atsiranda raukšlių. Teresei priėmus šv. Komuniją, joje vyksta visai priešingai—tada aiškiai pastebimas kūno stiprėjimas, atgauna visas jėgas, pranyksta kiekvienas silpumas, atrodo lyg atjaunėjanti.

Todėl arkivysk. J. Teodorowiczius, kuris daug kartų yra davęs šv. Komuniją, sako:

— Teresė negyvena be maisto. Tiktai maisto, kuriuo ji gyvena, rūšis ir kokybė skiriasi nuo īprastinio. Jos maistas yra šv. Komunija. Per daug metų ji buvo jos maistas. Mažo šv. Komunijos trupinėlio užtenka, kad jos kūnas būtų apsaugotas nuo nepermaldaujamo jėgų išsekimo įstatymo. Kad šv. Komunija aktualiai tampa kūniško organizmo maistu, yra žinoma mistikos istorijoje ir dėl to nieko naujo. Bet šis faktas yra toks svarbus, kad pop. Benediktas XIV sako, paliesdamas jį:

— Jeigu kas nors pasninkaudamas maitinasi tik šv. Eucharistija, tada toks pasninkas turi būti laikomas stebuklingu³⁸.

TERESĖS NEVALGOS PRASMĖ

KOKIA PAGALIAU yra Teresės Neumannaitės, drauge ir kitų nevalgančiųjų, nevalgos ir labai sumažinto miego prasmė? Ko tuo Dievo siekiama? Pats Viešpats Jézus, antrasis Švč. Tre-

³⁶ Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 90.

³⁷ Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 326.

³⁸ T. p., 328.

jybės asmuo, netapo angelu, bet žmogumi. Gyvendamas žemėje, Jis valgė, gérė ir miegojo. Bet Teresei Neumannai (tokiu buvo ir kituose šimtmečiuose ir, atrodo, šiandien yra) nereikia žemės-ko maisto, géralo ir labai maža jai reikia miego.

Kun. H. Fahselis mano, kad Teresės Neumannaitės nevalga, kuri visados stipriausiai parodo mistinių reiškinių antgam-tiškumą ir kuri yra viena iš pirmesniųjų Teresėje pasireiškusių mistinių reiškinių, Dievo yra leidžiama tam, kad jos kūna pa-ruoštų stigmoms ir ją visą didesnei vienybei su Švč. Sakramen-tu³⁹.

Teresės nevalga ir psichologiškai žmones daugiau veikia, negu jos kančios, stigmos, regėjimai ir kiti ypatingi mistiniai reiškiniai. Kitas gal pagalvoja: daugis pasaulyje vienaip ar kitaip kenčia, o Teresė tik šiek tiek daugiau. Tačiau visiška nevalga la-biausiai nuostabus dalykas — Dievas ją palaiko be maisto! Ji gy-vena vien tik šv. Komunija! . . .

Vieną lankytąjį girdėjau kalbantį:

— Besikalbant su Terese, man labiausiai paveikė jos nieko nevalgymas, matant ją tokią linksmą, judrią, gyvą. . . .

Net abejojantieji Dievo ir amžinojo gyvenimo buvimu ir netikintieji, matydami Teresę juokaujančią, gyvai kalbančią ir gir-dėdami apie visišką jos nevalgą, išsitaria:

— Ji yra nuolatinis stebuklas!

Dėl to drąsiai galima tvirtinti, jog nevalga yra ne tik mis-tinės vienybės su Dievu ypatinga išdava, ne tik tam, kad Teresė-je visą laiką eucharistiškai gyventų gerasis Išganytojas, fiziškai ją maitindamas, bet kad nevalga yra visų kitų antgamtinų reiš-kių, k. a. regėjimų, stigmų, ir kitų ypatingumų kertinis akmuo, duodas, ar, geriau sakant, stiprinās antgamtinį tų reiškinių cha-rakterį.

³⁹ Plg. Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 95.

KONNERSREUTHO REIŠKINIŲ TIKĒTINUMAS

Tikintiems į Dievą nereikalingas
joks aiškinimas, o netikintiems ne-
įmanoma išaiškinti.

Fr. Werfelis

ŠIAME SKYRIUJE trumpai pagvildenkime Konnersreutho reiškinių tikėtinumą, pasitenkindami tik kai kurių tyrinėjimų trumpais nupasakojimais, kad skaitytojas galėtų susidaryti bendrą vaizdą, kiek iš vienos pusės Teresė Neumannaitė buvo pažeminta ir išjuokta ir kaip kitų, ypač dr. Fr. Gerlich, ji buvo gi-nama ir ką pagaliau katalikų Bažnyčios žymesni žmonės galvoja apie Bavarijos stigmatizuotąją.

KAIP PASAULIS SUTIKO K'ONNERSREUTHO REIŠKINIUS ?

PRISIMENAME, kad ketverius metus Teresė Neumannai-tė buvo visiškai akla. Visiems buvo labai gaila, kad ją, visų kaimo žmonių labai mėgiamą ir gerbiamą, ištiko tokia skaudi nelaimė. 1923 m. balandžio 29 d. Teresė praregėjo šv. Teresės Kūdikėlio Jėzaus užtarimu. Buvo suprantamas visų džiaugsmas. Visi ja sveikino ir džiaugėsi. Ši linksma naujiena skrido žodžiu ir atsitiktiniais laiškais.

Tačiau dar greičiau pasaulis sužinojo apie Teresę Neumannaitę, tapusią stigmatizuotąja, pradėjusią turėti Kristaus kančios regėjimus ir gyventi be jokio žemiško maisto, o tik šv. Komunija. Apie ją pradėta rašyti viso pasaulio laikraštiuose, kalbėti radijo bangomis.

Penktadieniais pradėjo plaukti žmonių minios, kad pamatytu stigmatizuotąją jos didelėse kančiose, o kitą dieną galėtų

dar su ją pasikalbėti. Net ir tie žmonės, kurie buvo abejingi arba nusiteikę pajuokai, laukė tos valandos, kada galės pamatyti Teresę. Išvydę ją kančiose, jie surimtėdavo, susimastydavo.

Neatsiliko ir gydytojai. Jie lankėsi Konnersreuthe ir tyrė dalyką, tačiau beveik visi, išskyrus vieną kitą, pradžioje Teresę laikė sergančią isterija, turinčią ryšio su maitinimosi apgaule. Nors šias nuomones gydytojai skelbė laikraščiuose ir medicinos žurnaluose, įvairiai jas pagrįsdami, tačiau vis gausėsnės žmonių minios veržėsi į Konnersreuthą, kur svarbūs sielos reikalai mišo drauge su smalsumu. Vieni Konnersreuthe ieškojo Dievo malonės, kiti vyko pasipelnyti ten, kur susirenka daug žmonių, juos išnaudodami, treti — drumsti ramybę, kelti nepasitikėjimą, dar kiti — aiškinti apgaulę.

Kairiųjų spauda irgi darė savo: aiškino Konnersreutho apgaulę, išnaudojima... Ji reikalavo Bavarijos valdžia, kad ši apgaulei užbėgtų už akių, o Regensburgo vyskupą spyrė, kad Teresę Neumannaitė ko greičiausiai būtų uždaryta vienuolynan, atskirta iš viešumos, kitaip jie jėga savo ruožtu tai padarysią.

Kairieji radikalai toliau tėsė savo kovą prieš stigmatizuotąją. Vis daugiau pradėtas pulti jos asmuo. Breslav komunistų laikraštis ekstra laidoje išspausdino šmeižtus, antraštėmis: Atidengta 'Konnersreutho šventoji'! Iš jos praeities, Klastadario numylėtinė, Šventosios nelegalus vaikas, Ką sako Bažnyčia? . . . Čia buvo paskelbtos įvairios pramanytos istorijos, net neva su priesaika patvirtintos, kad ji trunkėsi su vienu fakyru, kad esanti vienos mergaitės motina ir t.t. ir t.t. Bet ištyrus, nerasta nei šmeižtuose minėtų asmenų, nei įstaigų. Berlyno ir Leipcigo teatruose sukurtas net legendinis vaidinimas Konnersreuthui išjuokti.

Prisiskaitės tokiam pasakui, vienas kasyklų darbininkas, vardu Paul Diebel, pasidarė dirbtines stigmas ir pasirodė cirko sceneje. Laikraščiuose pasipylė sensacingi pranešimai, pvz., Paul Diebel perviršijo Konnerreuthą ir panašiai. Netrukus anglakasys nutilo, duodamas tik progos išjuokti Teresę Neumannaitę.

PIRMIEJI MEDICINISKI TERESĖS TYRIMAI

PRADEDANT 1918 M., pirmieji Teresę Neumannaitę tyre gydytojai buvo: dr. Burkhardtas (†1919), dr. Seidlis, dr. Goebelis, dr. Hitzelbergeris, dr. Frankas ir kt. Jie visi, išskyrus dr. Burk-

hardtą ir dalinai dr. Seidli, nustatė, kad Teresę serganti isterija. Teresę jie tyrė labai paviršutiniškai kaip ligonių kasos pacientę, o dr. Burkhardtas ją tyrė privačiai ir labai nuodugniai per šešis mėnesius, nustatydamas, kad 1918 m. kovo 10 d. gaisro nelaimėje iškrypo du jos nugarkaulio slanksteliai ir drauge sužeisti nugaros smegenys.

Dr. Fr. Gerlichas, plačiai išnagrinėjęs Teresės ligos istoriją, palaikė dr. Burkhardto nuomonę:

— Iš viso to aš prieinu išvadą, kad tada — 1918 m. rugpiūčio — rugsėjo ir 1918 m. lapkričio iki 1919 m. sausio mėnesio — dr. Burkhardto padaryti tyrimai veda prie Teresės Neumannaitės kentėjimų tikro pažinimo. 1918 m. kovo 10 d. ji buvo išnarinusi ties juosmeniu du nugarkaulio narelius — gal būt antrajį ir trečiąjį. Nugarkaulio slenkstelių turinys — kauda ir išeinančios nugaros smegenų šaknelės buvo sužnybtos, dėl to ir kojų pajudinimas nebuvo galimas¹.

Toliau dr. Fr. Gerlichas rašo, kad dr. Burkhardto sprendimas vėliau pasitvirtinės — su tuo vėliau sutikę ir daugelis tyrinėtojų, atšaukdami pirmesniuosius savo sprendimus.

Panašios nuomonės laikėsi Wagneris, Stolperis, Kocheris, Bingis ir kiti, tyrusieji Teresę bei tuo klausimu rašiusieji spaudoje. Jie visai nekalbėjo apie neva esančią Teresės isteriją, nes jos ten nerado. Jie Teresės ligas pripažino kaip tikrai fizines².

Dr. Ot. Seidlis Teresę gydė nuo 1919 m. pradžios kaip apylinkės gydytojas. Jis susilaikė nuo bet kokių pareiškimų, teisindamas profesine paslaptimi, bet iš jo Teresei rašytų receptų aiškėja, jis ją gydė nuo organinių susirgimų, o ne nuo isterijos ar dvininės ligos.

Rašydamas apie aklosios žarnos uždegimą, dr. Fr. Gerlichas perduoda dr. Ot. Seidlio nuomonę:

— Seidlis visados, taip pat ir Aignerio - Lamos civilinėje byloje 1929 m. balandžio 15 d. Muencheno po priesaika pareiškė, kad, jo nuomone, per Teresės Neumannaitės kūno apžiūréjimą buvo visi aštriausio aklosios žarnos uždegimo ženklai. Aklosios žarnos pūliaivimas prasiskverbė pro žarną. Pūliai išėjo žarna natūraliu keliu. Atkreiptinas dėmesys, kad... taip pat rasta 10 cm ilgio

¹ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, II 293.

² T. p., 262.

odelė, apie kurią Teresė Neumannaitė išaukštintos ramybės būsenoje pareiškė, kad ji (odelė) esas pūliuojantis apendikas, nuteikęs pagyjant³.

Be to, tame pačiame teisme dr. Ot. Seidlis yra pareiškės:

— Konnersreutho reiškiniai mediciniškai yra neišaiškinamie⁴.

Apskritai apie visas Teresės Neumannaitės ligas dr. Seidlis kalbėjo daugiau kaip apie fizines, kartais įmaišydamas šiek tiek isterijos, ypač pradžioje.

Dr. G. Ewaldas, psichiatrijos profesorius Erlangeno universitete, 1920 m. vasario 27 d. Teresei Neumannai nustatė tokią diagnozę⁵:

— Sunkiausia isterija drauge su aklumu ir dideliu paralyžiumi.

Ligos aprašyme jis vartojo tokius ir panašius išsireiškimus:

— Teresės Neumannaitės paralyžius yra tikrai isteriškas. . . Apakimas isteriškos kilmės... Laikymasis, be abejo, isteriškas...

Išgijimus dr. G. Ewaldas taip aiškino:

— Kaip tikėjimu į gydytoją svetima sugestija išsilaisvinama iš isteriškų kentėjimų, taip Teresė autosugestija, tikėdama į mažąjį Teresėlę, išsilaisvino iš savo isteriškų kančių.

Dr. G. Ewaldo pagrindinę išvedžiojimų mintį dr. Fr. Gerlichas suvedė į šį sakinį:

— Noras sirgti ją susargino, noras būti sveikai ją vėl pagydė.

Dr. Fr. Gerlichas sako su įdomumu būtų skaitęs tokius išvedžiojimus, jeigu dr. G. Ewaldas savo knygą būtų pavadinęs medicinišku romanu ar drama.

Tačiau vėliau ir dr. G. Ewaldas gerokai suminkštėjo Konnersreutho naudai.

Dr. F. A. S. T. A. S., apžiūrėjęs Teresę, turinčią stigmas ir regėjimus, 1926 m. rugsėjo 30 d. rašė:

— Man kaip gydytojui néra jokios abejonės, kad mes turime reikalo su labai isteriška mergaite⁶.

³ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, II 289; Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929, 91.

⁴ Fr. v. Lama, t. p., 90.

⁵ Cit. Dr. Fr. Grlichą, t. p., 294, 346, 347.

⁶ Cit. t. p., 322.

Dr. Faisstas labai klaidingai nupasakojo Teresės ligos istoriją; pvz., jis sakė, kad Teresė apakusi tuoju po gaisro, o iš tikrųjų tik po metų... Šv. Teresėlės balso girdėjimą ryšium su išgimais jis pavadino Teresės Neumannaitės sapnu ir t. t.

Prof. dr. N. v. M a y e n d o r f a s 1927 m. rugpiūčio 3 d. spaudoje aiškino, kad gaisro metu Teresė išsigandusi ir gavusi isterinio pobūdžio psichinius priepuolius. Teresės ligos istoriją jis nupasakojo labai klaidingai, praleisdamas jam nepriimtinus faktus arba juos sukeisdamas. Pagijimai esą haliucinacinių⁷.

Med. dr. W. v. Weislas, nekrikščionis, 1927 m. rugpiūčio mėnesį sutiko su kitų gydytojų nuomone, kad Teresė esanti isterikė. Aprašydamas Teresės ligą, jis padarė daug klaidų; pvz., jis rašė, kad Teresės ranka buvo suparalyžuota trejus metus, o iš tikrųjų tik keturis mėnesius; Teresė buvo suparalyžuota ne trejus metus, kaip jis rašė, bet tik tris ketverčius metų. Kai kurių dalykų jis visai neminėjo. Taip pat ir nevalgą jis laikė isterijos pagrindu⁸. Tačiau vėliau dr. W. v. Weislas pakeitė savo nuomonę:

— Pirmiausia aš noriu atmesti dvi kritikavimo kryptis: vieną, kuri vadina sāmoninga apgaule, ir antrą, kuri vadina isterija, tikint viską tuo išaiškinus. Aš netikiu, kad ten būtų apgaulė... Sugestija, autosugestija čia negali būti diskutuojama⁹.

K O N N E R S R E U T H O K L A U S I M A S P S I C H O L O G Y K O N G R E S U O S E

PROF. WUNDERLE labai įsižeidė, kad 1927 m. liepos 29 d. Teresės Neumannaitės išaukštintos ramybės būsenoje profesoriui buvo mesti keli aštresni žodžiai. Dėl to tariamo įžeidimo dr. Fr. Gerlichas, didžiausias Konnersreutho reiškinį tyrinėtojas, gynė Teresę spaudoje ir laiškais, kuriais jis pasikeitinėjo su prof. Wunderle ir jo kovos draugu prof. Mageriu, benediktinu. Pagaliau 1930 m. liepos 19 d. dr. Fr. Gerlichas į Konnersreuthą pa-

⁷ Plg. Dr. Fr. Gerlich. Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, II 323.

⁸ T. p., 318.

⁹ Cit. Dr. J. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 345.

kvietė prof. Fr. Wutzą, tėvą Ing. Naabą ir tėvą Reifą. Be to, dalyvaujant klebonui J. Naberiu ir Teresés namiškiams, kita dieną įvyko Teresés apklausinėjimas. Remdamasis šia medžia-ga, dr. Fr. Gerlichas išleido knygą: "Kova už Teresés Neuman-naitės tikėtinumą kaip išsiaiškinimą su profesoriais Wunderle ir Mageriu".

1931 m. Erfurte, Vokietijoje, įvykusiamė psichologų kongrese prof. Wunderlē susikirto su prof. Fr. Gerlichu. Prof. Wunderlēs ir jo šalininkų — prof. Magerio, prof. dr. Ewaldo ir kitų — pagrindinis šių ginčų tikslas — Konnersreutho reiškiniam, ypač išaukštintos ramybės būsenai, nuplēsti antgamtiškumo skraistę, bet dr. Fr. Gerlichas šį ginčą laimėjo visu frontu. Jo laimėjimas plačiai nuskambėjo spaudoje¹⁰.

TAIS PAČAIS METAIS gegužės 26 d. Vienoje, Austrijoje, įvyko tarptautinis religinės psichologijos kongresas, kuriame prof. Mageris, prof. Wunderlēs šalininkas, skaitė referatą apie Teresę Neumannaitę. Šis referatas, kurį vėliau prof. Wunderlē ištisai perspausdino savo knygoje, sukėlė daug ginčų dėl išaukštintos ramybės būsenos realumo bei antgamtiškumo ir kitų Konnersreutho reiškiniu. Visa, kas iki to laiko buvo tirta, net penkiolikos dienų nevalgos kontrolę jis laikas nepakankamu.

Šiame kongrese dalyvavo ir dr. Witrys, nervų ir kraujo ligų specialistas ir mistikos žinovas iš Mietzo. Jis Teresę buvo tyrės kartą aštuonias dienas iš eilės, o vėliau, patikrinęs tyrimo duomenis, perskaitės visą svarbiausią literatūrą apie Konnersreuthą, apie Teresę buvo išsireiškęs:

— Visiškai normali asmenybė, aiškiai tvirta savo sprendimuose, visai nesiskiria nuo sveikų žmonių samprotavimo. Nėra jokių isterijos pėdsakų¹¹.

Dr. Witrys stojo ginti Konnersreutho reiškinius prieš prof. Magerj. Dr. Fr. Gerlichas šiame kongrese nedalyvavo, gal būt, kaip nekatalikas. Dr. Witrys kalbėjo:

— Man kaip gydytojui téra galimas tik vienas aiškinimas, jeigu aš save paklausiu: kaip žmogus, nieko nevalgydamas ir

¹⁰ Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 95.

¹¹ Cit. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 36.

negerdamas, gali gyventi visą metų eilę?... Kaip gi kitaip aiškintina?... Aš norėčiau paklausti gerbiamą universiteto profesorių Magerį: ar tik nėra galimas paties Dievo tiesioginis įsikišimas į gamtos įstatymus, tokiu būdu būtų tai, ką Romos Katalikų Bažnyčia vadina 'stebuklu'? Mes kasdien vartojame žodį 'stebuklas'. Mes sakome: tai 'stebuklinga', tai 'stebuklingi įvykiai'. Dabar norėčiau paklausti, ar žmonėms, kurie tiki į Dievą-Išganytoją, Dievą - Žmogų, nėra aiškintinas šis visiškas Teresės Neumannaitės susilaikymas nuo maisto kaip asmeninio Dievo gamtos įstatymų veikimas, ar žodis 'stebuklas' nėra priimtinės ir šia teologine moksline prasme?... Susilaikymą nuo maisto per daug metų aš nelaikau isteriniu dalyku...

Čia tėvas Mageris paaiskino, kad jis kalbėjęs ne kaip teologas, bet kaip psichologas, kaip mokslininkas, dėl to jisai visai nekalbėjęs apie stebuklus, apreiškimą, bet jis tokią dalyką ne-neigiąs, nes jis pats tikis į Dievą ir į Dievo darbus, ir beveik visi klausytojai supratę, ką jis norėjęs pasakyti¹².

PO ŠIO TARPTAUTINIO psichologų kongreso birželio 5 d. Regensburge susitiko prof. Wunderlė ir tėvas prof. Mageris su dar vienu savo šalininku, kad paveiktų tėvą A. Gemellį Milane prieš Konnersreuthą ir prieš dr. Fr. Gerlichą ir tuo pačiu paveiktų Romą, tačiau šis dalykas jiems nepavyko¹³.

Teisingai vienas Šveicarijos kunigas ta proga laikraštyje ironiškai pastebėjo:

— Taigi, dabar ten yra Neumannų sekta. Ji jau turi laikraštį, vyskupai ir pats popiežius yra labai palankūs. Tad dabar dr. Wundelė, dr. Ewaldas ir dr. Aigneris būtinai turėtų vykti į Romą, kad šventąjį Tėvą vėl atverstų į katalikų tikėjimą¹⁴.

1931 m. birželio 5 d. tėvas O. Staudingeris paklausė Teresę Neumannaitę apie visus šiuos ginčus. Ji atsakė:

— Apie tai aš nieko nesakau. Aš meldžiuos už vienus ir už kitus. Malda gali būti visiems reikalinga.

¹² Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 122—127.

¹³ Plg. t. p., 152; žr. 228 psl.

¹⁴ Cit. t. p., 106.

TERESÉS TYRIMAS PSICOLOGINIU MORALINIU IR MISTINIU ATŽVILGIU

ČIA NORIU PAŽYMĖTI pagrindinius atstovus, kurie labai nuodugniai tyrė Teresę Neumannaitę psichologiniu, moraliniu ir mistiniu atžvilgiu, būtent: arkivysk. J. Teodorowiczui ir kun. H. Fahselį.

Juozapas Teodorowiczius, Lwoo arkivyskupas Lenkijoje, Marienbade pasirinkęs laikinę buveinę, iš kur automobiliu Konnersreuthą pasiekdavo per vieną valandą, trejus metus studijavo Konnersreutho reiškinius psichologiniu, moraliniu ir mistiniu atžvilgiu. Šiam darbui jis gerai buvo pasiruošęs, nes jau anksčiau toje srityje jis buvo daug studijavęs. Pradžioje arkivysk. J. Teodorowiczius buvo labai skeptiškas dėl visų Konnersreutho reiškiniių, iki neginčiamai tikrų faktų buvo įtikintas reiškiniių tikrumu ir net antgamtiškumu. Konnersreutho tyrinėjimo duomenis jis surašė į didžiulę knygą (per 500 psl.), kurią spausdino po daugelio stebėjimo, tyrinėjimo ir darbo metu¹⁵ Arkivysk. J. Teodorowiczius jau mums pažįstamas kaip Konnersreutho reiškiniių gynėjas iš daugelio išstraukų, imtų iš jo knygos. Čia dar noriu paminėti porą sakinių, kuriais jis nusako Konnersreutho komplikuotos problemos pasiektus tyrimo duomenis:

— Kaip nepaprastai stiprus, vyriškas, choleriškas tipas Teresė kaip tik yra priešinga isterijai... Dievo norėta, kad Konnersreuthas būtų sielų gelbėjimo misijų stotimi¹⁶.

Atrodo, kad ir pati Teresė Neumannaitė didžiai vertina arkivyskupo darbą. Tai galima jžiūrėti iš šio pokalbio. Kartą arkivyskupas Teresei išsitarė:

— Beveik trejus metus aš išplėšiau iš savo gyvenimo darbo ir tą laiką paaukojau Konnersreuthui ir Teresei Neumannaitę.

— Ne Konnersreuthui ir Teresei Neumannaitę, bet Išganytojui ir sieloms, — atsakė ji¹⁷.

SPECIALIAI MISTINIU atžvilgiu Teresę Neumannaitę tyrė kun. Helmutas Fahselis iš Berlyno. Jis jau nuo 1911 m.

¹⁵ Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, V, IX ir 28.

¹⁶ T. p., 38.

¹⁷ T. p., 38.

rimtai studijavo mistiką. Pirmiausia jis pagrindžiai išstudijavo visos eilės šventųjų mistikų biografijas, o paskui perėjo į mistinę teologiją, ypač gilindamasis į šaltinius. Per šešiolika metų šioje srityje jis spėjo susipažinti su visa eile geriausiu mistikos veikalų. Dėl to iš knygų jis puikiai pažino mistinius reiškinius, o 1927—1930 m. asmeniškai susipažino su Terese Neumannaitė kaip gyva mistike. Jis ištisai stebėjo daugiau kaip 40 Teresės ekstazių, kasdieniamame gyvenime jis sekė kiekvieną Teresės judesi ir priėjo išvadą, kad Teresė Neumannaitė yra tikra mistikė, tikrai Dievo pašaukta eiti kančios keliu¹⁸.

VĖLESNI KAI KURIŲ MEDIKŲ TYRIMAI IR GINČAI

LABAI RIMTAS mokslininkas gydytojas dr. Petras Radlo iš Lwovo tyrė Teresę Neumannaitę mediciniškai. 1935 m. jis tyrinėjo "stigmatuotąją" lenkę Nastę Moloscyn, nustatydamas, kad šiosios stigmos buvusios dirbtinos. Dėl to dr. P. Radlo buvo dar labiau nusistatės prieš Teresės Neumannaitės stigmų tikrumą.

Be to, tą dalyką tirti ji paskatino dar ir ta aplinkybė, kad Vokiečių katalikų gydytojų vardu dr. J. Deutschas, Švč. Trejybės ligoninės direktorius Lippstadte, išplūdo Konnersreutho reiškinį tyrinėtoją arkivysk. J. Teodorowiczui. Dr. J. Deutschas, Konnersreutho reiškiniams nepripažindamas antgamtinio charakterio ir pats nė karto neapsilankydamas Konnersreuthe, puolė kiekvieną, kuris mégino ginti Konnersreutho įvykius. Dėl to jis, nematęs ir netyręs įvykių, buvo iš anksto nusistatės Teresę laikyti isterike. Dr. A. Seitzas gana charakteringai išsireiškė apie dr. J. Deutschą, kad pastarasis laikosi šio dėsnio: kas jam nepatinka, tas atmestina¹⁹. Tačiau reikia džiaugtis, kad dr. J. Deutschas mirties patale savo nuomonę pakeitė Konnersreutho naudai — jis prisipažino klydės²⁰.

¹⁸ Plg. Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 1—3 ir 58—65.

¹⁹ Plg. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 35.

²⁰ Plg. O. Staudinger, Die Leidensblume von Konnersreuth, 39; Dr. M. Jordan, Book Stirs Up New Controversies Over Therese Neumann, Stigmatic: „The Catholic Review“ Baltimore, Md., 14 (July 6, 1951) 3.

Dr. J. Deutschą, atrodo, savo pusėn buvo patraukę dr. Margerie iš Wirsbergo, laisvamanis, ir dr. Aigneris iš Freiburgo i. Br., didelis Lurdo priešas.

Dr. P. Radlo, kaip gydytojas ir kaip katalikas, negalėjo Konnersreutho įvykių apgaulės — kaip jis tada manė — praleisti pro pirštus. Konnersreuthe jis praleido daug dienų. Turėdamas Neumanną ir Teresės sutikimą, padarė būtinus mediciniškus apžiūrėjimus. Teresę tirti nevalgos atžvilgiu jis pasikvietė Poznanés chemijos - fiziologijos instituto direktorių, gilių specialistą prof. Dabrowskį, o teologiniams tekstams tirti — mistikos ir sielovados žinovą kun. A. Ritterį iš Bogdanowicziaus. Po šio tyrimo dr. P. Radlo parašė plačią studiją²¹, kurioje tarp kitko išsireiškė:

— Žodžių, minčių ir geriausių ketinimų iškraipymas arkivyskupo (J. Teodorowicziaus) knygą padarė karikatūra. Tokia didelė aistra, ironija ir objektyvių įrodymų įtarimas primeina teatrališką užsidegimą... Žiūrédamas medicinišku pažiūriu, dr. J. Radlo negali pritarti, kad nespecialistui esą uždrausta dalyvauti mediciniškose problemose ten, kur medicina susiduria su įstatymu, technika ar religija. Juk net valstybės teismas patikrina medikų nuomonę, ar ji yra užtenkama. Stigmos gi priklauso teologijos sričiai²².

Prof. dr. R. W. H y n e k a s iš Čekoslovakijos, buvęs ateistas, dešimt metų studijavęs okultizmą ir spiritizmą, tyrimo tikslu dyvilyka kartu lankësi Konnersreuthe. Turėdamas labai didele gydymo praktiką, ypač ją įsigijęs Didžiojo karo metu, būdamas kariuomenės gydytoju, po Teresės tyrimu rašė:

— Aš niekados nemačiau tokios neišmatuojamos kančios paveikslo, kaip Teresės Neumannaitės. Didžiausia tragedijos aktorė pasaulyje niekados negalėtų atliliki taip nustebinančią ir dar taip natūraliai... Savo akimis aš pats sau įrodžiau, kad šios vargšės mergaitės religinė ekstazė, tas faktas, kuris buvo priskirtas prie isterijos, nešioja antspaudą kažko neišmatuojamą, nesibaigiančio²³.

²¹ Trug oder Wahrheit, Karlsruhe, 1938.

²² Cit. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 30.

²³ Cit. Dr. J. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neuman, 203.

Konnersreutho reiškinių tyrimo dėka dr. R. Hynekas perėjo į katalikų tikėjimą, parašė kelias knygas apie Teresę Neumannaitę²¹ ir vedė daug ginčų su dr. J. Deutschu ir prof. dr. Mageriu, gindamas mediciną, katalikišką Neumannų šeimą ir Teresę prieš jūdviejuj itarinėjimus ir puolimus.

KONNERSREUTHO KARŽYGIAI

IŠ NEAPSKAIČIUOJAMAI gausios literatūros apie Teresę Neumannaitę išsisiskiria kapitalinis valstybės archyvaro, vieno liberalų laikraščio redaktoriaus, visai netikinčio protestanto dr. Gerlich o dviejų tomų veikalas, išleistas 1929 m. Pirmoje savo veikalo dalyje jis smulkmeniškai apraše Teresės Neumannaitės gyvenimą, o antroje gvildeno fakto tikėtinumą²⁵. Konnersreuthe jis praleido 182 dienas tarp 1927—1929 m., kasdieniame gyvenime artimai pažindamas Teresę, tapdamas artimu Neumannų šeimos draugu, lyg šeimos nariu. Dr. Fr. Gerlichas studijavo Konnersreutho reiškinius, juos tyrinėjo skrupulišku tikslumu, pasirinkęs studijų šūkiu tiesą. Juo ilgiau ir griežčiau jis dalyką tyrė, juo labiau turėjo įsitikinti įvykių tikrumu. Šių tyrinėjimų dėka jis pažino katalikiškojo tikėjimo tiesą, bet tik tai po ilgo rūpestingo pergalvojimo nusprendė gyvenimą pasukti kita vaga — 1931 m. rugsėjo 29 d. jis perėjo į katalikų tikėjimą. Jo krikšto motina buvo pati Teresė Neumannaitė. Tuojau po dr. Fr. Gerlichos krikšto Teresei Neumannai paširodė šv. Teresė Kūdikėlio Jézaus ir pasveikino stigmatuotą dr. Fr. Gerlichos atsivertimą.

Dr. Fr. Gerlichos nuoseklūs, tikslingi, moksliški tyrimai parodė, kad Teresė nėra jokia isterikė tikra žodžio prasme, bet normali, kaip kiekvienas žmogus.

Arkivysk. J. Teodorowiczius, kaip ir daugis kitų, gražiai atsiliepė apie dr. Fr. Gerlichos knygą, kurioje jis surašė savo tyrimų duomenis:

— Aš galu tiktais remtis dr. Gerlichos knyga, kurioje jos (Teresės) pagrindiniai regėjimai yra rūpestingai perduoti. Jis puikiai atliko šį sunkų ir keblų darbą²⁶.

²⁴ Die Stigmatisierte von Konnersreuth, 1937 (išversta į 17 kalbų); Golgotha, Wissenschaft und Mystik, Karlsruhe, 1936.

²⁵ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I ir II.

²⁶ Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 443.

Jeigu dr. Gerlichas nebūtų pažinės Teresės Neumannaitės, gal jis ir šiandien dar būtų gyvenęs su antraja žmona. Tapęs kataliku, su šiaja jis turėjo skirtis ir pasilikti prie pirmosios. Antroji jo žmona kerštaudama įskundė jį naciams, ir 1933 m. kovo mėnesį naciai uždarė jį į koncentracijos stovyklą, o 1934 m. birželio 30 d. nacių buvo nukankintas Dachau koncentracijos stovykloje. Tų pačių metų lapkričio 1 d. Teresė Neumannaitė matė dr. Fr. Gerlichą danguje tarp kankinių.

KITAS DIDELIS Konnersreutho gynėjas buvo Fridrichas von Lama, gimęs Salzburge, Austrijoje, augęs Bavarijoje. Jis buvo Pusteto leidyklos Regensburge narys. Daug rašydamas apie Konnersreuthą, ypač leisdamas Konnersreutho metraštį, tapo plačiai žinomas. Be to, 1929 m. balandžio 15 d. teisme ir kitomis progomis jis gynė Teresę Neumannaitę nuo dr. Ed. Aignerio. Su dr. Fr. Gerlichu, atrodo, jis susipažino Konnersreuthe. Pasakojama, kad Fr. v. Lama ši tą parašęs apie dr. Fr. Gerlio žiauru nukankinimą koncentracijos stovykloje. Netrukus jis pats susilaukė to paties — pateko į koncentracijos stovyklą ir 1944 m. vasario 6 d. buvo nukankintas Stadelheime. Mačiusių nelaimės draugai pasakoja, kad jis prie kartuvių éjęs su rožančium ant kaklo. Taip pat vienintelis jo sūnus Pranas, žurnalistas, mirė Dachau koncentracijos stovykloje.

Pasak Alberto P. Schimbergo, dr. Fr. Gerlichas ir Fr. v. Lama užsitarė būti vadinti Konnersreutho karžygiais. Tiesos ir meilės pagarba žmogui juos atvedė į Konnersreuthą studijuoti blogos valios žmonių pajuoktus nepaprastus Konnersreutho reiškinius ir juos ginti nuo iš anksto nusistačiusių apgaulingų puolimų spaudoje ir teismuose. Toji pati tiesos meilė juos atvedė prie mirties nuo nacių rankos, kurių galybė buvo pagrista melu. Jie savo mirtimis netiesiogiai antspaudavo savo knygose aprašytų dalykų tikrumą.

KRITIKUOJA NEMATE IR APRIORIŠKAI NUSISTATE

IŠ TRUMPAI APRAŠYTŲ GINČŲ, gal būt, jau pastebėjome, kad Konnersreutho reiškinius kritikuoja daugiausia tie, kurie Teresę Neumannaitę matė tik atsitiktinai ir jąja pasipiktino kaip isterike, arba tie, kurie visai nėra buvę Konnersreuthe, ar-

ba tie, kurie, iš anksto nusistatę prieš bet kokį antgamtiškumą, vadina Teresę isterike ir visus Konnersreutho reiškinius isteriškais, nes tokiems isterija yra pagrindinis ir vienintelis ginklas kovoti prieš Konnersreuthą. Kai kurie iš jų, pvz., dr. J. Deutschas, yra paraše net daugiau kaip 500 puslapių knygas, bet jose yra daugiau Konnersreutho reiškinių tyrimo kritika ta prasme, kad ten, kur tyrinėtojai sako 'taip', šie sako 'ne'. Kitaip ir negali daryti aprioriškai nusistatę ir įvykių visai nematę kritikai. Dr. J. Deutschas, neišskiriant ir kitų, turėjo aplankytį Konnersreutą, pamatyti žmonių pamaldumą, Teresės tikras kančias, pasikalbėti su klebonu J. Naberiu ir pasiskaityti literatūros apskritai apie stigmatizuotus asmenis, tada būtų supratęs, kad penkta-dienio kančiose dylikos valandų kraujo tekėjimas negali būti žaidimas.

Panašiai ir kiti aprioriškai prieš Konnersreuthą nusistačiusieji, kaip antai: dr. Mageris, dr. Wunderlė, dr. Ewaldas, dr. Lechleris ir kt., spaudoje drumstė vandenį įvairiais prieštara-vimais, bet jų tvirtinimai labai menkos vertės, nes mačiusiųjų ir tyrusiųjų tvirtinimai yra šimteriopai didesnės vertės už tų, kurie dalyko nėra matę. Griauti visados lengviau, negu statyti!

KAD SKAITYTOJUI būtų aiškiau, nemačiusiųjų dalyko klaidingumą noriu pavaizduoti dviem pavyzdžliais, kuriuos iškelia olandas kun. Huijberis. 1931 m. kun. Huijberis, lan-kydamasis Regensburgo ordinariate ir Konnersreuthe, įsitikino, kad Konnersreutho kritikai daugiausia yra visai nebuve Konnersreuthe.

Pavyzdžiui, kun. Huijberis pasakoja, kad jis Regensburgo ordinariate užkabinės ten belaukiančius du klebonus, bet jie Konnersreuthu visai nesidomėjo. Tada jis užkalbinės Regensburgo vikarą, ką jis galvojas apie Konnersreuthą. Jo atsakymas buvo toks pat, kaip ir daugelio inteligentų: dalykas pirma turi būti moksliškai ištirtas. Visų pirma esą klaidingi aramaiški tekstai. Be to, Teresė tvirtina, kad, Jézui meldžiantis Alyvų darželyje, ménulis buvęs piautuvo pavidalu, o ne pilnas. Kun. Huijberio paklaustas, ar jis buvęs Konnersreuthe, jis atsakęs neigiamai. Toliau kun. Huijberis ji paklausęs, ar tai esą moksliškai įrodyta, kad ji matė nepilną ménulį, nurodydamas visą eilę asmenų, priešingai kalbančiu. Šiam neatsakius, klausimas liko kaboti ore. Po to kun. Huijberis paklausęs ten tada buvusį Trieso

vyskupo sekretorių nuomonės apie Konnersreuthą. Šis tiek jam teatsakė:

— Matai tamsta, šis dalykas turi ši tą velniško! Mes turėjome čia Trierio kaimynystėje ši tą panašaus, bet dabar tylu²⁷.

Kun. Huijberis, Konnersreuthe lankydamas kleboną J. Naberį, jį paklausė:

— ...Gerbiamas klebone, aš dar norėčiau paklausti, ar tiesa, ką pasakė katedros vikaras Regensburge, kad jos (t. y. Teresės) aramaiška kalba neatitinka tiesos, ir ką Trierio vyskupo sekretorius pareiškė: velnio veikimo pasekmė. Daugiau aš jūsų nebenoriu varginti.

— Tada klebonas Naberis pradėjo kalbėti, — rašo kun. Huijberis, — ir daugiau, kaip pusę valandos aš girdėjau jaudinantį ir karštą Teresės gynimą taip, kad man pasidarė gaila, pasakius tiek daug kartaus, nors ir geriausiu tikslu.

Griežtai atmetės minėto vyskupo sekretoriaus priekaištą, klebonas J. Naberis plačiai aiškino apie aramajų kalbą, o priekaištą apie ménulį jis paliko kitai dienai, žadėdamas paklausti pačią Teresę penktadienį pagavos būsenoje.

Penktadienį, prasidėjus pagavos būsenai, einančiai po Jėzaus maldos Alyvų darželyje, kun. Huijberis priminė klebonui J. Naberui, kad šis paklaustų Teresę, ar, Kristui meldžiantis Alyvų darželyje, ménulis buvęs pilnas ar ne. Klebonas J. Naberis paklausė regėtoją:

— Tereséle, pasakyk gi mums, kaip atrodė ménulis ties Alyvų darželiu? Ar jo buvo pusė, ar ketvirtis? O gal tik piautuvo pavidalo?

— O ne, re. Tai buvo pilnas ménulis, toks, toks, — kartojo ji, du tris kartus darydama pirštu ratą ties lova.

— Tereséle, bet vienos ménulio briaunelės stigo!

— Ne, jokios briaunelės nestigo. Tik viršutinis pakraštys buvo geltonas.

Kelis kartus tą patį ji kartojo šioje kūdikiškoje pagavos būsenoje.

²⁷ Maždaug 1928 m. Teresė Neumannaitė nurodė tą įvyki, ir tas dalykas buvo išaiškintas kaip apgaulė. Plg. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 72—73.

— Gaila, kad Regensburgo ordinariato kritikas nematė šios scenos! — tarė sau kun. Huijberis²⁸.

PASKUTINIUOJU METU (1951 m.) Konnersreutho reiškinių tikėtinumo ginčą atnaujino Hilda C. Graefaitė, pakartodama senus Konnersreutho priešų tvirtinimus, kad Teresė Neumannaitė esanti isterijos auka, kad jos mistiniai reiškiniai neturi antgamtinės kilmės ir, jeigu ji būtų gyvenusi viduramžyje, greičiausia jai būtų buvę atskaitytė egzortai, kad jos regėjimai esą telepatijos ir klebono J. Naberio sugestijos pasekmė, kad Teresė ekstazėje vartojanti ne aramajų kalbą, bet savo apylinkės tarmę ir t. t.²⁹.

Rašydama savo knygą, Hilda G. Graefaitė rėmėsi lenku magoru dr. Poray-Madeyskiu, kurio knyga parašyta paralélėje su dr. J. Deutschu, o autorius, atrodo, niekados nebuvęs Konnersreuthe, prof. Al. Mageriu, kuris mums pažįstamas iš psichologų kongreso, prof. dr. M. Waldmannu ir kt.

Savo knygoje Hilda C. Graefaitė nieko naujo neduoda, o tik pakartoja dr. G. Ewaldo, dr. J. Deutscho, dr. Al. Lechlerio ir panašių autorų išvedžiojimus, kuriuos jau seniai sukritikavo dr. P. Radlo, dr. R. W. Hynekas, dr. A. Seitzas ir kt. Iš Konnersreuthą gynusių rašytojų ji cituoja tik arkivysk. J. Teodorowiczių, bet tik tas sakinių dalis, kurios kalba už ją, bet visai neužsimena apie kardinolą M. Faulhaberio ir K. Kaspero, vyskupą J. Schrembsą ir S. Waitzo, dr. Fr. Gerlichą, dr. A. Seitzą ir kun. H. Fahselio, med. dr. P. Radlo, R. W. Hyneko ir kt. tyrinėjimų rezultatą. Iš viso H. C. Graefaitė yra aprioriškai nusista-

²⁸ Cit. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 75 ir 79.

Prisimintinas dar vienas pavyzdėlis: 1946 m. kartą Noerdlingėne, Vokietijoje, ėjau per lietuvių tremtinį stovyklos kiemą į salę skaityti paskaitą apie Teresę Neumannaitę. Vienas mane lydėjusių komiteto narių pakvietė ateiti paskaiton vieną jaunikaitį, einantį per rajoną priešinga kryptimi.

— Jau dvylika metų žmonės tuo mulkinami, — išdidžiai atsakė jaunikaitis.

— Nebe dvylika, bet dvidešimt, — atsiliepiau, kad papildyčiau jo „išminties lobyną“.

²⁹ Plg. Hilda C. Graef, The Case of Therese Neumann, Westminster, Md., 1951, 64, 70, 110, 56, 121, 124; Ch. M. Carty, Padre Pio, 44—51; Dr. M. Jordan, Book Stirs Up New Controversies Over Therese Neumann, Stigmatic: „The Catholic Review“, 14, 15, 16 (July 6, 13, 20, 1951); A. Beck. More Absurdities Shown in Attack on Stigmatic: „The Register“, 36 (Sept. 9, 1951) 5.

čiusi prieš Konnersreuthą, dėl to visi jos tvirtinimai yra per daug vienpusiški ir silpni.

*

DR. FR. GERLICHAS pirmąjį savo veikalo tomą baigia čia paminėtinu atsitikimu, kuris aiškiai kalba, kad Dievas globoja Konnersreuthą, ir baudžia tuos, kurie jį pajuokia.

Dr. Fr. Gerlichas rašo, kad kartą klebonas J. Naberis pamoksle užsiminė apie Teresės Neumannaitės regėjimus. Tai išgirdės, vienas vaikinas kitam išsitarė, kad jis pirmiau turėtų išproteti, negu tikėsi as. Antrašis jam pritarė. Kitą dieną abudu vaikinai susirgo. Po sunkios ligos antrasis pasveiko, o piktžodžiautojas ketvirtą ligos dieną tikrai išprotėjo ir buvo apgyvendintas apskrities bepročių namuose. Po ilgesnio gydymo jis pasveiko, tačiau tam tikrais laiko tarpais vėliau liga pasikartodavo³⁰.

KATALIKŲ BAŽNYČIOS LAIKYMASI KONNERSREUTHO ATŽVILGIU

KONNERSREUTHO reiškiniai nėra pirmieji įvykiai katalikų Bažnyčios gyvenime. Per šimtmečius Bažnyčia matė daug neįprastų įvykių, stebuklų, i kuriuos tuo pradžioje visados atkreipė dėmesį. Ji beveik niekados nesistengė paneigti faktą, bet taip pat ji beveik niekados neaprobavo jo istorinio tikrumo. Ji įspėdavo žmones nepervertinti dalyko, laikytis saiko, per greit nedarydavo sprendimo ir ramiai laukdavo tolimesnio vystymosi. Taip būdavo seniau, taip yra ir šiandien.

Kompetentingas Regensburgo vyskupas kuri laiką laikėsi labai nuošaliai. Katalikų Bažnyčios papročiu jis laukė, stebėdamas vyksmo eigą. Pagaliau taip dalykams vykstant, Bavarijos vyskupų nutarimu 1927 m. liepos 14—28 d. pravedama penkiolikos dienų Teresės Neumannaitės nevalgos griežta kontrolę. Kitoje savo konferencijoje, kuri įvyko 1927 m. spalio 4 d. Freisinge, Bavarijos vyskupai išleido instrukciją — pareiškimą, kurioje jie pasisako, kad faktą nepaneigia ir nepasmerkią, bet ir nepatvirtiną, įspėjų žmones susilaikyti nuo lankymus, kunigai prašomi Konnersreutho reiškinių visai neaiškinti. Šios bendros

³⁰ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 324.

instrukcijos pabaigoje pridedamas Teresės nevalgos kontrolės pravedimo aprašymas. Be to, Regensburgo vyskupas Konnersreutho įvykius pranešė popiežiui.

1928 m. kovo 22—23 d. šv. Tévas Pijus XI atsiuntė į Konnersreuthą pas Teresę Neumannaitę Milano katalikiškojo universiteto rektorių tėvą A. Gemellį, eksperimentalinės psichologijos kūrėją, didelį specialistą mediką - psichiatrą. Jis jau buvo tyrės keletą stigmatizuotųjų atvejų. Dėl to į jį reikia žiūrėti kaip į vieną rimčiausių specialistų šioje srityje. Į Konnersreuthą ji lydėjo Regensburgo vyskupas M. Buchbergeris ir vyskupas Hierlis. Apžiūrėjęs Teresę Neumannaitę, tévas A. Gemellis pasakė:

— Čia nėra jokios apgaulės.

Tiesiog iš Konnersreutho jis nuvyko į Romą ir ši visą dalyką pranešė šv. Tévui. Išklausęs tévo A. Gemellio pranešimo apie Teresę Neumannaitę, šv. Tévas Pijus XI tų pačių metų gegužės trečią dieną, šv. Kryžiaus radimo šventėje, atsiuntė specialų savo palaiminimą Teresei Neumannai tei ir klebonui J. Naberiu³¹.

Tų pačių metų rudenipop — spalio 20 d. Regensburgo vyskupas turėjo privačią audienciją pas popiežių Pijų XI ir Jo Šventenybei padarė pranešimą apie reiškinius Konnersreuthe³².

Tévas W. Kea, S. J., iš Romos grįždamas į Olandiją, 1930 m. liepos 11 d. sustojo Konnersreuthe. Ši savo vizitą jis paskelbė spaudoje, tarp kitko įrašydamas iki to laiko dar negirdėtus šv. Tévo žodžius:

— Su ramiausia širdimi pritariu mūsų šventojo Tévo Pijaus XI žodžiams, pasakytiems apie Konnersreuthą: "Teresę Neumannaitę mes visai perleidžiame dieviškosios Apvaizdos vadovavimui"³³.

Šiandien jau galima pasakyti, kad Konnersreuthui yra palankus ir dabartinis popiežius Pijus XII, kuris apie Konnersreuthą yra gerai informuotas kardinolo v. Preysing, nors pats šv. Tévas, būdamas nuncijumi Berlyne, ir neaplankė stigmatizuotosios.

³¹ Plg. H. Ganter, Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens, 32.

³² Žr. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 228.

³³ Cit. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 61.

AT S I T I K T I N I A I B A Ž N Y Č I O S A S T S T O V U P A S I S A K Y M A I

KARD. M. FAULHABERIS (†1952), Muencheno arkivyskupas, 1927 m. lapkričio 6 d. pamoksle kalbėjo apie Teresę Neumannaitę, išdėstydamas Bažnyčios laikymąsi Teresės atžvilgiu ir jos ligšiolinę reikšmę šių laikų religiniam pažadinimui.

Kard. M. Faulhaberis, 1928 m. rugpiūčio 22—24 d. lankydamas Konnersreuthe, Teresės kambaryje laikė šv. Mišias ir jai davė šv. Komuniją. Teresę jis pavadino “gyvojo Nukryžiuotojo paveikslu”.

1931 m. gavėnios pamoksle kard. M. Faulhaberis, prisimindamas Konnersreuthą, išsireiškė:

— Yra pasiaukojusių sielų vienuolynuose ir nevienuolynuose, kurios yra panašios į aukos altoriaus žvakes, lėtai degančias Atpirkėjo meilei. Ir virš tokių kančios lovų sklendžia persimaimymo kaitra³⁴.

Kard. K. K a s p a r a s, Prahos arkivyskupas, dažnai lankėsi pas Teresę Neumannaitę, tirdamas Konnersreutho reiškinius. Jis įdėjo visą savo širdį į populiarai parašytą knygą apie Teresę Neumannaitę ir Konnersreutho reiškinį reikšmę pasauliu³⁵.

Teigiamą nuomonę apie Teresę Neumannaitę susidarė ir kard. dr. F i f l i s, Vienos arkivyskupas, 1928 lankėsis Konnersreuthe³⁶.

Kard. van R o s s u m, redemtoristas, Konnersreutho neįprastų reiškinijų pradžioje rašė tėvui redemtoristui M. Stoks Olandijoje:

— Nors Bažnyčia dar nėra tarusi savo žodžio apie ten vykstančius reiškinius, tačiau jau yra pakankamai įrodyti faktai, kurie naudingi pamokymui... Ne mažiau reikalinga, kad įvykis nepraeitų tylomis, nes kitatikiai į tai atkreipę savo dėmesį ir dažnai reiškia savo nuomonę, kurios nesutinka su ramiu neprietaringu stebėjimu ir todėl klaidingai moko; nuo to turi būti apsisaugoma. Kad įrodytų savo mokslo tiesą, katalikų Bažnyčia

³⁴ Žr. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 228—229.

³⁵ Eindruecke ueber Konnersreuth, Karlsruhe, 1932.

³⁶ Eug. De Hovre, The Riddle of Konnersreuth, 29.

nėra reikalinga tokį neįprastinių dovanų, bet jeigu s yki faktai yra ir yra užtenkamai įrodyti, yra girtina iš to išrinkti/visa's išvadas, kurias aiškiai turėjo dieviškoji Apvaizda, ir nuimti virus vaisius³⁷.

Vysk. A. Malanas iš Petrolinos Brazilijoje, didelis Konnersreutho gerbėjas, išsireiškė:

— Teresė Neumannaitė Vokietijai yra nepaprasta malonė... Konnersreutho reiškiniai gali būti aiškinami tik antgamtiškai. Dangus ir žemė ten stovi glaudžioje vienybėje. Konnersreuthe atlikau geriausias savo gyvenimo rekolekcijas³⁸.

Teresė Neumannaitė vienoje kančios ekstazėje 1928 m. apie vysk. A. Malaną išsireiškė:

— Gerbiamą vyskupą Išganytojas labai myli, nes jis jau daug dirbo Išganytojui ir pas Jį atvedė daug sielų.

Vysk. A. Malanui mirus, šv. Tėvo nuncijus Rio de Janeire pasakė:

— Don Malan asmenyje mes netekome geriausio Brazilijos vyskupo.

Dėl to yra vertintinas vysk. A. Malano pasisakymas apie Teresę Neumannaitę.

Vysk. A. Malano vertėjas, vienuolis, turėjęs laimės matyti visą popiečio Teresės kančios ekstazę, kun. H. Ganteriui išsireiškė:

— Pirmiausia Teresė yra kančios sužieduotinė, toliau — nekaltas kūdikis, pagaliau — persimainės angelas³⁹.

Vysk. J. H. Prud'homme iš Kanados, kuris 1929 m. vyko į Europą vokiečių ir jugoslavų tautybių ganomiesiems paieškoti kunigų, kovo 22 d. sustojo Konnersreuthe. Kančios metu Teresė pamojo vyskupui, kad jis prieitų arčiau, ir jam tarė:

— Rūpinkis, kad kiekviena tauta turėtų savo kunigus!

O apie Teresę Neumannaitę vysk. J. H. Prud'homme vėliau parašė:

³⁷ Cit. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 61.

³⁸ Cit. t. p., 66.

³⁹ H. Ganter, Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens, 27.

— Mano lankymasis Konnersreuthe man padarė didelį išpūdį... Man atrodo visai aišku, kad Teresė Neumannai tė yra meilės auka, kuri kenčia dėl žmonijos nusikaltimų⁴⁰.

Kun. J. Naberis, Konnersreutho klebonas, pažistąs Teresę nuo jos mažų dienų, neabejoja Konnersreutho stebuklingų reiškinių tikrumu ir Teresės nekaltumu bei šventumu. Vysk. O. Smitui ir jo palydovui tévui W. Kea jis Teresę taip apibūdino:

— Teresė yra kūdikis, tikras kūdikis, kūdikis tikriausia žodžio prasme, nekalta ir giliai religinga⁴¹.

B E N D R O S I Š V A D O S

KATALIKŲ BAŽNYČIOS priešai dažnai kalba apie didžiųjų mūsų šventujų psichinę nesveikatą. Taip, pvz., buvo su šv. Terese iš Avilos, tačiau ji yra viena iš didžiųjų autoritetų mistinéje teologijoje. Šv. Jonas nuo Kryžiaus buvo uždarytas net ligoninén dėl tariamos protinės ligos, bet kaip tik per tai Dievas jį paruošė savo malonės išrinktuoju indu, o Bažnyčia jį paskelbė šventu Bažnyčios daktaru kaip tik dėl tų veikalų, kuriuos jis parašė, būdamas ligoninéje. Ar šv. Jonas Bosco savo laiku nebuvo apšauktas sergančiu proto liga ir net norėta jį uždaryti ligoninén⁴². O didieji išradėjai ir mokslininkai ar nebuvo ir nėra dažnai apšaukiami bepročiais? Tik po mirties jie pradedami vertinti. Kodėl? Dėl to, kad jie savo genijumi pralenkia savo laikus ir yra nesuprantami to šimtmečio žmonėms, ir piktos valios žmonės ar net piktoji dvasia, norédama užgniaužti antgamtinę įtaką, juos šmeižia. Tas pats taikintina ir Teresei Neumannai, kuri ypač pradžioje taip labai buvo puolama Bažnyčios prieš, vadinant ją isterike, apgavike ir kitokiais vardais. Šis piktas puolimas rodo Konnersreutho reiškinių tikrumą, nes niekas nekovoja prieš nerealius dalykus. Net velnias dažnai nebegundo to žmogaus, kuris yra jo valdžioje, kad nepabustų. Bet ypatingu ryžtingumu jis puola tuos, kurie daro daug žalos jo šetoniškiems darbams.

⁴⁰ Cit. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1929, 131—132.

⁴¹ Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 67.

⁴² Plg. Dr. A. Seitz, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth, 36.

Tačiau iš antros pusės, nors niekas negali paneigtį Konnersreutho reiškinių, taip pat niekas moksliškai negali įrodyti jų antgamtinio tikrumo. Tą dalyką vaizdžiai piešia J. Fischlis, rasydamas:

— Joks psichologas negali įrodyti, kad mistiko regėjimai néra Dievo veikimas, bet taip pat joks mistikos mokytojas ne-gali įrodyti kad jie tokie yra. Joks gydytojas negali įrodyti, kad Konnersreutho stigmos néra dieviškos kilmės, bet taip pat joks teologas negali įrodyti, kad jos tokios yra. Mes esame to-kioje srityje, kur kompetentingas yra ne bandymas, bet religi-nis pergyvenimas. Tikri regėjimai ir tikros stigmos yra ne psi-chologinių laboratorijų ir medicinos klinikų, bet dieviškos malonės dalykas⁴³.

Dabar turėtų būti aišku, kodėl katalikų Bažnyčia nėra oficialiai patvirtinusi jokių Konnersreutho reiškinį, tačiau ji nėra jų ir pasmerkusi — visi Konnersreutho reiškiniai, kaip ir vi-sados Bažnyčia elgiasi su privačiu apreiškimu, yra palikti prila-viam žmogiškam tikėjimui, kaip naudingi, bet nebūtini krikš-čioniškam gyvenimui ir žmonių išganymui — kiekvienas krikš-čionis yra laisvas jais tikėti ar netikėti.

⁴³ Christliche Weltanschauung und die Probleme der Zeit, 247. Vokiškai išreiškima „der religiose Glaube“ čia verčiu „religiniu pergyvenimui“.

TERESĒ TARP ŽMONIŲ

Skausmo ir vargo išėjai taką, bet dvasia skrajojo aukštybių keliais. Ten surinkai žiedus ir paskleidei savo žemės vaikams, kad žinotų, kaip siela ilgėdamasi myli ir mylēdama ilgisi amžinybės.

Marija Pečkauskaitė

KAI TIK PASAULIS sužinojo apie Konnersreutho reiškinius — Teresės Neumannaitės stigmas, kančias ir ekstazes, — minij minios žmonių, įvairių tikslų vedamos, pradėjo plaukti į Konnersreuthą, jog, pvz., 1926 m. Švč. Trejybės sekmadienį policija turėjo praskirti kelią, kad Teresė iš bažnyčios galėtų gržti namo. Tada penktadienio ekstazės metu Teresė gulėdavo klebonijos salėje, nes Neumannų namas buvo remontuojamas, praplečiamas ir iš karto daugiau žmonių bent sekundę galėjo matyti Teresės kančias. Kančios metu į minėtą salę būdavo leidžiama įeiti po 40 žmonių, o gatvėje laukdavo kilometrinės plėčios eilės įvairių tautybių žmonių. Dabar iš karto į Teresės kambarį kančios metu leidžiama įeiti po aštuonis asmenis. Jeigu būna labai daug žmonių, leidžiama tik praeiti per Teresės kambarį nenuutrūkstama eile, kambaryste visai nesustojant.

LANKYMASIS TIK SU LEIDIMAIS

MINIOMS ATVYKSTANT į Konnersreuthą, o dalyku iš esant dar neištirtam, 1927 m. spalio 4 d. Regensburgo vyskupas uždraudė lankytis Konnersreuthe be jo specialaus leidimo. Uždrausta dėl to, kad Bažnyčia ir įvairūs mokslo atstovai netrukdomi galėtų tirti dalyką ir piktos valios žmonės nekeltų panikos. 1931 m. birželio mėnesį Regensburgo vyskupas dar labiau sustiprino draudimą, kad net užsienio vyskupams, pvz., 1931 m. lie-

pos mėnesį iš Amerikos Peorijos vyskupui dr. J. Schlarmannui, nedavė leidimo aplankysti Konnersreuthą¹.

Vyskupo draudimu labai apsidžiaugė Teresė Neumannaitė, visi jos namiškiai ir klebonas J. Naberis.

— O, tie lankymai! Kokie jie man sunkūs, — Teresė išsi- tarė arkivysk. J. Teodorowiczui.

Bažnytinei vyriausybei uždraudus lankytis Konnersreuthe, ji tam pačiam arkivyskupui prisipažino:

— Aš jaučiuosi palengvinta, nes dabar nebeturiu jokios atsakomybės².

Priimdamas lankytojus, jiems rodydama savo žaizdas ir su jais kalbėdamasi, Teresė Neumannaitė vykdo šv. Teresės Kūdikėlio Jézaus pavedimą — veikti sielų išganymui, o kritikai kaip tik dažnai tai pamiršta. Ji ir jaučia atsakomybę visomis jėgomis tarnauti geros valios žmonių sielų išganymui.

— Koks aš laimingas, — kalbėjo Teresės tėvas, vyskupui uždraudus svetimiems lankyti Neumannų namus, — dėl tokios daugybės lankytojų negalėjau dirbti laukuose³.

TERESE GRIEZTAI laikėsi vyskupo draudimo. Tai patvirtina daugis liudininkų. Pvz., vysk. J. Schrembs rašė:

— (Teresės) kambarje buvo nedaug žmonių, nes nė vieną negali jos pamatyti be Regensburgo vyskupo leidimo. Pirminiai tūkstančiai praeidavo agonijos valandomis pro jos lovą, bet vyskupijos valdytojai tam padarė galą. Mums ten esant, be kur. McTaddēno (vysk. Schrembs kanclerio) ir manęs, nė vieno daugiau ten nebuvo, išskyrus kleboną, kareivį prie durų (Teresės broli) ir mergaitės tėvą. Motina ateidavo ir išeidavo⁴.

Iš atvykusiųjų pirmiausia būdavo reikalaujama vietas vyskupo leidimo. Be leidimo veltui belsdavosi į Neumannų namo duris, kad ir kas bebūtų besibeldžiantysis. Išimtys — artimieji ir tie, su kuriais Teresė turėdavo pasikalbėti, gavus specialų vidinių mistinių paraginimą; apie tokią atvykimą dažniausiai ji žinodavo jau iš anksto.

¹ Žr. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 155.

² Cit. Dr. J. Teodorowicz, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 28.

³ T. p., 52.

⁴ Cit. t. p., 403.

Jeigu koks nors lankytojas, kuriam Regensburgo vyskupo ar Teresės buvo atsakytas leidimas, mégino eiti į Teresės kambari, jai esant estazéje, Teresės ekstazé tuoj nutrūkdavo. Pvz., 1927 m. rugsėjo 17 d. dvi moterys labai norėjo pamatyti Teresę iš anksto pasakytame šv. Pranciškaus regėjime, tačiau Teresė joms atsakė leidimą, o vyskupo leidimo tada dar nereikėjo. Toliau ši įvykį aprašo dr. Fr. Gerlichas, to dalyko liudininkas:



1927 m. kun. J. Naberis kalbasi su atvykusiais pamatyti Teresę ekstazėje

— Joms peržengus durų slenkštį, regėjimas nutrūko, ji nu-sviro ant pagalvės ir ekstazinėje (išaukštintos ramybės) būsenoje maždaug taip pasakė:

— Čia yra dvi atvykusios, kurioms neleista čion įeiti. Jos turi palikti kambari.

— Tuojau po to ji padarė pastabą klebonui, kad jis, negal-vodamas apie (Teresės) draudimą, leidės joms įeiti. Vos tik jos išėjo, vyko toliau šv. Pranciškui stigmų davimo regėjimas⁵.

Kartą vienam karštam kovotojui prieš Konnersreuthą, matyti, kaip neturinčiam geros valios, Teresės buvo atsakyta įeiti

⁵ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 152.

į jos kambarį, bet klebonas, nesuprasdamas Teresės nenoro, ji išleido. Tačiau vis tiek to negaléjo pamatyti, nes tą patį momen-tą nutrūko jos ekstazė — išaukštintos ramybės būsenai⁶.

TERESĖ NACIU PERSEKIOJAMA

NACIU REŽIMO METU, nepaprasti Konnersreutho reiškiniai nė kiek nebuko sumažėjė — 1933-45 m. jie vyko lygiai taip, kaip ir pirma ir kaip šiandien, bet pasaulis tada labai maža ką nors žinojo apie Teresę Neumannaitę.

Dr. Erdw. v. Aretinas tvirtina, kad pradžioje naciai visai nesikišė į neįprastuosius Konnersreutho įvykius. 1933 m. net buvo leista Teresei vykti į Treves, kur ji paliudijo tikrumą Kristaus drabužio, esančio katedroje.

Šiek tiek vėliau viena SS trupė⁷, vadovaujama R. Hesso, atvyko į Konnersreuthą. Ten susidarė įspūdis, kad jis pasidarės Teresės globėju. Taip manyti leido jo keista laikysena visų paslaptinę dalykų atžvilgiu, neišskiriant ir vandeniu ieškoti šakelės, kuri Vokietijoje yra plačiai žinoma.

1938 m. kovo mėnesį Teresė turėjo būti areštuota, nes, kaip buvo tvirtinama, esą ji paskleidusi priešnacinių gandą. Aišku, piktos valios žmonėms tai lengva padaryti kito vardu! Kaip tik tomis dienomis Koñnersreuthe lankési dr. Erw. v. Aretinas. Jis tuoj nuskubėjo pas apskrities viršininką. Ten jis rado, kad apskrities viršininkas besas jo mokslo draugas, labai geras žmogus, kuris net 1938 m. ant savo rašomojo stalo išdriso laikyti kryžių. Jis labai apsidžiaugė dr. Erw. v. Aretino tarpininkavimui, ir ši kartą viskas baigėsi laimingai⁸.

1938 m. rudenį, naciams perimant iš Čekoslovakijos Sudetų kraštą, daug vokiečių karių buvo greta Sudetų krašto esančia-me Konnersreutho kaime. Vadovaujasi generolas, praktikuojasi katalikas, bavaras, pilna uniforma apsitaise, aplankė Teresę Neumannaitę. Ji jam davė rožančių. Jo karių daugumas buvo West-falijos katalikai, kurie maloniai šnekučiavosi su stigmatizuotaja.

⁶ Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 273.

⁷ SS — vokiečių nacionalistų partijos gynybos dalinys.

⁸ Plg. A. P. Schimberg, *The Story of Therese Neumann*, 15.

1939 m. šv. Teresė Kūdikėlio Jézaus priminė Teresei Neumannai:

— Vykdyk savo uždavinį ir nesirūpink tuo, kas gali įvykti.

Karo pradžioje įvedus maisto korteles, Teresė garbingai jų visai atsisakė. Ji turėjo teisę gauti maisto korteles ir gautu maistu galėjo papildyti šeimos labai mažą maisto normą. Bet jeigu ji ta teise būtų pasinaudojusi, būtų sukėlusi didelį pasipirktinimą dėl nevalgos "apgaulės". Vietoj maisto kortelės Teresė tada gavo papildomą muilo normą, kurio jai daug reikia sukravintiems galvos plaukams ištrinkti ir drabužiams išplauti.

Netrukus naciai norėjo Teresę išskirti iš visuomenės tarpo, reikalaudami ją, kaip "nuolat sergančią", pavesti gydytojui kontrolei, išsiunčiant į ligoninę. Tarp 1919—26 m. Teresė beveik visą laiką buvo gydytojų globoje, bet, jai gavus stigmas, ji nebebuvo reikalinga gydytojų pagalbos, nes po to ji beveik niekados nesirgo jokia liga. Klebonas J. Naberis negalėjo jos atiduoti naciams į rankas, nes kitaip jau niekas nebebūtų jos matęs. Nepavykus jiems kleboną įtikinti žodžiu, jie grąsė vartosią jėgą, jeigu jisai jos kur nors neuždarysiąs. Klebonui griežtai atsisakius vykdyti nacių užgaidas, keletas SS jėjo į Teresės kambari, kur jie ją rado sunkiai kenčiančią. Ji švelniai juos paklausė:

— Ko jūs norite?

Jie pasijuto bejėgiai prieš tokį švelnų paklausimą ir išėjo, nieko nedare⁹.

Karo metu keletas prancūzų belaisvių aplankė Teresę, dėl to jos tėvas buvo nubaustas dviem ar trim mėnesiams kalėjimo už prancūzų įsileidimą į savo namus¹⁰.

1940 m Neumannų namuose nacių slaptoji policija porą kartų darė kratą ir buvo sulaikiusi dviejų dienų iš viso pasaulio gautus laiškus patikrinti, bet, nieko ypatingo neradusi, išėjo.

Karo metu visą laiką Teresė gyveno pas tėvus Konnersreuthe, tik, kai kurių liudijimu, policijos žinioje.

Tėvas O. Staudingeris 1940 m. kalbėjosi su Terese apie jos persekiojimą. Tarp kitko jis Teresei išsitarė:

— Būtų gerai, jeigu šitie rudi smurtininkai greit galą gautų!

⁹ Plg. G. Moews, Soldiers Saw Resl, 38—39; A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 15 ir 18.

¹⁰ Plg. G. Moews, t. p., 39.

Teresé rimtai pažvelgė į jį ir tarė:

— Taip, dar reikia turėti kantrybės. Šitie žmonės stipriai laikosi savo jėgos, ir praeis dar keletas metų, iki jie turės ją kitims perleisti¹¹.

Dr. Erw. v. Aretinas rašo, kad nacių režimo metu jis matės du skelbimus, abu klaidingus, apie Konnersreuthą, kad žmones atbaidytų nuo jo, būtent: vieną, kad Teresé Neumannaitė esanti karšta Ad. Hitlerio šalininkė, vėliau antrą, kad ji mirusi 1939 m. rugsėjo 8 d.¹².

Iš pirmesniųjų Amerikos karo kapelionų aplankė Konnersreuthą tėvas G. Moews, kaip ir daugelis, manė, kad Teresė mirusi:

— Kai mes pirmieji įėjome į Vokietiją, aš visai neketinau aplankytį Konnersreutho, nes jau seniai buvau girdėjęs apie Teresės mirtį. Viena proga man tai prisiminus klebonui J. Naberiu, jis nusišypsojo ir man tarė:

— Savo režimo metu naciai paskelbė, kad Teresė Neumannaitė mirė, ir kiekvienais metais ištikimai būdavo pakartojamas tas skelbimas suponuotos mirties metinėse.

Dėl to kai kurie civiliai vokiečiai, gyveną aplink mūsų aerodromą, pirmausia išgirdo iš mūsų, amerikiečių, kad Teresė dar tebegyvena, nes ir jie girdėję apie Teresės mirtį¹³.

Ir tie, kurie kokiui nors būdu žinojo, kad Teresė tebegyvenanti, bijojo apie ją kalbėti. Pvz., 1944—45 m. žiemą vienoje klebonijoje užsiminus apie Teresę Neumannaitę, su baime man buvo pasakyta, kad ji dar gyvenanti. Aš norėjau išgirsti ką nors daugiau apie ją, bet tuo supratau, kad ta tema nekalbėtina.

SKAUDŽIAUSIAS Teresės persekiojimas vyko paskutinėmis karo dienomis. Amerikiečiams artinantis į Konnersreuthą, naciai norėjo Teresę nužudyti, kad pasaulis nesužinotų jų meлагystės. Matydama vis didesnį pavojų, Teresė pasiaukojo Dievui, kad išgelbėtų Konnersreuthą ir jo gyventojus.

1945 m., rodos, balandžio 20 d. vakarą, kada vokiečių kariai jau buvo pasiruošę palikti Konnersreuthą, SS pulkininkas

¹¹ Die Leidensblume von Konnersreuth, 49.

¹² Plg. A. P. Schimberg, The Story of Therese Neumann, 18; Fr. Thomas, The Mystery of Konnersreuth, 131.

¹³ G. Moews, Soldiers Saw Resl, 39.

įėjo į Neumannų namą ir žiauriausiu būdu reikalavo išduoti Teresę. Jis Neumannams grūmojo ginklu, kambariuose paleisdamas šuvius. Tiktais energingam štabo gydytojui įsikišus, vadovaujantis pulkininkas paliko Neumannų namą. Bet tai buvo padaryta su didžiausiu keršto troškimu ir grąsinimais, kad Konnersreuthą jis sulyginsiąs su žeme:

— Jeigu jūs jos neišduosite, sudeginsiu visą kaimą. Tada ji tikrai išlis iš kurio nors pastato!

Tą naktį vokiečių artilerijos ugnis buvo nukreipta į Konnersreuthą — jie padeginėjo kaimą, nors tame dar nebuvo nė vieno amerikiečio kario. Šūviai buvo taikomi į Neumannų ir klebono J. Naberio namus. Kaimas plačiai liepsnojo.

Teresė su keturiolika vaikų tada kaip tik buvo pasislėpusi klebono daržinėlės rūsyje. Greit užsidegė ir toji daržinėlė. Prieš pat degančos daržinėlės sugriuvimą Teresė su vaikais išbėgo iš rūsio, vos neužtroškusi. Penkios granatos pataikė į Neumannų namą, išversdamos sienos dalį ir šiaip gerokai ji sužalodamos. Tėvas ir vienas Teresės brolis buvo gerokai pri trenkti griūvančios sienos. Panašiai buvo sužalota ir bažnyčia. Dar daugiau nukentėjo klebonija — iš kiemo pusės išgriautas dviejų kambarių sienos dydžio plotas. Po šio mėginimo aukščiau minėtasis pulkininkas tikrai buvo įsitikinęs Teresės žuvimui. Vėliau sužinota, kad po šio šėtoniško savo žygio pasityčiodamas išsitarė:

— Dabar jau ji žuvusi. Ar aš jums nesakiau??

Teresės Neumannaitės ir Konnersreutho kaimo specialų globojamą šv. Teresė Kūdikėlio Jézaus apreiškė stigmatizuojant Teresei 1945 m. balandžio 29 d., jos palaimintąja paskelbimo dvidešimt antrose metinėse. Ši kartą šv. Teresėlė jai pasirodė šviesos kraujuje ir tarė:

— Būkite ramūs ir pasitikėkite Dievo Apvaizda. Rankomis galėjote apčiuopti, kaip stebuklingai jums buvo pagelbėta. Daugiaška galia didelis šėtoniškas planas paverstas niekais; jūs tai matėte ir jautėte, kokiam balsiame pavojuje jūs buvote. Viešpats priėmė tavo auką. Tas nebuvo veltui¹⁴.

Čia vaizdžiai pasitvirtina šv. Dvasios žodžiai, pasakyti per psalmininką Dovydą:

¹⁴ Žr. O. Staudinger, Die Leidensblume von Konnersreuth, 47.

— Išgelbėjimas teisingiesiems ateina nuo Viešpaties; Jis yra jų priebėga sielvarto metu. Viešpats padeda jiems ir išlaisvina juos; išgelbsti juos nuo bedievij ir sergi juos, nes jie bėga glaustis prie Jo¹⁵.

1945 m. gegužės 3 d. amerikiečiai paėmė Konnersreutho kaimą. Žlugus nacių režimui, Teresės veidas nušvito džiaugsmu kaip niekados — praėjo Dievo bausmės ir žmonių bandymo metas.

LANKYMAI PO KARO

IKI KARO PABAIGOS labai sunku buvo aplankytį Teresę Neumannaitę, nes iki to laiko Regensburgo vyskupo buvo uždrausta lankytis Konnersreuthe be jo leidimo, o leidimai labai sunkiai būdavo išgaunami. Pasibaigus karui, tūkstančiai žmonių iš Vakarų pasaulio, ypač amerikiečių karių, pradėjo lankytis Konnersreuthe. Nors Konersreutho kaimas nepažymėtas net kariškuose žemėlapiuose, pro jį neina platus kelias, kryžkelėse ir didmiesčiuose néra agentų, kurie nurodytū kelius pas Teresę Neumannaitę, tačiau čion žmonių daugiau lankosi, negu kur nors kitur: Teresė Neumannaitė plačiau pasaulyje žinoma, negu kas nors kitas.

Toks reiškinys pasaulyje néra pirmas. Gana prisiminti, pvz., Tirolio stigmatizuotą Mariją v. Moerl, kurios kambarį 1833 m. nuo liepos iki rugsėjo mėnesio perėjo 40.000 žmonių¹⁶.

Pirmasis susitikimas su Terese

KEISTA BŪNA žmogaus savijauta, sutinkant stigmatizuotą paprastose gyvenimo aplinkybėse. Čia noriu priminti tévo G. Moews 1945 m. spalio 12 d. pirmą susitikimą su Terese Neumannaitė. Jis rašo:

— Vakaro prieblandoje už bažnyčios vos galėjau matyti moteriškę maždaug mano ūgio ir visai tvirtą, net stambią. Balta skepeta ant jos galvos tamsoje išskyrė juodus drabužius, kuriais ji vilkėjo. Tuo metu toji moteriškė kalbėjosi su kažkokiu senu vyru. Kone grubiai aš pertraukiau jų pasikalbėjimą, paklausdamas tąjų moteriškę, kur gyvena klebonas. Ji man ne tik

¹⁵ Ps. 36, 39—40.

¹⁶ H. Fahsel, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken, 44.

pasakė krypti į namą, bet taip pat rodė, vesdama keliu... Sekant moteriškę į namą, galvon atėjo mintis:

— Ši nebūtų tokia svetinga, jeigu ji būtu Teresė.

Kas ji bebuvo, buvo labai mandagi, rodydama mums kelią kur eiti. Pirmieji vokiečiai, kuriuos mes sutikome ir paklausėme, mums pasakė kur važiuoti, bet ši moteriškė mus tuoj paėmė savo globon. Ji vedė mus laiptais prie durų. Prie atvirų durų ji pastovėjo, mums užlipant aukštyn. Šviesioje salėje aš atpažinai moteriškę, nežiūrėdamas į veidą, nes nežinojau, kaip ji atrodė. Aš pamačiau vieną jos ranką, jai atidarant antrąsias kambario duris. Ji mums mojo eiti į kambarį pirm Jos. Aš sustojau, kad pažiūrėčiau į ją. Ji kažką pasakė, bet aš nenugirdau. Rankos mostelėjimu ji kvietė eiti kambarin. Į kvietimą aš neatsakiau, bet pažvelgiau į jos ranką, pažymėtą mūsų Išganytojo žaizda. Esančiam prie manęs kareivui pakuždėjau:

— Ši yra Teresė. Ši šventoji.

Jo akys ir lūpos paklausė:

— Ką?

Skubiai vėl jam pašnibždėjau:

— Žiūrėk į jos rankas.

Daugiau aš nebegalėjau pasakyti, nes tuo metu ji jėjo į kambarį ir atsistojo, pasislėpdama nuo mūsų... Po to jai priminiau, kad lauke dar esą keletas amerikiečių kareivių, laukiančių mūs. Ji išėjo, rodydama kelią. Aš jai parodžiau, kur buvo amerikiečiai. Mes turėjome vikriai eiti, spėdami su ja ja. Eidama Teresė sakė, kad ji parūpinsianti mums nakvynes. Mums pasiekus mūsų mašinas, aš švelniai tariau vyrams:

— Draugai, ši yra Teresė. Ji pasiruošusi mums parūpinti nakvynę. Mums jėjus vidun, kur yra šviesa, studijuokite ją, ypač atkreipdami dėmesį į jos rankas.

Pasibėrė klausimai:

— Kapelione, ar ši šventoji. Ar ši moteriškė? Kaip tu žini, kad toji?

Aš supratau, kodėl jie tiek daug klausinėjo — jie netikėjo, kaip ir aš, ją rasti, kaip kad dabar atsitiko.

Mes jėjome į mokyklos pastatą, sekdamai Teresę. Buvo šiek tiek pavojaus, tamsoje sekant vienam kita, ypač Teresei užlipti ant kulnų, kuri greit vedė. Užlipus laiptais, ji uždegė šviesą, ir mes sujome į klasės kambarį... Kareiviams suėjus į kambarį ir

apsupus Teresę, buvo visiškos tylos minutė. Teresė buvo viso dėmesio centre. Nė vienas kareivis nepratarė žodžio. Kiekvienas ją apžiūrėjo nuo viršugalvio iki kojų, ypač įsmeigę akis apžiūrėjo abiejų rankų ženklus, kurie buvo du stačiakampiai rudi šašai... Po to mus prašė, beveik įsakė sekti ją į kleboniją. Ir vėl eitynės su Terese, mūsų vadove. Klebonijoje Teresė vėl stovėjo ratelio centre. Nė vienas kareivis neištarė žodžio. Jai einant iš kambario, jie pasekė ją (žvilgsniu) ir dabar visi paleido liežuvius darban. Kadangi jie buvo girdėję apie ją kaip šventąją, jie, gal būt, tikėjosi ją rasti bažnyčioje. Kadangi jie žinojo, kad ji susilaiko nuo bet kokio maisto ir gérimo, gal būt, jie tikėjosi ją rasti lovoje. Bet priešingai — ji atrodė visai sveika moteriškė, moteriškė pilna šypsnio, tokia apmąstanti, judri, bégiojanti, dirbanti. Eidama į kleboniją, ji galėjo girdėti įvairiausių kareivių išsireiškimų¹⁷.

Daug lankytøjų

PO KARO PIRMIEJI Teresės lankytøjai buvo amerikiečiai kariai. 1945 m. spalio 12 d. pati Teresė jiems pasakojo, kad per pirmuosius penkis mėnesius Konnersreuthą aplankė jau 7.000 amerikiečių. 1946 m. gavėnios viduryje amerikiečių kariuomenės laikraštyje pastebėjau, kad iki to laiko Konnersreuthą aplankė jau 10,000 amerikiečių karių.

1946 m. Didžiųjų penktadienį lankėsis vienas amerikiečių kariuomenės kapelionas pasakojo:

— Pusę dyliktos atvykę į kaimą, radome, kad visos gatvės linijomis buvo nustatytos kariuomenės autovežimiais — džypais, keleta ginkluotų autovežimių, daugiau sunkvežimių, ...mes bijojome, kad nematysime Teresės, kaime esant tiek daug amerikiečių... Amerikiečių mašinų buvo pristatyta nuo Teresės namo iki paskutinio kaimo namo¹⁸.

Tą Didžiųjų penktadienį į Konnersreuthą buvo atvykę 800 amerikiečių.

1947 m. Didžiųjų penktadienį man būnant Konnersreuthe, buvo skaičiuojama apie 3.000 žmonių, jų tarpe daug amerikiečių. Tą dieną nesustodami visi perėjome Teresės kambarį.

¹⁷ Soldiers Saw Resl, 8—11.

¹⁸ T. p., 45.

Apie 1950 m. Didžiųjų penktadienį rašoma laikraščiuose, kad tą dieną Teresės Neumannaitės kambarj praėjo 10.000 žmonių, jai esant Kristaus kančios agonijoje. Iš jų beveik pusė buvo amerikiečių. Toks pat skaičius minimas ir 1951 m. Didžiųjų penktadienį¹⁹. Kitomis metų dienomis lankytojų esti daug mažiau.

NEI TERESĖ, nei jos tėvai žmonių nekviečia, jų neieško.

— Mes nieko nesame kvietę, — 1938 m. balandžio 12 d. su pasididžiavimu pareiškė Teresės tėvas.

Panašiai tvirtina pati Teresė:

— Jeigu penktadienį aš būčiau vienui viena ir niekas neateitų, man būtų mieliausia... Aš nieko nekviečiu, bet galvoju, kad žmonės, kurie ateina pas mane, jau turi pagrindo... Daugis atvyksta tik dėl smalsumo ir pamatę tuo vėl dingsta. Tokių nenoriu matyti. Kiti atvyksta, skatinami religinių tikslų arba jų laikinių rūpesčių. Aš negaliu pagelbėti. Tik Dievas gali pagelbėti. Jie patys atvyksta. Mieliausi iš visų lankytojų man yra nusidėjeliai, kurie nusizemine pažista ir išpažista savo nuodėmes ir nori pasitaisyti²⁰.

Dr. Hollnsteiner rašo, girdėjęs tokį Teresės išsireiškimą:

— Žinai, aš lygiai mėgstu tą, kuris ryta man sakė, kad esu apgavikė, kaip kad ir tą, kurs vakare man sakė, kad esu šventoji. Man gaila jų abiejų dėl jų kvailumo. Pirmasis yra kvailas, tikėdamas, kad tokie dalykai gali būti pramanomi. Toks ir antrasis, kuris neatrodo žinąs, kad mes visi viliamės vieną dieną būti šventaisiais, iki šiol mes to ilgmės²¹.

Arkivysk. J. Teodorowiczius, mėgindamas Teresę, jai pasakė:

— Bet tu dabar žinoma visame pasaulyje.

Šypsodamasi Teresė atsakė, kas atitinka jos vidinį nusiteikimą:

— Na, ir kas? Kai kurie gerbia mane, o kai kurie mane vadina apgavike. Aš nekreipiu dėmesio nei į vieną, nei į kitą, nes tas neveda į Dievą²².

¹⁹ Skaičiai labai apytikri.

²⁰ Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 172, 175.

²¹ Cit. Fr. v. Lama, Therese Neumann, 72.

²² Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann, 59.

Foto grafavimas

TERESÉ NEUMANNAITÉ nenori, kad apie ją būtų rašoma knygose ar laikraščiuose. Juo labiau ji nenori, kad ji būtų fotografuojama. Dėl to iki amerikiečių atėjimo į Vokietiją, iki karo pabaigos niekas neturėdavo progos jos fotografuoti, išskyrus vieną kitą ypatingą atveją. Prasidėjus amerikiečių antplūdžiui, kiekvienas norėjo ją fotografuoti. Teresé paklausė kleboną J. Naberį, ką ji turinti daryti. Jis jai paaiškino, kad čia nesą nieko tokio svarbaus, ir patarė leisti jiems turėti malonumo. Dėl to Teresé leido būti fotografuojama dešimtimis kartų, nors jai tai buvo auka. Tačiau ją fotografuoti kančios metu ir šiandien neleidžiama, nes vyskupo griežtai uždrausta ir to nenori pati Teresé. Kartą, mačiau, vienas lietuvis buvo pasiruošęs ją nufotografuoti ekstazės metu. Pamatę klebonas J. Naberis ir Teresés sesuo čiupo už foto aparato, kad jį atimtų, bet apsukrus vaikinas spėjo paleisti aparata per pažistamų rankas.

Taip pat Teresé nenori, kad būtų fotografuojami jos kančios drabužiai. Fotografuodamas kunigų ir kitų būrelyje, Teresé niekados nestovi jų viduryje, bet visados nuošaliau, eilės gale. Kone visi amerikiečiai, vykdami į Konnersreutą, pasiima foto aparatus. Kartą šypsodamas Teresé išsitarė:

— Jūs, bernaičiai, su savo foto aparatais esate lyg SS su šautuvais, kuriais jie taikė jums į nosis.

PAS TERESĘ KANČIOS METU

ATVYKSTANTIEJI į Konnersreuthą iš vakaro penktadienio rytą ateina į bažnyčią, į šv. Mišias. Dažnas eina išpažinties ir šv. Komunijos. Dažnai tokią dieną būna pilna bažnyčia žmonių. Išėjė iš bažnyčios, apie devintą valandą būriai žmonių iš įvairių kraštų ir visokių tautybių būriuojas prie Neumannų namo — stoja į plačias, ilgas eiles. Visi susikaupę, susitelkę laukia kažko nepaprasto. Tik vienas kitas pasakoja ką nors linksmesnio, pajuokauja.

1947 m. Didžji pektadienį padaviau didesniams lietuvių tremtiniių būreliui pirmojo savo lankymosi Konnersreuthe užrašus, skaitytus keliose lietuvių kolonijose. Viena moteriškė juos skaitė balsu, o kiti klausési jiems negirdėtų dalykų — visi susipažino su Terese Neumannaite.

Kenčiančią Teresę galima pamatyti paprastais metų penktadieniais nuo 9.30 iki 10.30 val. ir nuo 11.30 iki 12.30 val., o Didžiųjų penktadienį maždaug vieną valandą vėliau. Pirmame tarpsnyje įleidžiami iš eilės stovė žmonės, — o antrame — dvasiškiai, vienuolės ir amerikiečiai kariai. Šią valandą retai kas kitas gali patekti. Ši valanda yra svarbiausia — Kristaus prikryžiavimo ir mirties. Džiaugiuos, turėjės laimės matyti visą šią valandą.

ATEJUS TERESÉS lankymo valandai, Neumannų namo duryse pasirodo klebonas J. Naberis. Jis kartais paskelbia, kas pagal Teresės pageidavimą turi pirmumą ją pamatyti. Dažniausiai visi priimami iš elės, išskyrus dvasiškius ir amerikiečius karinius, bet buvo atsitikimų, kada pateko tik keli išrinktieji, kurie jai buvo Dievo nurodyti. Pvz., vieną penktadienį, šv. Teresė Kūdikėlio Jézaus šventėje, Teresė neturėjo kančios regėjimų. Minios žmonių laukusios ją pamatyti, bet ji priėmė tik vieną Otoną Timmermanną, protestantą, buvusį Vokietijos ministeri, kuris po dviejų valandų pasikalbėjimo tapo katalikas. Čia prisi mintini Kristaus žodžiai:

— Taip bus džiaugsmo danguje dėl vieno nusidėjėlio darančio atgailą daugiau, nekaip dėl devynių dešimtų devynių teisiųjų, kurie neprivalo atgailos²³.

Viešpačiui daugiau garbės suteikė šio žymaus ir visuomenėje įtakingo protestanto atsivertimas, negu patenkinimas minios smalsumo.

Taip atsitikdavo ir su šv. Gema — aukštėsnės Jégos dirigojama, vienus priimdavo, o kitus atstumdavo. Šv. Teresė iš Avilos, žymiausia mistikė ir mistikos mokytoja moteris, Salamankos universiteto garbės daktarė (nuo 1922 m.), labai nemégdavo tų teologų, kurie ateidavo išdidumo vedami.

Kartą pas Teresę Neumannaitę atvyko du italai ir norėjo su ja pasikalbėti išaukštintos ramybės būsenoje. Vienas iš jų buvvo kunigas, o kitas bedievis. Nors abu buvo vienodai apsirengę, ji priėmė kunigą, o užkietėjusį bedievį atstumė. Kartais iš minios narkviečiamas Teresei visai nepažįstamas žmogus su ja pasikalbėti išaukštintos ramybės būsenoje, o ne Konnersreutho gerbėjas²⁴.

²³ Lk. 15, 7.

²⁴ Dr. J. Teodorowicz, *Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann*, 84.

APSKRITAI PAĒMUS, tautybių atžvilgiu pirmumą dabar teikia amerikiečiams, kaip vokiečių tautos išlaisvintojams, naujo naciško pagonizmo nugalėtojams ir krašto valdžios atstovams. Čia noriu priminti vieną vaizdelį iš 1946 m. liepos antrojo penktadienio. Leisiu pasakoti karo kapelionui G. Moews, ką jis tačiau užrašė:

— Valandėlę palaukus, pagaliau vokietis kapelionas (kun. J. Naberis) išėjo iš (Neumannų) namo, pranešdamas blogą žinią — kad šiandien nė vienas negalės pamatyti Teresės. Vokiečių kunigai paklausė:

— Ar ir mes, kunigai?

Klebonas tarė: ne, — ir reiškė ne.

Akimirką pagalvojau: blogai. Tada jis kreipėsi į mus, amerikiečius, kad mes galime eiti laiptais aukštyn trumpai valandėlei, bet tik amerikiečiai kariai; niekas daugiau. Aš paklausiau apie amerikietes moteris. Vėl ne buvo ne. Man mandagiai buvo pasakyta, kad tik amerikiečiams kariams leista įeiti. Moterims liepiau palaukti, o su kareiviais ėjau pažiūrėti, ar aš galėsiu ką nors padaryti dėl jų (moterų)...

Man rūpėjo žemai už durų paliktos moterys, ar aš galėsiu jas čion atvesti? Antrą syki paprašiau vokiečių kunigą, ar aš galėsiu atvesti moteris bent iki durų, kad jos galėtų bent susidaryti Teresės vaizdą. Tada aš ši tą sužinojau. Iki šiol galvojau, kad vokiečių kunigas viską nusprendžia, kas gali pamatyti Teresę ir kas ne. Klebonui pasilenkus prie Teresės lovos, kad pa-kartotų mano prašymą, aš pamačiau, kad dalykus ji pati kontroliuoja...

Vokiečių kunigui prašant Teresę leidimo, ir aš pasilenkiau ties lova ir laužyta vokiečių kalba pakartojau savo prašymą. Aš buvau įsitikinęs, kad Teresė neatstums. Man atidarant išorines duris, vokiečiai (žinoma, buvo ir nevokiečių) civiliai ir kunigai dar tebestovėjo. Gal būt, tai buvo gerai, kad aš negalėjau išskaityti jų minčių, kai jie matė mane, vedantį amerikietes moteris — ar nebuvu pasakyta, kad šiandien tik amerikiečiai kariai gali pamatyti Teresę?

Nuo durų moterys galėjo pažvelgti į kambarį ir pamatyti Teresę, gulinčią lovoje. Pagaliau ir jos galėjo pasakyti, kad penktadienį matė kenčiančią Teresę²⁵.

²⁵ Soldiers Saw Resl, 65 ir 67.

ANTROJE VIETOJE pirmumo atžvilgiu Teresė laiko lietuvius, lietuvius tremtinius, nes jų katalikiškos tautos kančios labai panašios į Teresės kančias. Dėl to neveltui tėvas J. Bružikas, S. J., žymiausias lietuvis misionierius, lietuvių tremtinių tarpe platino ir pratino kalbėti savo sudėtas kryžiaus kelio maldas, kuriose Kristaus kančios yra palyginamos su dabartinėmis Lietuvos kančiomis. Beveik kiekvienam lietuviui, su kuriuo turėjo progos pasikalbėti, Teresė Neumannaitė pasako, kad kančioje ji dažnai prisimenanti Lietuvą ir meldžiasi už jos vaikus. Pvz., savo krikšto dukrai Teresei Jakomaitytei ji kalbėjo:

— Aš nuolat meldžiuosi už jūsų nelaimingąjį kraštą. Ten dar daug bus kenčiamama... Bet vieną dieną Lietuva vėl taps laisva, nebūgštaukite...²⁶

Apskritai apie lietuvius ji turi geriausią nuomonę iš visų tremtinių. Kaip aną sykį klebonas J. Naberis išėjęs pasakė, kad Teresę gali pamatyti tik amerikiečiai, tai kitą sykį išėjęs pasako, kad dabar eina tik lietuvių. Pvz., 1948 m. lapkričio pirmą penktadienį, esant Vėlinių oktavai, Teresė Neumannaitė nepriėmė nė vieno ekskursanto, tačiau tą dieną ji dalyvavo Konnersreutho bažnyčioje vykstančiose lietuvių pamaldose; per šv. Mišias du kartus ji pažvelgė į lietuvius, susižavėjusi jų pamaldumu ir gražiomis lietuviškomis giesmėmis, kylančiomis į dangų; po to ji visus priėmė zakristijoje, kur davė po paveikslėlių, su jais kalbėjosi, tarp kitko išsitaradama:

— Taip..., ieškokite Tėvo karalystės, į kurią nuvykti nėra užtvarų ir nereikia jokių leidimų.

Vėliau tos lietuvių grupės vienam dalyviui Teresė išsitarė:

— Anąja lietuvių ekskursija esu labai patenkinta, nes jie atvyko pažiūrėti ne manęs, o Išganytojo. Buvo tai vienintelė tokia ekskursija nuo 1945 m.²⁷.

Ir vokiečiams neapsakomai pikta, kad svetimtaučiai turi pirmenybę prieš juos. Apskritai Teresė labai užjaučia tremtinius. Vienam lietuvių būreliai 1946 m. liepos 5 d. ji paminėjo, kad ir jai gresiąs toks pat pavojuς būti tremtine.

²⁶ Žr. Eug. T. Sanders, Theresa Neumann's God-Child: „The Apostle“, 5 (May, 1950) 36.

²⁷ Paimta iš privataus pasikalbėjimo su vienu minėtos ekskursijos dalyviu. Kokia ekskursija buvo 1945 m., nežinoma.

Pirmą lietuvię, kilusią iš Kauno, asmeniškai Teresė pažino 1936 m. Tada minėtoji ponia Konnersreuthe staiga pasveiko.

Tačiau pastebétina, kad ji nedaro jokio skirtumo tarp turtingo ir vargšo, aukšto ar žemo išsilavinimo ar užimamos vietas atžvilgiu. Daugiau atstumiančiai ją veikia tie, kurie ją lanko tyrimo ar studijų tikslu, ar kurie ją nori fotografuoti ar aprašyti knygose bei laikraščiuose.

JEINANT Į NEUMANNŲ namą pamatyti Teresę kančiose, tévas ir vienas Teresés brolis mandagiai tvarko žmones, o kambaryje paaškina klebonas, ką šiuo momentu Teresé matu, iš kur tai žinoma ir iš ką atkreiptinas ypatingas dėmesys.

Tik regėjimo būsenoje, kada Teresé yra visiškai išskirta iš šio pasaulio ir visai nieko nežino ir nejaučia, kas vyksta jos aplinkumoje, lankytojai yra leidžiami į kambarį pamatyti Teresę ir pasiklausyti klebono paaškinimui. Pasibaigus regėjimo scenai, lankytojai ko greičiausiai turi palikti Teresés kambarį. Jি labai nemégsta, kad kas nors ją stebėtų pagavos ar išaukštintos ramybės būsenoje. Šiose būsenose Teresés kambaryje lankytojų būna tik išimtinais atvejais. Pasibaigus regėjimo scenai, lankytojai greit išeina, o klebonas paleidžia ventiliatorių arba atidaro langą, kad šviežias oras veikiau gaivintų pasilpusią ir oro stokojančią kentėtoją.

Įėjus į Teresés kabari, pamatai žmogų baisiose kančiose, kraujuose paskendusi. Sėdi lovoje, plunksnų pataluose, moteriškė, visa baltais apsitaisiusi. Tada visas žmogaus dėmesys nukrypsta į Teresę, ir jauti žmogus, lyg būtum Kalvarijos kalne. Iš kambario lankytojai dažniausiai išeina atbuli, kad kančios regėjimą galėtų pailginti bent vienai sekundei.

Tik baigdamas išeiti, lankytojas meta vieną kitą žvilgsni į kambario apstatymą. Teresés lova stovi įėjus kairėje kambario pusėje, tolimesnėje kertėje. Jos dešinysis šonas nukreiptas į sieną, kurioje ties lova kabo šv. Tėvo palaiminimas su popiežiaus Pijaus XI paveikslu ir šv. Pranciškaus relikvija. Netoli lovos tarp abiejų langų prie sienos stovi altorius, kur kardinalas M. v. Faulhaberis kartą laikė šv. Mišias. Jis paprastai būna papuoštas gėlėmis. Kitame altoriaus sparne aukštai kambario kampe yra įrengtas narvelis kanarélėms. Narvelio viršutinė siebelė stiklo, kuris sudaro stogo dalį. Be to, kambaryje yra akva-

riumas su aukso žuvytėmis, pora kėdžių, pusminkštė sofa ir prauštuvinė. Atrodo, tai ir visas jos kambario apstatymas. Jokių kitų patogumų jai nereikalinga.

Išejė iš Teresės kambario, daugis, dažnai su pilnomis akių ašarų, skuba į bažnyčią, kad apeitų kryžiaus kelią, o amerykiečiai kariai, netardami nė žodžio, tuoj sėda į savo mašinas ir dingsta. Tada jau niekur nebéra pokalbių ar juokavimų, nes kiekvieno mintys užimtos ką tik matytu kančios vaizdu.

TERESĖS IŠVAIZDA IR PASIKALBĖIJMAI

TERESE ATRODO nemažo ūgio, tvirto sudėjimo, mėlynakė moteriškė, pagal savo amžių atrodanti daug jaunesnė, negu iš tikrujų yra. Jos akys patraukia kiekvieno dėmesį. Akių spalva, atrodo, kalba, kad jos yra bailios, bet ji nebijo žveigsti į svetimąjį. Ji žiūri tiesiai į tą, su kuriuo kalbasi, nors ir pastarasis į ją žiūrėtų. Veido bruožai pilni išraiškos. Ji visados giedra, visados šypsosi, visados linksma. Čia jai tenka šv. Prancišaus asyziečio žodžiai, pasakyti mirties patale:

— Dievo malone aš jaučiuos taip susivienijęs su savo Viešpačiu, kad nebegaliu sutrukdyti savo džiaugsmo.

Teresė mėgsta gražiai pajuokauti. Ji pati išsitarė dr. Fr. Gerlichui:

— Žinai, pone daktare, jeigu turima tiek daug pakelti, kaip aš, ir turima pašaukimą klausytis tokios daugybės žmonių rūpesčių ir kentėjimų, tada yra linksma ir dėkinga, jeigu galima pasijuokti iš nekaltų pokštų. Būdama jauna mergaitė, prisdėdavau prie kiekvieno padoraus juoko, ir šiandien tai mane teigiamai nuteikia ir gaivina, jeigu aš su jumis taip lengvai galiu plepēti. Tada taip stipriai aš nejaučiu ir savo skausmo²³.

TERESE DĒVI ilga, juoda suknute, siekiančia kojų kaulius. Tokio pat ilgio ir jos apsiaustas. Dieną naktį ji ryši balta skarele; tik kartais juoda. Visada labai rūpestingai žiūri, kad drabužiai būtų švarūs ir tvarkingi. Skarelė kasdien išplaunama ir sulaidoma. Sekmadienį ji rengiasi šventadieniškais drabužiais, kurie skiriasi ne spalva, bet medžiaga.

²³ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 323.

Didžiausias Teresės noras, kad visos moterys dėvėtų padorius drabužius. Ji daug kenčia už tas, kurios vaikosi nepadorias madas. Pvz., Fr. v. Lama mini tokį atsitikimą, įvykusį 1931 m. rugsėjo 12 d.:

— Viename pasikalbėjime (su Terese Neumannaite) netycia išsprūdo žodis: "šių dienų apsirengimai". Visas jos veidas tuo apsidengė giliu skausmu, ašaros riedėjo jai iš akų, nevalingai grąžė rankas ir vos begalėjo kalbėti. Šis aiškiai pastebimas skausmo išsiveržimas parodė, kaip giliai stigmatizuotoji kenčia dėl šių dienų madų nenormalių ydų ir kad tokios mados giliai sužeidžia Dievo Širdį, giliau, kaip be rankovių ir kitų nepatenkinamų nerūpestingos dėvėtojos nori prisipažinti. Teresei ypač skaudu, kad daug taipgi pamaldžių moterų ir mergaičių madų klausimuose taip mažai nori skirtis nuo šio pasaulio vaikų. Jai prieš akis nuolat stovi tikras Dievo Motinos paveikslas... Ar tokios pamaldžios mergaitės ir moterys gali išsivaizduoti Dievo Motiną su suknele aukščiau kelių arba be rankovių? Teresėlė tai svarsto kaip savo uždavinį savo bendrasisių tarpe šiuo atžvilgiu palaikyti tikrą moterišką jausmą ir krikščionišką dorumą²⁹.

Vieną penktadienį Teresės kambaryste buvo aukšta ponia, vilkinti, kaip dabar ponios yra pratusios rengtis. Teresė jai pasakė:

— Taip negalima pasirodyti prieš Išganytoją, nes toks elgesys Jি labai įžeidžia³⁰.

TERESĖS SU LANKYTOJAIS pasikalbėjimo turinys būna Išganytojo gerumas, dvasinis bei krikščioniškas gyvenimas, bet ne grynai pasauliniai, o juo labiau politiniai dalykai.

Kaip pavyzdį noriu priminti vieną prof. Fr. Wutzo pasikalbėjimą su Terese. Ši pokalbi aprašo dr. Fr. Gerlichas:

Prof. Fr. Wutzas mėgino ją paskatinti, kad ji papasakotų pašalinius kryžiaus kelio dalykus, kaip namus ir kita. Pirmiausia ji nenoromis paaiškino, pastebėdama:

— Neklausk gi manęs tokių tuščių dalykų!

²⁹ Konnersreuther Jahrbuch 1931, 172.

³⁰ Vysk. S. Waitz, Mūsų laikų stigmatizuotoji, 37.

Nenorėdamas apsirikti, Wutzas klausinéjo toliau. Jis gavo atsakymą:

— Eik, neklausk manęs tokių kvailų dalykų; tik man trukdai mąstyti apie Išganytoją.

Jis klausinéjo toliau. Ji nevalingai nuo jo pasuko galvą ir tarė:

— Na, jeigu tu nori su manimi kalbéti, kalbék apie Išganytoją!

Kai jis ir po to nenutrauké savo klausinéjimo, ji atsakė:

— Taigi, jeigu tu nenori kalbéti apie Išganytoją, tada uždaryk savo burną, kad aš viena galēčiau mąstyti apie gerajį Išganytoją³¹.

Tačiau Teresé mielai pasidalina lankytojų kryželiais, vargais. Pasikalbėjimuose ji yra labai nuoširdi, ypač jeigu lankytojai jai atveria savo širdį ir ji mato jų gerą valią. Ji turi gilų ir stipriai išlavintą jausmą kitus suprasti ir juos užjausti. Jos meilė kitiems yra ypatingai stipri. Greit užjaučia kitus, nori visados jiems pagelbèti. Krikščioniškas gerumas, jos malonumas ir kitų atjautimas yra ypatinga jos širdies žymė. Ji dažnai užmiršta save, bet kitiems nepamiršta padėti.

Teresé kalba tik tarmiškai. Ne kitaip ji kalbasi ir su lankytojais, dėl to net patiemis vokiečiams, gyvenantiems toliau nuo Konnersreutho, kartais sunkiai suprantami kai kurie jos žodžiai bei išsireiškimai³².

Pasikalbėjimą su lankytojais dažnai ji baigia paraginimu padaryti kokią nors auką Išganytojui kaip atsilyginimą už įželdimus, kurių Jis patiria iš nedékingų žmonių. Be to, ji priduria:

— Melskimės vieni už kitus!

BAIGDAMAS ŠĮ SKIRSNELĮ, noriu pridéti keletą žodžių apie vadinamuosius pasipiktinimus stigmatizuotaja. Juos dau-

³¹ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I 149.

³² Pavyzdžiai: Mo — Mann — vyras; Das gunge Mold — das junge Maedel — jauna mergaitė; san sind — jie yra; dogwest — dagewesen — buvęs; daun — tun — dirbt; laun kenna — lassen erkennen — leisti pažinti; koa — keine — jokia; oine — eine — viena; Buchl — Ruecken — nugara; Weiber ham greint — Weiber haben geweint — moterys verkė; bischt — bist — esi; net — nicht — ne; i hob — ich habe — aš turiu; Tol — Teil — dalis; Hoiz — Holz —malka; Kloins Butzerl — kleines Kind — mažas vaikas, kūdikis; Resl — Teresėlė.

giau spaudoje iškėlė vienas vengras kunigas, kartą atsitiktinai lankėsis Konnersreuthe.

Visų pirma jis labai pasipiktinės Teresės kambarysteje esančiu ventiliatoriumi, pamiršdamas, kad tiek daug žmonių praeina jos nedidelį kambarį ir dėl to jai dažnai stinga oro. Ventiliatorius čia yra labai paprasta sanitarinė priemonė.

Iš kitų minėto kunigo iškeltų priekaištų paminėtini šie: Teresė, esą, šiurkšti svetimiesiems, kartais nepriimanti net kungių, su jais nenorinti kalbėti, važinėjanti automobiliu, gulinti minkštoje lovoje ir panašiai.

Ir Kristus kartais tardavo šiurkštesnį žodį parizėjams! Jeigu Kristus šiandien gyventų žemėje, Jis važinėtų automobiliais ir skraidytų lėktuvaais, o jeigu Jis gyventų Bavarijoje, ir Jis gulėtų minkštoje plunksnų lovoje, nes kitokios lovos ten iš viso nėra. Tokie ir panašūs pasipiktintojai dažnai mato tik neesminius dalykus, krislus, o nemato esminių įvykių, didžių per Teresę vykstančių darbų.

D O V A N O S

KONNERSREUTHE vykstant nepaprastiems reiškiniamams per daugelį metų Neumannai milijonus galėjo surinkti iš šimtų tūkstančių lankytojų. Tačiau ten, nežiūrint didelės lankytojų spūsties, kur, atrodo, turėtų būti geriausios pasipelnymo sąlygos, Neumannai, kaip ir visi kiti konnersreutiškiai, ir šiandien tebéra tokie pat neturtingi, kaip kad jie buvo prieš šimtinės ketvirtį metų, nes ten nevyksta juodoji prekyba ir iš lankytojų nepriimama jokių dovanų. Fr. v. Lama rašo apie gerumą konnersreuthiškių, kurie visai nežino gobšumo bei šykštumo ydos:

— Daug lankytojų pasilieka (Konnersreuthe) keletą dienų. Žmonės nepriima ne tik užmokesčio, išskyrus pačių išlaidų apmokėjimą (pvz., už maistą), bet dažnai (atvykusius) žmones, ypač kungus, jie viskuo aprūpina, visai nieko neimdami. Ypač kungas Naberis duoda be jokio atlyginimo visa, kas tuo metu reikalinga, dar pridėdamas didelę savo kantrybę. Keletą kartų keliais dienas buvo jo svečias ir šių eilučių autorius, ir niekados nebuvo parodyta né mažiausio noro pasipelnyti. Taip pat ir Teresės tévai absoliučiai atsisako priimti bet kokias dovanas³³.

³³ Therese Neumann, 99.

Tikrai, visi, kokios tautybės jie bebūtų, Konnersreuthe vi-sados sutiko labai svetingą atmosferą. Konnersreutho kaimo gi- lios krikščioniškos meilės ir nuosaikumo aplinkuma susidarė klebono J. Naberio ir stigmatizuotosios Teresės Neumannaitės dėka. Tikriaus sakant, per šiuos du asmenis sruvenanti Dievo malonė konnersreuthiškiuose yra veikli ir sėkminga. Dėl to gal neperdėdamas išsitarė vienas misionierius, Konnersreuthe pra-dėdamas parapijos misijas:

— Mano mieli konnersreuthiškiai, aš čion atvykau kaip i pa-laimintųjų salą³⁴.

Ministerijos tarėjas S., protestantas, lankėsis Konners-reuthe, rašo:

— Skurdus vietovės vaizdas yra nepasikeitęs; niekur ne-matyti kokios nors "svetimos pramonės". Atvykus čion sve-čiuosna, kainos yra pasakiškai žemos. Neumannų šeima pasili-ko neturtinga, ji nepriima né cento, kaip kad kai kurių buvo tvirtinama, kad Konnersreutho atvejas yra padarytas pasi-pelnymui³⁵.

Iš tikrujų Teresė ir visi jos namiškiai visai nieko nepriima. Jie atstumia kiekvieną, kurs mègina jiems ką nors duoti. Po karą, amerikiečiams kariams užplūdus Konnersreuthą, teko pa-stebeti, kad jie, niekieno nepastebimi, dëkingumo skatinami, kur nors užkišdavo ar po suolu neaiškiai palikdavo dovanų, lyg neva pamiršdami. Šių rastų dovanų Teresė sau nepasilikda-vo, bet išdalindavo neturtingiesiems.

Kalėdų proga bavarų priimta duoti dovanų savo pažiasta-miesiems, artimiesiems. Pirmaisiais ypatingųjų Konnersreutho reiškinį metais, per 1927 m. Kalėdas, Teresė gavo nemažai do-vanų. Apie jas dr. Fr. Gerlichas taip rašo:

— Teresės Neumannaitės buvo priimta visa eilė mažų do-vanų. Taip pat ir mes jų atvežėme, kurios mums buvo draugų paduotos. Šis Teresės Neumannaitės apdavanojimas tuoj sukélė-jai labai didelio juoko. Pasirodė draugiškų dovanotojų nesusi-vokimas — turėjo aukoti žmogui, kuris nevalgo, negeria, nerū-ko. Duodant atminimui, nustota siusti medauninkus, cukrainius, saldainius ir cigarus. Jie buvo duoti aiškiai su mintimi, kad Te-

³⁴ Cit. Fr. v. Lama, Konnersreuther Jahrbuch 1931, 155.

³⁵ Cit. t. p., 158.

resė Neumannaitė ras ką nors, kuriam galés padaryti džiaugsmo tokiomis dovanomis. Tuoj ji taip ir padarė. Sau tikrai pasiliko tik baltinius, kelias dėžutes bei užrakinamas skrynutes laiškams. Bet ir čia ji tuoju mokėjo nukreipti gražiausiam bažnytiniam tikslui. Su didžiausiu uolumu ji atidavė klebonui, kad jis panaudotų reikiama tikslui³⁶.

KIEKVIENAM LANKYTOJUI penktadienį išeinančiam iš Teresės kambario, Teresės motina duodavo, o dabar gal kas nors kitas duoda religinį paveikslėlį su įvairiomis maldomis. Kunigai ir amerikiečiai kariai gauna paveikslėlius, kuriuos Teresė iš anksto savo ranka vokiškai užrašo atminimui:

— Dievas tesie su tavimi. — Teresė Neumannaitė.

Visados ji užrašo paveikslėlius tiems, kurie ją lanko ne ekstazės metu, ypač jeigu prašoma. Kiekvienam lankytojui duoda po vieną paveikslėlį, bet kartais dar galima kitą išprašyti namiškiams. Per pirmuosius amerikiečių lankymos metus — per dylika mėnesių — vien amerikiečiams kariams tokį paveikslėlių ji išdalino per 10 000. Ji juos perka Regensburge, o iš lankytojų už juos nieko neima.

K A N Č I O S D R A B U Ž I A I I R P A V E I K S L A I

NE KASDIEN ir ne kiekviena penktadienį Teresė Neumannaitė turi kančias, o beveik kiekvieną dieną, juo labiau kiekvieną penktadienį atvyksta lankytojų į Konnersreuthą. Tokiems, kurie neturi progos matyti Teresės kančioje, klebonas J. Naberis dažnai parodo kančios metu krauju sumirkytus drabužius ir kančios fotografijas. Šiuos dalykus savo akimis matęs kun. G. Moews rašo:

— Kareiviams pamačius Teresę ir jos kambarį, jai tariau, kad aš noriu juos nuvesti į kleboniją, kur jie galėtų pamatyti jos kančios fotografijas, ir taip pat kai kuriuos drabužius, vilkėtus Didžių penktadienį... Klebonijoje kunigas Naberis turi keletą tokių drabužių parodyti lankytojams, jeigu jie to prašo. Jis turi du komplektus, kuriuos dabar parodo: vienus drabužius ji dévėjo prieš daug metų vieną Didžių penktadienį, o antrus iš paskutinių

³⁶ Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnnersreuth, I 183.

nio (1946) Didžiojo penktadienio. Be to, jis turi nedidelį albumėli, kuriame yra šešios skirtingos nuotraukos iš vieno Didžiojo penktadienio.

Tarp šių drabužių yra skepetėlė arba skarelė, kuria ji ryšėjo galvą, viršutinis puspižamis ir medžiagos gabalėlis, kurį ji vartojo uždengti savo šono žaizdai. Labiausiai įdomus mažaušias iš tų drabužių medžiagos gabalėlis, kurį ji dėjo prie šono. Šis pailgas medžiagos gabalėlis yra maždaug trijų colių pločio ir gal būt šešių - aštuonių colių ilgio ir apie pusę colio storio³⁷. Visas nudažytas krauju, išskyrus vieną ar du kampelius. Šios medžiagos centre yra storas sudžiūvusio kraujo sluoksnis, kuris per metų eilę visai pajuodo. Šis mažas kraujo lopas yra maždaug pusantro colio ilgio ir maždaug vienos šešioliktosios colio storio. Iš vieno galo jis prasideda lyg iš vieno taško, per vidurį išsiplečia apie ketvirtį colio ir nusmailėja vėl į tašką. Šis sudžiūvusio sukrekėjusio kraujo masė kabo, atrodo, lyg būtų priklijuota prie medžiagos. Paėmės tą gabala lauki, kada kraujo gabalas nukris. Tada labai nustembama, pamačius, kaip jis priki-bės ir permatomas. Šis sulipusio kraujo gabalas atitinka Teresės šono žaizdos tikrą didumą...

Teresé pati niekados nemégsta matyti šių paveikslų ar pažvelgti į (kančios) drabužius. Jų matymas ją beveik susargina. Pradėjės juos mums rodyti, ypač drabužius, klebonas pamojo, kad Teresé išeitų.

Jūs tada galite suprasti, kodėl Teresé pasakė norinti eiti į kitą kambarį užrašyti paveikslėlių, man jai pasakius, kad aš veisiąs kareivius į kleboniją jiems parodyti fotografijas ir drabužius. Dabar žinojau iš ankstyvesnių lankymųsi, kokie baisūs ir gerbtini buvo tie drabužiai; paveikslai gi dar daugiau. Šia progą aš įspėjau kareivius, pasakydamas, kad nežiūrėtų ypač į paveikslus, jeigu kraujo vaizdas jiems padarytų blogą savijautą. Aš stovėjau vienoje ilgo stalo pusėje, o jie antroje. Aš atidariau albumą ir laikiau pakėlęs pirmą paveikslą ties kareivių akimis, juos praeidamas. Tą patį dariau su antruoju, iki peržiūrėjome visus šešis paveikslus. Man padėjus albumą ant stalo ir ruošiantis imti drabužius, vienas kareivis mano dešinėje atkreipė mano dėmesį. Pažvelgės į jį, pamačiau, kad jis nežiūrėjo į (rodomus) dalykus,

³⁷ 1 col. = 2,54 cm; 3 col. = 7,63 cm; $\frac{1}{16}$ col. yra maždaug 1,6 mm.

nors jo akys buvo plačiai pravertos. Iki aš spėjau sušukti prie jo stovinčiam, kad jį paimitų glėbin, jis vieną du kartus susvyravo, iki jį pačiupo ir išnešė iš kambario. Mes toliau tėsėme apžiūrėjimą³⁸.

Ne visi ištveria, žiūrédami paveikslus, bet juo labiau matydamai pačią Teresę kančiose. Konnersreuthiškiai man pasakojo, kad 1946 m. gavėnios viduryje, porą savaičių prieš mano kalbėjimąsi su jais, penktadienį vienas kunigas, stebėjęs Teresę kančiose, buvo išneštas iš kambario.

DAUG KAS ATMINIMUI norėtų gauti bent mažą sukruvintų drabužių gabalėlį, tačiau Regensburgo vyskupo uždrausta dalinti penktadienio kančioje vilkétus drabužius. Sukruvinti drabužiai tuoj išskalbiami ir vėl vilkimi. Jeigu kurių drabužių nebe galima išskalbti, jie sudeginami, kad nepatektų kam nors į rankas³⁹.

Tačiau vis dėlto keletas asmenų turi Teresės kančios metu sukruvintas skepetas.

1927 m. gruodžio mėnesį Clevelando vyskupas J. Schrembs Konnersreuthe gavo erškėtių vainiko krauju sumirkytą skarelę. Jis pats taip pasakojo:

— Kai aš tada paprašiau motiną jos dukters vainiku krajuotos skepetos, motina delsė, nes Regensburgo vyskupas to renori. Man užtikrinus, kad iš tos pusės nebus jokio prieštara-vimo, motina pasitarė su Terese. Vieną akimirksni mergaitė pa-suko galvą, lyg kad norėtų klausytis kokio nors balso. Po to ji tarė:

— Taip, taip, tu gali ją imti. Išganytojas man sako, tu gali ją pasilaikyti. Mamyte, duok jam ją su vainiku iš pastarojo penktadienio⁴⁰.

Vieną pusračiu kruviną Teresės skepetą turi kun. J. B. Saalas Amerikoje. Apie ją jis rašo:

— Skepetą su Teresės Neumannaitės kraujuo vainiku man buvo duota 1937 m., man lankantis mano gimtajame mieste Vo-

³⁸ Soldiers Saw Resl, 60—61.

³⁹ L. Witt, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, I 172..

⁴⁰ Cit. O. Staudinger, Die Leidensblume von Konnersreuth, 41.

kietijoje pirmą kartą po 28 m. Man ten būnant, vyskupas ją man davė per Teresę⁴¹.

Be to, tokius du dalykelius iš 1928 m. advento kančių turi Teresės Neumannaitės buvusi artima jaunystės draugė sesuo pranciškietė, gyvenanti Dillingene prie Dunojaus. Toji sesuo turi šono žaizdos sukruvintos medžiagos gabalėli ir galvos skepetos dalį⁴².

Reikia manyti, kad dar daugiau vienas kitas turi Teresės kančios metu sukruvintų drabužių bent mažą gabelėli, bet tokiu yra labai maža. Pati Teresė nenori, kad tokie dalykai būtų dalinami žmonėms, juo labiau, kad vyskupo uždrausta. Tik vienas kitas, kaip matėme, yra gavęs Išganytojo ar vyskupo leidimu.

⁴¹ "The Register", 10 (March 5, 1950) 1.

⁴² G. Moews, Soldiers Saw Resl, 40.

KONNERSREUTHO PRASMĖ

Skausmo ir vargo išėjai taka, bet
dvasia skrajojo aukštybių keliais.
Ten surinkai žiedus ir paskleidei
savo žemės valkams, kad žinotų,
kaip siela ilgėdamasi myli ir mylē-
dama ilgisi amžinybės.

Marija Pečkauskaitė

VISA, KAS ATSITINKA pasaulyje, vyksta pagal Dievo nustatytus planus. Taigi ir Konnersreutho reiškiniai yra mažytė didžiųjų Dievo planų dalelė, pasauliui parodyta kaip tik tuo metu, kada Jame vietoj meilės viešpatauja visuotinė neapykanta, kada brolis žudo broli, kada tautos bijo viena kitos, nes, niekindamos visus taikos principus ir paktus, viena nepasitiki kita. Sudarytieji taikos paktai kelia visuotinę baimę, nes po tokiomis sutartimis slepiasi pasaulio tragedija. Atmetus Kristaus kryžių, tikėjimą ir meilę, žmonių širdyse atsirado tuštuma, kuri pripildoma abejojimų ir neapykantos. Taip dalykams vykstant, ieškoma išsigelbėjimo materializme.

Konnersreutho reiškinius Dievas parodė pasauliui pačiu nevilties metu, kad žmones pažadintų iš materializmo, neapykantos bei nevilties ir primintų, kad dar yra Aukštesnė Būtybė — Dievas, kad medžiaginiame žmogaus kūne gyvena dvasinė siela, kuri yra galingesnė už medžiagą, ir kad sugédintų pasipūtusius universitetų profesorius, norinčius visus ypatingus Dievo darbus natūraliai išaiškinti. Jeigu viskas priklausytų nuo tų išdidžiu netinkinčiu mokslo vyru ir įvairaus plauko fanatikų, dar ir šiandien negalėtume kalbėti apie Kristaus prisikėlimą ir apskritai apie Išganytojo stebuklus, dar ir šiandien neturėtume Dievo Kūno ir Švč. Jézaus Širdies švenčių, kurias Bažnyčia įvedė šv. Julijonos ir šv. Margaritos Alacoque regėjimų bei paraginimų proga, taipgi negalėtume kalbėti ir apie Konnersreuthą, kaip

ypatingą sielų gelbėjimo stotį. Kiek žmonių Konnersreuthe rado tikrąjį tikėjimą, kiek žmonių buvo sustiprinti tikėjime, žino tik vienas Dievas! Tik reikia pamatyti tą susijaudinimą, su kuriuo penktadienį žmonės išeina iš stigmatizuotosios kambario, o kaip mažai tenujaučiama, kas iš tikrujų vyksta jų sielose. Jie realiai jaučia, kad su nauja malonės jėga eina nuo Kalvarijos kalno.

Konnersreuthas šiandien mums šaukia:

— Sūnau, dukterie, gržk prie Nukryžiuotojo, kantriai nešdamas kasdienį savo kryžių, kaip atsiteisimą už savo nuodėmes, taigi už gyvus ir mirusius ir už žmonių bei tautų sugyvenimą, kad tautos ateitį ir nusilenktų Nukryžiuotajam, pripažindamos Jį didžiausiu savo Valdovu.

BAIGDAMAS noriu paskatinti malonų skaitytoją, kad maldose prisimintum ir Teresę Neumannaitę, kuri meldžiasi ir kenčia už visus, ypač už tuos, kurie ją prašo ir prisimena savo maldose bei kančiose. Ji dar daugiau kaip kitas reikalinga dangiškos pagalbos, nes juo žmogus turi aukštesnį pašaukimą, juo iš jo daugiau reikalaujama. Maldoje nebūk savanaudis, melsdamasis tik už save. Melstis vienam už kitą yra vertingesnė ir nuopelningesnė malda, negu melstis tik už save! Pasektinas šios vienietės pavyzdys, kuri šiaip rašo:

— Perskaičiusi, koks veiksmingas yra kunigo palaiminimas Teresei Neumannaitei iš Konnersreutho, aš visados meldžiuosi bažnyčioje per šv. Mišias, kunigui laiminant Švenčiausiuoju ar ranka, kad gerasis Išganytojas ši palaiminimą skirtų taip pat ir Teresės Neumannaitės naudai. Esu įsitikinusi, kad tuo Išganytojui padarau džiaugsmo, nes nuo to meto esu gavusi ypatingai daug malonių¹.

Kartais esi prislėgtas ypatingos kančios arba esi reikalingas ypatingos malonės, gali parašyti Teresei Neumannaitė², kad tą ypatingą rūpestį paskandintų savo kančios taurėje. Nebūtinai rašyti — gana pasimelsti, o ji melsis ir aukos kančias už tave. Laiške neprašyk ir nelauk atsakymo. Ji ir klebonas J. Naberis per daug apversti laiškais: ir geriausiais norais negali atsakyti. Laiškuose nesiteirauk apie savo gyvus ar mirusius arti-

¹ Cit. O. Staudinger, Die Leidensblume von Konnersreuth, 74.

² Adresas: Therese Neumann, 13a Konnersreuth, Germany.

muosius, nes Konnersreuthas, kaip sako klebonas J. Naberis, nėra antgamtinis informacijų biuras, o, be to, ir vyskupas to nepageidauja.

Baigiu pačios Teresės žodžiais, kuriais ji 1926 m. kovo 4 d., gavusi šono stigmą, baigė laišką savo geriausiai draugei Onai Giehlaitei:

— Tvirtai pasitikėkime Viešpačiu. Jis visa daro tinkamai. Dirbkime, vykdymasi švenčiausią Jo valią. Šia mintimi sveiki-
nu tave Jėzaus meilėje kaip sesuo Viešpatyje. Tavo Teresė Neu-
mannaitė.

KAI KURIE PAAIŠKINIMAI

ŠIOJE KNYGOJE skaitytojas ras keletą vokiškų pavardžių, kuriuos jam, gal būt, bus sunkoka perskaityti. Tokių žodžių ištarimą čia noriu paaiškinti.

Vokiškai skaitoma labai panašiai kaip ir lietuviškai, bet su šiais skirtumais: sch — š, tsch — č, st (tik skiemens pradžioje) — št, th — t, ei — ai, ie — y, eu — oi, v — f, w — v, e — ē, ae — panašiai kaip e, oe panašiai kaip ē (kaip angliskame žodyje turn), ue panašiai kaip y ir ju, h tariama tik žodžio pradžioje, o žodžio viduryje jis tik pailgina balsį, l visados labai minkštasis, s žodžio pradžioje ir tarp dviejų balsių — z, kitais atvejais — s, ch — ch (šiek tiek panašiai k arba h), ck — k, lenkiškas cz — č, itališkas ch — k.

Pavyzdžiai: Arzberg — Arcberg, Becker — Bēker, Deutsch — Doič, Fahsel — Fazēl, Fischl — Fišl, Giehl — Gyl, Kaufbeuren — Kaufboirēn, Konnersreuth — Konnērsroit, Neumann Noimann, Oberpfalz — Oberpfalc, Riesinger — Ryzinger, Rothschild — Rotſild, Schiedam — Šydam, Schimberg — Šimberg, Schrembs — Šrembs, Seidl — Zaidl, Staudinger — Štaudinger, von Lama — fon Liama, Waitz — Vaic, Waldsassen — Valdzasēn, Wutz — Vuc, Zwiefalten — Cvyfaltēn, Lateau — Lato, McIsaac — Mekaizek, Uptergrove — Aptergau ir kt.

Kitas pažymėtinės dalykas — matų skirtumas Amerikoje ir kituose kraštuose.
Pvz.:

Viena pėda arba 12 colių yra lygi 30,5 centimetro (cm); 100 cm yra vienas metras (m); 1000 m yra vienas kilometras (km); viena amer. mylia yra lygi 1,6 km.

Vienas kilogramas (kg) yra 1000 gramų (gr); šioje knygoje minimas svaras suprastinas vokiškas — 500 gr; o amer. svaras tēra 453,6 gr. Litras yra truputę mažesnis už kvortą: viena kvorta yra 1,136 litro.

Para turi 24 valandas; 15 val. yra 3 val. po vidurdienio, 20 val. yra 8 val. vakaro.

L I T E R A T Ü R A

- Andrey, A., Der Heilige unter uns: Das Leben des Seligen Niklaus, uebersetzt von A. Loetscher, Luzern, 1942.
- Boyer, Rev. O.A., S.T.L., She Wears a Crown of Thorns, Ellenburg, N.Y., 1944.
- Brennan, El. M., LL.D., Visits to Theresa Neumann, New York, N.Y., 1936.
- Brentano, Clemens, Das bittere Leiden unseres Herrn Jesus Christus nach Anna Katharina Emmerich, Luzern, 1946; lietuviškas vertimas (nepilnas): Karti mūsų Viešpaties Kristaus kančia pagal Onos Kotrynos Emmerich regėjimus, vertė J. Talmantas, Kaunas, 1932.
- Burrus, E. J., S.J., A Mystic of Our Time: Theresa Neumann of Konnersreuth³, (vieta nepažymėta), 1950.
- Cartey, Rev. Charles M., Padre Pio, The Stigmatist, Saint Paul, Minn., 1951.
- Daveau, T. Damazas, O.F.M., Šv. Pranciškus Asyžietis², vertė J. Povilaitis, Kennebunk Port, Me., 1948.
- De Hovre, Eug. Can., The Riddle of Konnersreuth, translated by P. M. Van Dorpe, Chicago, Ill., 1933.
- Fahsel, Kaplan Helmut, Konnersreuth: Tatsachen und Gedanken (Eintrag zur mystischen Theologie und Religionsphilosophie), Berlin, 1931. Naujai išleista toji pati knyga vadinas: Therese Neuman von Konnersreuth, Tatsachen und Gedanken, Basel, 1949.
- Fischl, Johann, Christliche Weltanschauung und die Probleme der Zeit², Gratz, 1948.
- Ganter, Pfarrer Hugo, Konnersreuth im Lichte der Vernunft und des Glaubens, Stuttgart, 1929.
- Garrigou-Lagrange, Rev. R., O.P., The Three Ages of the Interior Life, I, St. Louis, Mo., 1948.
- Garrigou-Lagrange, Rev. R., O.P., The Three Ages of the Interior Life, II, St. Louis, Mo., 1948.
- Gerlich, Dr. Fritz, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, I (Die Lebensgeschichte der Therese Neumann), Muenchen, 1929.

- G e r l i c h, Dr. Fritz, Die Stigmatisierte Therese Neumann von Konnersreuth, II (Die Glaubwuerdigkeit der Therese Neumann), Muenchen, 1929.
- G r a e f, Hilda C., The Case of Therese Neumann, Westminster, Md., 1951.
- H a m i l t o n, Frank, A Miracle at Uptergrove? „Maclean's Magazine“, (Sept. 15, 1950) 7 - 9 ir 39 - 42.
- J o r d a n, Dr. Max, Book Stirs Up New Controversies Over Therese Neumann, Stigmatic: „The Catholic Review“, Baltimore, Md., 14—16 (July 6, 13, 20, 1951).
- L a m a, Friederich R. von, Angelai, verté kun. dr. K. A. Matulaitis, MIC., Chicago, Ill., 1950.
- L a m a, Friederich R. von, Konnersreuther Jahrbuch 1929, Der Konnersreuther Chronik, erste Folge, Karlsruhe, 1930.
- L a m a, Friederich R. von, Konnersreuther Jahrbuch 1931, Der Konnersreuther Chronik, dritte Folge, Karlsruhe, 1932.
- L a m a, Friederich A. von, Therese Neumann, A Stigmatic of Our Day³, translated by Albert P. Schimberg, Milwaukee, Wisc., 1929.
- L i n e h a n, James M., O.F.M., A Living Crucifix: Theresa Neumann of Konnersreuth, Paterson, N. J., 1946.
- L y n k, Fr. M., S. V. D., The Passion Flower of Konnersreuth⁵, Techny, Ill., 1929.
- M e r t o n, Thomas, Seeds of Contemplation, Norfolk, Conn., 1949.
- M e r t o n, Thomas, What are these Wounds: The Life of St. Lutgard of Aywieres, Milwaukee, Wisc., 1950.
- M e s s m e r, msgr. Joseph, A Visit to the Stigmatized Seer Therese Neumann, translated by a member of the Dominican Order, Chicago, Ill., 1929.
- M o e w s, Guy, O.F.M., Soldiers Saw Resl: Story of Therese Neumann, Cincinnati, Ohio, 1947.
- P i k t u r n a, K. V., Konnersreutho paslaptis: „Naujasis Gyvenimas“, Muenchenas, 17 (1946 m. spal. 31 d.) 8 - 9 ir 18 (1946 m. lapkr. 20 d.) 5 - 6.
- P l u s, Raoul, Progress in Divine Union, translated by Sisters M. Bertille and M. St. Thomas, New York — Cincinnati, 1941.
- R o s s m a n n, Gerda, Tatsachen ueber Konnersreuth: „Vaterland“, Luzern, Schweiz, 274—275 (24 - 25. XI. 1948).
- S a a l, Rev. Joseph B., Oregon Priest Tells of Giving Communion to Therese Neumann: „The Register“, Denver, Colo., 10 (March 5, 1950) 1.

- S a n d e r s, Eugene T., Theresa Neumann's God - Child: „The Apostle“, Detroit, Mich., 5 (May, 1950) 6 - 8, 34 ir 36—39.
- S c h i m b e r g, Albert Paul, The Story of Therese Neumann⁶, Milwaukee, Wisc., 1949.
- S c h o n d o r f, Ministerialrat Paul, Gibt es natuerliche Stigmatisation? Im sonderen Hinblick auf Konnersreuth, Muenchen, 1949.
- S e i t z, Dr. Anton, Das Stigmatisationsproblem von Konnersreuth in Wahrheit und Klarheit, Karlsruhe, 1939.
- S t a u d i n g e r, P. Odo, O.S.B., Die Leidensblume von Konnersreuth⁹, Wels O. - Oe., 1949.
- S t e i n e r, Dr. Johannes, Mariae Himmelfahrt: Visionen der Therese Neumann, Muenchen, 1950.
- T a n s e y, Anne, The Mystic of Konnersreuth: „Action Now!“ St. Louis, Mo., 6 (March, 1951) 21—25.
- T e o d o r o w i c z, Archbp. Joseph, Mystical Phenomena in the Life of Theresa Neumann⁵, translated by Rev. R. Kraus, St. Louis, Mo., 1949.
- T h o m a s, Rev. Father, O.F.M., Ph. D., The Mystery of Konnersreuth, Los Angeles, Calif., 1940.
- V o g l, Rev. Carl, Begone Satan!¹² translated by Rev. C. Kapsner, O.S.B., Collegeville, Minn., 1949.
- W a i t z, vysk. dr. Sigismund, Mūsų laikų stigmatizuotoji, vertimas, Kaunas, 1930.
- W i t t, Leopold, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft³, I, Waldsassen, 1930.
- W i t t, Leopold, Konnersreuth im Lichte der Religion und Wissenschaft, II, Waldsassen, 1929.

T U R I N Y S

IŽANGA	5
KONNERSREUTHO MERGAITĖ	
Konnersreuthas	7
Klebonas J. Naberis	9
Neumannų šeima	11
Teresės vaikystė	12
Teresės jaunystė	13
Teresė ligonė	14
Staigūs išgijimai	16
Teresės išgijimų vertinimas	23
TERESES STIGMOS	
Šono stigma	25
Rankų ir kojų stigmos	27
Stigminių žaizdų gydymas	28
Kitų stigmų atsiradimas	29
Stigmų išvaizda ir kitimas	32
Stigmų kraujavimas	35
Stigmų tikrumas	38
Stigmatizuotųjų istorija	40
TERESES EKSTAZINĖS BŪSENOS	
Regėjimo būsena	45
Pagavos būsena	50
Išaukštintos ramybės būsena	55
Pagavos ir išaukštintos ramybės būsenų skirtumas	59
Ekstazinių būsenų ilgumas ir jų santykiaivimas	61
Kada Teresė turi ekstazes?	62
KRISTAUS KANČIOS REGĖJIMAS	
Kristaus kančios regėjimų pradžia ir vystymasis	65
Paskutinės laisvės valandos	66
Išganytojas belaisvis	70
Prikryžiaivimas ir mirtis	76
Išganytojui mirus	81
Teresės dalyvavimas kryžiaus kančioje	82

AT SITEISIMO KANCIA IR MALDA

Apskritai	85
Už kūno ligonius	88
Už nusidėjelius ir sielos ligonius	91
Už atsivertimus	96
Už vėles skaistykloje	104

DŽIAUGSMO IR GARBĖS REGĖJIMAI

Kalėdos	109
Pokalėdinis laikotarpis	116
Velykų laikotarpis	121
Marijos šventės	126
Šventųjų šventės	130
Įvairiomis progomis	134

STEBUKLINGI FAKTAI

Dvivietumas	135
Nematytu vietų nusakymas	139
Relikvijų ir švęstų daiktų pažinimas	140
Dvasiškių atpažinimas	146
Palaiminimo jutimas	148
Sielos stovio pažinimas	151
Pranašystės	154
Svetimųjų kalbü vartojimas	157

TERESE - MISTIKĘ

Mistikos supratimas	161
Mistikos keliai	163
Teresės mistikos pradžia	170
Teresė mistikos keliu	171
Tikrosios mistikos žymės	175

TERESĖS MISTINIAI SANTYKIAI SU ŠVČ. SAKRAMENTU

Eucharistinio Išganytojo ilgėjimasis	180
Šv. Ostijos pavidalų dingimas	181
Šv. Komunijos priėmimas be kunigo	186
Šv. Ostijos dingimas iš kunigo pirštų	191
Švč. Sakramento mistinis jutimas	192
Priimtų eucharistinių pavidalų laikymasis	192

TERESĖS NEVALGOS IR NEMIGO SANTYKIS SU ŠVC. SAKRAMENTU

Teresės nevalgos pradžia	195
Teresės nevalgos kontrolė	196
Kontrolės duomenų vertinimas	199
Teresės nemigas	202
Teresės darbingumas	202
Naujos kontrolės reikalavimai	204
Kiti nevalgantieji	206
Teresės maistas — Šv. Komunija	209
Nevalgos prasmė	210

KONNERSREUTHO REIŠKINIŲ TIKETINUMAS

Kaip pasaulis sutiko Konnersreutho reiškinius?	212
Pirmieji mediciniški Teresės tyrimai	213
Konnersreutho klausimas psichologų kongresuose	216
Teresės tyrimas psichologiniu, moraliniu ir mistiniu atžvilgiu	219
Vélesni kai kurių medikų tyrimai ir ginčai	220
Konnersreutho karžygiai	222
Kritikuojant nematicę ir aprioriškai nusistatę	223
Kat. Bažnyčios laikymasis Konnersreutho atžvilgiu ..	227
Atsitiktiniai Bažnyčios atstovų pasisakymai	229
Bendros išvados	231

TERESE TARP ŽMONIŲ

Lankymasis tik su leidimais	233
Teresė nacių persekiojama	236
Lankymai po karo	240
Pas Teresę kančios metu	244
Teresės išvaizda ir pasikalbėjimai	249
Dovanos	252
Kančios drabužiai ir paveikslai	254

KONNERSREUTHO PRASMĖ

Kai kurie paaiškinimai	261
Literatūra	262

S Ü D U V O S L E I D I N I A I

A. Bendoriaus LIETUVA. Kraštas — Žmonės — Kultūra. Gausiai iliustruota knyga. Čia aprašoma Lietuvos sienos, upės, ežerai, vietovės, gerbūvio kilimas Nepriklausomoje Lietuvoje. Kaina \$2.75.

Pulgio Andriušio IR VIS DĒLTO JUOKIMĖS. Feljetonai iš DP buities. Kaina \$1.

Liudo Dovydėno ŽMONĖS ANT VIEŠKELIO. Iš tremties gyvenimo vaizdeliai. Kaina \$1,20.

Inž. Pr. Drąsučio ELEKTROINSTALIACIJOS VADOVĖLIS. Kaina \$4.50.

Dr. J. Meškauskovo KARDIOGRAFIJOS PAGRINDAI. Kaina \$4.50.

V. Minkūno ANGLŲ KALBOS SKAITYMAI su žodynėliu. Kaina \$1.50

Dr. V. Kudirkos SATYROS. Kaina \$1.

Dr. V. Pietario ALGIMANTAS. II d. Kaina \$1.00

P. Tarulio ŽIRGELIAI PADEBESIAIS, apysakos. Kaina \$1.

N. Mazalaitė APVERSTA VALTIS, novelės. Kaina \$1.

Eichstaetto lietuvių abiturientų pirmieji bandymai ŪKANOSE. Kaina 80 ct.

"AUSTRALIJOS LIETUVIO" LEIDINIAI

K. Pažeraitės NUSIDĒJĒLĖ, apysakos. Kaina \$2.

A. Puškino DUBROVSKIS. Kaina \$1.

Gitaro Pasaulis. Kaina 35 ct.

Spalvotos tautiškos atvirutės sveikinimams. Kaina 12 ct.

Su užsakymais kreiptis:

"Sūduva", c/o V. Sulaitis, 4434 So. Fairfield Ave.,
Chicago 32, Illinois